

Stadsfullmäktiges i Helsingfors
församling utskottsberäkningen
m. m. för _____ år _____ 1880.

1. Bet. ang. ändringar i instruktionen
för stadens byggskattskontor.
2. D: ang. den personliga fattigaafgiften
3. D: ang. förändringar i stadens upp-
bördsräfande.
4. D: ang. uppförande af vannskjul
vid Jönsa hamnen.
5. D: ang. Forsley hemmans vågalott.
6. D: med anl. af återseende af bet. nr:
22 för år 1879 med förslag till
reglemente för fattiggården.
7. D: ang. inrättande af vandlockor.
8. D: ang. ändringar i kommunalförordningen för staden.

- D. f. vattenledningens utlåtande ang. afättning för vattenledningens fortida fullbordande.
- 9 Bet. ang. Gloets kasakifering.
- Sundhetsnämndens förslag till in-
struktion för helsovårdsnämnden.
- Förslag till brandordning.
- Handlingar om inköpen af Fredrik-
bergs hemman.
- Berättelse öfver revision af stadens
räkenskaper för år 1879.
- 10 Bet. med anl. af revisionens berätt-
else år 1879.
- 11. D. ang. instruktion för helsovårdsnämnde
- 12. D. med förslag till ny byggordsordning
- 13. D. ang. de åtgärder, som borde vid-
tagas med vanartiga barn.

- Upplysningas ang. utgifts- och in-
komstförslaget för 1881.
- 14. Bet. ang. dito dito.
- Utgifts- och inkomst förslaget för år 1881.
- Dito dä fastställt af
Stadsfullmäktige.

Utskottsbetänkande angående af Drätselkammaren föreslagna ändringar uti Instruktionen för Helsingfors stads Byggnadskontor.

Uti skrifvelse af den 14 November sistlidet år har Drätselkammaren framställt följande förslag till ändringar uti den af Stadsfullmäktige den 29 Januari 1878 fastställda Instruktion för Byggnadskontoret i Helsingfors:

1:o) Ehuruväl det, enligt § 12 i det för kammaren gällande reglemente, tillkommer kammaren att öfverlemna arbetens utförande åt entreprenör, då sådant finnes förmonligt, har dock en annan uppfattning från Byggnadskontorets sida i detta afseende tidigare egt rum, i det kontoret, i stället för vidtagande af åtgärd om arbetsbeting, afslutat kontrakt med entreprenör om utförande af t. ex. hela kanalarbeten. Till undvikande af dylikt missbruk för framtiden vore nödigt, att till sista mom. i § 3 af Instruktionen fogades följande tillägg: „hvaremot arbetens bortgifvande å entreprenad ankommer å Drätselkammaren.“

2:o) Drätselkammaren har vid hvarje års början anmodat Byggnadskontoret att afgifva förslag till uppköp af de byggnadsmaterialier i större mängd, som under året äro erforderliga; men då afgifvandet af dylikt förslag återkommer regelbundet, anser kammaren skäl vara för handen att sådant intoges i Instruktionen såsom ett åliggande för stadsingenjören. Drätselkammaren får därför föreslå följande tillägg till § 4 mom. f: „börande stadsingenjören vid ingången af hvarje år till Drätselkammaren inkomma med förslag till anskaffande af de arbets- och byggnadsmaterialier i större mängd, som under året behövas för förekommande arbetens utförande.“

3:o) Emedan det ligger stor vikt derpå, att projekter och kostnadsberäkningar till större arbeten, t. ex. kajer m. m., undergå en omsorgsfull granskning innan de godkännas, men sådant icke i alla delar tillbörligen medhinnas, ifall förslagen, såsom Instruktionen nu bestämmer, först före den 1 Oktober till Drätselkammaren böra ingifvas, fördenskull och för att antydda förslager må kunna till Stadsfullmäktiges pröfning i god tid insändas, anser kammaren nedannämnde tillägg till mom. 1 i samma § 4 vara nödig: „dock böra förslag, ritningar och kostnadsberäkningar till större arbeten ifrån och med år 1881 af stadsingenjören till Drätselkammaren ingifvas före utgången af Maj månad hvarje år.“

4:o) Uti mom. n i änberörde § 4 är stadsingeniören ålagd att inom Juni månad till Drätselkammaren inlemnå årsberättelse; men denna föreskrift finner kammaren kunna, till lättnad för stadsingeniören, förändras derhån, att stadsingeniören ålåge inlemnå slik berättelse sist inom Augusti månads utgång.

5:o) Då Drätselkammarens ärenden, jemlikt § 5 i kammarens reglemente, föredragas af ordföranden, eger han väl i följd deraf för sådant ändamål infordra nödigå upplysningar och vidtagå förberedande åtgärder; men till undvikande för framtiden af tidigare inträffadt missförstånd hos Byggnadskontoret, anser Drätselkammaren till tredje meningen i § 2 af förberörda Instruktion böra fogas det tillågg: „likasom ock (meddela upplysningar) åt dess ordförande åfvensom vidtagå de åtgärder, ordföranden för ärendenas föredragning i kammaren eller i följd af sin ordförandebeftattning i öfrigt finner nödigå.“

På grund af Stadsfullmäktiges uppdrag den 9 sistvikne December ha under-tecknade granskat Drätselkammarens ifrågavarande förslag, och få härhos till Stadsfullmäktige afgifva följande utlåtande:

Gällande Instruktion för Byggnadskontoret afser att, med undvikande af alla detaljbestämningar, i sina hufvuddrag fastställa ej mindre förhållandet emellan Byggnadskontoret och Drätselkammaren än stadsingeniörens och öfriga tjenstemåns vid nämnda kontor åligganden, öfverlemnande åt Drätselkammaren att meddela de närmare föreskrifter, som i särskilda fall kunna erfordras. Denna princip, hvilken Utskottet anser fortfarande böra vidhållas, skulle dock, i händelse Drätselkammarens ändringsförslag vunne Stadsfullmäktiges godkännande, i vissa delar frångås, och fältet sålunda öppnas för införandet i Instruktionen af detaljerade föreskrifter, förånledda af tillfälliga omständigheter och derfor åfven i behof af ståndiga omarbetningar. Det är hufvudsakligen af detta jemte här nedan punktvis anförda skål Utskottet ej ansett sig kunna förorda Drätselkammarens förslag.

En generel bestämning af den art, Drätselkammaren under punkt 1 föreslagit, kunde, enligt Utskottets tanke, lätt leda till kollision emellan Drätselkammaren och stadsingeniören, då det uppenbarligen måste tillhöra den sistnämnde att anordna arbetena på sätt han finner desamma bäst och förmonligast kunna utföras. Betages honom denna rätt, minskas i och med detsamma såväl hans ansvar som håg och lust för arbetenas ordentliga utförande. Att uppdraga en bestämd gråns emellan beting, hvilka stadsingeniören egde uppgöra, och entrepenader, om hvilka det tillkomme Drätselkammaren att afgöra, torde ej heller låta sig göra. Utskottet har derfor trott det fortfarande böra bero å Drätselkammaren att i afseende å större arbeten, in casu, efter samråd med stadsingeniören och innan arbetet åt honom till utförande öfverlemnas, bestämma huruvida desamma skola i sin helhet på entreprenad upplåtas eller verkställas af Byggnadskontoret.

Det af Drätselkammaren under punkt 2 föreslagna tillågget, har Utskottet jemväl ansett öfverflödigt, då uppgörande af sådant förslag som i tillågget afses, enligt

§ 4 momm. a och f åligger stadsingeniören, och det enligt § 1 står Drätselkammaren fritt att derom meddela Byggnadskontoret en allmän till framtida efterrättelse gällande föreskrift.

En bestämning i det syfte under punkt 3 föreslagits, synes ej heller fullt praktisk. Uppgörandet af förslag till större arbeten kräver många förberedande mätningar och undersökningar, hvilka till stor del måste utföras just under sommaren, hvarför en föreskrift att dylika förslag skola inlemnas före utgången af Maj månad, innebär att större arbeten borde af stadsingeniören förberedas två år innan de kunna komma till utförande eller att, derest förslaget ej inom nämnda månad kan blifva färdigt, arbetet i sådant fall måste uppskjutas på ett år. Då § 4 mom. l uppenbarligen hänför sig till de löpande arbetena för året och icke kan anses omfatta sådana större arbeten, Drätselkammaren uti ifrågavarande punkt afsett, till hvilka förslag icke kunna åstadkommas när som helst, har det syntts Utskottet som det af Drätselkammaren åsyftade ändamålet enklast kunde vinnas genom en föreskrift till Byggnadskontoret, att med förslag till större arbeten till kammaren inkomma så snart de blifva färdiga, oberoende af årstiden och af den omständigheten, att förslaget för de löpande arbetena för det ingående året ännu icke hunnit utarbetas.

Den lättnad, Drätselkammaren genom förslaget under punkt 4 velat bereda stadsingeniören, torde icke vara af behofvet påkallad, då stadsingeniörens arbetsberättelse mycket väl bör hinna affattas inom nu föreskrifven tid och det i ingen händelse är skäl att slikt kammararbete uppskjutes till sommaren, då utarbetena taga stadsingeniörens tid och krafter i anspråk.

Redan vid uppgörandet af nu gällande Instruktion för Byggnadskontoret föreslogs af Drätselkammarens ordförande, att i densamma skulle intagas ett moment af samma innehåll, som det af Drätselkammaren under punkt 5 nu förordade. Detta förslag vann dock ej Stadsfullmäktiges godkännande, och Utskottet har icke funnit något skäl för Stadsfullmäktige att nu frångå denna sin åsigt. Med afseende å den framstående plats stadsingeniören intager uti denna stads kommunalförvaltning är det af högsta vikt, ifall man för denna post vill vinna en man med själfständig karakter, att icke den i förhållande till Drätselkammaren måhända redan alltför underordnade ställning han enligt Drätselreglementet intager ytterligare skärpes genom att göra honom omedelbart beroende af Drätselkammarens ordförande personligen. I praktiskt afseende är ett dylikt tillägg äfven öfverflödigt, då det enligt § 4 mom. h i Instruktionen åligger stadsingeniören att tillse, det tillfälliga brister på stadens byggnader, gatuandelar, brunnar, kajer, vägar, chausséer m. m. blifva skyndsamt afhjelpa, och dertill således icke hehofves för honom något särskildt förordnande af Drätselkammaren eller dess ordförande. Andra arbeten torde åter icke vara af den brådskande beskaffenhet, att icke Drätselkammarens sammanträde skulle hinna afvaktas.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört, och då Utskottet ansett ifrågavarande Instruktion ej heller i öfriga punkter för närvarande tarfva omarbetning, föreslår Utskottet:

att Drätselkammarens uti ofvanberörda skrifvelse framställda förslag till särskilda ändringar uti nu gällande Instruktion för Helsingfors stads Byggnadskontor ej måtte till någon åtgärd föranleda.

Helsingfors den 17 Januari 1880.

Axel Liljenstrand.

E. Wasastjerna.

K. J. Numell.

Adjungerad.

Utskottsbetänkande angående den personella fattigafgiften.

Vid sammanträde den 16 sistlidne December beslöto Stadsfullmäktige vid föredragning af Drätselkammarens skrifvelse af den 24 sistvikne Oktober, rörande det belopp, hvartill den enligt Förordningen af den 17 Mars 1879, angående allmänna fattigvården i Storfurstendömet Finland, påbudna personella fattigafgiften borde bestämmas att i denna kommun utgå, att åt ett särskildt Utskott, uti hvilket Stadsfullmäktige den 22 i samma månad utsågo undertecknade till ledamöter, uppdraga att afgifva betänkande angående de grunder, hvarefter, och beloppet, hvartill förberörda personella afgift borde i Helsingfors kommun uppbäras. Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 19 Dec. anmodades Utskottet derjemte, att derest definitivt förslag i ämnet icke så tidigt kunde utarbetas, senast inom utgången af Januari månad afgifva preliminärt betänkande angående afgiftens belopp och sättet för dess uppbörd under år 1880.

Drätselkammaren har uti sin förberörda skrifvelse framhållit, att utgifterna för fattigvården uti innevarande års budgetförslag, som i denna punkt af Stadsfullmäktige oförändradt godkänts, beräknats till 104,430 mk, samt att de särskilda inkomsterna för fattigvården upptagits till sammanlagdt 19,808 mk 78 p.i, hvarför återstoden, eller 84,621 mk 22 p.i, borde tillskjutas, på sätt uti § 29 i åberopade Nådiga Förordning stadgas, „såväl efter de grunder, som för kommunala utskylders erläggande äro stadgade, som äfven genom en af fattigvårdssamhället bestämd personel afgift, hvilken erlægges af samhällets samtliga arbetsföra medlemmar, som fyllt 15 år“. Ifrågavarande personella afgift har Drätselkammaren ansett icke böra öfverstiga en mark, för att densamma icke må blifva kännbar för den, som derjemte skattar för ett eller två skatteören.

Hvad främst beträffar de grunder, efter hvilka den personella fattigafgiften skall utgå, har Utskottet ansett lagens ofvananförda ordalydelse, att afgiften skall erläggas „af samhällets samtliga arbetsföra medlemmar, som fyllt 15 år“ vara så tydlig och bestämd, att densamma ej gifver rum för mer än en tolkning beträffande hvilka personer denna afgift skall påföras. Att ifrån denna beskattning, såsom från en del håll yrkats, söka fritaga dem, hvilka skatta till kommunen på grund af dem påförda skatteören, derför finnes intet stöd uti åberopade Förordning.

Men just denna omständighet talar åter, såsom redan Drätselkammaren framhållit, för att icke bestämma afgiftens belopp alltför högt, enär densamma i sådant fall blefve betungande för de personer, som skatta efter ett eller två skatteören, för hvilka personer den icke progressiva kommunala beskattningen redan eljes kännes nog tryckande. Då den personella fattigafgiften dertill skall utgå ej blott af män utan äfven af kvinnor och sålunda af en familjefar erläggas icke blott för hans egen person, utan ock för hans hustru äfvensom möjligen för ett eller ett par barn öfver 15 år, ifall dessa vistas i hemmet, har Utskottet trott skäligt vara, att afgiften bestämdes lägre för qvinna än för man. Härför talar äfven det faktiska förhållandet att kvinnor, der de sig sjelfva försörja, öfverhufvudtaget äro sämre aflönade än män.

Å andra sidan bör åter beaktas, att afgiften icke tages så låg, att det afsedda ändamålet, bestridandet af en del af utgifterna för fattigvården, derigenom förfelas, och kommunens medlemmar trakasseras med debetsedlar å afgifter, som åtgå till bestridande af kostnaden för debitering och uppbörd, utan att stadskassan deraf har någon fördel. Som en medelväg mellan dessa ytterligheter ville Utskottet föreslå, att afgiften tillsvidare skulle utgå med 1 mk för man och 50 p:i för qvinna.

I afseende å den inkomst, som genom fattigafgifter af detta belopp kunde påräknas, har Utskottet uppgjort följande approximativa kalkyler:

Mantalslängden för 1879 upptager:

	Mk.	Qvk.	S:a
Betalningsskyldige	7,814	— 10,425	— 18,239
Öfver 63 år	195	— 514	— 709
Under 16 år	3,879	— 3,785	— 7,664
Befriade af andra orsaker	373	— 422	— 795
	<hr/>		
	S:a 12,261	— 15,146	— 27,407

Ifall de, som äro öfver 63 år gamla, anses såsom icke arbetsföre, hvarom mera längre fram, skulle dock till antalet betalningsskyldige, då det gäller fattigafgifter, komma att läggas ej blott flertalet af dem, som „af andra orsaker äro befriade“ utan ock, på grund af åberopade stadgande angående fattigafgiften, de som äro i det 16:de åldersåret, hvilkas sistnämnde tal på en folkmängd af 27,000 personer torde kunna uppskattas till omkr. 480, hälften män och hälften kvinnor. Sålunda kommer de betalningsskyldiges tal att uppgå till omkr. 8,300 män och 10,900 kvinnor eller tillsamman 19,200 personer. Efter denna beräkning skulle, enligt förutnämnd beskattningsgrund i personel fattigafgift debiteras ett belopp af 13,750 mk. Af denna summa komme dock, enligt hvad uppbörden af mantalspenningarna gifvit vid handen, 12 å 13 % att afkortas, så att stadskassans behållning i rundt tal blefve omkring 12,000 mk.

Härvid bör dock observeras, att mantalslängden är i hög grad ofullständig. Utskottet har därför, under förutsättning att den nye särskilde mantalsskrifvaren för Helsingfors skall fullgöra sitt värf med större framgång, rådfrågat senast afgifna qvinvennietabeller för de särskilda församlingarna i denna kommun. Enligt dessa uppgick den

här kyrkskrifna befolkningen år 1875 till 16,327 män och 17,175 kvinnor eller tillsammans 33,502 personer. Af dessa voro 11,843 män och 12,207 kvinnor öfver 15 år. Antages antalet af dem, som voro öfver 60 år, eller 430 män och 1,047 kvinnor, motsvara antalet icke-arbetsföre, komme i fattigafgift att debiteras omkr. 17,000 mk, och, efter skedd afkortning, att inflyta omkr. 15,000 mk.

Dessa ungefärliga beräkningar torde nogsamnt ådagalägga, att afgiften ej gerna kan bestämmas lägre än hvad Utskottet här ofvan föreslagit, ifall ej hela den lagstadgade beskattningen skall blifva en innehållslös formalitet.

Beträffande uppbördsättet har Utskottet ansett debiteringen och uppbörden af ifrågavarande afgift med minsta arbete för drätselverket och lämpligast för de beskattade kunna ske på samma debetsedel och i sammanhang med kronoutskylderna. Bland dessa ingå neml. mantalspenningarna, hvilka äro personella afgifter, som erläggas efter i det närmaste samma grunder som fattigafgifterna. Kronouppbörden erbjuder därför, såväl i afseende å uppbördslängdens som debetsedlarnas anordning och antalet beskattade personer, en långt större likhet med nu ifrågavarande uppbörd, än hvad fallet är med den kommunala taxeringen på grund af skatteören. Något lagligt eller praktiskt hinder förefinnes ej heller för att på kronodebetsedeln, naturligtvis under skild rubrik, införa en kommunal afgift, en anordning som skall vara ganska vanlig på landsbygden. Lika litet är någon förblandning af kronans och kommunens medel deraf att befara, ifall uti kronouppbördslängden en skild kolumn upplinieras för de personella fattigafgifterna. I likhet med hvad vid kronouppbörden iakttages, skulle på grund af § 43 i legostadgan för husbönder och tjenstehjon, de sistnämndes personella fattigafgifter upptagas på husbondens debetsedel. Det antal debetsedlar, som behöfde utfärdas endast å personell fattigafgift, blefve sålunda jemförelsevis ringa, hvarigenom äfven indrifningen af rester å exekutiv väg skulle betydligt underlättas.

I afseende å de personer, som äro skyldige att erlägga å ena sidan mantalspenningar och å den andra fattigafgift, förefinnes den olikhet, att mantalspenningar skola erläggas af alla som fyllt 16 år men ej uppnått 64 års ålder, med särskilda uti Förordningen af den 20 Febr. 1865 om personella utskylderna gjorda undantag, medan fattigafgift skall erläggas af alla som fyllt 15 år, med undantag endast af icke-arbetsföre. Fattigafgift skall sålunda påföras äfven de från erläggande af mantalspenningar på annan grund än bristande arbetsförhet befriade samhällsmedlemmar, som fyllt 16 år, äfvensom dem hvilka äro 15 år gamla. Då de förre äro vid namn upptagna uti mantalslängden, förefinnes ingen svårighet i afseende å deras beskattning. Deremot äro barn under 16 år uti mantalslängden icke namngifna, utan blott antalet barn inom hvarje familj antecknad. För att kunna utföra lagens stadgande om 15-åringars beskattning, blir det således nödigt att öfver dem upprätta skild namnförteckning, hvilket arbete lättast kunde utföras i sammanhang med mantalskrifningen. Utskottet har därför trott Stadsfullmäktige genom Magistraten böra träffa aftal med mantalskrifvaren i staden derom, att han mot särskildt arvode, förslagsvis 100 mk, ville som supplement till mantalslängden upprätta och till drätselkammaren afgifva en skild förteckning öfver de personer, som äro i sitt sextonde åldersår. Dessas antal är, efter hvad 1875 års qvinqueniitabeller gifva vid handen, inemot

600. Privativim har Utskottet underrättat sig om, att den n. v. mantalsskrifvaren ej är obenägen att åtaga sig detta uppdrag.

En annan fråga är, huru egenskapen af att vara icke arbetsför skall konstateras. I betraktande deraf, att från erläggande af mantalspenningar äro befriade alla de, som uppnått 64 års ålder, och att denna befrielse, enligt hvad af Nådiga Förordningen om personella utskylder kan slutas, stöder sig på den uppfattning, att personer af denna höga ålder i gemen ej sjelfva kunna genom arbete sig försörja, har Utskottet trots Stadsfullmäktige, utan att derigenom kunna anses hafva trädt lagens anda eller bokstaf för nära, böra som norm fastställa att de personer, som på grund af uppnådd hög ålder äro befriade från mantalspenningar, skola anses som icke arbetsföre. En sådan bestämning skulle ej obetydligt underlätta debiteringen och förekomma en mängd i alla händelser resultatlösa utsköningar. För öfrigt skulle alla i mantalslängden upptagna personer, om hvilka icke finnes antecknad att de äro fattighjon eller oförmögne att sig med arbete försörja, påföras personel fattigafgift.

Hvad slutligen angår uppbörden af de personella fattigafgifterna under innevarande år, så stadgas uti § 30 i Nådiga Förordningen om allmänna fattigvården, att i afseende å fattigafgifternas debitering, uppbörd och redovisning gäller i tillämpliga delar hvad om kommunalutskylder är stadgadt. I detta afseende innehåller gällande kommunalförfattning bland annat uti § 60, att hvad af Stadsfullmäktige eller rådhusstämman beviljats att under nästföljande år uppbäras, anses för det löpande årets stadsutskylder, och skall till utgörande fördelas på dem, som under sistnämnda år äro kommunens skattskyldige medlemmar. I öfverstämmelse härmed skulle den fattigafgift, som i år kommer att uppbäras, gälla för år 1879 och debiteras på grund af nämnda års mantalslängd. Men med afseende derå, att den nya fattigvårdsförordningen promulgerades i Maj månad 1879, har det syntts Utskottet tvifvelaktigt, huruvida, på grund af en lag, som trädde i gällande kraft så sent under årets lopp, en genom densamma införd ny skatt kunde uppbäras redan för det år, lagen utkom. Härtill kommer, att någon förteckning öfver de under år 1879 här mantalsskrifne personer, som voro i sitt 16:de år, ej numera kan åstadkommas, hvarför beskattningen under detta år ej kunde träffa alla dem, som borde vara densamma underkastade. Observeras må äfven, att kronouppbörden redan pågår, så att fattigafgiften i år måste skildt för sig debiteras och uppbäras. Utskottet har derfö hyst den uppfattning, att någon personel fattigafgift under innevarande år alls icke borde uppbäras.

På grund af hvad Utskottet sålunda haft äran anföra, får Utskottet föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att beloppet af den personella fattigafgiften tillsvidare fastställes till en mark för man och femtio penni för qvinna;

att debiteringen och uppbörden af nämnda afgift skall ske i sammanhang med kronouppbörden, på grund af det års mantalslängd, för hvilket afgiften skall uppbäras, samt att dervid iakttages, att de som på grund af uppnådda 64 åldersår äro befriade från erläggande af mantalspenningar, betraktas såsom icke arbetsföre;

att under innevarande år ingen personel fattigafgift uppbäres;

att hos Magistraten anhålla, det ville Magistraten med mantalsskrifvaren för Helsingfors stad söka träffa sådant aftal, att han mot skildt arvode, hvar till Stadsfullmäktige af deras uti innevarande års budget upptagna dispositionsmedel anslå 100 mk, skulle vid mantalsskrifningen uppgöra och jemte mantalsslängden till stadens drätselverk aflemna skild förteckning öfver de personer, som under året före det, då mantalsskrifningen förrättas, fyllt sitt 15:de åldersår; samt

att, jemte det dessa beslut delgifvas Drätselkammaren, öfverlemna åt kammaren att i samråd med stadskamreraren vidtaga de närmare åtgärder, som vid verkställigheten häraf kunna finnas nödiga.

Helsingfors d. 24 Januari 1880.

Henr. Borenius.

Sigfr. Kullhem.

Wilhelm Dittmar.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1880.

---

*Utskottsbetänkande med anledning af
väckt fråga om förändringar i stadens uppbörds-
väsende.*

Vid behandling af Utskottsbetänkandet N:o 21 för 1879, afgifvet med anledning af berättelsen öfver verkställd revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1878, beslöto Stadsfullmäktige den 16 sistlidne December att tillsätta ett särskildt utskott, i hvilket undertecknade vid derpå följande sammanträde utsågos till ledamöter, för att öfverväga och föreslå de åtgärder, som vore erforderliga för att stadens uppbörd ej mindre af tolags- än af uttaxerade medel måtte kunna verkställas säkert samt med minsta förlust och tidspillan.

I anseende dertill att sättet för debiteringen och uppbörden af tolags- och trafikavgiften å ena samt af de uttaxerade medlen å den andra sidan är väsendtligen olika, har Utskottet ansett lämpligt att behandla dem hvardera för sig.

Hvad främst angår de på grund af skatteören utgående kommunala utskylderna, så har vid särskilda tillfällen, särskildt af 1878 års revisorer, framhållits det för staden ofördelaktiga förhållandet, att dessa afgifter till stadskassan ojemnt och långsamt inflyta. Enligt uppgift från stadens drätselkontor utskrefvos år 1878, då uttaxeringssumman uppgick till 604,210 mark 92 penni, restlängder på ett belopp af 197,193 mark 71 penni, och under sistlidet år, då 570,720 mark 73 penni uttaxerades, till ett belopp af 204,220 mark 86 penni. Afdrages ifrån dessa summor i afkortning för 1878 27,148 mark 38 penni och för 1879 i rundt tal 40,000 mark, hvartill afkortningen för sistnämnde år torde komma att uppgå, så finner man, att af de uttaxerade medlen under förstnämnde år omkring 170,000 mark och under sistlidet år 164,000 mark blefvo resterande, oaktadt de personer, som dessa skattebelopp påförts, ej saknade tillgång att erlægga desamma. De kostnader och olägenheter, som genom de skattskyldiges uraktlåtenhet i detta hänseende drabba staden, äro icke obetydande. Drätselverket belastas med arbete för utskrifvandet af digra restlängder, hvilka under nyssnämnda år räknade resp. 42 och 52 ark. Exekutionsverket blir likaledes öfverhopadt med indrifningslängder, så att för närvarande icke färre än 4 extra stadsfogdar, utom 3 ordinarie, äro i stadens tjänst anställda, och dock hinner detsamma ej inom föreskrifven tid utföra hvad å detsamma ankommer. Genom skatternas sentida och ojemna inflytande ådrages staden dertill en icke obetydlig ränteförlust, drätselverkets finanskalkyler blifva osäkra och de årliga afkortningssummorna ökas, då under den långa mellantiden mången skattdragande hunnit blifva „obefintlig“ eller eljest oförmögen att betala.

Detta missförhållande har syns Utskottet erfordra allvarligt behjertande och påkalla kraftiga åtgärder för dess afhjelpande. Frågar man efter den närmaste orsaken, hvarför en stor del skattskyldige försumma att på bestämda termer erlægga sina kommunala utskylder, så kan svaret icke blifva ovisst. Utom den i mänskliga naturen inneboende tröghetslagen, hvilken isynnerhet gör sig gällande när det gäller att göra utbetalningar, för hvilka man icke genast får motsvarande valuta i handen, medverkar härtill den omständigheten, att det för hvar och en, som har ett något större antal skatteören, är en ren fördel att icke betala på bestämd dag, då räntan å de ineliggande medlen öfverstiger den ringa ersättningen af 1 mark 60 penni åt stadsfogden, och det dessutom är vida beqvämare att låta afhemta penningarne hemma hos sig än att sjelf eller genom ombud föra dem till drätselkontorets kassalucka. Det säkraste och enda verksamma botemedlet mot ifrågavarande onda har utskottet därför ansett böra sökas uti fastställande af lämpligt vite för de försumlige. Utskottet har i detta afseende haft sig bekant, att t. ex. uti Stockholm de skattdragande, som försumma att inom bestämd termin afbördä sina kommunala skatter, derefter ega erlægga desamma med en efter viss procent af det oguldna beloppet utgående förhöjning. Ett dylikt stadgande är ej heller fremmande för vår lagstiftning. Enligt gällande Nådiga Förordning till förekommande af luren-drejeri och tullförnillning af den 28 Maj 1839 skola tullafgifterna erläggas inom trettio dagar från det märkrulla bordt inlemnas vid förpligtelse af 50 % tullförhöjning. Uti Städernas Allmänna Brandstodsbolags nådigst fastställda stadgar föreskrives jemväl en förhöjning af årsafgiften med 10 % för delegare, som ej inom utsatt betalningstermin erlagt densamma. I öfverensstämmelse härmed har Utskottet ansett Stadsfullmäktige böra utverka sig sådant tillägg till drätselreglementet, att de skattebelopp, som i restlängd uppföras, skola förhöjas med förslagsvis 5 %. Sålunda skulle det komma att ligga i en hvars intresse att punktligt inbetala sina kommunala utskylder, och staden kunna påräkna att ordentligt få in hvad densamma tillkommer. Utskottet har härvid icke förbisett, att vid uppgörande af nu gällande drätselreglemente för denna stad ett stadgande uti nyssanfördt syfte föreslogs, men icke vann Stadsfullmäktiges godkännande. Den sedan dess vunna erfarenheten torde dock vara ett tillräckligt skäl för Stadsfullmäktige att frångå sin då hysta uppfattning, helst inga berättigade klagomål torde kunna göras emot en straffbestämmelse, som endast träffar de försumlige, och detta i jemnt förhållande till deras förmögenhet. Den närmare anordningen af dessa viten har Utskottet, med bibehållande af nu gällande bestämning derom att minst halfva skattebeloppet är förfallet till betalning vid första uppbörden, men att, derest betalningen häraf uraktlåtes, hela beloppet upptages i restlängd och utsökes, tänkt sig sålunda, att den, som försummar att inom första uppbördsterminens utgång erlægga minst hälften af honom påförd kommunalskatt, får 5 % förhöjning af hela skattebeloppet, hvilket så fort sig göra låter går till utsökning. Efter andra uppbörden skulle förhöjning inträda å den då oguldna delen. Vitesstadgandet skulle tryckas på debetsedeln.

För att utan de skattdragandes förfördelande kunna införa en sådan bestämning, erfordras dock att staden å sin sida anordnar uppbörden så beqvämt för de skattskyldige

som möjligt. I detta afseende har anmärkts, att tidpunkten för den första uppbörd, som försiggått i Juni och Juli månader, varit olämplig så till vida, att en stor del af stadens innevägnare denna tid af året är bosatt på landet. Då denna anmärkning syntes befogad, har Utskottet, i samråd med drätselkontorets personal, tagit i öfvervägande, huruvida icke debiteringen skulle hinna verkställas så tidigt, att första uppbördsterminen kunde framflyttas till Maj månad, då alla familjer ännu äro i staden. För här bofaste arbetare vid fabriker och verkstäder torde denna tidpunkt ej heller vara mera olämplig än Juni månad. Den så att säga flytande arbetarebefolkningen, som har arbetsförtjenst egentligen blott under sommarmånaderna, torde åter enligt regeln icke betala någon kommunalskatt, utan, der skatteören blifvit dem påförda, hamna uti afkortningslängderna, hvilka till nio tiondedelar upptagas af arbetare med ett skatteöre. Utskottet har i denna fråga kommit till det resultat, att första uppbördsterminen kunde försiggå i Maj, derest taxerings- och pröfningsnämnderna med tillbörlig skyndsamhet fullgöra sina åligganden. Under föregående år ha taxeringslängderna blifvit färdiga först under Februari månad året efter det, för hvilket taxeringen gällt. Då dessa längder sedermera skola ligga framme 14 dagar och granskas af pröfningsnämnden, innan uppbördslängd kunnat utskrifvas och på grund af denna debetsedlar utfärdas, har det i betraktande af detta arbetes stora omfattning varit ogörligt att tidigare än som skett utsätta första uppbördsterminen. Under sistlidet år har emellertid en gynsam förändring inträffat, i det taxeringsnämnden sammanträdde i början af Oktober och arbetade på två afdelningar, så att längderna voro färdiga de första dagarne af Januari. Skulle detta äfven framdeles blifva fallet och jemväl pröfningsnämnden så vidt möjligt påskynda sina arbeten, kunde uppbördsterminen sannolikt hinna försiggå i Maj. En betydande förenkling i arbetet och tidsbesparing kunde äfven vinnas, ifall taxeringslängderna, för hvilka nya blanketter i alla händelser i år skola tryckas, genom tillägg af ett par kolumner kunde anordnas så, att de tillika kunde tjena som uppbördslängd. För att försäkra staden om tvenne exemplar af detta viktiga dokument, borde dock i sådant fall taxeringsnämndernas konceptlängder öfverlemas i stadens förvar.

I afseende å uppbördsterminerna, af hvilka den senare fortfarande skulle utsättas under September månad, har Utskottet ansett desamma böra göras så långa, att ej blott, såsom härintills, vissa dagar kunde för skilda kvarter utsättas, utan jemväl derefter minst fyra dagar återstå, under hvilka de, som af en eller annan anledning försummat den föreskrifna dagen, kunde afbördas sig sina kommunala utskylder, samt att först efter denna termins utgång vitesförhöjningen borde inträda.

På grund af det anförda, föreslår Utskottet:

att Stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring af andra mom. 13 § i Reglementet för Drätselkammaren i Helsingfors, att efter orden: „i restlängd uppföres“ infogas orden: „jemte en stadens kassa tillfallande förhöjning af fem procent“*),

---

*) Ifrågavarande moment finge sålunda följande lydelse: «Vid uppbörd af årliga utskylder och afgälder iakttages: att efter utdelning af årets debetsedlar, hvilken bör vara verkställd minst fjorton dagar före uppbördsstämman, inbetalning får ske hvarje helgfri dag i Drätselkammarens kontor å de

samt att i vederbörlig ordning hos K. Senaten med anförande af ofvan framhållna skäl söka fastställelse af detta beslut;

att hos Magistraten anhålla, det ville Magistraten uppmana de årligen valde taxerings- och pröfningsnämnderna att så anordna sina arbeten, att taxeringslängderna kunde blifva färdiga före det löpande årets utgång;

att uppmana Drätselkammaren att söka så begå, att första uppbörds-terminen för de kommunala utskylderna på grund af skatteören framdeles kunde utsättas under Maj månad, för vinnande af hvilket mål Stadsfullmäktige till Drätselkammarens bepröfvande ville hemställa, huruvida icke taxeringslängderna kunde så uppställas, att de tillika kunde tjena som uppbördslängd, i hvilket fall dock öfverenskommelse borde träffas med sekreteraren uti taxeringsnämnden derom, att dennes konceptexemplar skulle uti Drätselkammarens förvar öfverlemnas; samt vidare

att anmoda Drätselkammaren att utsätta så långa uppbördsterminer, att derunder icke blott, såsom härintills skett, vissa dagar kunde bestämmas för skilda kvarter, utan ock derefter ännu minst fyra dagar återstå, under hvilka de betalningsskyldige, hvilka af en eller annan anledning försummat den bestämda dagen, vore i tillfälle att till stadens kassa, som under hela uppbörds-terminen bör hållas öppen både för- och eftermiddag, erlagga sina utskylder.

Hvad sedan angår tolags- och trafikavgifternas debitering och uppbörd, så är detta en mycket svag punkt uti den kommunala förvaltningen. Fallet är nemligen, att staden i afseende å denna viktiga inkomstkälla, som under de senaste fyra åren inbringat resp. 238,000 mark, 212,000 mark, 225,000 mark och 183,000 mark, är helt och hållet beroende af Tullkammaren, utan att strängt taget ega ens möjlighet att kontrollera huruvida till stadskassan infutit hvad densamma enligt gällande trafiktaxa bort tillkomma. Rörande de utgående och från Ryssland inkommande varorna, hvilka icke passera packhuset, kan stadens vågmästare för denna expedition icke utöfva något inseende. Alla inlagor inlemnas till tullkammaren, hvarifrån vågmästaren afhämtar det staden tillkommande exemplar af desamma. På grund af dessa utfärdar han sedan debetsedlar, och aflemlnar öfver desamma en förteckning till drätselkammaren, som uppbär avgifterna. Men vågmästaren är icke i stånd att med säkerhet kontrollera, huruvida alla inlagor åt honom öfverlemnats, utan är han i detta afseende mer eller mindre beroende af tjänstepersonalens vid tullkammaren goda vilja. Vågmästaren för inkommande expedition tjänstgör väl å packhuset, och emottager der af packhusinspektoren ett exemplar af de inlemnade inlagorna, på grund af hvilka sedan debetsedlar på nyssnämndt sätt utfärdas.

---

tider, då detta för allmänheten hålles öppet, sålunda likväl, att det enligt debetsedeln vid utsatt uppbördsstämma förfallna belopp skall senast då vara erlagdt, vid äfventyr för den försunlige, att debetsedelns hela oguldna belopp, såsom till inbetalning genast derefter förfallet, i restlängd uppföres *jemte en stadens kassa tillfallande förhöjning af fem procent* och hos den betalningsskyldige uttages; skolande underrättelse härom i kungörelsen om uppbörden ingå och å debetsedlarne tryckas.»

Men för närvarande finnas tvenne packhusinspektorer, som tjänstgöra i skilda rum, och vågmästaren är dessutom tvungen att tidtals för tjensteäligganden, såsom t. ex. för uppvägning af större partier direkte till fabrikerne intagna råvaror, vistas långt borta från packhuset. Det är sålunda äfven för honom omöjligt att vaka deröfver, att ett exemplar af hvarje inlaga verkligen kommer honom tillhanda och att varornas mätning eller vägning, hvaraf stadens inkomst är beroende, ordentligen försiggår, liksom det ock för stadens revisorer är ogörligt att granska, huruvida vågmästarene utskrifvit debetsedlar för alla till dem lemnade inlagor. Äfven i afseende å debiteringen af tolagsafgifterna äro vågmästarene beroende af tullkammaren, då denna afgift utgår i % af tullsatsen, hvilken åter icke, i anseende till svårigheten att tolka tulltaxan, kan åsättas af tvenne skilda myndigheter oberoende af hvarandra. Staden har därför för en tjänsteman vid tullkammaren anslagit ett arvode af 500 mark för att dagligen i och för vågmästarenes debitering af tolagsafgiften erhålla uppgifter å de af tullkammaren varorna påförda tullsatser. Utskottet har velat framhålla dessa förhållanden icke för att ens på det aflägsnaste antyda, att något missbruk för närvarande vore rådande, tvertom är Utskottet öfvertygad om att staden afsigtligen icke lidit någon skada, utan för att visa huru det nuvarande systemet för debitering och uppbörd af särskildt trafikafgifterna hvilar på ohållbara principer, samt för att ådagalägga att denna debitering och uppbörd rätteligen borde handhafvas eller öfvervakas af Tullkammaren, hvilken ensam i sina journaler, märkrullor och inlagor eger material för en verksam kontroll i dessa saker.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 16 sistlidne December, då detta ärende till Utskottet öfverlemnades, väcktes äfven förslag om att söka träffa öfverenskommelse med Tullkammaren på orten derom, att debiteringen och uppbörden af staden tillkommande tolags- och trafikafgifter skulle af Tullkammaren mot erhållande af viss provision öfvertagas. Ett sådant aftal har synts Utskottet ha så mycket mera skäl för sig, som uti § 49 i gällande reglemente för Tullkamrarne af den 28 Maj 1839 stadgas: „Sedan omförmälte umgälder till tullkassan influtit och godsegare inlemnat *qvittenser på erlagde tolagsafgifter*, hvilka till belopp böra uppgifvas; äger Tullkammaren utfärda frisedel eller tillstånd till varornas utlemnande eller uppläggande — —“, men detta stadgande härintills icke blifvit iakttaget och under nuvarande förhållanden svårigen kan tillämpas, hvarigenom staden, då varorna icke legat i underpant för tolagsafgifterna, drabbats af en förlust i form af afkortning å tolagsmedel, hvilken under de senare åren uppgått till 3 å 4,000 mark i året. Tidpunkten för en dylik öfverenskommelse vore äfven för staden så till vida lämplig, att den ena vågmästarebefattningen för närvarande är ledig och den andre vågmästaren är antagen under vilkor, att i händelse tjensten komme att indragas, honom icke tillkommer annan ersättning derför än ett års lön, beräknadt från den tid han upphört att tjänstgöra vid tolagskammaren. För den händelse tolagsuppbörden skulle öfvertagas af Tullkammaren, skulle nemligen enligt Utskottets tanke begge vågmästarebefattningarne såsom öfverflödiga kunna indragas, hvarförutom af uti årets budget för tolagskontoret upptagna poster ersättningen åt vågmästaren för debetsedlar, arvodet för dagliga uppgifter från tullkammaren, arvodet för debetsedlarnes kringbärande och en

del af expenserna kunde inbesparas, hvarigenom inalles en besparing för stadskassan af omkr. 7,600 mark, eller inemot 4 % af 1879 års uppbörd, kunde vinnas.

Utskottet har äfven inhämtat, det uti Åbo en öfverenskommelse af ofvanberördt slag blifvit ingången emellan staden och Tullkammaren på orten redan år 1876 under vilkor:

att Tullkammaren debiterar och uppbär omförmälde afgifter (tolags- och „stadsafgifter“, de sistnämnda jemväl utgående enligt för Åbo fastställd taxa i procent af tull-satsen); dock endast för sådana varor som vid inkommande eller utgående äro tullafgift underkastade;

att Tullkammaren inlevererar inom den 15 i hvarje månad till Drätselkammaren i staden jemte reversal in duplo de för föregående månad influtne afgifter;

att Magistraten i afseende å kontroll häröfver, samt då Magistraten eljest finner anledning dertill förekomma, eger rätt af Tullkammaren infordra sammandrag af tulljournalerna öfver såväl inkommande som utgående tullpligtige varor, såvidt angår den för de förre uppburne sjöfartsafgift, samt beträffande de utgående varorna den dessa varor påförda exporttull;

att Tullkammaren är skyldig att årligen inom Februari månads utgång till Magistraten aflemna redovisning för det föregående året öfver uppbörden af ifrågavarande afgifter, hvarvid såsom räkenskapernas verifikation bör redovisningen åtfölja ett sammandrag af såväl inkommande tulljournalen öfver uppburne sjöfartsafgifter, som af utgående tulljournalen, beträffande den utgående varor påförda exporttull; samt

att Tullkammaren för dess omförmälde sysslande tillerkännes en ersättning af 2 % af det belopp, som genom Tullkammaren för stadens räkning sålunda uppbäres och till drätselkammaren inlevereras; hvilken ersättning Tullkammaren vid afgifvandet af årsredovisningen egde att sig tillgodo i redovisningen afföra; dock med stadsstyrelsen öppen lemnad rätt att i den ordning som i sådant afseende härförinnan kan vara bestämd, emot de ingifna årsredovisningarne göra de anmärkningar, hvartill skäl kan förekomma.

Dessa vilkor ha af K. Senaten blifvit godkända att tillsvidare gälla, och har, efter hvad Utskottet genom brevexling med tullförvaltaren och ordföranden i Drätselkammaren i Åbo förnummit, den sålunda ingångna öfverenskommelsen fortbestått till ej mindre begge kontrahenternas än trafikanternas belåtenhet. Uppbörden af stadsafgiften för tullfria varor har tillsvidare, såsom förorsakande större svårigheter, ej öfvertagits af Tullkammaren, men har tullförvaltaren i Åbo uppgifvit inga hinder förefinnas äfven för en dylik anodning.

Då Utskottet för sin del ansåg en öfverenskommelse i enahanda syfte, som den i Åbo, önsklig äfven på denna ort, vände sig Utskottet till Tullförvaltaren härstädes, hofrådet J. E. Jerngren med förfrågan, om och på hvilka vilkor han vore benägen att ingå en sådan. Dervid förklarade herr Jerngren, som bivistade ett af Utskottets sammanträden, sig benägen att öfvertaga uppbörden af samtliga tolags- och trafikafgifter och trodde äfven att en namngifven tjänsteman vid Tullkammaren ville öfvertaga debiteringen af dessa afgifter, men äskade herr Jerngren för sin del en så hög ersättning, nemligen 3 % af alla inflytande medel endast för uppbörden, hvilken är betydligt mindre arbets-

dryg än debiteringen, att Utskottet ej ansåg sig kunna gå in derpå, hvarför öfverens-koms, att herr Jerngren till ett följande sammanträde skulle skriftligen uppgifva Tullkam-marens villkor. På grund häraf erhöU Utskottet af herr Jerngren ett så lydande svar:

„I anledning af hos mig gjord förfrågan, om ej i sammanhang med Tullkammarens uppbörd och debitering af tullafgifterne jemväl de staden tillkommande afgifter af varu-trafiken framdeles kunde i Tullkammaren debiteras och uppbåras, får jag äran afgifva:

Vid ett noga öfvervägande af den icke obetydliga tillökning i göromålen, som blefve förenad med uppbörden och debiteringen af ifrågavarande stadsumgälder, och ensamt för hvilket sistnämnde sysslande hitintills trenne skilda personer varit antagne, har jag, ehuru annars icke obenägen för sjelfva saken, likväl kommit till den insigt att fullgörandet af ett dylikt åtagande svårligen torde i Tullkammaren medhinnas utan att detsamma, i anseende till dessa göromåls beskaffenhet, skulle komma att utöfva ett i mer eller mindre grad hämmande inflytande på Tullkammarens egna, skyndsamhet fordrande, löpande ärender. Af sådan anledning och då jemväl ringa eller ingen bespa-ring i stadsutgifterna skulle ernås genom den påtänkta anordningen, i synnerhet som tullstyrelsen, under inga förhållanden, läser vilja afstå från sina berättigade anspråk på bibehållandet vid packhuset af vågmästarebefattningen, hvilken tvertom i närmaste framtid torde måsta kompletteras med anställandet af en ytterligare vågbetjent derstädes, ser jag mig nödsakad att afböja förslaget om dessa göromåls ombesörjande i Tullkammaren. Skulle i en framtid stadsafgifterna komma att uppdebiteras efter viss procent af tullsatsen, så finnes å min sida intet hinder för detta syslandes omhändertagande emot samma godtgörelse, som derföre i Åbo för närvarande erlägges. Helsingfors den 7 Februari 1880.

Joh. Edv. Jerngren.“

Häri genom voro alla vidare underhandlingar afklippta, och måste denna fråga så-ledes för det närvarande lemnas beroende.

Af skäl, som ofvanföre framhållits, har Utskottet dock ansett denna fråga icke böra förfalla i glömska, utan af Stadsfullmäktige i sinom tid i annan form återupptagas. Som bekant är nemligen en ny Tullförordning under utarbetning. Utskottet har väl icke kunnat få del af det uppgjorda förslaget, så att Utskottet icke har sig bekant hvad detsamma möjligen må innehålla uti hithörande ämnen, men Utskottet har dock ansett det vara oundgängligt att Stadsfullmäktige, innan detta förslag å högsta ort stadfästes, till H. K. Maj:t ingå med underdånig framställning om tillgodoseende af stadens intressen uti den blifvande förordningen, så att det antingen må åläggas Tullkammaren att mot viss af K. Se-naten fastställande uppbördsprocent i sammanhang med tulluppbörden verkställa uppbörd jemväl af städernas tolags- och trafikafgifter, eller åtminstone ofvananförda stadgande i nu gällande reglemente för Tullkammaren derom, att varan ej må af Tullkammaren utlemnas innan stadgade afgifter till stadskassan blifvit erlagda, till skydd för städerna återupp-lifvas samt tullkamrarne som tjänsteåliggande föreskrifvas att meddela städernas drätsel- verk behörigen verifierade uppgifter rörande samtliga in- och utgående varor. Då Utskottet emellertid förnummit, att ifrågavarande lagförslag för närvarande är under

tryckning för att till vederbörande myndigheter, bland dem sannolikt äfven stadsmyndigheterna, utdelas i och för inhemtande af deras och herrar trafikanters utlåtande, har Utskottet icke nu velat inkomma med förslag till underdånig framställning i detta syfte, men förbehåller sig, att derest Stadsfullmäktiges utlåtande i saken ej skulle infordras, framdeles få till Stadsfullmäktige sådant afgifva.

Då sålunda någon systemförändring uti uppördssättet af ifrågavarande afgifter icke nu kan försiggå, har Utskottet tagit i öfvervägande hvilka åtgärder kunde vidtagas för att i någon mon påskynda och derigenom äfven säkerställa indrifvandet af tolags- och trafikafgifterna. Som ofvan nämndes, utfärda vågmästarene på grund af erhållna inlagor eller uppgifter från Tullkammaren debetsedlar å dessa afgifter, hvilka sedan på dag, som å debetsedeln finnes utsatt, eller omkring 14 dagar efter det varan blifvit tullbehandlad, böra af varuegarne inbetalas till drätselkontoret, som hvarje månad å de resterande beloppen utskrifver och till exekutionsverket öfverlemnar restlängder. Under år 1879 blefvo af inalles debiterade 183,152 mark 49 penni inemot hälften eller 87,568 mark 21 penni sålunda resterande. För att förekomma dessa stora rester och snabbare få in medlen, borde restlängder för hvarje vecka utsändas, hvarigenom desamma blefve af mindre omfång och snarare kunde af stadsfogdarne indrifvas. För vinnande af detta mål blefve naturligtvis nödigt att hvardera vågmästaren för hvarje vecka utfärdade debetsedlar och öfver desamma insände förteckning till drätselkontoret, ett förfarande som redan under sistlidet år iakttagits af vågmästaren för utgående expedition. Utskottet har derjemte ansett nyssnämnda förteckningar genom införande i blanketterna af ett par nya kolumner tillika kunna tjena som restlängder, hvarigenom utskrifvandet af särskilda sådana skulle undvikas. För att göra det bekvämare och lättare för trafikanterna att afbördas sig dessa afgifter, har inom Utskottet dessutom föreslagits att stadens kassalucka borde under hela den tid af året sjöfarten pågår hållas öppen både för- och eftermiddag under samma timmar som Tullkammaren. Detta förslag har Utskottets pluralitet dock ej under närvarande förhållanden ansett sig böra förorda.

Utskottet föreslår således:

att Stadsfullmäktige i afgående skrifvelse ville uppmana Drätselkammaren att söka så begå, att tolags- och trafikafgifterna snabbare inflöte i stadskassan, i hvilket afseende Stadsfullmäktige ville fästa Drätselkammarens uppmärksamhet derpå, att restlängder borde, om möjligt, för hvarje vecka utskrifvas för att fordarsammast exekutivt indrifvas samt att vågmästarenes förteckningar öfver af dem hvarje vecka insända debetsedlar kunde anordnas så, att de tillika komme att tjena som restlängder.

Helsingfors den 15 Februari 1880.

Wilhelm Dittmar.
Ab. Landén.

And. Joh. Malmgren.

Lars Krogius.
M. Svensson.

Utskottsbetänkande angående *uppförandet af varuskjul vid södra hamnen.*

Den 30 sistlidne Sept. remitterade Stadsfullmäktige handlingarna i detta ärende till undertecknade, med uppdrag att afgifva tryckt betänkande innehållande ej mindre en rusumé af ärendets gång härintills samt de olika förslag, som i ämnet utarbetats, än ock utlåtande om den lämpligaste lösningen af frågan.

Af handlingarna framgår att de omgångar detta ärende haft att utstå äro följande:

Sedan hr Edlund vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 30 Mars 1875 föreslagit att vid stadens ångbåtskajer skjul af lämplig konstruktion skulle uppföras för att skydda varor, som lossades å kajerna, men ej genast kunde derifrån af emottagaren afhämtas, uppdrogo Stadsfullmäktige den 6 derpå följda April åt ett särskildt Utskott, bestående af hrr G. W. Edlund, A. Leander och L. Krogius, att inforra t. f. stadsingeniören Reuters utlåtande rörande lämpligaste sättet att anordna sagda skjul samt dermed jemte eget yttrande till Stadsfullmäktige inkomma. T. f. Stadsingeniören Reuter föreslog:

(I) uppförandet på södra kajarmen af ett skjul, 110 fot långt och 32 fot bredt, hvilande på trästolpar och försedt med plåttak, samt så placeradt, att på sjösidan erfordrigt utrymme lemnades för fartygens förtöjande, medan å landsidan hela kajen täcktes af skjulets tak, äfvensom på norra kajarmen ett 85 fot långt skjul af enahanda konstruktion, antingen (Altern. I) så bredt, att detsamma komme att sträcka sig 14 alnar utöfver sjelfva båthamnen, för att sålunda lemna skydd mot regn och sol åt skärgårdsallmogen, eller ock (Altern. II) sträckande sig endast öfver sjelfva kajarmen *). Kostnadsförslaget uppgick för förstnämnda skjul till 9,600 mk och för det senare till 13,679 mk 50 p. enligt Altern. I, eller 7,826 mk 50 p. enligt Altern. II.

Utskottet förordade till antagande dessa förslag, det senare skjulet enligt Altern. I.

Vid ärendets föredragning hos Stadsfullmäktige d. 8 Juni 1875 vann förberörda Altern. I för varuskjulet å norra kajarmen intet understöd, hvarjemte emot ritningarna gjordes den anmärkning, att stolparna voro placerade för tätt till hvarandra och skjulen förlåga, så att trafiken deraf hindrades, på grund hvaraf ärendet återremitterades till Utskottet, som uti afgifvet yttrande af den 14 Mars 1878 föreslog, att i anseende till mängden af före-

---

*) Ritningar och öfriga bilagor finnas framlagda i Stadsfullmäktiges kansli.

stående kostsamma arbeten i staden samt för vinnande af nödig erfarenhet, till en början endast varuskjulet å södra kajarmen borde komma till utförande, och i detta afseende förordade en af dåvarande stadsingeniören Tallqvist uppgjord ritning jemte kostnadsförslag.

(II) Hr Tallqvists förslag skiljer sig från hr Reuters deri, att skjulet med afseende å stundom skeende lossning och lastning jemväl vid kajarmens inre sida icke dragits ut till dennas kant, hvarigenom skjulets bredd minskats från 32 fot till $22\frac{3}{4}$ fot mellan stolparna, hvilkas antal jemväl reducerats från 11 till 8 på hvardera långsidan, jemte det skjulet blifvit höjdt med $3\frac{1}{2}$ fot eller från $7\frac{1}{2}$ fot till 11 fot på lägsta stället. Kostnaden för detta skjul beräknades till 8,500 mk.

Stadsfullmäktige beslöto dock den 1 April 1878 att med afseende å den då hotande politiska situationen låta med frågan om det af Utskottet förordade byggnadsföretaget tillsvidare bero.

Sedan frågan sålunda fått hos Stadsfullmäktige förfalla, upptogs densamma af Generaltulldirektionen, som uti skrifvelse till Guvernören i länet af d. 17 Okt. 1878 framhöll, hurusom den år efter år tilltagande ångbåtstrafiken i denna stad samt packhusets aflägsenhet från stadens södra hamn framkallat behof af förvaringsrum vid nämnda hamn för sådana med ångfartygen dit ankommande tullpligtiga varor, hvilka i anseende till regnig väderlek eller annan anledning icke genast efter det de blifvit lossade kunna till packhuset afföras. På grund häraf anhöll Tulldirektionen, att Guvernören skulle hos Helsingfors Stadskommun utverka uppbyggandet för anförda ändamål af två varupaviljonger af följande beskaffenhet, nemligen:

1:o å norra ändan af den träbrygga, som ligger norr om kokhuset vid vestra kajen och hvarest de från Stockholm ankommande ångfartyg nu landa, en paviljong, sextio alnar lång och fjorton alnar bred samt sålunda innefattande bryggans hela nuvarande körbanan på denna sträcka. Paviljongen borde förses med fasta väggar åt alla sidor samt dörr med lås; äfvensom

2:o å den stenmolo, som i söder omsluter sluphamnen utanför kejserliga palatset, en paviljong, hållande i längd sjuttio alnar, räknadt från molons öfre ända, och i bredd tretton alnar. Denna paviljonges östra del borde till tjugufem alnars längd förses med fasta väggar samt dörr med lås, hvaremot den öfriga delen af byggnaden kunde vara öppen och sålunda endast bilda ett med tak försedt skjul.

I hvardera af ofvannämnda paviljonger borde jemväl inrättas ett mindre med eldstad försedt rum, hvilka rum skulle ej mindre skydda tullbetjeningen, då densamma under regnig och kall väderlek ofta i dygn tal höstetid nödgas invänta ångfartygens ankomst, än begagnas för att der verkställa visitationer af ångfartygspassagerares reseeffekter och tullbehandla af dem möjligen medförda tullpligtiga varor.

Sedan Tulldirektionen ytterligare, på derom af Guvernören gjord förfrågan, förklarar ifrågavarande varupaviljonger äfven efter det nytt packhus blifvit uppfördt, vara behöfliga, remitterade Guvernören ärendet till Magistratens och Stadsfullmäktiges utlåtande. Stadsfullmäktige beslöto den 29 Nov. 1878 att hänskjuta frågan till Drätselkammaren,

som jemte skrifvelse af den 21 Febr. 1879 till Stadsfullmäktige insände Hamnkaptenen Leanders och Stadsingeniören Tallqvists utlåtanden i saken.

Hamnkaptan Leander ansåg de af Tulldirektionen föreslagna varupaviljonger nu icke kunna uppföras å de smala kajarmarna, emedan de i sådant fall måste blifva antingen för små eller hinderliga för trafiken å dessa kajarmar. Hr Leander föreslog därför:

(III) att den södra af dessa paviljonger, hvilken, i händelse den placerades på torget invid kokhuset, blefve för aflägsen och af föga gagn, skulle uppföras på pålar öfver södra delen af fiskarhamnen, 115 fot lång i öster och vester, 50 fot bred i norr och söder, samt längs norra sidan försedd med en 10 fot bred körbana tvärs öfver fiskarhamnen. Paviljongen skulle rundtom täckas med skjutdörrar och det sydöstra hörnet till en fjerdedel af hela paviljongens areal upplåtas för tullverkets behof, för hvars räkning inom denna afdelning ett rum (15'×10') skulle afskiljas och förses med eldstad. — Den andra paviljongen skulle åter uppföras 50 fot vester om katerhamnen, blifva 100 fot lång och 40 fot bred, östra delen afskiljas för tullverkets behof, men paviljongen för öfrigt vara öppen utan sidoväggar. — Kostnaden för dessa paviljonger, som skulle uppföras af trä med tak af jernplåt, hade af hr Tallqvist uppgifvits stiga till 35,000 mk för den södra paviljongen, förutom 8,000 mk för körbanans beläggande med nubbsten, samt 12,000 mk för den norra paviljongen, excl. 6,000 mk för nubbstensgolf.

Drätselkammaren tillstyrkte i princip dessa förslag, men föreslog dock, i anseende till den dryga kostnaden, att endast paviljongen vid fiskarkammen borde komma till utförande.

Då frågan åter den 11 och 18 Mars förlidet år förevar hos Stadsfullmäktige, yttrades under diskussionen särskilda betänkligheter emot att, såsom förslaget afsåg, inkräkta på det äfven eljes trängt tillmätta utrymmet i fiskarhamnen, hvarjemte några talare ansågo att jernkonstruktion borde föredragas, ifall icke kostnaden derigenom komme att alltför mycket stiga. Med godkännande af Drätselkammarens förslag derom att med paviljongen vid katerhamnen tillsvidare finge bero, beslöto därför Stadsfullmäktige att återremittera ärendet till Drätselkammaren för inhemtande af närmare utredning angående lämpligaste platsen för varuskjulet vid fiskarhamnen.

På grund häraf insände Drätselkammaren jemte skrifvelse af den 19 Sept. 1879 en af t. f. stadsingeniören Ehrström uppgjord teckning, upptagande tvenne andra af honom projekterade platser äfvensom t. f. stadsingeniörens afgifna utlåtande och kostnadsförslag. För egen del vidhöll kammaren sitt tidigare förslag om öfverbyggande af södra delen af fiskarhamnen, hvarvid dock ledamoten Sundström uttalade den afvikande åsigt, att, ifall varuskjulet förlades hvar som helst annorstädes än å sjelfva kajarmen, blefve detsamma förfeladt, samt att det definitiva afgörandet af detta ärende kunde bero intill dess frågan om Skatuddens reglering hunnit blifva slutförd.

Hr Ehrströms utlåtande innehåller sex skilda altervativa kostnadsförslag, neml.

(IV) 1:o Ett varuskjul af jern, placeradt innanför en sänkkista, hvilken tillika kunde begagnas som kaj för fiskarbåtar, på en utfyllning i södra ändan af fiskarhamnen, med en afdelning af bräder för tullverkets räkning uti skjulets sydvestra del, jemte ett kon-

tor af stock, försedt med eldstad; golfvet och yttre kajarmen belagda med nubbssten. Kostnad 59,000 mk.

(V) 2:o Ett lika inredt varuskjul af jern, 100 fot långt, 40 fot bredt, å torget nära kokhuset, med golf af gatsten samt med härifrån längs kajarmen ledande dubbelt spår af platta gatujernvägsskenor för smärre godsvagnar; kostnad 36,100 mk.

(VI) 3:o Samma skjul placeradt mera åt hamnkontoret till; 36,700 mk.

(VII) 4:o Ett skjul af samma storlek och inredning, som under punkt 1:o, men af dekorativt korsvirke, innanför beslaget med $1\frac{1}{2}$ tums bräder, bygd på pålar med 8 fots mellanrum och försedt med golf af bilad stock, men körbanan å kajarmen belagd med nubbssten; 25,700 mk.

(VIII) 5:o Dyliskt skjul som under punkt 2:o, af trä; 21,600 mk; samt

(IX) 6:o Samma skjul som under punkt 3:o, af trä; 22,200 mk.

Af dessa förslag ville hr Ehrström för sin del förorda det under punkt 4:o upptagna.

Då frågan i detta skede åter d. 30 Sept. sistlidet år förekom hos Stadsfullmäktige, beslöts, som ofvan nämnts, att hänskjuta ärendet till behandling af ett särskildt utskott, i hvilket undertecknade invaldes till ledamöter.

Af ofvanstående framgår, att alla myndigheter, som hittills behandlat detta ärende, ansett ifrågavarande varuskjul af behovet påkallade, hvarför någon vidare utläggning häraf från Utskottets sida icke torde behövas. Det enda beslut, som i denna fråga kommit till stånd, är att i förslagen om uppförandet af varuskjul eller paviljonger vid den s. k. Katerhamnen eller å norra kajarmen invid båthamnen tillsvidare böra bero, och endast ett varuskjul vid fiskarhamnen nu kunna komma i fråga. Emot de olika förslagen till detta varuskjuls placering har åter från skilda håll anmärkts: att ett skjul, som upptog körbanans hela bredd å södra kajarmen blefve hinderlig för trafiken, att skjulet åter, ifall det komme att sträcka sig ända till kajarmens inre kant, på denna sida omöjliggjorde kajarmens användning för lossning och lastning, att fiskarhamnens redan förut knappt tillmätta område ej finge för ifrågavarande ändamål inkräktas, samt att varuskjulet, ifall det placerades å torget eller på en utfyllning i södra ändan af fiskarhamnen, blefve för långt aflägsset och ändamålet med detsamma sålunda förfeladt. Utskottet har för sin del instämt i alla dessa anmärkningar.

Särskildt har Utskottet ansett sig böra framhålla nödvändigheten af att skjulet förläggas på sjelfva kajarmen, då ändamålet med detsamma är att under regnig väderlek lemna skydd åt varor, dels sådana som från ångfartygen utlossas, men icke omedelbart kunna af egaren bortforslas, dels sådana, som under inväntan af ångbåtarnes ankomst på kajen uppläggas för att med ångbåt till annan ort afsändas. En stor svårighet möter väl att placera ifrågavarande skjul på kajarmen, då denna i bredd mäter endast 50 fot, hvaraf körbanan upptager 24 fot. Utskottet har dock, i samråd med stadsingenjören, kommit till det resultat, att detta låter sig göra sålunda, att skjulets bredd emellan stolparna reduceras till 15 fot och detsamma placeras så att det upptager endast körbanans halfva bredd jemte tre fot af den plankbe-

lagda gångbanan mot fiskarhamnen. (Platsen på hr Ehrströms plan utmärkt med svart färg). Sålunda blefve å ena sidan så stor del af körbanan fri, att tvenne lass godt kunna mötas på densamma, och å den andra kunde lossning och lastning af skutor och pråmar obehindradt försiggå. Skjulet blefve väl nog smalt, men då taket komme att utskjuta 5 fot åt hvardera sidan, har Utskottet dock trott detsamma lemna tillräckligt utrymme, helst längden i enlighet med tidigare förslag blefve 110 fot. För att det öfverskjutande taket dock ej måtte hindra trafiken å kajarmen, borde detsamma på lägsta punkt ha en höjd af 9 fot öfver marken. Då denna höjd enligt Utskottets beräkning är fullt tillräcklig för äfven de högsta körläss, har Utskottet icke, såsom af hr Tallqvist föreslagits, ansett densamma böra göras än större, då skjulets förmåga att under blåsigt väder lemna skydd mot regn derigenom minskas. För tullverkets behof och för att lemna skydd mot tjufvar för mindre effekter, har Utskottet ansett mellersta delen af skjulet till en längd af 22 fot böra förses på tre sidor med fasta väggar och på framsidan med läsbara skjutdörrar. Någon afdelning med eldstad har Utskottet ej ansett sig kunna förorda, dels för det trånga utrymmets skull, dels i betraktande af utsigten att snart få det ryska kronomagasinets vid vestra kajen förvandladt till tull- och packhus. Uppfördes skjulet med ofvan berörda afvikelser i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af hr Tallqvist uppgjorda ritning, blefve detsamma ej heller på något sätt vanprydande. Kostnaden för ett skjul enligt hr Tallqvists projekt är af honom beräknad till 8,500 mk, och torde denna summa vara fullt tillräcklig.

Utskottet föreslår därför att Stadsfullmäktige ville besluta:

att ett varuskjul, så fort sig göra låter, skall å södra kajarmen vid fiskarhamnen uppföras på den af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda planteckning med svart färg utmärkta plats, i enlighet med förra Stadsingeniören Tallqvists för ett varuskjul å samma kajarm uppgjorda ritning endast med den afvikelse, att skjulets bredd mellan stolparna blir 15 fot, och takbandets höjd öfver marken på lägsta punkt 9 fot, samt att mellersta delen af skjulet till en längd af 22 fot förses med fasta väggar å tre sidor samt med läsbara skjutdörrar å den mot yttre hamnen vettande sidan;

att åt Drätselkammaren öfverlemna att låta uppgöra definitiva ritningar till ett sådant varuskjul, och sedan stadfästelse å desamma erhållits, utföra detsamma;

att för detta ändamål af det för oförutsedda utgifter i årets budget upptagna anslag anvisa högst 8,500 mk; samt

att som svar å Guvernörens i länet ofvanberörda remissresolution af den 16 November 1878 meddela hvad Stadsfullmäktige i detta ärende beslutit.

I sammanhang med förberörda ärende, har Utskottet ansett sig böra till Stadsfullmäktiges bepröfvande hemställa, huruvida skäl förefinnes att vidhålla ett tidigare fattadt beslut om inköp af en 2 tons jern lyftkran, för hvilken skenor finnas utlagda längs inre sidan af ofta berörda södra kajarm. Enligt Utskottets tanke kan en lyftkran på

denna plats ej blifva af något gagn, utan endast vara hinderlig för trafiken på den trånga kajarmen. Enligt hvad Utskottet förnummit har den beställda kranen redan tvenne gånger varit uppställd, men lika många gånger af besigtningmännen vid afprofnings underkänts, hvarför staden icke vidare torde vara bunden att emottaga densamma.

En reservation bifogas.

Helsingfors den 17 Febr. 1880.

G. W. Edlund.

L. Krogius.

Oskar Lindblad.

M. Svensson.

Reservation:

I olikhet med öfrige utskottsledamöter anser jag mig icke kunna tillstyrka uppförandet af det föreslagna varuskjulet på sjelfva kajarmen, af följande skäl:

Ifrågavarande kajarm är till sin bredd så liten att trängsel oftast uppstår redan om ett halflastadt fartyg hastigt upplossar sitt innehåll, så mycket mera om två fullastade fartyg skola samtidigt lossas derstädes, hvarför ock varuegarene ofta erhålla uppmaningar att bortskaffa varorna skyndsammare än det för dem är bekvämt och under gynsammare förhållanden prisbilligare.

Om det redan förut tränga utrymmet ytterligare upptages af ett skjul, hvars stolpar placeras midt på sjelfva körbanan, blir det särdeles svårt att vända och röra sig med fordon och större upplossade pjeser, och något upplag kan icke ifrågakomma, utan måste varorna ännu skyndsammare bortskaffas för att lemna rum för fortsatt lossning; och ännu mindre kan det ifrågakomma, att detta skjul lemnar skydd äfven för sådant gods, som samtidigt skall inlastas.

Härtill kommer ytterligare, att det föreslagna skjulet till följe af dess små dimensioner — oberoende af hvar det uppföres —, icke inrymmer mera än en liten bråkdel af allt det gods som tarfvar skydd, hvarjemte dess bredd af endast 15 fot, och dess öppna sidor tillåta regn (— för att icke tala om snö —) att vid litet helst stark blåst tränga in tvärs igenom hela skjulet.

Något rum med eldstad har Utskottet ej heller kunnat få utrymme för, ehuru General-Tulldirektionen så väl motiverat behovet deraf.

Utskottet har föreslagit att mellan skjulet och kajens ytterkant (der fartygen ligga) lemnas en öppen väg af 9 fots bredd till körbana. Härigenom uppstår uppenbarligen kollisioner mellan trafiken på kajen och lossningsarbetet, hvilka här hvarje ögonblick korsa hvarandra.

Körbanan måste således förläggas bakom skjulet (på motsatta sidan om den hvarifrån varorna införas); men placeras i sådant fall skjulet så mycket närmare kajens ytterkant, så kommer åter skjulet i kollision med fartygens landgångar och generar lossningen, samt kan till och med omöjliggöra lossning af sådana stora pjeser, hvars emottagande erfordrar tillrustningar och mycket folk på kajen.

Enligt det anförda ser jag blott olägenheter af ett skjuls placering på sjelfva kajarmen — med den bredd den nu har.

Ändamålet med det föreslagna skjulet är väl att i detsamma upplägga varor, som af någon anledning (— olämplig väderlek, då varuegaren ej kan påfinnas, m. m. —) icke genast kunna utan olägenhet bortforslas; och ännu större skydd mot väderleksvex-

lingar erfordrar sådant gods som skall härifrån afsändas till andra orter; ty medan det hitkommande godset i många fall kan genom skötsel, ehuru väl med kostnad, skyddas mot vidare förstöring, så blir det gods, som afsändes, ofta i flera dygn, t. ex. vid sändningar till Österbotten*), liggande i fartyget, utsatt för följderna af den ogästvänlighet det rönt på kajen i Helsingfors. (En del nedfläckas, möglar, rostar; för en annan del, såsom viner, oljor etc. torka kärnen i solbaddet, och spricka så att innehållet läker ut, m. m.)

För att medföra åsyftad nytta böra sådana upplag beräknas för minst ett dygn i sender, och icke blott för nätt och jemnt den tid som åtgår att transportera godset igenom skjulet.

Under förhandenvarande terrängförhållanden kan jag ej finna lämpligare plats för uppförandet af det behöfliga varuskjulet än den af Hamnkaptenen Leander och förre Stadsingeniören Tallqvist föreslagna och af Drätselkammaren förordade platsen, nemligen södra ändan af båthamnen, vesterom förenämnde kajarm. Att utrymmet för båtar härigenom något minskas är väl sannt, men denna minskning är ej af betydighet, då densamma inverker blott på hamnens långsidor, ity att hamnens ända (norra sidan af skjulet) blir till utrymmet oförändrad, men kan göras betydligt beqvämare för landstigning än den nu är.

Behovvet af skjul som kan lemna skydd mot förstöring af de varor, som ofta till stora värden samlas i stadens hamnar, anser jag så viktigt, att uppfyllandet af detsamma gerna kan få göra något intrång på ett mindre viktigt område.

Vid anläggningen af kajer i stadens hamnar har man icke tagit tillräcklig hänsyn till varutrafikens tillväxt under årens lopp, utan hopträngt alla behofver, så vidt möjligt på ett ställe, enligt dåtidens åsigt att se största beqvämlighet i Centralisationssystemet, i denna liksom i många andra saker. Derför ha vi ock nu varutrafiken och båttrafiken till hinders för hvarandra, men jag tvekar icke att låta båttrafiken jemnka rum åt den för staden mångfaldt värdefullare varutrafiken, så mycket mindre som tillräckligt utrymme ändå finnes här under en tid framåt för båttrafiken, och i händelse af behof plats kan anvisas för sådana toma båtar som största delen af året blott ligga förtöjda vid kajen, till norra hamnens kaj, der vattnet är så grundt att varutrafik med större fartyg dock icke kan dit förläggas.

Priset för ett öfver båthamnens södra ända uppfördt skjul af trä med jerntak, inrättadt att tillslutas å alla sidor medelst skjutdörrar, hållande i längd 115 fot och i bredd 50 fot med körbana å alla sidor, har hr Tallqvist beräknat till 35,000 mk, hvarjemte han tillagt 6,000 mk för golf af nubbsten. Göres golfvet ej af nubbsten utan blott af hårdt tillstampad sand, hvilket jag anser tillfyllestgörande åtminstone för närmaste

*) Det skall möjligtvis ifrågasättas i hvad mon det kan angå Helsingfors Stadsfullmäktige, i hurudant skick en vara framkommer t. ex. till Österbotten, och jag vill svara att det angår ganska mycket, ty om inga beqvämligheter göras för trafiken i stadens hamnar så att transito handel och speditjons affärer kunna hitdragas, så blir det ock klennt med «trafikafgiften», oberäknadt den «inkomst» som vårt arbetsfolk och våra speditörer icke kunna bidra med till skattöretalen. — «Som man sår, så skördar man».

framtid, så blir totalkostnaden 35,000 mk, en utgift, en gång för all gjord, som kan till följe af ökad trafik bringa stads-kassan årlig direkt inkomst af hälften, sågom blott fjerdedelen deraf, och denna summa är väl ej då illa placerad.

Jag beder därför få föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta:

1:o att öfver fiskarhamnens södra ända uppföra ett varuskjul, hållande i längd 115 fot, eller jemnt hamnens bredd, och i bredd 50 fot, samt en körbana af 10 fots bredd utefter skjulets norra sida.

2:o att skjulet bygges af trä med jerntak, och förses tätt med skjuddörrar å alla sidor, så att skjulet kan öfverallt tillslutas.

3:o att af skjulet dess fjerdedel afdelas skildt för tullverkets behof.

4:o att ena ändan af sistnämnde afdelning ytterligare afdelas till ett rum, som förses med eldstad.

5:o att Stadsfullmäktige icke bestämma något om de arkitektoniska detaljerna utan öfverlemnna åt Byggnadskontoret att bäst möjligt söka förena proportionerliga former med enkelhet i stilen.

6:o att arbetet å byggnadens uppförande skulle forderrastast vidtaga, så att skjulet skulle om möjligt komma under tak redan under vårsommaren, och upplåtas genast då till provisionelt begagnande, hvarefter dörrar, nödiga dekorationer m. m. kunde efterhand senare anbringas.

7:o att nödiga medel härför skulle tagas ur Stads-kassan, såsom förskott, och den exacta byggnadssumman upptagas i nästa års budget.

8:o att vid öfverlemnandet till Tullverket af den för detta verk afsedda afdelningen hos General-Tulldirektionen höfligast anhålla om att sagde lokalitet icke användes för andra ändamål än den dagliga ex- och importtrafiken.

Öfrige Utskottsmedlemmars yttrande om den redan beslutade lyftkranen å häromordade kajarm, anser jag mig icke behöfva beröra, såsom varande utom det till Utskottet lemnade uppdrag.

M. Svensson.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1880.

Utskottsbetänkande angående Forsby
hemmans vägalott.

Den 9 sistlidne december remitterade Stadsf. till undertecknades utlåtande en sålydande skrifvelse från Drätselkammaren af den 19 September 1879:

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse af den 28 December sistlidet år hafva Stadsfullmäktige, jemte meddelande att Fullmäktige vid behandlingen af förslaget öfver stadens utgifter och inkomster för år 1879 fästat uppmärksamheten vjd den dryga kostnad, stor 3,300 mark, som underhållet af Forsby hemmans vägalott under sagda år beräknats medtaga, uppmanat Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med närmare utredning angående orsakerna, hvarföre kostnaden för underhållet af nämnda vägalott härtills i allmänhet ställt sig så dryg, samt med utlåtande huruvida icke denna kostnad kunde för framtiden nedbringas och särskildt huruvida icke ändring i laga ordning kunde vinnas i det skifte, hvarigenom egaren till Forsby hemman ålagts en i förhållande till hemmanets afkastning så synnerligen svår vägaunderhållsskyldighet. Tillika hafva Fullmäktige anhållit om uppgift angående hvilka förbindelser staden, såsom egare af Forsby hemman, iklädt sig för återbetalningen af det amorteringslån, som lägenhetsinnehafvare i Helsing socken, af statsverket erhållit för anläggande af chausséer inom sagda socken.

Äfven Drätselkammaren har redan förut uppmärksammat förhållandet med underhållskostnaden för Forsby hemmans vägalott och derom rådfört sig med dåvarande Stadsingeniören Tallqvist och sedermera med t. f. Stadsingeniören Ehrström. Kammaren har sålunda inhemat, att Forsby vägen i det närmaste underhållits såsom chaussée och att det jemförelsevis höga beloppet af nämnde kostnad häraf föranledts. Under år 1878 steg denna kostnad till 1,873 mark 64 penni, inberäknad utgiften för vägens underhåll vintertiden, men för innevarande år, hvarunder större remontarbeten skulle ega rum, komme kostnaden att uppgå till högre belopp, hvilket Kammaren ännu icke, ehuru med denna skrifvelses expedierande för sådant ändamål härtills fått bero, kan exakt uppgifva *). Emellertid torde det vara att emotse, att berörda underhållskostnad i den mon

*) Dessutom ämnade Drätselkammaren bifoga en tablå öfver samtliga utgifter för och inkomster ifrån chausséerna, men en sådan har ännu ej kunnat å Drätselkontoret uppgöras, af orsak äfven derföre, att 1867—8 årens räkenskaper finnas i Kejsrerlige Åbo Hofrätt, dit requirerade af Advokatfiskalen derstädes.

vägen hinner blifva fastare lagd kommer att nedgå. T. f. Stadsingeniören Ehrström har jemväl beräknat denna kostnad för år 1880 till något lägre belopp än hvad som för innevarande år föreslagits. Vid öfvervägandet af denna fråga bör likväl å andra sidan den inkomst, staden hemtar af sina chausséer icke heller lemnas obeaktad, hvilken inkomst exempelvis för innevarande år uppgår till 18,000 mark. Emellertid har Drätselkammaren, med afseende å storleken af underhållskostnaden för Forsby vägen trott sig böra, såsom en motvigt till denna kostnad, hos Stadsfullmäktige ödmjukast föreslå, att staden, som jemlikt nådiga reskriptet af den 5 Februari 1863, är berättigad att under „bar marks tiderna“ af dem, som trafikera chausséerna, uppbära fyra penni för hvarje häst med åkdon, skulle i underdånighet ansöka om rättighet att höja denna afgift till fem penni.

Beträffande sedan frågan om sökande af ändring i det skifte, hvarigenom ifrågasvarande vägaunderhåll ålagts staden såsom egare af Forsby hemman, får Drätselkammaren ödmjukast bilägga en bestyrkt afskrift af Kejsrerliga Senatens den 20 Februari 1827 i ämnet meddelade utslag, hvarigenom staden förklarats skyldig att underhålla „den del af allmänna landsvägen, som leder öfver Forsby hemmans egor“, jemte det deremot hemmanets andel i allmänna socknevägen påförts tingslagsboerne till underhållande. Någon utsigt för staden att ernå lindring i denna underhållsskyldighet torde så mycket mindre förefinnas, som staden tillgodonjuter den förut berörda förmånen af att få uppbära afgift för begagnandet af chausséerna.

Hvad slutligen angår frågan huruvida äfven staden, såsom egare af Forsby hemman, iklädt sig någon förbindelse beträffande återbetalningen af ett amorteringslån, som lägenhetsinnehafvare i Helsinge socken erhållit af statsverket för anläggande af chausséer inom socknen, så har Drätselkammaren inhemtat, att slik förbindelse väl förefinnes för tjugutvå lägenheter inom nämnda socken, på grund af mellan egarene till desamma träffad öfverenskommelse, men att Forsby hemman icke ingår bland dessa lägenheter, hvilket deremot är fallet med Grejus och Mejlans hemman. Emellertid äro åliggandena beträffande det nämnda amorteringslånet, för så vidt angår de begge sistnämnda, staden tilllydande lägenheterna, åhvälfda deras arrendatorer.

Utdrag ur Drätselkammarens protokoll, upptagande den i Kammaren förefallna omröstning, bifogas härjemte.

På Drätselkammarens vägnar:

Theod. Bergelund.

Lars Homén.

T. f.

Af det vidfogade protokollsutdraget framgår, att ledamoten i Drätselkammaren, muraremästaren Ärt, med hvilken ordföranden, protokollssekreteraren Bergelund förenade sig, var med kammarens pluralitet i öfrigt ense, utom att han icke ville föreslå att ansökning skulle göras om förhöjning af chausséavgifterna, emedan en förhöjning i dem blefve för den trafikerande allmogen och dem, som bo på stadens afhysta mark utom tullarna och hvilka redan vant sig vid de nuvarande avgifterna, betungande.

Uti ett till Drätselkammaren den 5 aug. 1879 afgifvet utlåtande anför Stadsingeniören Ehrström med anledning af honom affordrad utredning angående orsakerna, hvarför kostnaderna för underhållet af Forsby hemmans vägalott i allmänhet ställt sig så höga:

„1:o att den i Byggnadskontorets handlingar så kallade Forsby hemmans vägalott sträcker sig från Östra stadsporten till bron öfver Vanda å i Gammelstaden, med undantag af den 1,190 fot långa vägalott som underhålles af Gumtäkts allodialsäteri, samt har en längd af 6,500 fot, för hvilkens underhåll som chaussée den förut årligen anslagna summan af 800 mark varit alltför liten, hvilket bäst bevisas af att den alltjemt öfverskridits och det oaktadt en grundlig och dyr remont under detta och nästa år å Östra chausséen i allmänhet är nödvändig;

2:o att i den för nämnde vägs underhåll innevarande år anslagna summan 3,300 mark, äfven ingår aflöningen för en derstädes fast anställd person med 900 mark, såsom redan af Ingeniör Tallqvist påpekats i 5:te punkten af hans utlåtande i anledning af Förslag till utgiftsstat för Helsingfors byggnadskontor under år 1879;

3:o att af en å Byggnadskontoret befintlig karta af år 1777 tyckes framgå att efter denna tid från Forsby hemman blifvit afskilda villaområdena Annæberg och Arabia, hvilka i arrende afkasta tillsammans 1,244 mark contant afgäld och 18,⁵³ tunnor råg i grundränta. Läggas härtill arrendet för Forsby med 2,850 mark, 77,²⁰ tunnor råg samt 43 Rub. 50 kop. i Rubelskatt, så erhålles, allt beräknadt i F.mk, ungefär en summa af 6,200 mk, hvilken summa, ehuru ringa i proportion till underhållet för Forsby vägalott, likväl ej står i ett sådant missförhållande till stadens inkomster, som Stadsfullmäktige i skrifvelse af den 28 December 1878 N:o 305, påpekat.

Frågan huruvida icke denna kostnad för framtiden kunde nedbringas, måste jag besvara nekande, emedan den 6,500 fot långa chausséen ej kan behörigen underhållas med mindre än 1,000 mark årligen, hvartill den fast anställda personens aflöning tillkommer. Sannt och betecknande är den bekanta satsen „en väl underhållen chaussée är en billig chaussée.“

Beträffande den fastanställda personen har Stadsingeniören vidare meddelat, att denne icke är antagen mot årsarvode, utan åtnjutit lön för dag, hvarför den uti de senaste årens budgetförslag upptagna rubriken „lön för en fast anställd person“ är oegentlig, om ock den summa af 800 å 900 mk, som härför anslagits, ungefärligen motsvarat beloppet af de dagspenningar, som utbetalats åt den person, som företrädesvis varit med arbete och arbetstillsyn å Forsby vägen sysselsatt.

Enligt uppgift från stadens Drätselkontor har kostnaden för underhållet af Forsby hemmans vägalott under senaste 10 år uppgått till följande belopp:

År 1870	2,565: 39.	År 1875	1,029: 40.
„ 1871	1,980: 47.	„ 1876	1,704: 08.
„ 1872	2,919: 70.	„ 1877	1,755: 43.
„ 1873	745: 96.	„ 1878	1,873: 64.
„ 1874	898: 50.	„ 1879	3,556: 58.

eller in summa 19,029 mk 15 p:ni, och i medeltal för hvarje år 1,902 mk 91 p:ni. För innevarande år, då liksom under sistlidet år större reparationer å banan äro af nöden, är kostnaden i budgeten upptagen till 3,200 mk.

Af förre Stadsingeniören Reuter har Utskottet vidare erhållit den upplysning, att underhållet af Forsby hemmans vägalott tidigare varit öfverlemnad på entreprenad åt enskild person, som därför af staden betingat sig en ersättning af 2,000 mk i året. Då vägen emellertid sålunda fått förfalla, vidtogs en grundlig ombyggnad af densamma sålunda att den försågs med ett fast underlag af grof sten och deruppå ett tunnare lager af bokad sten och grus, hvarvid afsågs, att under de följande åren småningom förstärka vägen genom vidare utfyllning med bokad sten, så att den med tiden skulle blifva ordentligen chausserad.

Denna plan har äfven sedermera blifvit följd, men dels har icke en tillräcklig mängd bokad sten blifvit å körbanan utförd, dels ha handräcken och trummor under tidens lopp blifvit i behof af ombyggnad, hvarför under sistlidet och innevarande år en grundligare reparation af vägen måst vidtagas. De större kostnader, som vägen under dessa år kräft, äro därför af öfvergående natur, och torde det, enligt Stadsingeniörens uppgift, vara att förutse, det kostnaden för de följande åren icke skall öfverstiga medeltalet för senaste decennium eller vidpass 2,000 mk i året.

Denna kostnad är väl i och för sig ganska hög, men i betraktande deraf, att vägen är nära 2 verst lång och starkt trafikerad, torde densamma ej kunna nedsättas, helst underhållet af stadens chausséer, som i längd uppgå till närmare fem verst, under senaste 10 år i medeltal kräft en underhållskostnad af omkr. 2,000 mk per verst.

På de af Drätselkammaren anförda skäl har Utskottet jemväl ansett föga utsigt förefinnas för staden att erhålla nytt, för sig förmonligare vägaskifte. Ut i åberopade K. Senatens utslag af d. 20 Febr. 1827 förklaras neml. staden icke blott „skyldig att framdeles liksom hitintills underhålla den del af allmänna landsvägen, som leder öfver Forsby hemmans egor“, utan ock att „för sina donerade lägenheter“ ansvara för den öfver Gumtäckts bys mark löpande allmänna vägen, med undantag endast af den del deraf, som uppå Gumtäckts säteri efter dess mantal, i förhållande till de öfriga lägenheterna i byn, sig belöper. Den nu s. k. Forsby hemmans vägalott, hvilken inalles mäter 6,500 fot, innefattar icke blott den öfver detta hemmans mark löpande delen af allmänna landsvägen, mätande i längd 3,600 fot, utan ock den öfver Gumtäckts mark ledande delen deraf, med undantag af de 1,190 sträckfot, som blifvit Gumtäckts säteri tilldelade. Ifrågasvarande, troligen för korthetens skull endast efter Forsby kallade, vägalott synes sålunda ha tilldelats staden icke blott för Forsby hemman utan jemväl för öfriga till staden donerade lägenheter, hvilka enligt Helsingfors stads privilegier af d. 3 aug. 1569 och d. 2 Okt. 1639 utgjordes af „de två byar som näst staden ligga, neml. Gumtäcktt theruti sex Gårdar, och Forsby theruti fyra Gårdar, item Blåbärsholmen, Höga holmen, Sompeholmen, Helsingfors fjärden, så ock den del af forssen som ligger näst till staden.“ Under sådana förhållanden torde staden icke ha giltigt skäl till klagomål öfver att densamma skulle ålagts en för dryg vägabyggnadsskyldighet, och underhållskostnaden för ifråga-

varande vägalott bör ej heller mätas endast efter stadens inkomst från Forsby hemman, utgörande för närvarande inalles omkr. 4,900 mk, utan efter den sammanlagda inkomsten af hemmanet och nämnda holmar äfvensom af arrendelägenheterne Arabia, Annäberg, Sofielund, Backas och Gumtäckt.

Med anledning af Drätselkammarens förslag att hos K. Senaten anhålla om förhöjning af chausséavgiften från 4 p:ni till 5 p:ni för häst med åkdon, får Utskottet framlägga följande sakförhållanden:

Rättighet att uppbära chausséavgift erhöles för 25 år ifrån det chausséen blifvit färdig, hvilket inträffade år 1866.

Chausséarrendet och chausséernas underhållskostnad under senaste tio år ha enligt uppgift från Drätselkontoret stigit till följande belopp:

	Chauss. arrende.	Chausséernas underhåll.
År 1870	11,795 mk 34 p:ni.	5,662 mk 28 p:ni.
” 1871	11,375 ” — ”	8,120 ” 89 ”
” 1872	11,725 ” — ”	7,795 ” 11 ”
” 1873	16,075 ” — ”	10,297 ” 10 ”
” 1874	13,000 ” — ”	5,887 ” 13 ”
” 1875	15,080 ” — ”	11,622 ” 58 ”
” 1876	15,400 ” — ”	9,858 ” 46 ”
” 1877	16,275 ” — ”	9,068 ” 03 ”
” 1878	15,150 ” — ”	9,452 ” 08 ”
” 1879	18,002 ” — ”	17,856 ” 97 ”
	<hr/> S:a <i>Samt.</i> 143,877 mk 34 p:ni.	<hr/> 95,620 mk 63 p:ni.

I medeltal har sålunda chausséernas underhåll kräft en kostnad af 9,562 mark i året.

För chaussébyggnaden har staden upptagit tvenne lån: det ena ett statslån om 25,000 Rbl. s:r, som lyftades under åren 1863 och 1864 samt amorteras inom 33 år genom årliga afbetalningar i ränta och amortering af 5,500 mk; det andra ett obligationslån om inalles 160,000 mk, hvarå årligen i ränta och amortering intill år 1905 erlägges 7,650 mk. Således kräfva chaussélånen årligen en utgift af 13,150 mk. Läggas härtill medelkostnaden för chausséernas underhåll, stiga de årliga utgifterna för chausséerna till inalles 22,712 mk.

Då häremot chausséarrendet i medeltal under senaste 10 år stigit till 14,388 mk eller för de senaste fem åren till 15,981 mk, tyckes det väl som Drätselkammarens ifrågavarande förslag hade allt skäl för sig. Dervid bör dock observeras:

1:o att stadens vägaunderhållningsskyldighet, såsom ett kommunen åliggande allmänt onus, alltid måste kräfva vissa uppoffringar, och icke rättvisligen bör blifva en inkomstkälla för staden, såsom sannolikt ganska snart blefve fallet, i händelse afgiften höjdes med 25 %;

2:o att chausséarrendet visat en bestämd tendens att starkt stiga, hvarför chausséernas underhåll under de kommande åren icke torde blifva för staden synnerligen betydande;

3:o att, såsom af minoriteten i Drätselkammaren framhållits, en förhöjning i chausséafgiften blefve ganska känbar, särskildt för dem, som bo närmast utom tullarna på stadens mark, och sålunda komme att lägga ett, om ock mindre betydande band på trafiken.

Af dessa skäl har Utskottet ej ansett sig kunna förorda Drätselkammarens förslag, helst äfven en nu införd förhöjning af chausséafgiften, hvarigenom staden blefve fullt ersatt för de utomordentliga utgifter chausséerna under de första åren af deras begagnande medförde, uppenbarligen skulle minska utsigten för staden att i sinom tid få den termin, under hvilken denna afgift får uppbäras, förlängd.

På grund af hvad Utskottet sålunda anført, får Utskottet föreslå:

att ifrågavarande ärende ej måtte till någon åtgärd föranleda.

Helsingfors den 4 Mars 1880.

C. G. Sanmark.

G. Tallgrén.

F. W. Grönqvist.

Utskottsbetänkande med anledning af
återremiss af Betänkandet n:o 22 för år 1879 med
förslag till reglemente för Fattigvården i Helsingfors.

Vid behandlingen af Utskottsbetänkandet n:o 22 för 1879 ha Stadsfullmäktige den 27 Januari, den 17 Februari och den 16 Mars beslutit till särskilda ändringar uti deri ingående förslag till nytt fattigvårdsreglemente för Helsingfors samt öfverlemnadt åt utskottet att vidtaga deraf föranledda redaktionsförändringar. Derjemte erhöill utskottet i uppdrag att utlåta sig rörande ett af herr Schauman väckt förslag derom, att Stadsfullmäktige, jemte det de anhålla om stadsfästelse af ifrågavarande förslag, tillika skulle anhålla, att Guvernören ville förordna, det alla de särskilda fattigafgifter, som på grund af äldre fattigvårdsreglementen hittills till stadskassan erlagts, äfven framdeles borde erläggas, intill dess annorlunda komme derom att bestämmas, äfvensom beträffande ett af herr Tallgren föreslaget tillägg motsvarande sista meningen i § 59 af hittills gällande fattigvårdsreglemente, hvarigenom den bestämmelse komme att införas, att i fattighusets sjukhem jemväl borde intagas sådana sjuke personer från staden, som saknade utväg att sig sjelfva vårda och till hvilkas emottagande å annat lasarett tillfälle icke funnes.

Med beaktande af hvad Stadsfullmäktige i saken beslutit, samt med godkännande af herrar Schaumans och Tallgrens förslag, får Utskottet föreslå:

1:o att nedanupptagna paragrafer eller moment uti förslaget till fattigvårdsreglemente erhålla följande delvis förändrade lydelse:

§ 3.

Vanföre, af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvaghet lidande, vansinnige, som ej kunna erhålla plats å dårvårdsanstalt, och minderårige vårdar kommunen företrädesvis uti stadens Arbets- och Fattiggård, der de hållas vid arbete, lämpadt efter deras ålder och krafter.

De af långvarigare eller obotlig sjukdom lidande intagas uti det för detta ändamål invid Arbets- och Fattiggården uppförda Sjukhem, der jemväl nödig vård beredes åt tillfälligt sjuke bland inrättningens innevånare. *Då utrymmet sådant medgifver, må i*

Sjukhemmet undantagsvis intagas äfven andra fattige sjuke, som sakna vård i hemmen och för hvilka plats i stadens feberlasarett eller allmänt sjukhus icke finnes.

De minderårige åter upptagas uti det vid *Arbets- och Fattiggården* inrättade Barnhem samt böra vid uppnådd skolålder *erhålla* undervisning i stadens folkskolor.

§ 5.

För vanartiga barn, *hvilka hemfalla under fattigvården*, bör Fattigvårdsstyrelsen, så vidt möjligt, bereda vård uti någon för detta ändamål inrättad uppfostringsanstalt, och eger fattigvården ikläda sig kostnaden för deras underhåll derstädes.

§ 6.

Moment 1 och 2 oförändrade.

Moment 3. Tillfälliga mindre penningbidrag må af *Styrelsen eller dess Ordförande* beviljas, dock endast i sådana fall, der medellös person genom sjukdomsfall blir urståndsatt att förskaffa sig nödig bergning, och böra dylika bidrag icke fortlöpa längre tid eller utdelas till högre belopp än behovet oundgängligen kräfver.

Moment 4 oförändradt.

§ 8.

Mom. 1. Fattigvårdsstyrelsen utgöres af *sju ledamöter och två suppleanter, hvilka af Stadsfullmäktige utses, ledamöterna för tre år och suppleanterne för ett år i sänder. Sedan val af ledamöter försiggått, utse Stadsfullmäktige bland desse en till ordförande för det ingående året. Af ledamöterna afgå de två första åren efter lottning två och derefter årligen de, som längst tid innehaft sin befattning.*

Moment 2 och 3 oförändrade.

Moment 4. Val af ledamöter och suppleanter i Fattigvårdsstyrelsen i enlighet med detta reglemente sker första gången inom en månad efter det Stadsfullmäktige erhållit del af reglementets fastställelse, och gälle i afseende å valbarhet hvad i §§ 27 och 28 af Förordningen om Kommunalförvaltning i stad af den 8 December 1873 i afseende å Stadsfullmäktige är föreskrifvet.

Moment 5 och 6 oförändrade.

§ 9.

Moment 1 oförändradt.

Moment 2. Styrelsen är beslutför, då utom Ordföranden *fyra* ledamöter äro vid sammanträdet närvarande och i besluten deltaga.

Moment 3 oförändradt.

Moment 4 (nytt). Är ledamot förhindrad att infinna sig vid utlyst sammanträde, bör han derom i så god tid tillkännagifva, att suppleant hinner tillkallas;

Moment 5 (4). Uteblir ordföranden, ledamot eller tillkallad suppleant från utsatt sammanträde utan anmäldt och af Styrelsen godkändt förfall, eller aflägsnar sig nå-

gon af dem utan dylik orsak, innan sammanträdet slutats, erlägge i vite till stadskassan för hvarje gång, ordföranden sex, samt *ledamot eller suppleant* tre mark, men dubbelt så mycket, ifall sammanträdet för de närvarandes fåtalighet måste inställas eller upplösas. Sådant vite uppbäres af Styrelsens sekreterare, som derfor redovisar inför Drättselkammaren.

§ 10.

Moment 1, att så vidt möjligt söka skaffa sig kännedom om nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt vidtaga deraf föranledda åtgärder;

Moment 2 och 3 oförändrade.

Moment 4, att på lämpliga tider under månaderna September—Maj minst en timme hvarje söckendag och under öfriga månader minst hvarannan helgfri dag emottaga fattige och personer i fattigvårdsangelägenheter uti den af staden för detta ändamål upplåtta lokal.

Öfriga moment oförändrade.

§ 12.

Moment 1. Fattigvårdsstyrelsen underlyda: en Inspektor för Arbets- och Fattiggården, två eller flere Tillsyningsmän och en Sekreterare samt nödigt antal betjente.

Moment 2 och 3 oförändrade.

§ 13.

Moment 1—5 oförändrade.

Moment 6 (nytt), att månadligen i stadens Drätselkontor lyfta af Ordföranden utanordnade nödiga förskott;

Moment 7 (6), att utbetala de i § 6 omnämnda penningeunderstöd äfvensom ombesörja Arbets- och Fattiggårdens utgifter samt att deröfver och för uppburna förskott månadligen till Fattigvårdsstyrelsen aflemna redovisning;

Öfriga moment oförändrade.

§ 15.

Sekreteraren åligger: att föra protokoll vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträden och vid årsmönstringen; att ombesörja afgående expeditioner och öfriga kansligöromål samt att föra förteckning öfver alla dem, som af fattigvården åtnjuta vård eller understöd; att vid rättegångar och bevakningar vara Fattigvårdens ombud, Styrelsen dock obetaget att i mer invecklade fall härför anlita annan person; att årligen inom Augusti månad uppgöra förslag till fattigvårdens inkomster och utgifter för ingående år; samt att i afseende å den bokföring, som vid Fattigvårdsstyrelsen kan ifrågakomma, ställa sig Styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

§ 16.

För de i Arbets- och Fattiggården intagna hjonens religiösa vård antager Fattigvårdsstyrelsen en i staden boende luthersk prest, hvilken det åligger att hvarje söndag

på tid, som af Fattigvårdsstyrelsen bestämmes, hålla gudstjenst i inrättningens bönkapell, att ofta besöka särskildt de i sjukhemmet intagne fattige för att meddela dem religionens tröst, samt att utan *skild* ersättning jordfästa affidne fattige.

§ 18.

Moment 1. Angående fattiges sjukvård gäller hvad derom finnes föreskrifvet uti de för sundhets- och sjukvården i Helsingfors fastställda särskilda reglementen och *instruktioner*.

Moment 2. Stadens distriktsläkare böra tillhandagå Fattigvårdsstyrelsen med nödiga upplysningar o. s. v. oförändradt.

Moment 3 oförändradt.

§ 20.

Ordförandens mottagningstimmar och lokal, äfvensom *samtliga* Styrelseledamöters bostäder och tiden för årsmönstringen böra allmänligen bekantgöras genom annonser i svenska och finska tidningar.

§ 21.

Ordföranden i Fattigvårdsstyrelsen, liksom ock Inspektorn vid Arbets- och Fattiggården, Tillsyningsmännen och Sekreteraren, äfvensom den vid Arbets- och Fattiggården tjänstgörande prestmannen åtnjuta o. s. v. oförändradt;

samt

2:o att Stadsfullmäktige måtte hos Guvernören anhålla, det ville Guvernören i den resolution, hvori reglementet fastställes, förklara, att, utom öfriga fattigvården tillkommande inkomster, jemväl de afgifter till förmon för fattigvården, som härintills på grund af § 99 moment 14 och 15 uti Reglementet för Fattigvården i Helsingfors af den 28 Januari 1863 erlagts för offentliga lustbarheter samt af kringresande taskspelare, handelsagenter m. fl., fortfarande skola uppbäras.

Helsingfors den 2 April 1880.

Aug. Shauman.

Aug. Fredr. Jansson.

Hugo Holsti.

Otto Höijer.

Viktor Öberg.

Utskottsbetänkande angående ett inom
Stadsfullmäktige väckt förslag om inrättande af
varudockor härstädes.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 6 Februari 1877 uppläste d. v. ordföranden, hr A. Liljenstrand, en skriftligen affattad, sålydande motion:

„Våra kommersiella institutioner befinna sig i åtskilliga stycken uti ett primitivt tillstånd och motsvara alldeles icke den ståndpunkt, som under senaste tider kommit affärslifvet till godo. Kreditväsendet är svagt utbildadt och omsättningen bindes af många onödiga bestyr, hvilka bidraga till att försvåra rörelsen och fördyra varorne. Affärsman-
nen, som endast undantagsvis kan erbjuda inteckning i fastighet, kan tillochmed göra sig misstänkt för insolvens, om han ställer någon del af ett rikt varulager bakom en magistratspersons eller kronofogdes nyckel för att derigenom kunna erbjuda realkredit för sina förbindelser. För honom återstår hufvudsakligen endast den rent personliga krediten, och ifall hans eget namn, efter att hafva blifvit på ett för honom obehagligt sätt mönstradt af någon bank eller en profryttares argusögon, icke befinnes tillräckligen vederhäftigt, måste han förstärka sin kredit genom ett emot risken svarande högre pris eller genom borgen, accept eller endossement af vänner och väns vänner. Den personliga krediten erbjuder visserligen i all handel och vandel oskattbara fördelar, men ensam uppfyller den icke ändamålet. Sedan affärsrörelsen blifvit mera omfattande och komplicerad, svårigheten att närmare känna de enskildes vederhäftighet blifvit ökad, samt svindel och oredlighet mera insmugit sig i affärslifvet, har man på världsmarknaden, äfven der de personliga firmorne hafva en bättre guldklang än hos oss, uttänkt medel att göra den rent personliga krediten mera umbärlig och att ersätta den genom nya och beqväma former af realkredit. Dithörande anordningar hafva tillika medfört andra stora fördelar, ty de hafva på ett förvånande sätt förenklat hela omsättningsmaskineriet, med dertill hörande in- och utlastning, in- och utklarering, tullbevakning och tullbeskattning, skötsel och värden af nederlagsgods o. s. v.

Utän allt anspråk att kunna uttömma frågan om alla de omgångar och svårigheter, som affärsmännen hos oss måste underkasta sig för sin rörelse, ber jag att få antyda några af dem. De måste enhvar för sig ombesörja alla de till varuomsättningen hörande

bestyr och operationer. De måste förskaffa sig ett eget och vanligen dåligt magasin, ty dess ändamålsenliga inredning skulle alltför mycket minska deras rörelsekapital. Varorne blifva dyrt och dåligt vårdade och bevakade, då hvar och en måste för sig handhafva denna detalj. Godset måste vanligen på ussla kärror släpas till packhuset och derifrån vidare till magasinet, hvarigenom arbetskraft förslösas och mycken egendom kan förderivas. Då all kommunikation är nästan fullständigt afbruten under sju månader af året, måste stora lager af varor finnas hopade för att kunna motsvara den långa mellantidens behof, men trafikanten är emellertid så godt som urståndsatt att deri erbjuda någon real säkerhet, och i brist på lämpliga nederlagsmagasiner blir han i flertalet fall tillochmed nödsakad att i stora poster förskjuta tullskatten och öfriga afgifter för det gods, som först långt senare kan afyttras.

Af allt detta följer att vi blifva dåligt försedda, att varorne blifva dyrare än nödigt är, att priserna ställa sig ganska ojemnt, så att till exempel salttunnan kostar ena gången åtta och den andra gången tjugu mark eller derutöver, att våra importörer blifva betungade med ofördelaktiga vexeoperationer och våra exportörer beroende af utländska kommanditärer eller af det ofta nyckfulla förtroende, som banker eller enskilda kunna skänka deras personliga förbindelser. Sjelfva bankerna måste äfven lida deraf, ty om de mera uteslutande skola bygga sina operationer på personlig kredit, så kunna skadliga missgrepp i den ena eller andra riktningen svårligen undvikas. Hvad exportörerna beträffar, vill jag exempelvis erinra, att de finska trävarorna, ehuru de under senare tider här hemma blifvit temmeligen omsorgsfullt behandlade, för åkommen blånad i utlandet gälla mindre än de svenska och norska varorna. Orsaken dertill torde vara, att exportörerne för bristande förlagskapital nödgats för tidigt och i rätt tillstånd inskeppa godset och att det under vägen på hafvet tagit blånad eller någon röta.

Inrättningen af varudockor, hvilka noga böra skiljas från skeppsdockor, har under senaste tider visat sig vara ett suveränt medel emot olägenheter af förenämnda beskafehet. West-India docken i London, anlagd år 1799, är den första af detta slag. Emedan Thames flodens ebb och flod försvårade in- och utlastningen och flodens vattenyta dessutom blifvit mer och mer otillräcklig för kommersen, byggde man magasinerna vid en särskild utgräfvn och med slussportar försedd bassin. Sedermera hafva sex dylika ofantliga dockor tillkommit, och vid sjelfva flodens vattendrag göra dessutom fem så kallade Legal Qvais enahanda tjenst samt ytterligare 87 så kallade Sufference Wharves. Genom dessa af stora bolag underhållna anstalter omsättas årligen varor för ett värde af ungefär $3\frac{1}{2}$ miljarder finska mark. Nästan all grosshandel bedrifves genom dem, sålunda att grossörerne, hvarje gång det blifver nödigt att utsläppa mera varor i minutrörelsen, tillsända inrättningarnes mäklare de på varorne utfärdade recipissen, ställda på större och mindre partier, och låta dem på auktion försäljas. De nya egarne kunna sedan när som helst uttaga sin köpta egendom, då de återställa derpå utfärdadt och till dem endosseradt recipisse.

Jemte recipisset utfärdas en så kallad warrant, som öppnar en lätt och bekväm utväg att hypotisera godset. Båda måste återställas, innan godset utgifves. Om warranten är pantsatt, afdrager köparen gäldens belopp från köpesumman på grund af ett

särskildt långfivarens bevis, och sedan han derefter utlöst warranten samt till docken erlagt fastställd magasineringsafgift samt tull och andra publika umgälder, för hvilka docken står i ansvarighet, utfår han godset. Vill han kvarlemna en del deraf, utfårdas åt honom på det återstående partiet nytt recipisse och ny warrant.

Den engelska kommersens stadga och storartade utveckling beror till en stor del af en så enkel anordning. Exemplet har ock på senare tider vunnit mer och mer efterföljd. Holland har redan länge dragit goda frukter deraf, och några inrättningar i Sverige tyckas numera äfven vara byggda på denna idé. För att upphjelpa en förfallen kredit blef samma utväg anlitad i Frankrike efter 1848 års revolution, men emedan magasinerna voro statsinrättningar, hvilka man efter franskt sinne hade underkastat mycket onödig reglementering, fick saken i början ej större framgång, än att de hvilka anlitate magasinerna, blefvo misstänkta för dåliga affärer och deremot icke ens hade till godo någon större bekvämlighet vid varuomsättningen. Det var först efter 1860, då ett friare handelssystem gjorde sig gällande, som saken anordnades på bättre fot, och efter den senast utkämpade fejden med Tyskland har idén i stora proportioner bidragit till att höja och underlätta den franska affärsverksamheten.

Det finnes få ställen, som egna sig lika väl för anstalter af nämnda beskaffenhet som Helsingfors, hvars många och goda hamnar, der icke ens ebb och flod utöfva något störande inflytande, lemna ett spatiöst utrymme för ändamålet utan att påkalla anmärkningsvärda gräfningar. Det kommer äfven saken till godo, att ett nederlag söker helst sådan plats, som sjelf konsumerar en betydlig del af det förvarade godset, och för öfrigt är staden så belägen att varorne, utan att transporten derigenom förlänges, kunna på transitofortscaffas till annan ort eller annat land.

Såsom en transitoplats erbjuder visserligen Hangö några större förmåner, förnämligast derigenom, att det kan påräkna en med par månader förlängd seglationstid, men ett väl utfördt docksystem minskar väsentligen betydelsen af denna fördel. Vår ordinära seglationstid borde kunna anses vara fullt tillräcklig för all nödig transport, om man ej behöfver fortskaffa varorne bit för bit och dag för dag. Och för öfrigt motväges sagde fördel i hög grad deraf att Hangö icke är och icke ens kan blifva en betydande konsumtionsort, samt att organisationerna af en god förvaltning af magasinerna der måste blifva mycket dyr eller mycket dålig.

Jag ber att slutligen få tillägga ett par exempel för att förtydliga huru ett docksystem, engång infördt, kunde bidraga till att understödja affärerna. När en smör- eller trävaru-exportör fått ett parti af sin vara nedlagdt vid hafvets strand under ett tillräckligen vederhäftigt bolags hägn och vård, kan han genom warranterna lätt åtkomma ett nära nog lika stort värde i penningar för att fortsätta sin rörelse, och ifall bolaget förmår göra sig allmänt känt för ordning och soliditet, skall troligen icke ens Englands bank undandra sig att såsom värdepapper acceptera dess warranter. En förständig importör kan utan känd och i många former bestyrkt kredit lätt uppgöra en fördelaktig affär med sin utländska man, sålunda att de beställda varorne öfversändas till ett dockbolag samt recipissen och warranter öfverlemnas till säljarens agent, hvarifrån importören får tillösa sig dem stycke för stycke. Engelska eller andra utländska firmor, hvilka

ofta pläga hålla reservnederlag i olika delar af världen, der man kan påräkna afsättning, kunna finna sin uträkning uti att under sommaren hitsända oreqvirerade varor och sedan under vintern försälja motsvarande recipissen i Helsingfors, Petersburg m. fl. platser.

Det torde icke blifva synnerligen svårt att förverkliga den nu framställda idén. Om alla de, hvilka för närvarande sakna magasinier eller äro sinnade att uppföra sådana, förena sig till ett eller flere bolag, så torde väl en åtminstone i begynnelsen alldeles tillräcklig summa af en miljon mark lätt kunna sammanbringas, helst företaget, jemfördt med andra ofta upprepade byggnadsentreprenader, bör kunna betraktas såsom vinstgifvande och fördelaktigt både för husegarne och deras kunder. Många industridkare och affärsmän uti de inre delarne af landet kunna ock hafva en särskild anledning att genom andelar i bolagen bereda sig talan i deras förvaltning.

Men för att bolagen må kunna bildas, blir det nödigt att saken erhåller en förberedande omgestaltning genom vederbörande myndigheters åtgärd. Dit hör den redan föreslagna planen att utsträcka jernvägens spår till någon af stadens hamnar eller än bättre till flere af dem, för att dockorna må kunna erhålla den lämpligaste plats för de olika slagen af varor. Behöfligt blir derjemte att sättet för förtullning samt in- och utklarering skall underkastas en ändamålsenlig reform samt att modifikationier vidtagas beträffande debiteringen och betalningen af tull- och andra afgifter, likasom ock beträffande sådant gods, som komme att gå transito öfver Helsingfors till annan ort i Finland eller Ryssland eller i motsatt riktning o. s. v.

I all händelse är den nu framställda anordningen en tidsfråga, som ju längre dess mer kommer att tränga på och begära att blifva löst, och då magasinerna i södra kajen i den närmaste framtiden ovilkorligen skola ombyggas, tyckes tidpunkten just nu vara inne för att åtminstone påbörja verket. Man drager ett spår till dessa magasinier och börjar med att ett bolag och icke enskilda personer återuppbygga dem. Hela magasiniskomplexen måste naturligtvis erhålla en särskild afdelning eller ett rum, som representerar dess packhus, ty det är i alla afseenden bättre att tulltjenstemannen kommer dit för att med tillhjälp af sådana bekvämare anstalter, som ett väl inrättadt magasin kan erbjuda, verkställa sin förrättning, än att de tunga eller obeqväma varorne under transport fram och tillbaka skola passera packhusinspektorns särskilda embetslokal. Ett allmänt stort och vidlyftigt packhus kunde sålunda ock småningom göras umbärligt. Ett sådant medför endast tidsförlust och många hinder, och ifall man frånräknar behovet för diverse mindre sändningar och förtullningsåtgärder, borde en dylik inrättning med skäl snart kunna inregistreras bland antiqverade anstalter“.

Stadsfullmäktige beslöto att öfverlemnna detta ärende till beredning åt ett särskildt Utskott, i hvilket undertecknade Wasenius, Rudolph, Borgström och Jerngren äfvensom numera framlidne direktören i statskontoret S. Dalström den 27 i nyssnämnda månad invaldes till ledamöter. Sedan Stadsfullmäktige efter hr Dalströms fränfalle vid sammanträdet den

24 sistlidne Februari utsett undertecknad Eneberg att intaga hans plats i Utskottet, som sålunda åter blifvit fulltaligt, får Utskottet härhos afgifva följande yttrande:

Behovvet af rymliga, väl belägna packhus- och nederlagsmagasiner i denna stad har redan länge varit ytterst kännbart. Bristen på sådana har ej blott förorsakat de enskilde affärsmännen stora extra omkostnader, utan jemväl hämmande inverkat på affärlivets utveckling härstädes. År 1876 t. ex. begagnades icke mindre än 14 packhusmagasiner och omkr. 30 nederlagsmagasiner belägna i skilda delar af staden. Hvilka omkostnader och förluster härigenom tillskyndas affärsmännen, då varorna skola transporteras till och från det obeqvämt belägna packhuset, samt hvar och en för sig upphyra och förvalta eget magasin, förstås utan vidare utläggning af en och hvar, likasom ock att dessa förhållanden, derest de fortfara, skola göra Helsingfors omöjlig som en centralort för handeln, hvartill dock denna stad såväl genom sitt läge som i egenskap af landets hufvudstad synes vara kallad.

Förslaget om inrättande af varudockor, eller med andra ord, då dockor här icke behövas, gemensamma nederlagsmagasiner, har derföre synts Utskottet i allone beaktansvärdt. I likhet med hvad motionären synes hafva tänkt sig, har dock Utskottet ansett realiserandet af detta förslag närmast böra bero af den enskilda företagsamheten, och stadens åtgöranden inskränka sig till att indirekt befrämja företaget, främst genom att för ändamålet reservera eller upplåta lämpliga tomter och genom att, så vidt på densamma ankommer, göra tullbehandlingen af inkommande varor för trafikanterne så bekväm som möjligt. I detta afseende är af vigt att tull- och packhuset samt nederlagsmagasinen uppföras i sammanhang med eller i närmaste närhet af hvarandra invid djupa och bekväma kajbyggnader, och att för deras framtida utvidgning reserveras ett tillräckligt område. Denna plan kan utföras endast å Skatuddens södra strand, den enda plats i Helsingfors, som erbjuder härför nödiga förutsättningar: djupt vatten, rymlig hamn, ett jemförelsevis vidsträckt ännu för andra ändamål oupptaget landområde samt en icke alltför svårt utförbar förbindelse med jernvägarna. Stadsfullmäktige hafva äfven vid sammanträdet den 21 sistlidne Oktober beslutit att „hela den del af Skatudden, som ligger söder om Kanal- och Kommersgatorna — — — — — skall reserveras uteslutande för handels och sjöfartens behof, i hvilket afseende dertill lämpliga tomter särskildt skola reserveras för uppförande af nederlagsmagasiner, samt tull- och packhus för stadens räkning“ samt öfverlemnad åt ingenjör Th. Tallqvist att i enlighet dermed uppgöra förslag till ny plan för Skatudden. Då sålunda från stadens sida gjorts hvad som härintills kunnat göras för att i framtiden möjliggöra utförandet af nu ifrågavarande förslag, har Utskottet för närvarande i detta afseende intet att tillägga. Deremot har Utskottet trott sig böra framhålla, huru dessa gemensamma nederlagsmagasin, enligt dess tanke, lämpligast kunde anordnas.

För ändamålet bildas bland affärsmän ett bolag med tillräckligt stort eget kapital för att uppföra väl inredda magasin af nödig storlek och för att erbjuda full säkerhet för de varor, det får om hand. Uti magasinerna, som stå under gemensam förvaltning, emottager bolaget emot bestämd afgift i nederlag varor af handlande såväl härstädes,

som på andra orter i in- eller utlandet och utfärdar deröfver till innehafvaren quitton, hvilka desse kunna antingen genom köp till annan man öfverlåta eller som pant belåna. För att minska alla omgångar gentemot tullverket, skulle bolaget ansvara för tullumgåldernas erläggande för alla varor, som det enligt upprättade tullspecifikationer emottagit. Värden om magasinerade varor, som äro utsatta för att förfaras, kunde efter öfverenskommelse utöfvas antingen af bolagets tjenstemän eller under nödigt inseende af varu-egarne sjelfve. Ett bolag sålunda organiseradt och åtnjutande fullt förtroende, skulle erbjuda resp. affärsmän stora fördelar. Många onödiga, kostsamma varutransporter skulle undvikas, liksom ock kostnaderna för uppförandet eller hyrandet af magasiner och för aflönandet af skilda magasinsbokhållare inbesparas. Då varorna omhänderhades af ett solidt bolag, som ansvarade för desamma, kunde de äfven mycket lättare belånas, än under nuvarande förhållanden. Såsom sjelfständig affär betraktadt borde ett dylikt bolag jemväl kunna blifva för sina intressenter ganska förmonligt. Utskottet har för sin del därför icke ansett ifrågavarande förslag, såsom mången måhända af den storslagna benämningen efter varudockorna vid Thames och jemförelsen med förhållandena i verldsstaden London varit böjd att antaga, vara en utopisk dröm, utan en sak, som behörigen lämpad efter våra förhållanden kan och bör komma till utförande.

Uppenbart är dock, att detta förslag är beroende af Skatuddens blifvande öde och icke kan blifva en verklighet, innan denna fråga blifvit slutligen afgjord och kajbyggnaderna på Skatudden åtminstone delvis utförda. Som en interimståtgärd har Utskottet emellertid velat erinra om lämpligheten deraf, att, då det ryska proviantmagasinet blifvit inredt till tull- och packhus, de n. v. packhusbyggnaderna skulle tillsvidare upplåtas till nederlagsmagasiner. Enär dock frågan om dessa byggnaders närmaste användning måste blifva föremål för särskild pröfning och ej ingår i Utskottets uppdrag, har Utskottet ej heller i denna punkt trott sig böra förorda någon bestämd åtgärd.

Med afseende å hvad här ofvan framställts, får Utskottet därför endast föreslå:

att hr Liljenstrands motion om inrättande af varudockor härstädes för närvarande ej måtte föranleda till någon åtgärd.

Helsingfors den 23 April 1880.

Joh. Edv. Jerngren.

E. Rudolph.

Leon Borgström.

A. Wasenius.

Wald. Eneberg.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1880.

*Utskottsbetänkande med förslag till
underdånigt utlåtande angående behovet af ändrin-
gar i gällande kommunalförfattning för städerna.*

Den 28 Februari innevarande år skrifer Magistraten i Helsingfors:

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse af den 17 innevarande Februari har Guvernörsembetet i länet meddelat Magistraten, att „sedan Guvernören i länet uti sin den 1 Oktober 1879 afgifna underdåniga årsberättelse om länets tillstånd 1878 såsom brister framhållit åtskilliga stadganden i Nådiga Förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, och uttalat önskan att, för afhjelpande af de deraf härrörande missförhållanden och olägenheter, förslag till ändring i sagde förordning uti de af Guvernören sålunda antydda hänseenden måtte å en kommande landtdag Finlands ständer föreläggas“, så hade vid den 2 innevarande månad skedd föredragning af omförmälda berättelse Kejsrerliga Senaten aktat nödigt i ämnet höra, förutom andra, herrar Stadsfullmäktige; och har Guvernörsembetet, jemlikt Kejsrerliga Senatens i följd deraf meddelade befallning, uti sin ifrågakomma skrifvelse, hvartill bilagts transsummerade aftryck af den underdåniga berättelsen, anmodat Magistraten att affordra Herrar Stadsfullmäktige till Hans Kejsrerliga Majestät stäldt underdånigt yttrande, huruvida och i hvilka delar, enligt Herrar Stadsfullmäktiges tanke, ändring uti åberopade förordning vore af behovet påkallad.

Till fullgörande häraf får Magistraten äran tillsända herrar Stadsfullmäktige några exemplar af förberörda aftryck i afseende å afgifvande af det infordrade underdåniga yttrandet.

Oskar Palmgren.

G. J. Sourander.

Åberopade transsumt är af följande lydelse:

*Guvernörens öfver Nylands län underdåniga berättelse
angående länets tillstånd år 1878.*

5. *Sociala och kommunala förhållanden.*

Nådiga förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning uti stad, har nu i några år blifvit tillämpad och man kan börja öferskåda verkningarne och följderna utaf densamma.

Om, å ena sidan, genom utsträckandet af stadsmedborgarerättigheter och skyldigheter till ett större antal stadsinneväsnare, städerna förvärfvat sig nya, intelligenta element för skötandet af de kommunala angelägenheterna och deras beskattningsförmåga ökats, så har, å andra sidan, tillämpningen af den nya förordningen medfört åtskilliga olägenheter, hvilka icke kunna med tystnad förbigås.

I främsta rummet ibland dessa skulle jag vilja framhålla den närvarande kostsamma, komplicerade och tungrodda förvaltningen, ity att bredvid den förra, till sin sammansättning oförändradt bibehållna stadsstyrelsen eller Magistraten, tillkommit ett antal verkställande myndigheter eller nämnder, hvilkas medlemmar tillsättas af stadsfullmäktige och, åtminstone delvis, måste aflönas. Att förvaltningen härigenom blifver dyrare, faller genast i ögonen, men än värre är, att ärendernas gång ansenligt fördröjes, såväl vid den förberedande behandlingen hos stadsfullmäktige, genom tillsättandet af berednings Utskott, af nämnderne afgifvande utlåtanden o. s. v., som ock genom den påbjudna remitteringen af alla beslut till Magistraten, som först har att förordna om deras verkställighet.

Härtill kommer en i ögonen fallande benägenhet hos stadsfullmäktige att, inom området för sina öfverläggningar och sin verksamhets sfer, indraga jemväl rena förvaltningsärenden, hvilkas afgörande eller öfvervakande enligt äldre, ännu gällande författningar rätteligen tillkommer Magistraten, Poliskammaren eller andra af stadsfullmäktige icke omedelbart beroende myndigheter, hvarigenom icke sällan rifningar uppstå, hvilka icke kunna lända ärendernes jemna gång till båtnad.

Magistraten i en af länets städer yttrar derföre också i dess afgifna årsberättelse, bland annat: „Man talade om den långsamhet, hvarmed ärenden i tiden behandlades af Magistraten i samråd med stadens äldste. Sannt är att angelägenheter af större vikt och af mera invecklad beskaffenhet, eller sådana, som angingo utgifter ur stadskassan eller förhöjd taxering, med större omtänksamhet handlades men aldrig dröjde med deras afgörande så länge som nu“ — och längre fram, att man med den nya förordningen ingalunda afsåg „ett beständigt jägtande från kommunens sida efter maktutvidgning, en

beständig tvedrägt med stadens styrelse samt ett öfvermodigt klandrande och nedsättande af denna, då den, sin lagligen anvisade plikt likmätigt, stundom nödgas vägra verkställighet af de dekretet, som kommunens beslutande män, efter det de „lätit Sig föredragas“ de ärender, som dem *åligger* handlägga, fatta och meddela styrelsen „till kännedom och iakttagande“ eller då styrelsen icke låter sig „anmodas“ att vidtaga på densamma icke ankommande åtgärder. Missnöje förspörjes också redan öfver detta sätt att vårda kommunens angelägenheter, isynnerhet som stadens inkomster börjat minskas och utskylderna stigit, samt alla gamla besparingar och donerade fonder, till sammanlagdt belopp af omkring en half miljon mark, derjemte användts efter det kommunalförvaltning inrättats i staden“.

En annan beaktansvärd olägenhet, som härflutit ifrån den nya kommunalförordningen, är dels ojämnheten dels det sväfvande uti grunderne för taxeringen eller den kommunala beskattningen. Sålunda innebär taxeringen af alla löntagare efter bruttoinkomsten en uppenbar obillighet, hvilken det dock vore så lätt att, med tillämpning af stadgarne för allmänna bevillningen, afhjelpa. Vidare har vid länestyrelsen gjorts anhängige en mängd mål rörande besvär öfver kommunaltaxeringen, å sådana personers sida, hvilka rätteligen alldeles icke bordt vara någon taxering i stad underkastade, eller åtminstone icke någon efter skattören. Hit höra, bland annat, förafskedade ryska militärpersoner af den mosaiska trosbekännelsen, hvilka utan skälig anledning ibland taxerats efter en inkomst af flere tiotusen mark om året. Magistraten i Helsingfors anför slutligen att beskattningen af till arbetsklassen hörande personer efter samma grunder, som de förmögnare och i bättre omständigheter staddes kännas tung för de förstnämnde. Ett skattöre motsvarar en inkomst af femhundra mark och påföres personer med en inkomst af endast 500 mark. Men uppgår inkomsten också icke till fullt ettusen mark, åsättes två skattören. Man kan tänka sig med hvilken svårighet personer med dylika inkomster — och deras antal är stort — skola utgifva den på hvarje skattöre sig belöpande skatt af 12 å 13 mark, förutom en fjerdedel deraf i kronoutskylder, äfvensom kronobevillning, hvaraf allt följdén varit, att restlängderne årligen tillväxa och extra stadsfogdar måste anställas, för att under förloppet af fyra månader årligen trakassera menniskor, för det de icke mäktat på utlysta dagar afbördas sig sina pålagor.

Inom det administrativa området är det främst de genom tillämpningen af den nya kommunalförvaltningen i städerne uppkomne missförhållanden, hvilka borde afhjelpas. Ofvan har redan framhållits, att dessa missförhållanden förnämligast äro tre:

Den närvarande stadsförvaltningens komplicerade sammansättning och dyrhet.

Ärendernes långsamma handläggning och afgörande genom stadsmyndigheterna, samt

Det sväfvande och delvis obilliga uti grunderne för kommunalbeskattningen.

Då allenast en del af dessa olägenheter torde kunna afhjelpas eller förmildras på vanlig administrativ väg och emedan förutom de anförda, ännu andra, om än mindre väsentliga brister vidlåda den nya författningen om kommunalförvaltning uti stad, såsom

exempelvis stadgandet om det antal stadsfullmäktige, som bör vara tillstädes för att kunna fatta beslut o. a. d. så synes det vara önskligt, att en kommande landtdag förelades förslag till ändringar uti antydda afseenden.

Helsingfors, den 1 Oktober 1879.

G. von Alfthan.

Stadsfullmäktige remitterade detta ärende den 20 sistlidne April till undertecknade för beredning i det syfte ofvanstående skrivelse innehåller, och remissen tillhandakom Utskottet den 6 i denna månad.

Utskottet föreslår, att Stadsfullmäktige ville till H. K. Majestät afgifva ett så lydande underdånigt yttrande:

Stormäktigste, Allernådigste Kejsare och Storfurste!

Jemlikt Eder Kejsrerliga Majestäts derom meddelade befallning, har Guvernören i Nylands län uti skrivelse af den 17 sistlidne Februari, till hvilken skrivelse bilagts transsummerade aftryck af Guvernörens underdåniga berättelse för 1878, anmodat Magistraten i Helsingfors att affordra Stadsfullmäktige till Eder Kejsrerliga Majestät stäldt underdånigt yttrande huruvida och i hvilka delar, enligt Stadsfullmäktiges tanke, ändring uti Nådiga Förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, vore af behovet påkallad. Med anledning häraf få Stadsfullmäktige underdånigst anföra följande.

Nådiga Förordningen af den 8 December 1873 har i denna stad tillämpats sedan ingången af år 1875. Den genomgripande förändring i den kommunala förvaltningen denna förordning afsåg, kunde dock naturligen icke med ens fullständigt genomföras. Reorganisationen har tvertom kraft flere års arbeten och mogen öfverläggning, samt kan knappast ännu anses vara slutförd. Drätselkammaren trädde i verksamhet år 1877 och först under sistlidet år kunde Drätselkontorets sammansättning slutligen fastställas. En definitiv arbetsordning för kontoret har deremot ej ännu kunnat uppgöras. Äfven fattigvården och brandväsendet i staden vänta ännu på en nödvändig ombildning. Att föreslå väsentliga förändringar uti en lag, som sålunda ännu ej ens kommit till full tillämpning, och att redan anse sig kunna öfverskåda verkningarne och följderna af densamma, är uppenbarligen för tidigt. Väl är det sannt, att stundom några, dock snart öfvergående, missljud vid lagens tillämpning låtit sig förnimma, att olika uppfattning af lagens rätta mening hos skilda myndigheter äfven inom samma kommun gjort sig gällande och att önskningar uttalats om ändring af något enskildt stadgande i densamma, men dylika skiljaktigheter och olägenheter torde sällan kunna undvikas vid genomförandet af en mer omfattande förändring i ett samhälles förvaltning. För att noggrannt kunna pröfva huruvida dessa olägenheter äro af den art, att de icke utan en lagförändring kunna afhjelpas och på hvad sätt detta skall ske, dertill fordras en längre tids erfarenhet än den som i detta fall står Stadsfullmäktige till buds. Ett förtidigt ingripande från lagstiftarens

sida, innan förvaltningen hunnit arbeta sig in i de nya formerna och frukterna deraf kunna skönjas, skulle sannolikt blott medföra nya förvecklingar och störande inverka på den praxis och säkerhet vid tillämpningen af en lag, som endast småningom utbildar sig. Af denna orsak och då någon allmännare klagan öfver författningens olämplighet, Stadsfullmäktige veterligen, icke gifvit sig tillkänna, ha Stadsfullmäktige icke ansett sig kunna eller böra ingå uti den omfattande granskning af ifrågavarande nådiga förordning, hvilken uti Guvernörens ofvannämnda skrifvelse afses, utan endast yttra sig rörande de tre punkter Guvernören i sin underdåniga berättelse särskildt framhållit.

Dessa tre punkter äro:

Den närvarande stadsförvaltningens komplicerade sammansättning och dyrhet;

Ärendernas långsamma handläggning och afgörande genom stadsmyndigheterna; samt

Det sväfvande och delvis obilliga uti grunderna för kommunalbeskattningen.

Beträffande förstnämnda punkt anför Guvernören, att den närvarande förvaltningen är kostsam, komplicerad och tungrodd, ity att bredvid den förra till sin sammansättning oförändradt bibehållna stadsstyrelsen eller Magistraten tillkommit ett antal verkställande myndigheter och nämnder, hvilkas medlemmar tillsättas af Stadsfullmäktige och, åtminstone delvis måste aflönas. På grund af kommunalförfattningen ha tillkommit endast Stadsfullmäktige och Drätselkammaren. Alla öfriga nämnder existerade redan under den gamla regimen eller äro tillkomna oberoende af de förändringar i förvaltningen gällande kommunalförfattning infört samt fungera hvar för sig ganska oafhängige af Stadsfullmäktige. Det är således antingen Stadsfullmäktige eller Drätselkammaren eller begge dessa myndigheter, som skulle försvåra förvaltningsmaskineriet. Guvernörens mening torde dock icke vara, det Stadsfullmäktig-institutionen därför borde afskaffas eller ställas under en högre ledning. Att Stadsfullmäktige för sin del icke kunna förorda ett dylikt politiskt sjelfmord, torde icke behöfva vidare utläggas. Att Guvernörens mening icke varit den antydda, framgår äfven af hans blott några rader tidigare uttalade allmänna omdöme, att städerna genom den nya kommunalförfattningen förvärfvat sig nya, intelligenta element för skötandet af de kommunala angelägenheterna, och om nya intelligenta krafter i städernas förvaltning i och för sig äro något godt, kunna de icke i Nylands län och särskildt i Helsingfors vara en kostsam lyx, som endast gör förvaltningen komplicerad och tungrodd.

I sammanhang härmed kunna Stadsfullmäktige icke underlåta, att på det bestämdaste tillbakavisa det taktlösa utfall Magistraten i Helsingfors uti sin årsberättelse för 1878 riktat emot Stadsfullmäktige. Det torde lyckligtvis höra till sällsyntheterna om icke vara exempellöst uti vårt land, att en offentlig myndighet uti en embetskrifvelse begagnar ett sådant språk och utslungar dylika, aldeles obevisade tillvitelser emot en annan på lag grundad myndighet. Så mycket mer förvånansvärdt är det, att Guvernören uti sin underdåniga årsberättelse intagit och sålunda som sitt adopterat såväl Magistratens skriftsätt, som innehållet af dess vrånga framställning. För beskyllningen om det ständiga jäktandet efter maktutvidgning m. m. anföres intet skäl, och torde något sådant icke heller kunna framdragas, enär Stadsfullmäktige vid sin verksamhet veterligen alltid

hållit sig inom de gränser, som kommunalförfattningen samt af högre myndighet fastställda reglementen föreskrifva. Att uti några frågor en olika uppfattning af lagens rätta mening gjort sig gällande inom Stadsfullmäktige och inom Magistraten, torde icke kunna betecknas som maktlystnad mer hos den förre än hos den senare. Den lösning frågorna i dylika fall fått genom vädjan till högre instans visar äfven, att de nuvarande lagliga formerna för stärfjandet af en dylik maktlystnad, ifall den å någöndera sidan förekommit, äro fullt betryggande. Som ett fel hos den nya kommunalordningen framhåller Magistraten äfven att inkomsterna börjat minskas och utskylderna stigit, jemte det gamla besparingar och donerade fonder blifvit använda. Faktiskt är väl att, medan stadens inkomster för öfrigt, särskildt af dess fasta egendom, ej obetydligt stigit, behållningen af afgifterna å trafiken under de senaste åren ansenligt nedgått. Detta torde dock ej kunna läggas förvaltningen till last, utan härröra i främsta rummet af de tryckta affärskonjunkturerna och den deraf minskade trafiken, samt äfven af den konkurrens den af staten frikostigt understödda frihamnen Hangö erbjuder, äfvensom af tullexpeditioners inrättande uti upplandsstäderna Tavastehus och Tammerfors. Lika litet kan den faktiska stegringen af utgifterna åberopas som skäl emot den nya kommunalförvaltningen. Denna stegring har som bekant föranledts dels af beviljade löneförhöjningar åt Magistratens ledamöter och öfrige stadens tjänstemän, dels af de stora och maktpåliggande allmänna arbeten och nybyggnader, hvilka under förväntan på den nya ordningen blefvo uppskjutna och nu till ovanligt stort omfång måst utföras, för att stadens utveckling icke skulle hämmas. För sistsagde ändamål samt delvis för att betäcka utgifterna under år 1875, då ingen uttaxering efter skatteören kunde försiggå, ha äfven besparingarna från förlidna år samt en del af de donerade fondernas kapital blifvit använda.

De enda utgifter, som direkte förorsakats af den nya kommunalförfattningen, äro utgifterna för Stadsfullmäktiges kansli och Drätselkammaren samt arvodet åt ordföranden i inqvarteringsnämnden, i hvilken egenskap politieborgmästaren tillföre fungerade i kraft af sitt embete. Dessa poster uppgå sammanlagdt till icke fullt 30,000 mark om året, eller mindre än 2 % af stadens årliga utgifter, och derifrån bör dock ytterligare afdragas arvodet för Stadens Äldstes sekreterare och lönen för en till indragning föreslagen politierådmanstjänst. Det tillskott af intelligenta krafter, som genom nu gällande kommunalförfattning tillförts städernas förvaltning, och det starkt stegrade intresset för kommunens angelägenheter, som gjort sig gällande sedan sjelfstyrelseprincipens införande, synes Stadsfullmäktige därför icke vara dyrköpt. Än mindre kan anförda ökade kostnad utgöra något beaktansvärdt skäl för att redan nu skrida till ändring af det införda systemet.

Den andra punkten i Guvernörens framställning berör ärendernas förmenta långsamma handläggning såväl till följd af den förberedande behandlingen hos Stadsfullmäktige, genom tillsättande af beredningsutskott, af nämnderna afgifvande utlåtanden o. s. v. som ock genom den påbudna remitteringen af alla beslut till Magistraten, som först har att förordna om deras verkställighet. I detta afseende måste väl medgifvas, såväl att ärendernas behandling hos Stadens Äldste, hvilka i vissa frågor uppkallades till Magi-

stratens sammantråde och hördes inför dess protokoll, i en del fall var mera snabb och summarisk än nu är fallet, som ock att en än mer exemplarisk snabbhet kunde ernås, om hvarken Äldste eller Stadsfullmäktige funnes till, utan alla frågors afgörande och verkställighet anförtröddes åt Magistraten. Men då tidsbesparingen icke är den enda synpunkt här får tagas i beaktande, vilja Stadsfullmäktige fasthålla vid det införda representativa systemet i den kommunala förvaltningen. Och så vidt det med detsamma varit görligt, hålla Stadsfullmäktige före, att alla löpande ärenden öfverhufvudtaget blifvit behandlade med möjlig skyndsamhet och icke fördröjts utöfver hvad expeditionen oundgängligen kräft. Alla frågor af större vikt ha deremot i regeln underkastats en grundligare ompröfning antingen inom någon af de förvaltande nämnderna eller af särskilda för ändamålet tillsatta utskott; och torde ett sådant förfarande hellre få räknas den nya förvaltningen till berömmelse än till last. Härmed ha Stadsfullmäktige dock ej velat hafva sagdt, att icke en förenkling i omgångarne vid ärendernas behandling vore både möjlig och önskelig, och särskildt en förändrad sammansättning af Magistraten i detta afseende kunna medföra stora fördelar och befria Stadsfullmäktige från en mängd löpande ärender, som nu måste till deras afgörande eller utlåtande hänskjutas, men torde detta mål, sedan större erfarenhet vunnits och det nya förvaltningsmäs-
skineriet kommit i full gång, kunna i betydlig mon uppnås äfven inom den ram kommunalförfattningen uppställer, och någon lagförändring därför ej böra komma i fråga, innan full visshet vunnits derom, att felet ligger i lagens stadganden och ej beror af bristande vana och erfarenhet vid deras tillämpning.

Slutligen framhåller Guvernören i sin årsberättelse som en beaktansvärd olägenhet, dels ojemnheten dels det sväfvande uti grunderna för taxeringen eller den kommunala beskattningen samt framkastar som stöd för denna sin åsigt bl. a. den anmärkning emot taxeringsnämnderna, att de dels åsatt personer två skatteören, ehuru de ej haft en inkomst som fullt motsvarat detta antal skatteören, dels påfört skatteören å personer, som alldeles icke enligt denna grund bort beskattas. Anmärkningens förra del bör såsom alldeles obefogad tillbakavisas, helst ett sådant förfarande af taxeringsnämnden icke blott varit stridande emot kommunalförfattningen, utan ock emot de grunder, som af den första taxeringsnämnden antogos och fortfarande följts. Att åter misstag af senare antydd beskaffenhet inträffat, är helt naturligt vid tillämpningen af en ny lag och kan ej ånföras som skäl för den fullständiga omgestaltning af grunderna för den kommunala beskattningen, hvilken Guvernören tyckes afse. Talet om de årligen tillväxande restlängderna och om extra stadsfogdar, som måste anställas för att under förloppet af fyra månader årligen trakassera menniskor, för det de icke mäktat på utlysta dagar afbördä sina pålagor, är ej heller tillämpligt på kommunalförfattningen. För det första upptaga de digra längderna ej blott rester å uttaxerade medel, utan äfven å öfriga afgifter till staden, såsom tolag, arrenden m. m., och för det andra har erfarenheten under de senare åren visat, att den ojemförligt största delen af resterna utestå hos personer, som väl mäktat men af en eller annan anledning försummat att vid uppöbdsstämma erlægga sina utskylder, hvarför en taxering efter andra grunder sannolikt icke skulle medföra någon

förbättring i detta hänseende. Guvernörens förslag, att stadgarne för den allmänna bevillningen skulle tillämpas å den kommunala taxeringen måste äfven anses olämpligt. Derigenom komme t. ex. fastigheterna i stad, hvilka äro af de mest skattbara föremål stadskommunerna ega, att i den mån de äro graverade njuta befrielse från kommunala utskylder. Kommunen skulle ej heller på något sätt kunna beskatta alla de kapitaler från andra orter, som här i form af inteckningar äro placerade i fastigheter eller industriella företag, hvarigenom allt beskattningen på all inkomst, som kunde af kommunen beskattas, blefve öfverhöfvan betungande.

Jemte det Stadsfullmäktige härmed velat påpeka öfverdrifterna uti Guvernörens utläggning, måste tillika erkännas, att grunderna för taxeringen kunnat i kommunalförfattningen närmare utvecklas och att en som det tyckes berättigad klagan öfver taxeringen i vissa punkter försports. Denna klagan har gällt dels den mer eller mindre godtyckliga uppskattningen af personers inkomster under året och svårigheten, för att icke säga omöjligheten, för de sålunda taxerade att inför pröfningsnämnden klarligen bevisa det taxeringen varit för hög, dels den jemväl af Guvernören och Magistraten framhållna olägenheten, att den n. v. beskattningen alltför tungt drabbar de minst bemedlade, som skatta för ett eller två skatteören. Först antydda olägenhet härrör, enligt Stadsfullmäktiges tanke, deraf, att enligt 55 § i kommunalförfattningen taxeringsnämnden skall uppskatta icke det förgångna utan det löpande årets inkomster, hvilka för andra än fasta löntagare, icke ens af dem sjelfve, och än mindre af fremmande personer, kunna uppgifvas förrän in på följande år, d. v. s. sedan såväl taxerings- som pröfningsnämnderna slutfört sina uppdrag. En ändring af nyss anförda § i det syfte, att taxeringen skulle verkställas på grund af det förgångna och icke det löpande årets inkomster, skulle därför, enligt Stadsfullmäktiges åsigt, vara af behovet påkallad för att underlätta ett samvetsgrannt fullgörande af taxeringsnämndernas svåra åligganden, och göra det möjligt för dem, som blifvit för högt taxerade, att på grund af senaste års bokslut för pröfningsnämnden framlägga giltiga skäl för sina besvär.

Den senare af nyssanförda olägenheter kunde åter måhända lämpligast aflägsnas sålunda, att med bibehållande i öfrigt af nu gällande grunder för beskattningen och den derpå hvilande rösträttigheten, en lindring i skattebeloppet medgäfvdes dem, som hafva blott några få skatteören. Stadsfullmäktige få i detta afseende, på grund af hvad förhållandena på denna ort gifvit vid handen, underdånigst föreslå, att till nu gällande stadganden angående taxeringen fogas det tillägg eller undantagsstadgande, att den som påförts tre skatteören eller derunder betalar för första skatteöret endast en tredjedel och af det andra skatteöret endast två tredjedelar af det belopp, som eljest erlägges för hvart skatteöre. Vore uttaxeringsbeloppet för helt skatteöre t. ex. 12 mark, komme enligt denna beräkning för 1 skatteöre att erläggas 4 mark, för 2 skatteören (4 + 8) 12 mark, för 3 skatteören (4 + 8 + 12) 24 mark, för 4 skatteören (4 × 12) 48 mark o. s. v.

Återupprepar hvad Stadsfullmäktige tidigare yttrat, eller att tillräcklig erfarenhet icke finnes till stöd för en väsendtligare omgestaltning af den nuvarande kom-

munalförvaltningen och att en sådan endast vore egnad att förlänga det öfvergångsstadium, hvori denna fråga för närvarande befinner sig, få Stadsfullmäktige för sin del endast förorda ofvananförda mindre ändringar i stadgandena rörande den kommunala taxeringen.

Framhärda o. s. v.

Helsingfors den 25 Mars 1880.

S. Calamnius.

Th. Wegelius.

Wald. Eneberg.

Leon. Borgström.

Julius Fr. Gadd.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1880.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Uti skrifvelse för den 22 November 1879 har Magistraten i denna stad underrättat t. f. Vattenledningsstyrelsen om Stadsfullmäktiges den 18 i samme månad fattade beslut, hvarigenom Styrelsen anmodats att till Stadsfullmäktige inkomma med utredning rörande beloppet af den ersättning, som staden för vattenledningens sentida fullbordande kunde af bolaget Neptun påyrka. Till fullgörande häraf för t. f. Vattenledningsstyrelsen härjemte vördsamt anföra följande.

Jemte det Styrelsen i främsta rummet ansett sig böra framhålla svårigheten att med noggranhet kunna fixera den ersättning, hvarom utredning inforrats, har Styrelsen dock trots sig böra hänföra densamma till följande tre omständigheter.

Enligt det emellan staden och bolaget Neptun den 29 Mars 1876 uppgjorda kontrakt hade vattenledningsarbetena bort vara slutförda den 1 Augusti 1877. Emellertid kunde arbetena af bolaget icke anmälas till afsyning förrän ett år senare, eller den 1 Augusti 1878. Under denna tid var Ingeniören Julius Forsman anställd som kontrollerande ingenjör vid arbetena och åtnjöt i denna egenskap af staden ett månadligt arvode af 400 mark. Då bolaget Neptun således varit vållande till denna utgift för staden, anser Styrelsen att nämnda arvode, som för året utgjorde fyratusen åttahundra mark, bör af bolaget till staden återgäldas.

Med afseende sedermera derå, att de under första året efter arbetenas slutförande tillkomna konsumenter antagligen anmält sig såsom sådana redan året förut, i händelse vattenledningen då varit färdig, anser Styrelsen, under denna förutsättning, att staden bör för året 1 Aug. 1877—1 Aug. 1878 tillkomma den ersättning, som motsvarar inkomsterna för året 1 Aug. 1878—1 Aug. 1879. Men som emellertid denna beräkning ej kan anses fullt exakt, har Styrelsen trots sig böra gå en medelväg och beräknat förlusten i detta hänseende till två tredjedelar af inkomsterna för sistnämnda år. Och som hela inkomsten för vattenförbrukningen utaf de under detta år tillkomna konsumenter utgör i rundt tal 13,800 mark, skulle således tvåtredjedelar deraf belöpa sig till 9,200 mark, hvilken summa staden under året 1 Aug. 1877—1 Aug. 1878 hade bort kunna påräkna och hvilket belopp, enligt Styrelsens åsigt, förty bör af bolaget Neptun utbetalas.

Enligt förberörda köpe- och entreprenadkontrakt tillförsäkrades bolaget Neptun för inrättningens ledning, bedrifvande, vård och underhåll en månadlig ersättning af 2,700 mark, att utgå från dagen för dess öppnande intill ett år efter det arbetet fulländats.

Emellertid anser Styrelsen denna ersättning för hög, bland annat redan deraf att bolaget velat draga ut på tiden med fullgörande af de förbindelser, beträffande arbetenas slutförande, bolaget enligt kontraktet åtagit sig att fullgöra. Enligt Styrelsens åsigt bör detta underhåll kunna bestridas med högst 2,000 mark per månad; och som tidpunkten för vattenledningens handhafvande af bolaget utgick den 1 Augusti 1878, hade staden från denna tid kunnat inbespara 700 mark per månad. Styrelsen anser därför bolaget skyldigt att för förlusten härutinnan till staden utgifva sjuhundra mark i månaden räknadt från nämnde 1 Augusti 1878, tills vattenledningen helt och hållet af staden öfvertages.

Dessa under förenämnda tre punkter upptagna penningebelopp bör således staden, enligt Styrelsens åsigt, af bolaget Neptun påyrka i ersättning för vattenledningens sentida fullbordande.

Helsingfors, den 30 April 1880.

På t. f. Vattenledningsstyrelsens vägnar:

E. Wasastjerna.

Albert Öberg.

Utskottsytttrande angående Gloets kanalisering.

Förre Stadsingeniören Th. Tallqvist har för Gloets kanalisering uppgjort tre alternativa förslag, nemligen:

1:o med utfall till Thölövikens genom jernvägsområdet, hvarför kostnaden beräknats till 42,200 mk;

2:o med utfall genom Wilhelmsbads område, Kajsaniemi park och Botaniska trädgården till Thölö viken; beräknad kostnad 69,025 mk; och

3:o med utfall till nordvestra hörnet af södra hamn för en kostnad af 49,450 mk.

Sistnämnda alternativ har tidigare såväl af Drätselkammaren som af Utskottet (tryckta betänkandet n:o 15 för 1879) förordats. Vid föredragning af detta ärende den 16 sistlidne Septemder beslöto Stadsfullmäktige dock, att, innan vidare i saken tillgjordes, genom Drätselkammaren af Stadsingeniören infordra utlåtande huru vidt kostnaden för en afloppskanal enligt nämnda alternativ blefve ökad, derest densamma utsträcktes ända till Skatuddskanalen.

Uti afgifvet utlåtande har Stadsingeniören Ehrström uppgifvit, att kostnaden för kanalens ifrågasatta utsträckning till Skatuddskanalen komme att uppgå till 26,660 mk. Enär dock Skatuddskanalen är grund och strömmen i densamma svag, anser Stadsingeniören olägenheter komma att yppa sig af afloppskanalens utmynnande i densamma, hvarför han alternativt föreslår, att afloppskanalen skulle utmynna i södra hamnen vid kajen emellan obeliskan och katerhamnen, der vattnet är djupt och ständigt vågsvall förefinnes. En utsträckning af kanalen till denna punkt skulle kosta 17,180 mk.

I sammanhang med denna fråga har Stadsingeniören framställt ett *fjerde* alternativ för Gloets kanalisering, gående ut uppå att gifva Globassinen ett *dubbelt* utfall sålunda, att en hufvudkanal skulle ledas under Regerings- och Michaelsgatorna, jernvägs-torget, Wilhelmsbadstomt och Kajsaniemi park, i hvars nordöstra hörn den skulle förena sig, med den kanal, som ifrån Nikolaigatan leder genom Kajsaniemi och Botaniska trädgården till Thölövikens, samt en annan hufvudkanal gå under Alexanders-, Glo- och norra Esplanadgatorna samt Salutorget till södra hamnen. Kostnaden för begge dessa kanaler, hvilka blefve af mindre dimensioner och därför äfven per löpande fot betydligt billigare än enligt alternativ 3, skulle, efter samma enhetspriser som föregående förslag, uppgå till 60,900 mk eller 11,450 mk högre än för alternativet 3, förutsatt att i

hvardera fallet kanalerna skulle utmynna i södra hamn i vinkeln emellan salutorget och vestra kajen. Skulle åter hvardera kanalen förlängas till kajen emellan obeliskan och katerhamnen blefve totalskilnaden emellan alternativ 3 och alternativ 4 endast 5,357 mk, eller 66,630 mk för det förra och 71,987 mk för det senare alternativet. Genom denna fördelning af Globassinens vatten, kunde kanalerna, med bibehållande af den för framtiden fastställda höjdnivån för gatorna i Gloet, erhålla ett fall af *en fot på 1,000* och kanalen i södra hamnen utmynna $\frac{1}{2}$ fot under medelvattenståndet, emot att alternativ 1, 2 och 3 erbjuda ett fall af endast *1 fot på 1,500* och utmynna med kanalbottnen 1 fot under samma vattenstånd. Denna ökade lutning anser Stadsingeniören vara af synnerligt stort vigt, enär erfarenheten i andra städer visat, att ej ens ett fall af 1 fot på 1,000 absolut säkerställer en kanal för igenslamning, utan vidtagande af extra åtgärder för dess renhållning.

Drätselkammaren har uti skrifvelse af den 14 sistlidne Maj med vidhållande af sin tidigare uttalade uppfattning, förordat alternativ 3 eller ett kanalsystem med utfall endast till södra hamn, dervid Kammaren dock antydtt att kanalen måhända borde utmynna några famnar österut ifrån hörnvinkeln emellan salutorget och vestra kajen.

Utskottet, till hvilket Stadsfullmäktige den 28 Maj remitterade detta ärende, har deremot ansett det af Stadsingeniören Ehrström nu framlagda fjerde alternativet vara det mest rationella, då det gäller kanalisering af ett område med så dåligt utfall som Gloet. Emot förslaget talar väl att totalkostnaden för dess utförande blefve något högre och att en kanal måste ledas genom en privat tomt, Wilhelmsbadsområde, och Kajsaniemi park, der en utfyllning öfver kanalen blefve af nöden. Sistnämnda olägenheter torde dock genom vänlig öfverenskommelse och lämpliga anordningar kunna häfvas, och hvad beträffar den ökade kostnaden, så bör dervid beaktas, dels att underhållskostnaden bör blifva mindre för en kanal med en starkare lutning, dels att det föreslagna kanalsystemet i sin helhet kan komma till utförande först om 20 à 30 år, sedan utfyllningen af Gloet till fastställd nivå blifvit slutförd, men att den del af detsamma, eller ledningen under Norra Esplanadgatan och salutorget, hvilken borde utföras i sammanhang med nämnda gatas beslutna påfyllning, blefve betydligt billigare enligt herr Ehrströms förslag än enligt alternativ 3. I betraktande häraf, och då en starkare lutning hos kanalerna är af utomordentlig vigt för att de skola verksamt arbeta, har Utskottet icke tvekat att med frångående af sitt förra förslag till godkännande hos Stadsfullmäktige förorda herr Ehrströms förslag.

Hvad angår kanalens under Salutorget ifrågasatta utsträckning till kajen emellan obeliskan och katerhamnen, har Utskottet ej ansett de tvifvelaktiga fördelar derigenom kunde vinnas motsvara den så betydligt ökade kostnaden, hvilken enligt alternativ 3 uppginge till 17,180 mk och enligt herr Ehrströms af Utskottet omfattade förslag till 11,087 mk.

Utskottet får derfor föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta:

1:o att i hufvudsak godkänna det af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda förslag till Gloets kanalisering med utfall såväl genom Kajsaniemi och Bota-

niska trädgården som till södra hamn, hvarvid kanalen som leder till södra hamn borde, efter Byggnadskontorets närmare undersökning, utmynna några famnar österut ifrån hörnvinkeln emellan salutorget och vestra kajen.

2:o) att utförandet af den del af nämnda kanalsystem, som ligger under Norra Esplanadgatan och Salutorget skall ske i sammanhang med nämnda gatas af Stadsfullmäktige beslutna påfyllning, men öfriga delar af arbetet anstå intill dess den successiva utfyllningen af särskilda gator i Gloet försiggått; samt

3:o) att slutsträckan af den kanal, som ifrån Nikolaigatan genom Kajsa-niemi och Botaniska trädgården leder till Thölövikens skall göras så vid, att den i framtiden kan upptaga äfven en del af Globassinens vatten.

Helsingfors den 18 Juni 1880.

K. J. Numell.
C. G. Sanmark.
G. U. Sandberg.

E. Wasastjerna.
Rich. Heimberger.

DRÄTSELKAMMAREN

i Helsingfors,
den 14 Maj 1880.

N° 89.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan Drätselkammaren uti skrifvelse för den 4 Juli 1879 till Stadsfullmäktige öfverlemnade en af förre stadsingenjören Tallqvist till Kammaren ingifven skrift, innefattande tre alternativa förslag till hufvudafloppskanal för Gloets här i staden vattenbassin, och dervid tillstyrkt det af Ingenjören Tallqvist förordade alternativet N:o 3, enligt hvilket kanalen skulle utmynna i södra hamnen, samt ett af Stadsfullmäktige derefter i frågan tillsatt utskott till utförande föreslagit jemväl samma kanal, hafva Fullmäktige uti protokollsutdrag för den 16 September sagda år anmodat Drätselkammaren att af Stadsingenjören Ehrström infordra utlåtande huru vidt kostnaden för en afloppskanal enligt berörda alternativ N:o 3 blefve ökad, derest densamma utsträcker ända till Skatuddskanalen.

Till följd häraf får Drätselkammaren ödmjukast insända omförmälda, af stadsingenjören den 7 i denna månad till Kammaren aflemnade utlåtande jemte en profil- och planteckning, innehållande ej mindre kostnadsberäkning för kanalens i fråga utsträckning till Skatuddskanalen eller ock kajen emellan obeliskan å Salutorget och den s. k. Katerhamnen, slutande sig kostnadsförslaget för den förra förlängningen till 26,660 och för den senare till 17,180 mark, än ock projekt, betecknad såsom alternativ N:o 4, till vattnets från Gloet afledning medelst tvenne mindre kanaler, den ena med aflopp till viken invid den s. k. långa bron och den andra med utfall till södra hamnen. — Och

vidkommande nämnda alternativ N:o 4 äfvensom de föreslagna förlängningarne af aflopps-kanalen enligt alternativet N:o 3, tillåter sig Drätselkammaren vidhålla och åberopa innehållet i Kammarens ofvanberörda, den 4 Juli 1879 till Fullmäktige aflåtna skrifvelse i ämnet.

För öfrigt har Drätselkammaren trott sig böra framhålla nödvändigheten deraf att denna fråga, hvaraf utförandet af slutsträckan af den beslutna kanalen genom Kajsaniemi och Botaniska trädgården till viken invid långa bron är beroende, blefve i så god tid afgjord, att nästnämnda kanalarbete hunne i år slutföras.

Remisshandlingarna återställas härjemte.

På Drätselkammarens vägnar:

Theod. Bergelund.

Lars Homén.

t. f.

Utlåtande öfver och *kostnadsförslag* till förlängning af den föreslagna hufvudafloppskanalen för Gloets vattenbassin alternativet N:o 3 under Salutorget till Skatuddskanalen jemte ett nytt alternativ N:o 4.

Återställande remisshandlingarne har jag äran öfversända alternativa kostnadsförslag till förlängning af afloppskanalen från Gloet under Salutorget antingen till Skatuddskanalen belöpande sig till 26,660 mark eller till kajen mellan obeliskan och katerhamnen stigande till 17,180 mark.

Af dessa alternativ anser jag det senare böra föredragas emedan kanalen här komme att utmyнна på 15 fots vatten med jemförelsevis öppet vågsvall hvaremot Skatuddskanalen är grund och strömmen i densamma svag så att stinkande gaser troligen inom kort derifrån skulle spridas då så mycket orenlighet, som denna stora kanal medför, der skulle aflagras. Att låta kanalen utmyнна nära vinkeln som Salutorget och Vestra kajen bilda vore mindre välbetänkt, ehuru förlängningen medför en kostnad af 17,180 mark ty denna vik har endast 2 å 7 fots vatten och är detta, inestängdt från öster af Kejsargrundet, relativt stillastående.

I sammanhang härmed har jag tillåtit mig insända ett nytt 4:de alternativ till kanalisering af Gloet hvilket afser att dela den ofantliga bassinen i tvenne hälfter med skilda aflopp, det ena, liksom alternativet N:o 2, till Tölöviken invid långa bron, det andra till Södra hamnen såsom bifogade karta utvisar. Kostnadsförslaget för dessa båda

kanaler, uppgjort med bibehållande af samma enhetspriser som i föregående förslager och med samma slutpunkt i Södra hamnen som alternativet 3, för att underlätta jämförelse, utvisar ett total belopp af 60,900 mark eller 11,450 mark högre än för alternativet 3; Förlänges densamma till kajen mellan obeliskens och katerhamnen blir skillnaden endast 5,357,⁵⁰ mark emedan i alternativ 4 kanalen har mindre dimensioner och förlängningen derföre blir så mycket billigare.

Genom denna delning af Globassinen eller af vattnet, som derifrån skall afföras, reduceras rörens dimensioner så betydligt att åt dessa, med bibehållande af den af Stadsfullmäktige godkända höjningen af gatorna i Gloet oförändrad, kan gifvas ett fall *1 fot på 1,000* och i Södra hamnen utmytna $\frac{1}{2}$ fot under medelvattenståndet emot att alternativ 1, 2 och 3 erbjuda ett fall af endast 1 fot på 1,500 och vid mynningen ligga med kanalbotten 1 fot under samma vattenstånd.

Denna förändring i lutning är af ytterligt stor vikt och har jag, genom att taga kännedom om de resultat som åtskilliga författare framhålla från andra städers erfarenhet, kommit till den öfvertygelse att ej ens ett fall af 1 på 1,000 absolut säkerställer en kanal från igenslamning utan vidtagande af några extra medel för deras renhållning, emedan hastigheten hos deri rinnande vatten är alltför liten. Utom denna oskattbara fördel öfvervinnas dessutom de stora svårigheter, som uti sådan vattensjuk, af allehanda utfyllningar bestående mark möta vid sjelfva anläggningen, vida lättare och billigare vid användande af ett rörnät med mindre dimensioner och måste jag derför anse dessa fördelar i hög grad öfverväga såväl den ökade kostnaden som de olägenheter hvilka en påfyllning i kvarteret N:o 39 och i Kajsaniemi park medföra. Genom att föra kanalen, som skall utmytna åt denna sida, från hörnet mellan Brunns- och Michaelsgatorna snedt under jernvägstorget blir den i nämnda hörn nödiga påfyllningen af Michaelsgatan såsom af profilen framgår ej synnerligt stor och den sig genom Kajsaniemi slingrande jordvallen torde besädd och på passande ställen afbruten och undanskymd af busk och trädgrupper ej vara för ögat så stötande att viktiga praktiska fördelar fördenskull kunna förbises.

Ärendet är såtillvida af brådskande natur att utförandet af fortsättningen genom Botaniska trädgården till den år 1879 från Nikolaigatan genom kvarteren N:ris 42, 44 och Kajsaniemi anlaggda kanal, hvilken innevarande sommar borde utföras, häraf är beroende.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 7 Maj 1880.

Otto Ehrström.

**Kostnadsförslag till förlängning af hufvudafloppskanalen från Glo-
bassinen, alternativ N:o 3, till Skatuddskanalen eller till kajen
mellan obeliskan och katerhamnen.**

Quantiteter.	Arbetets beskaffenhet.	Pris i Finska Mark.					
		Detalj.				Summa.	
<i>Förlängning af kanal alternativ N:o 3 till Skatuddskanalen.</i>							
790	löp. fot kanal af tegel (Höganäs) i cirkelform af 4 fots diameter å 24,00	18,960	—	—	—	—	—
20	kub. fmnr bergsprängning . . . å 175,00	3,500	—	—	—	—	—
140	” ” jord att påfylla mellan Kejserliga slottet, katerhamnen och Skatuddskanalen . . . å 20,00	2,800	—	—	—	—	—
700	qvadr. fmnr af torget å sistnämnde plats att omläggas . . . . . å 2,00	1,400	—	—	—	26,660	—
Summa <i>Fmk</i>		—	—	—	—	26,660	—
<i>Förlängning af kanal alternativ N:o 3 till kajen mellan obeliskan och katerhamnen.</i>							
570	löp. fot. kanal af tegel (Höganäs) i cirkelform med 4 fots diameter å 24,00	13,680	—	—	—	—	—
20	kub. fmnr bergsprängning . . . å 175,00	3,500	—	—	—	17,180	—
Summa <i>Fmk</i>		—	—	—	—	17,180	—

Kostnadsförslag till hufvudafloppskanalen för Globassinen. Alternativ N:o 4.

Quantiteter.	Arbetets beskaffenhet.	Pris i Finska Mark.					
		Detalj.			Summa.		
	<i>Kanal från hörnet mellan Regerings- och Berggatorne, under Regerings- och Michaelsgatorne, Jernvägstorget, Quartret N:o 39, Kaisaniemi park och Botaniska trädgården:</i>						
400	löp. fot kanal af 12' glacerade lerrör under Regeringsgatan . . . à 5,50	2,200	—				
850	” ” kanal murad af tegel i äggform af 2,1 fots höjd (typ. B.) under Michaelsgatan och Jernvägstorget . . . . . à 10,00	8,500	—				
1,575	” ” kanal murad af tegel i äggform af 3 fots höjd (typ. C.) genom kvarteret N:o 39 och Kaisaniemi park . . . . . à 15,00	23,625	—				
500	” ” kanal murad af tegel i cirkelform af 4 fots diameter genom Botaniska trädgården . . . . . à 20,00	10,000	—	44,325	—		
	<i>Afdrages kostnaden för</i>						
500	löp. fot kanal af tegel (typ. C.) hörande till kanalen från Nicolaigatan genom kvarteren N:ris 42, 44, Kaisaniemi och Botaniska trädgården, beräknad à 15,00 <i>Smc</i> till	—	—	7,500	—	36,825	—
	<i>Kanal från hörnet mellan Michaelsgatan och Alexandersgatan under Alexanders-, Glo-, Norra Esplanadgatorna och Salutorget till Södra hamnen:</i>						
350	löp. fot kanal murad af tegel i äggform af 2,1 fots höjd (typ. B.) under Alexandersgatan . . . . . à 10,00	3,500	—				
775	” ” kanal af tegel i cirkelform med 2 fots diameter under Glo- och Norra Esplanadgatorne till Fabiansgatan . . . . . à 13,00	10,075	—				
	Transport	10,075	—	—	—	36,825	—

		Transport	10,075	—			36,825	—
700	löp. fot. kanal af tegel i äggform af 3 fots höjd (typ. C.) under Norra Esplanadgatan från Fabiansgatan samt under Salutorget till Södra hamnen . . . . å 15,00		10,500	—	—	—	24,075	—
		Summa <i>Fmf.</i>	—	—	—	—	60,900	—
	<i>Förlänges kanalen till kajen mellan obeliken och katerhamnen tillkommer kostnaden för:</i>							
570	löp. fot kanal af tegel i äggform af 3 fots höjd (typ. C.) . . . å 15,00		8,550	—				
14,5	kub. fmnr bergsprängning . . . å 175,00		2,537	50	—	—	11,087	50
		Summa <i>Fmf.</i>	—	—	—	—	71,987	50

Helsingfors stads Byggnadskontor den 7 Maj 1880.

Otto Ehrström.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

HETSNÄMNDEN

i

Helsingfors.

3 Juni 1880.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan den härstädes för tiden gällande instruktion för sundhetsnämnden den 4 December 1877 vann behörig stadsfästelse, har uti Nådiga förordningen angående helsovården i Finland af den 22 December 1879 en allmän stadga rörande ifrågavarande förhållanden emanerat. Vissa mindre avvikelser från föreskrifterna uti denna Nådiga förordning, hvilka förekomma i förstnämnda, två år tidigare antagna ordning för sundhetsvården i denna stad, kräva nu en omarbetning af densamma. I den allmänna författningen bestämmes för öfrigt (§ 25) att: „till införande af en ordnad helsovård i landets städer bör för hvarje stad uppgöras en särskild helsovårdsordning, afpassad efter lokala förhållanden och behof, innehållande icke mindre instruktion för helsovårdsnämnd, än föreskrifter rörande uppsigten öfver bostäder, renhållning, för helsan skadliga näringar och andra till den allmänna helsovårdens område hörande ämnen. I detta afseende äga stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän rådhusstämma, inom två år efter det denna helsovårdsstadga trädte i gällande kraft, att till guvernören i länet inlemna förslag till sådan helsovårdsordning, för att efter pröfning och medicinalstyrelsens hörande fastställas; skolande, om förändring i nämnda ordning föreslås, nytt förslag i ämnet inlemnas.“ Dessutom föreskrifves dersammastädes, § 3, att: „hvarje helsovårdsnämnd uppgör arbetsordning för sina sammanträden; skolande denna ordning äfvensom förändringar deri underställas stadsfullmäktiges eller rådhusstämmas pröfning och guvernörens stadfästelse.“

Med anledning af hvad här anförts, har sundhetsnämnden trott sig, för att ju förr desto hellre kunna funktionera i öfverensstämmelse med den allmänna författningens anordningar, böra uppgöra förslag till förnyad instruktion för helsovårdsnämnd i denna stad, hvilket förslag nämnden anhåller att härmed få öfverlemna till Stadsfullmäktiges pröfning.

De nödiga förändringarne i nu gällande instruktion äro i sjelfva verket icke många, ej heller af väsentlig art. § 2 i allmänna förordningen föreskrifver att „stadsarkitekten och stadsingenjören, der sådane tjänstemän finnas anställda, skola som sjelfskrifne tillhöra nämnden.“ Dess ledamöters antal har sålunda ökats med en, hvaraf jemväl ändring i stadgandet om det beslutföra antalet ledamöter i nämnden betingats. — Bland personer, hvilka dessutom vid förekommande anledning må till nämndens sammanträden kallas, har det syntts lämpligt att särskildt påpeka de i stadens tjänst, förutom stadsläkaren, anställda

läkare. — Omfånget och sättet för nämndens verksamhet finnas i den allmänna författningen ganska noga utstakade och ha de §§ i nu gällande instruktion, hvilka handla derom, i många fall ansetts både kunna och böra ersättas genom enkel hänvisning till beträffande §§ i allmänna förordningen. — Att redan nu utarbete förslag till specialföreskrifter rörande sättet för nämndens tillvägagående och föremålen för dess åtgärder på alla de olika områden, der desamma kunna ifrågakomma, har deremot syntts mindre lämpligt, enär vid ett uppgörande a priori af dylika förslag hvarken någon fullständighet stode att ernås, ej heller, i bästa fall, någonting annat antagligen skulle åstadkommas, än ett antal bestämningar, hvilka vid tillämpningen kräfde ständiga rättelser. Det torde därför måhända böra föredragas att låta anstå med dessa specialföreskrifter, intilldess de vid förefallande behof och med ledning af den praktiska handläggningen efterhand kunna framträda i mognare form. — För den händelse att sådant på grund af ökad antal besigtningar och andra på nämnden ankommande lokalundersökningar blefve nödigt, har förbehåll gjorts att då få framställa förslag om antagandet af särskilde tillsyningsmän, hvilka egde att biträda vid dylika förrättningar.

Öfriga rörande den kommunala helso- och sjukvården härintills antagna bestämmingar och reglementen, så ock instruktionerna för den i sådant ändamål anställda personalen, beröras icke af den nya allmänna förordningen angående helsovården. Någon förändring af desamma är sålunda icke påkallad, men lika litet kan det synas lämpligt att utan någon anledning underställa desamma en förnyad stadfästelse. Då det emellertid vore högeligen önskvärdt, att se alla dessa stadgar förenade till ett helt, hvaraf desamma i sjelfva verket skulle utgöra endast väl afdelade kapitel, tager sundhetsnämnden sig friheten nu redan föreslå att, efter eventuellt godkännande af närliggande förslag till instruktion för helsovårdsnämnd och derå vunnen fastställelse, merberörda stadgar och föreskrifter tillsammans af trycket utgåfves, då det hela skulle erhålla följande form:

Stadgar rörande Helsingfors stads helso- och sjukvård.

1. Instruktion för helsovårdsnämnden.
(fastställd den . . . . .)
24 §§.
2. Bestämningar om stadsläkaren.
(fastställde den 4 December 1877.)
8 §§.
3. a) Bestämningar om distriktsläkarene.
(fastställde den 4 December 1877.)
5 §§.
- b) Instruktion och arbetsfördelning för distriktsläkarene.
(fastställd den 10 Januari 1880.)
7 §§.

4. Reglemente för den kommunala sjukvården.
(fastställd den 12 November 1879.)

11 §§.

Och torde vid utgifningen *Nåd. förordn. ang. helsovården af den 22 December 1879* jemväl kunna, för att vid begagnandet vara till hands, anslutas till denna samling.

Uti det förslag sundhetsnämnden nu har äran bifoga, är för bättre öfversigts skull vid hvarje § hänvisning i marg. gjord till motsvarande § af nu gällande instruktion. Förekommande hänvisningar till allmänna helsovårdsförordningen äfvensom till andra stadgar ingå i sjelfva texten.

På Sundhetsnämndens vägnar:

C. Qvist.

Herman Tranberg.

Förslag till instruktion för helsovårdsnämnden i
Helsingfors.

§ 1.

Helsovårdsnämnden utgöres af stadens civilpolismästare, stadsingeniören och stads-
läkaren eller deras vikarier, såsom i stöd af deras embeten sjelfskrifne och ständige leda-
möter, samt fem af Stadsfullmäktige valde ledamöter, hvilka jemte fem suppleanter hvar
annat år i December månad utses för nästkommande två år. Bland de valde ledamö-
terne må helst finnas en jurist, en industriidkare, en gårdsegare, en kemist och en
arkitekt.

Motsvaras
af 1 § i nu
gäll. instr

§ 2.

Om valbarhet till ledamot eller suppleant i nämnden gäller hvad i *Nåd. förordnin-
gen af den 8 December 1873* angående kommunalförvaltning i stad är stadgadt om val-
barhet till stadsfullmäktig. Ledamot eller suppleant, som är i ordning att afgå, kan åter-
väljas.

§ 1.

Den, som blifvit i nämnden invald, får afsäga sig uppdraget, om han är sextio år
gammal, eller icke inom stadens område boende, eller om han förut varit ledamot i
nämnden uti två år, eller har annat hinder, som af Stadsfullmäktige pröfvas giltigt.

§ 3.

- § 1. Afgår ledamot eller suppleant före valperiodens utgång, skall derom anmälas hos Stadsfullmäktige för nytt vals anställande. Den sålunda valde tjänstgör under den tid, som för den afgångne återstår.

§ 4.

- § 2. Nämnden utser bland sina ledamöter medelst slutna sedlar ordförande och vice-ordförande för hvarjt år, och skall Magistraten, äfvensom genom densamma Guvernören i länet om sådant val underrättas. Uppgift derom meddelas jemväl allmänheten genom införande uti både svensk och finsk i staden utkommande tidning.

§ 5.

- § 6. Ordföranden sammankallar nämnden en gång i månaden, eller oftare om så erfordras. Nämnden skall äfven sammanträda, derest minst två ledamöter sådant hos ordföranden begära.

§ 6.

- § 5. I händelse af förfall för såväl ordförande som viceordförande att vid nämndens sammanträde tillstädeskomma, hvilket förfall bör hos någon af ledamöterna anmälas, må ordförande för tillfället utses.

Har ledamot förfall, skall han derom hos ordföranden anmäla så tidigt, att suppleant hinner till sammanträdet kallas.

§ 7.

- § 4. Nämnden är beslutför, då utom den ordförande fyra ledamöter äro tillstädes och i beslutet deltaga. I fall af olika meningar afgöres fråga genom öppen omröstning, såsom allmän lag om tvistemål stadgar. Vid lika röster ger ordförandes mening utslag.

I fråga, som kan medföra synnerlig nytta eller skada för ledamot i nämnden eller för någon, hvilken till honom står i det skyldskaps- eller svågerlags-förhållande, som utgör jäf för domare, må sådan ledamot icke deltaga.

§ 8.

- § 7. Guvernören och Politieborgmästaren eller de, hvilka deras tjänster förestå, äfvensom Stadsfullmäktiges ordförande, ega rätt att nämndens sammanträden bivista och i öfverläggningarne deltaga, skolande desamme för detta ändamål om tiden för hvarje sammanträde skriftligen underrättas. Nämnden kan ock af Guvernören för uppgifvet, viktigare ärende genom ordföranden sammankallas.

§ 9.

- § 9. Nämnden eger att för nödiga upplysningars inhemtande till sina sammanträden kalla sakkunnige personer, företrädesvis i stadens tjänst anställda läkare, hvilka i öfverläggningarne, men icke i besluten deltaga, bärande likväl deras mening uti protokollet antecknas, om de det önska.

§ 10.

Stadsläkaren eller hans vikarie, eller ock, vid förfall för honom, annan i stadens tjänst varande läkare, som af nämnden för tillfället dertill utses, skall till föredragning bereda de ärenden, hvilka röra helso- och sjukvården, och skola alla dithörande rapporter, berättelser m. m., hvilka till nämnden inkomma, öfverlemnas till sagde läkare, för att af honom enligt nämndens föreskrifter behandlas.

§ 8.

§ 11.

För handhafvandet af sekreteregöromålen antager nämnden dertill lämplig person mot arvode, som på nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes.

§ 10.

Protokollet vid nämndens sammanträden skall upptaga närvarande ledamöter, behandlade ärenden samt fattade beslut jemte motivering deraf. Justering sker antingen genast eller vid nästa sammanträde. Önskar någon, som i öfverläggningen deltagit, att afgifva skildt utlåtande, bör sådant skriftligen inlemnas, för att protokollet bifogas.

Utgående expeditioner undertecknas af ordföranden och kontrasigneras af sekreteraren.

§ 11.

§ 12.

Nämndens åligganden, såvidt de röra den allmänna helsovården, äro bestämda i Nåd. förordn. af den 22 December 1879 § 4 mom. 1—5 och skola alla de omständigheter, hvilka inom stadens område kunna på det allmänna helsotillståndet hafva inflytande, särdeles då de anses bidraga till sjukdomars uppkomst och spridning, utgöra föremål för nämndens öfvervakande verksamhet.

§ 13.

De särskildta förhållanden, hvilka med afseende å den allmänna sundhetens främjande böra af nämnden uppmärksammas, finnas angifna i åberopade Nåd. förordning angående helsovården §§ 8—24, 31—36, 40—42.

Då i fråga om der uppräknade förhållanden vissa lokala eller annars af egendomlig beskaffenhet varande omständigheter kräfva derefter lämpade specialföreskrifter, eger nämnden förslag till sådana uppgöra, för att, på sätt § 25 dersammastädes föreskrifver, af vederbörande pröfvas och fastställas.

§ 14.

Nämndens verksamhet utöfvas i allmänhet sålunda att densamma efter anställd besigtning, eller i saken annars inhemtad kunskap, affattar utlåtande om förekommande, för sundheten vådliga missförhållanden samt befordrar ärendet till vederbörlig myndighets åtgärd eller till åtal genom allmän åklagare.

Der omständigheterna sådant föranleda och skäl finnes att af slik åtgärd motse olägenheternas afhjelpande, må likväl råd och uppmaning till den beträffande derförinnan af nämnden anlitas.

§ 15.

Vidkommande enskild boningslokal, som uppgifves vara menlig för inneboendes helsa, förfares såsom i Nåd. förordn. af den 22 December 1879 § 8 stadgas, och gäller i fråga om det förbud mot lägenhetens begagnande, som af nämnden kan utfärdas, hvad i § 27 af den för staden den 29 Mars 1878 fastställda polisordning föreskrifves.

§ 16.

Till anställande af besigtningar utses af nämnden för hvarje månad två af dess ledamöter eller suppleanter och må nämnden jemväl bemyndiga sin ordförande att till de sålunda utsedde öfverlemna under månaden ingående skrivelser och anmälanden, hvilka föranleda på dessa synemän ankommande åtgärd, der sådan utan af nämnden fattadt beslut kan vidtagas.

I fall af behof anställas dessutom för sagde ändamål särskilde tillsyningsmän, hvilka till det antal och mot den aflöning, som på nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes, antagas af nämnden och ha att utföra de uppdrag dem af nämnden eller dess ordförande gifvas.

Vid besigtningarnes verkställande iakttages för öfrigt hvad i § 5 af meråberopade Nåd. förordning angående helsovården är stadgadt.

§ 17.

§ 16. Alla förslag, reglementen och förordningar, hvilka af stadens myndigheter uppgöras eller af dem handläggas, skola, såvidt de sammanhånga med den allmänna helso- och sjukvården, meddelas nämnden, som deröfver bör aflemlna motiveradt yttrande.

§ 13 q) Nämnden bör ock fullgöra hvad i särskildta fall eljest kan af behörig myndighet varda densamma uppdraget.

§ 18.

Nämnden skall lemna stadens polismyndighet äskade upplysningar rörande renhållning och desinfektion, äfvensom annars, då den för staden gällande polisordning sådant föreskrifver.

Nämnden skall ock i andra förekommande fall tillhandagå polismyndigheten med sådana meddelanden, som höra till området för nämndens verksamhet.

§ 19.

Vid befarad eller inträffad allmänare farsot skall nämnden äfven utan polismyndighetens uppmaning lemna föreskrifter angående renhållningen samt i öfrigt vidtaga alla de åtgärder, hvilka för sjukdomens motande eller hämmande kunna anses påkallade, äfvensom i dylika fall bör tjena till efterrättelse hvad § 38 c), e), g) i Nåd. förordn. af den 22 December 1879 är stadgadt.

§ 20.

§ 20. För verkställigheten af nämndens beslut eger densamma erhålla handräckning af poliskammaren och stadens öfriga myndigheter.

§ 21.

Nämnden bör tillse att alla för den kommunala helso- och sjukvården anställda personer fullgöra sina åligganden, den eger utöfva uppsigten och vaka öfver ordningen inom alla kommunen tillhöriga sjukvårdsanstalter, så ock öfvervaka efterlevandet af de rörande stadens sjukvård utfärdade stadgar. § 13 i)

Nämnden antager på stadsläkarens förslag de läkare, hvilka för sjukvården inom kommunen under någon tid kunna blifva behöffige; densamma antager och afskedar, efter det sjukhusläkarens yttrande inhemtats, betjening och öfrig personal vid kommunens sjukvårdsanstalter, samt föreslår hos Stadsfullmäktige lämpliga arvoden för dessa personer. § 13 l)

Nämnden tillkommer vidare att vid förfall för någon af kommunens läkare att sin tjänst utöfva, eller vid honom beviljad tjänstledighet, besörja om kompetent vikarie, såvida icke ordinarie läkaren anskaffat sådan och denne blifvit af nämnden godkänd, äfvensom att besluta om tjänstledighetsansökningar af andra för den kommunala helso- och sjukvården anställda personer. § 13 m)

Vid beviljad tjänstledighet eger nämnden jemväl, då enskild öfverenskommelse icke träffats, bestämma huru stor del af den ordinaries lön eller arvode må åt den tjänstförrättande anslås. § 13 m)

§ 22.

Nämnden tage till efterrättelse hvad i § 4 momm. 6 och 7 af meråberopade Nåd. förordning angående helsovården i Finland stadgas rörande en sjukdoms- och dödsstatistik för staden, årsberättelse om allmänna sundhetstillståndet derstädes, äfvensom andra anmälanden och rapporter om sjukdomar och dödlighet, hvilka af vederbörande kunna infortras. § 13 n)

Sagde statistiska sammanställningar, berättelser m. m. uppgöras af stadsläkaren, börande densamme afgifva årsberättelsen senast inom April månad påföljande år. Denna berättelse skall, förutom hvad i ofvanåberopade förordning derom är påbjudet, tryckas och utdelas till Stadsfullmäktige, äfvensom hållas i bokhandeln tillgänglig. § 13 o)

Det statistiska material, som för här i fråga varande ändamål tillkommit, förvaras uti nämndens arkiv.

§ 23.

För erhållande af de i oförmälda afseenden erforderliga statistiska uppgifter, bevis m. m. eger nämnden vända sig till presterskap, läkare, föreståndare för sjukvårdsanstalter samt andre, af hvilka slika meddelanden enligt gällande föreskrifter böra lemnas. Skulle dervid vägran eller annat hinder möta, bör nämnden förhållandet hos Medicinalstyrelsen eller Magistraten anmäla. se allm. helsov. förordn. § 4 et 44.

§ 24.

I fråga om nämndens förvaltning af penningemedel och lösegendom, om på densamma ankommande redovisning och inventering samt uppgörande af årligt utgifts- och n. g. instr. §§ 12, 13 p) et § 14.

inkomstförslag gälle hvad uti reglementet för stadens drätselkammare af den 13 Oktober 1876 är föreskrifvet.

§ 13 p) Inträffa förhållanden, af hvilka utgifter utöfver de för året fastställda anslagen blifva behöfliga, eller då sådana af senare tillkomna förslag föranledas, eger nämnden med särskild framställning derom i vederbörlig ordning ingå.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

Förslag till brandordning för Helsingfors stad.

§ 1.

1. Till Helsingfors brandområde räknas icke blott den egentliga staden och förstäderna, utan ock Brunnsparcken, Kaisaniemi park, Botaniska trädgården, Broholmen samt villorna på hvardera sidan om vestra chausséen ända till Djurgårdsvägen å ena sidan och Mejlansvägen å andra sidan, samt på hvardera sidan om östra chausséen till Söder-näs bibana, dock endast så långt farbar väg förefinnes, äfvensom Kampmalmen och fasta landet, sydvest om Lappviksgatan och Lappudden.

Om Helsingfors brandområde och om brandverkets styrelse.

2. Inom detta område handhafves brandväsendet af en brandkommission, bestående af fem medlemmar, af hvilka en utses af Guvernören öfver länet, sålänge kronan deltagar i brandverkets underhåll. Deremot skola de öfrige fyra inväjas af stadsfullmäktige på sådant sätt, att årligen vid ordinarie sammanträdet i December, utses första gången alla fyra medlemmarna; men derefter endast en i stället för den som efter lottning under de första tre åren och sedermera efter fyra års tjentgöring är berättigad att afgå.

3. Den valde eger rätt att afsäga sig uppdraget, om han är stadsfullmäktig eller ledamot i drätselkammaren, om han efter tienstgöring, såsom fullmäktig eller ledamot i drätselkammaren eller brandkommissionen, är i tur att från sådan befattning afgå, om han icke är inom brandområdet boende, om han uppnått sextio års ålder eller styrker annat laga hinder.

4. Omedelbart efter det valet i December försiggått böra stadsfullmäktige bland de af dem tillsatta medlemmar i brandkommissionen utse dess ordförande för påföljande år. Tillfällig ordförande eger brandkommissionen deremot inom sig, i fall af behof, utse.

5. Afgår ordförande eller ledamot under den för honom bestämda tienstgörings-tid, ankommer å stadsfullmäktige att, efter derom genom brandkommissionen erhållen underrättelse, ofördröjligen utse annan för den tid, som för den afgående skulle återstått.

§ 2.

1. Så ofta ärendernas beskaffenhet det fordrar, sammanträder brandkommissionen på ordförandens, senast dagen förut, utfärdade skriftliga kallelse; och skola, utom ordföranden, minst två ledamöter deltaga i besluten, hvarvid i fall af jäf eller om olika meningar uppstå, förhållas efter allmän lag.

Om brandkommissionens sammanträden och betjening

2. Brandkommissionen antager sig till biträde en sekreterare, som för kommissionens diaries och protokoll, samt uppsätter och kontrasignerar utgående expeditioner, äfvensom en vaktmästare, hvilka begge brandkommissionen jemväl eger efter godtfinnande från deras befattningar skilja.

§ 3.

Å Brandkommissionen ankommer:

1. Att vidtaga åtgärd derom, att ordförande- och ledamotsbefattningarna i kommissionen samt sysslorna i brandverkets tjänst varda besatta äfvensom att hos stadsfullmäktige göra framställning rörande de löner och öfriga förmoner, som böra tillkomma betjeningen och brandverket.

2. Att handhafva brandverkets hushållsangelägenheter och förty vaka deröfver att brandverkets byggnader, lokaler, inrättningar, redskap, inventarier och förnödenheter behörigen vårdas och underhållas, samt för sådant ändamål låta genom brandmästaren föra noggranna förteckningar öfver brandverkets egendom.

3. Att årligen i December månad låta genom två af brandkommissionens ledamöter, i närvaro af brandmästaren, verkställa inventering af sagde egendom.

4. Att granska inkomna aföningslistor och räkningar öfver utgifter vid brandverket, och desamma, med påtecknad godkännande, till drätselkammaren i afseende å utanordnande och utbetalning öfverlemla.

5. Att hvarje år i god tid uppgöra och till stadsfullmäktige insända förslag till brandverkets utgiftsstat för påföljande år.

6. Att i November månad hvarje år hos stadsfullmäktige anmäla, hvilka ledamöter äro i tur att ur brandkommissionen afgå.

7. När någon genom synnerlig drift, rådighet och sjelfuppoffring utmärkt sig vid räddning af lif, bergning af egendom, släckning af eld eller hemtning af vatten, eller då någon vid dylika tillfällen varder skadad till helsan eller tillsätter lifvet, må brandkommissionen, i förra fallet, utgifva af medel, som för sådant ändamål äro i budgeten anslagna, en belöning af högst etthundra mark och i senare händelsen, hos stadsfullmäktige föreslå understöd, att utgifvas engång för alla eller årligen åt den skadade eller den afidnes enka och barn.

8. Om brandkommissionens åligganden med hänsigt till sotning och brandsyner stadgas längre fram.

§ 4.

1. Vid brandverket anställs i dess ständiga tjänst en brandmästare, en underbrandmästare och ett brandkommando, bestående af erforderligt antal öfverkonstaplar och konstaplar, jemte nödig betjening för skötseln af brandverkets materiel.

2. Brandmästaren och underbrandmästaren tillsättas och entledigas af stadsfullmäktige på brandkommissionens framställning, men underbefalet och manskapet samt öfriga biträden antagas och afskedas af brandkommissionen på brandmästarens förslag.

3. Underbefäl och manskap stationeras efter brandkommissionens förslag och stads-

Om brandkommissionens åligganden.

Om befålet, underbefålet och manskapet vid stadens brandkommando samt om deras fel och försumlighet i tjänsten.

fullmäktiges bestämmande, antingen vid eller i närheten af brandtornen eller der brandverkets redskap och dragare förvaras.

4. Under tjenstgöring bära brandmästaren och underbrandmästarens mössa af rödt kläde med gul galon och den för civile tjenstemän föreskrifna kokard, samt underbefälet och manskapet sådan drägt, som stadsfullmäktige på brandkommissionens framställning fastställa.

5. I tjensteutöfning tillkommer brandmästaren hörsamhet och lydnad af underbrandmästare och alla öfriga i brandverkets tjenst anställda personer. Dessa sistnämnda äro pligtiga att jemväl ställa sig till efterrättelse hvad underbrandmästaren för sysslans skull dem anbefaller.

6. Önskar brandmästaren eller underbrandmästaren begifva sig ur staden eller åtnjuta ledighet, utverke sig tillstånd dertill af brandkommissionen eller, om han ej kan invänta kommissionens sammanträde, af dess ordförande. Öfrige betjente i brandverkets tjenst söke sig enahanda tillstånd af brandmästaren eller den hans tjenst företräder. Dock må ej brandmästaren och underbrandmästaren samtidigt åtnjuta ledighet; ej heller flere än sjettedelen af manskapet och hälften af underbefälet på en gång permitteras.

7. Aflägsnar sig någon af befälet, underbefälet eller manskapet från staden eller afhåller sig från tjenstgöring utan tillstånd, böte från tio till tvåhundra mark för hvarje dag han sålunda försummar sina åligganden eller varde skiljd från tjensten. För annan försumlighet, ohörsamhet eller vårdslöshet i tjensten varde den skyldige efter omständigheterna varnad eller fälld till böter, från tio till femtio mark, eller dömd till suspension, med eller utan förlust af lönen, på längre eller kortare tid, eller till förlust af befattningen. Har skada eller olyckshändelse timat, genom slik förseelse, vare den felaktige derjemte förfallen till ansvar efter lag, i hvilket fall saken skall öfverlemnas till vederbörlig domstol samt den felande derjemte af brandkommissionen afhållas från sysslans utöfning, om så nödigt pröfvas.

8. Visar brandmästaren vid eldsvåda uppenbar oskicklighet och brist på sinnens närvaro, eller vidtager han ögonskenligen skadliga och ändamålsstridiga åtgärder eller annorledes sig obehörigen förhåller, eger brandkommissionens ordförande att för tillfället främtaga honom befälet och anförtro detsamma underbrandmästaren. Varder denne under utöfningen af brandmästarens befattning af enahanda skäl afhållen från befälet, må detsamma åt annan lämplig person öfverlemnas. Ankommande sedan på brandkommissionens pröfning hvilken vidare påföljd det anmärkta förhållandet kan medföra.

§ 5.

1. Brandmästaren åligger hafva närmaste tillsyn öfver brandverkets byggnader, inrättningar, redskap och öfriga inventarier samt deras behöriga underhåll och vård; att föra noggrann förteckning öfver brandverkets egendom; att årligen i December hos brandkommissionen anhålla om anställande af föreskrifven inventering af berörde egendom; att undervisa underbefälet och manskapet uti deras tjensteskyldigheter och redskapens rätta bruk samt för sådant ändamål tidt och ofta anställa öfningar; att vaka deröfver att god ordning inom brandverket är rådande och att en hvar punktligt fullgör

Om brandmästarens åligganden.

hvad på honom ankommer, samt förty ofta verkställa oförberedda undersökningar, äfvensom när oskick dervid förmärkes, sådant efter beskaffenheten antingen genast rätta eller till brandkommissionens närmare förordnande öfverlemnna.

2. Å brandmästaren ankommer att tillse det brandkommandot hålles fulltaligt, i hvilket afseende han eger hos brandkommissionen, vid hvars sammanträden han alltid bör tillstädesvara, föreslå lämpliga personer till lediga befattningar.

3. Vid eldsvåda för brandmästaren högsta befälet och är följaktligen ansvarig för att erforderlig släcknings-, räddnings- och bergningsredskap tillbörligen begagnas; att de till brandstället ledande gator och allmänna platser, med biträde af tillstädeskomna polis-konstaplar, på lämpliga ställen afstängas, på det eldsläckningsarbetet ej må försväras genom trängsel af personer, som icke vilja eller kunna biträda vid vattenlangning och pumpning; att eldens spridning till omgifvande hus motverkas genom brandsegels användande och vattenspolning samt i nödfall, dock efter rådplägning med och på tillstyrkan af underbrandmästaren och chefen för frivilliga brandkårens släckningsdivision, om de äro tillstädes, genom rifning af byggnader, skjul, plank och portar, söka motverka eldens spridning till omgifvande hus och byggnader; att antändning genom kasteld af de under vinden liggande gårdar förekommes medelst bevakning af taken samt vindsgluggars och fönsters tillstängande; och att lösegendom, som undan elden bergas, bevakas af poliskonstapel, intilldess egaren hinner om densamma taga vård. Dock må ej bergning af husgeråd från icke antändt hus företagas med mindre egaren dertill samtycker, ej heller dörrar och fönster i hus, hvilka stå nära brandstället, söndras eller borttagas, sålänge dyrbarare lösören derstädes finnes att berga och sjelfva husets räddning ögonskenligen synes möjlig. Hvar, som häremot bryter, böte fyratio mark och ersätte skadan.

4. Sedan eld blifvit släckt låte brandmästaren efter pröfning en eller flere sprutor jemte erforderligt manskap och vattenbringare kvarstanna, intilldess all fara för vidare utbrott af elden kan anses öfverstånden, samt utställe bevakning vid bergadt gods, till dess egaren hunnit om detsamma taga vård. Han bör derefter företaga undersökning om och i hvilka delar brand- och bergningsredskapen tagit skada eller blifvit förskingrad, på det befunna brister må fordarsammast afhjelpas och derest redskapen förskingrats, antingen uppsökes eller, der den ej påfinnes, med annan ersättas, äfvensom huruvida skäl förefinnes att hos brandkommissionen göra framställning om sådana belöningar och understöd, hvilka i 3 § mom. 7 omförmäles.

5. Om brandmästarens åliggande att hafva inseende öfver de af brandkommissionen antagne sotare och beträffande brandsyners förrättande omnämnas i §§ 12 och 13.

§ 6.

Om underbrandmästarens åligganden. 1. Underbrandmästaren är pliktig att taga kännedom om alla till brandverket hörande inrättningar och redskap samt deras rätta bruk, bivista brandkommandots öfningar, vid eldsvådor leda alla räddnings-, bergnings- och släckningsarbeten, som äro af nöden och honom af brandmästaren anvisas; efter öfverstånden brandbiträda vid undersökningen af redskapen, med mera, äfvensom att, då brandmästaren af sjukdom eller

annat laga förfall hindras att sin tjänst förrätta, öfvertaga hans åligganden och då föra befälet vid inträffande eldsvådor.

2. Vid brandsyner åligger underbrandmästaren att biträda brandmästaren på sätt i § 13 närmare säges.

§ 7.

1. Öfverkonstaplarna äro närmast skyldige att upprätthålla ordningen inom brandkommandot, hafva uppsigt öfver brandverkets egendom samt tillse att konstaplarna, i den ordning brandmästaren bestämmer, hålla bevakning å utkiksställena och i öfrigt fullgöra de bud och befallningar, som brandmästaren eller hans ställföreträdare dem förelägger.

Om öfverkonstaplarnes åligganden.

2. När eldsvåda inträffar, skola öfverkonstaplarna med största möjliga skyndsamhet till brandstället föra manskap och redskap jemte vattentunnor eller kar, samt utan afvaktan af befälets ankomst vidtaga tjenliga åtgärder för räddning af människolif, der så påfordras, bergning af egendom, dämpande af elden och anskaffande af vatten från vattenledningen eller närbelägna brunnar, dammar eller andra vattenförråd, äfvensom efter befälets ankomst ombesörja hvad då föreskrives.

§ 8.

Brandkonstaplarna åligger att i tur ombesörja bevakningen såväl i brandtornen som i Nikolaikyrkans torn, sålunda att två konstaplar samtidigt hålla utkik i kyrktornet, men blott en å hvarje brandtorns platå, jemte det dock en annan samtidigt upppassar i tornets vaktrum för att bland annat emottaga anmälningar om utbruten eld och derom genast underrätta den å platån tjenstgörande konstapeln samt biträda denne vid brandsignalers uppsättande och gifvande.

Om brandkonstaplarnes åligganden.

2. I afseende å kontroll deröfver att den å brandtornets platå vakthafvande konstapeln är vaksam och påpasslig, bör han tillkännagifva hel- och half- och kvartimslagen medelst en der befintlig triangel och så länge dagen varar jemväl genom hissande af signalflagga; och må enhvar, som derutinnan bemärker försumlighet eller oriktighet, sådant hos befälet eller underbefälet, till varning och rättelse, anmäla.

3. Om utkiken i kyrktornet eller å brandtornens platåer förmärka inom brandområdet frambrutande låga eller så stark rök att vådeld kan befaras, eller elds löskomst tillkännagifves genom mundtligt bud eller medelst den telegraf, som för sådant ändamål i staden inrättas, skall underrättelse derom oförtöfvadt meddelas öfriga utkiksstellen samt brandbefälet, och öfriga personer, till hvilkas hemvist telegraf finnes ledd, likaledes genast underrättas, hvarjemte såbeskaffade brandsignaler skola gifvas, hvilka brandkommisjonen bestämt och om hvilka allmänheten förut underrättats.

4. Då eldsvåda uppstår, skall på sätt i § 7 mom. 2 är sagdt, allt manskap som för signalers gifvande icke erfordras, hasta till brandstället, medförande redskap och vattentunnor eller kar, samt vidtaga de åtgärder, som äro af nöden och dervid föreskrivas, sålunda, att större delen af manskapet begynner släcknings-, räddnings- och bergningsarbeten, medan återstoden af detsamma framforslar den i depöterna ännu befintliga redskap och i fall af behof forslar vatten.

5. Yppas soteld, må brandsignal ej gifvas, utan brandkommendot från det torn, der elden varsnats eller anmälts, genast begifva sig till stället med nödig redskap för att dämpa elden och uppmärksamma den fara, som af samma soteld möjligen kan förorsakas.

6. Brandkonstaplarna handhafva skötseln af brandverkets hästar, fordon och öfrig redskap, öppnhålla vintertid brandvakar i hamnarna och omgärda dem samt verkställa nödiga göromål i afseende å allmänna brunnars och de vid hamnarna anbragta fasta uppfordringsverks underhåll.

7. Då brandkonstaplarnes verksamhet för brandverkets behof icke erfordras, äro de pligtige att inom staden förrätta annat arbete till kommunens gagn, såsom skottning och släpning af snö från, samt renhållning af allmänna platser och stadens gatuandelar, spolning af gator och allmänna platser sommartid, med mera, dock må ej mera än högst en fjerdedel af manskapet och en fjerdedel af brandverkets hela antal hästar i tur der-till användas.

§ 9.

Om brandredskap samt anstalter och åtgärder för be-räddande af vattentillgång vid eldsvåda.

1. För brandverkets räkning skall underhållas ett tillräckligt förråd af ändamåls-enlig redskap för eldsläckning, räddning af minniskolif och bergning af löseegendom, hvil-ken redskap förvaras hufvudsakligen uti den lägenhet, der brandkommandot är förlagdt, men kan äfven till någon del insättas uti förvaringsrum i aflägsnare delar af staden, en-ligt brandkommissionens närmare bestämmande.

2. Uti gård eller lägenhet, som är taxerad till tvåusen femhundra marks inkomst, skall i brukbart skick underhållas och på tjenligt ställe i gården eller å lägenheten för-varas följande, med gårdens nummer såvidt ske kan, försedd redskap, nemligen en porta-tiv slangspruta, en stege från marken till taket för hvarje skild byggnad i gården, två svablar, två branddämbars med vidfästade linor, en brandkrok, en yxa och en jernstör eller kofot äfvensom erforderligt antal brandlyktor.

3. Vid stadens kajer skola fasta vattenuppfordringsverk till erforderligt antal an-bringas och underhållas samt vakar å de ställen der sådana finnas nödiga hållas öppna och tjenligen utmärkas, äfvensom i de från hamnarna mera aflägsna delar af staden, hvilka ej äro försedda med vattenledning och brandposter, brunnar på kommunens be-kostnad inrättas och underhållas.

4. Der brunn eller vattenledning med brandpost icke finnes i eller invid gård eller lägenhet, bör dess egare eller disponent alltid hålla i beredskap på lämpligt ställe ett kar eller en så med vatten, som efter behof bör ombytas.

5. Hvarje forman i staden åligger att vara försedd med jernbandad vattentunna å hjul, försedd med likabeskaffad uttappningsslang, som för brandverkets vattentunnor begagnas, samt ett kar med slåde om vintern, hvardera kärlet af minst nittio kannors rymd, samt att vid gifven brandsignal ofördröjligen föra vatten till brandstället och i fall af behof, fortfara med vattenhemtning så länge branden påstår.

6. Gårds- och lägenhetsinnehafvare eller disponent inom brandområdet, hvilken för eget behof håller häst samt vattentunna med kärra om sommaren och kar med slåde

om vintern, vare ock förbunden vid inträffande eldsvåda att skyndsamt låta hemta vatten till brandstället.

7. På det vattentillförseln vid eldsvåda må kunna under den mörkare tiden af året med större ordning och skyndsamhet verkställas, skola alla vid stadens allmänna brunnar och vattenuppföringsverk anbragta lyktor hållas lysande ifrån mörkrets inbrott om aftonen intill daggroningen, äfvensom lyktorna å stadens gator och allmänna platser i händelse vådeld uppkommer, sedan desamma för natten redan blifvit släckta, böra ånyo tändas och hållas brinnande, tills dager inträffar, eller all fara är öfverstånden; öfver fullgörandet hvaraf polisnrättningen eger hålla noggrann tillsyn.

8. När eldsvåda under köld inträffar är egare eller disponent af gård och lägenhet invid brandstället pliktig att tillhandahålla varmt vatten för sprutornas uppvärmning vid vite från tio till fyratio mark.

§ 10.

1. Nattbevakningen å stadens gator besörjes af polisnrättningen, börande de patrullerande poliskonstaplarna tillkännagifva utbrytande vådeld såväl i den gård eller lägenhet der elden löskommit som ock i angränsande gårdar och lägenheter samt i närmaste branddepôt.

2. Enhvar, som vådeld varseblifver, åligger jemväl att derom genast lemna under rättelse ej mindre i den gård eller lägenhet der elden utbrutit, än ock i närbelägna gårdar och lägenheter, samt att tillika om olyckan göra den i grannskapet patrullerande poliskonstapeln uppmärksam, eller der sådan ej anträffas och brandsignaler ej redan gifvits, medelst den telegraf, som för sådant ändamål kommer att i staden inrättas, eller annorledes lemnas bud till närmaste brandtorn. Vare ock icke allenast alle i sagde gårdar boende, utan äfven andra tillstädeskomna arbetsföra invånare i staden pligtige att, med anlitande af gårdarnas brandredskap och vattentillgång, vidtaga för släckningen erforderliga åtgärder. Enhvar, som underlåter något af hvad i detta moment stadgas, vare förfallen till böter från tio till fyratio mark. Gör egare eller disponent af gård eller lägenhet, der elden utbrutit, sig saker till omförmäld försumlighet, böte dubbelt. Söker han eller annan i samma gård eller lägenhet boende genom portarnas tillslutande eller på annat sätt utestänga dem, hvilka till eldens släckande sig infinna, eller eljest hindra dem att begynna med släckningsarbetet, ehuru faran är ögonskenlig, må ingångarna till gård och hus saklöst uppbrytas och böte den skyldige tvåhundra mark. Hindrar nabo de åtgärder som inom hans gård eller lägenhet oundgängligen böra vidtagas för eldsläckningen i den gård hvaruti elden utbrutit, vare förfallen till enahanda ansvar.

3. Sålänge frivilliga brandkåren med en styrka af minst tvåhundra man uppehålls i ändamålsenligt skick, äro stadens invånare frikallade från skyldigheten att tjänstgöra i allmän brandkår. Brandkommissionen, som med uppmärksamhet eger följa frivilliga brandkårens utveckling, bör, ifall kåren skulle nedgå under angifna numerär, derom anmäla hos stadsfullmäktige, å hvilka det vid antydt förhållande ankommer att vidtaga åtgärd om allmänna brandkårens reorganisation eller hos Guvernören i länet göra framställning om andra för brandväsendets förstärkande nödiga mått och steg.

Om nattbevakning å stadens gator samt om invånarnes i staden skyldighet i gemen med hänsigt till utbrytten vådeld.

§ 11.

Om eldfarliga felaktigheter och brister å hus, byggnader och eldstäder samt om eldfarliga upplag och samlingar, äfvensom om vårdslöst umgående med eld.

1. Vid byggnaders och eldstäders uppförande, ombyggnad, förändring eller reparation må ej någon, vid ansvar som i byggnadsordningen är utsatt, göra afvikelse från de i densamma, till förekommande af eldsvåda, meddelade föreskrifter. — Vet någon att eldfarlig bristfällighet i eldstad, rör, skorstenspipor eller yttre tak inom hans gård eller lägenhet uppstått, vidtage genast, vid vite af fyratio mark utom skyldighet att ersätta den skada, som i följd af derigenom möjligen inträffande eldsvåda kan tillskyndas, åtgärd om bristens afhjelpande och förbjude eldstadens begagnande intill dess det felaktiga rättats. Är yttre tak af ålder förfallet eller hus så gammalt och bofälligt, att detsamma utan fara för eld ej vidare kan begagnas eller kvarstå, vare egare pligtig att nytt tak anbringa och bofälligt hus undanskaffa.

2. Vid bot, som polisordningen därför utsätter, må ej upplag af krut, olja, beck, tjära, tändstickor och annat dylikt, eller samlingar af hyfvelspån och andra eldfarliga ämnen hållas i gård och lägenhet, inom eller utom hus eller under golf. Likaledes vare strängeligen förbjudet att i brandgator hålla upplag af hvad beskaffenhet det än vara må eller att ditföra sopor och annan orenlighet. Upplag af byggnadsmaterialier i gård, å annan tid än byggnadsordningen tillåter, vare jemväl vid deri stadgadt ansvar förbjudet.

3. Emot hvad i polisordningen stadgas och vid deri utsatt vite må ej heller någon med bloss eller brinnande ljus, utan lykta, gå utom boningsrum, nattetid förrätta ljusställverkning, oljesjudning och andra eldfarliga sysslor eller ur eldstäder tömma aska och glöd annorlunda än uti käril af metall eller sten; i källarvåningar och der inrättade vedförvaringsrum verkställa vedhuggning vid eldsljus utan lykta; röka tobak i uthus och fordarskullar samt på andra ställen af eldfarlig beskaffenhet; på gårdar, gator, kajer, torg eller andra allmänna platser utkasta tändstickor och lemningar efter tobaksrökning, i hvilka eld ännu finnes, i oträngdt mål eller af okynne och öfverdåd inom staden aflossa skjutgevä; utan tillåtelse antända krut och fyrverkeripjeser eller på annat vårdslöst och ovarsamt sätt umgås med eld.

§ 12.

Om sotning.

1. Uti brännerier, bryggerier, mälthus bagerier, vårdshus, allmänna badstugor, med flere såbeskaffade verk och inrättningar, der stark och oafbruten eldning erfordras, bör sotning minst två gånger i månaden förrättas, medelst skrapa samt viska och lod, omspunnet med kabelgarn. Köksspislar och eldstäder i bagarstugor med flera dylika inrättningar, äfvensom de till dessa spislar och eldstäder hörande skorstenspipor skola på enahanda sätt rengöras minst en gång i månaden.

2. Brandkommissionen eger på brandmästarens förslag indela staden i lämpligt antal sotningsdistrikter samt antaga skickliga och pålitliga sotare att, emot taxa, som af stadsfullmäktige på brandkommissionens framställning fastställs, ombesörja föreskrifven rengöring af skorstenar och eldstäder.

3. Brandmästaren bör årligen tillhandahålla hvarje sotare en bok öfver alla till dennes distrikt hörande gårdar och lägenheter, i hvilken bok gårdsegare och disponenter

åligga anteckna dagen, när sotning verkställts. Ifall sotaren är försumlig eller förfar vårdslöst, bör gårdsegare eller disponent derom hos brandmästaren anmäla i afseende å nödig rättelse.

4. Sotaren är pliktig att hvar tredje månad till granskning uppte sin bok hos brandmästaren och tillika anmäla om sotning någorstädes blifvit vägrad eller bristfällighet å skorsten, rör och eldstad vid sotningen upptäckts och gårdsegaren derom underrättats. Å brandmästaren ankommer sedan att tillse det uraktlåten eller vägrad sotning fordorsammast verkställas och anmärkt bristfällighet afhjelpes; anmäla äfven om saken inför brandkommissionen, som pröfvar om ärendet kan nedläggas eller derom anmälan böra ske hos Magistraten.

5. Åstundar husegare begagna annan yrkeskunnig sotare än den som för distriktet är bestämd, anmäla derom hos brandmästaren, som eger i den antagne sotarens kontrollbok införa nummern å den gård eller lägenhet hvarom fråga är, samt i distriktsotarens bok härom göra anteckning. Den enskildt antagne sotaren vare ock skyldig att hvar tredje månad hos brandmästaren uppte kontrollboken och anmäla om hvad vid sotningen möjligen inlupit.

6. Husegare, disponent eller hyresgäst, som vägrar sotaren att i föreskrifven tid och ordning rengöra i bruk varande spisar med dertillhörande skorstenar, böte tjugu mark. Uppstår i följd af sotarens försumlighet soteld, vare förfallen till dubbel bot.

7. Underlåter sotaren sina åligganden eller begagnar otjenlig redskap eller verkställer sotning så vårdslöst, att soteld uppstår, vare fälld till böter, första gången från tio till fyratio mark och andra gången från tjugu till åttatio mark. Tredje gången böte den skyldige etthundra mark och varde från sysslan skiljd.

§ 13.

1. Två gånger om året under Maj och September eller oftare, der omständigheterna sådant påkalla, skola brandmästaren och underbrandmästaren, hvardera inom sitt af brandkommissionen anvisade distrikt, med biträde af yrkesskicklig murare, sotare och timmerman, hvilka emot arvode af brandmästaren antages, verkställa syn i alla inom brandområdet belägna gårdar och lägenheter, till utredande deraf, huruvida iakttaget blifvit hvad i denna brandordning och särdeles dess 9, 11 och 12 §§ stadgas om brandredskap, brunnar brandposter eller vattenbehållare, byggnaders konstruktion, inredning, eldstäder, rör och skorstenar med mera.

2. Magistraten utsätter, på brandmästarens anmälan, terminerna för dessa brandsyner och låte genom kungörelser i stadens kyrkor och annons i tidningarne allmänheten härom underrätta med erinran, att lemna synemännen fritt tillträde till rum och vindar samt uppmaning till gårdsegare och disponenter att sjelfve eller genom ombud vid förrättningen närvara. Skulle synemännen likväl vägras tillträde till rum och vindar, må dörrarna i husegarens eller gårdsdisponentens närvaro af synemännen öppnas. Är husegare, disponent eller hyresgäst vid synen frånvarande och tillfälle synemännen ej beredt till undersökning i huset, vare förfallen att böta tolf mark och gälde kostnaden för

den ytterligare syn, som förrättningsmannen utsätter och hvarom den försumlige i god tid förut bör genom stadsbetjente bevisligen underrättas.

3. Skeende anmärkningar vid brandsyner antecknas i det instrument, som brandmästaren och underbrandmästaren öfver förrättningen föra; och ega förrättningsmännen efter pröfning antingen låta i obrukbart skick försätta förfallen eller felaktigt uppförd eldstad eller rökledning, som icke utan fara för eld kan begagnas, äfvensom eldstad i trädhus, som saknar föreskrifven brandmur, eller ock förelägga husegaren eller disponenten att sjelf inom viss kort tid, låta nedtaga såbeskaffad eldstad och rörledning. Bristfällighet i eldstäder och rökledningar, brandredskap, tak med mera, äfvensom förbjudna upplag och samlingar å gård och brandgata skall gårdsegare eller disponent föreläggas att inom viss tid afhjelpa och undanskaffa samt tillika, om så pröfvas nödigt, förbjudas att begagna bristfälligt eldstad, innan densamma blifvit iståndsatt. Skolande anteckning jemäl härom göras i syneinstrumentet och gårdsegare eller disponent hvarje gång erinras, om det ansvar, hvartill han enligt denna § för ohörsamhet gör sig förfallen, samt underrättas om tiden och orten för anförande af klagan öfver förrättningsmännens åtgärder.

4. Inom åtta dagar efter slutförd brandsyn inlemne brandmästaren och underbrandmästaren de af dem förda syneinstrument till Magistraten, i afseende å granskning. Husegare eller disponent, som icke åtnöjes med de vid synen meddelade föreskrifter, vare obetaget att, inom fjorton dagar efter erhållen del af desamma, anföra klagan hos Magistraten, som utan eller efter förrättningsmännens hörande stadfäster dessas åtgärder eller deri vidtager de ändringar och rättelser, hvartill skäl förekomma, samt i senare händelsen, efter sakens vikt och beskaffenhet, antingen inför protokollet eller genom stadsbetjente förständigar vederbörande om hvad dem åligger.

5. Sedan den i momentet 4 föreskrifna tid för klagomåls anförande tilländagått och Magistraten vidtagit de på densamma ankommande åtgärder, till hvilka anförd klagan eller brandsyneinstrumenten eljest föranleda, återställa Magistraten instrumentet till synemännen och lemne dem tillika uppgift å de ändringar och rättelser, hvilka Magistraten vidtagit uti synemännens åtgärder, samt å de förordnanden Magistraten funnit nödigt att i öfrigt meddela och åligge brandmästaren och underbrandmästaren att inom utsatt tid, som Magistraten bestämmer, undersöka huruvida husegare och disponenter fullgjort de dem förelagda föreskrifter samt anmäla derom hos Magistraten och återställa instrumenterna, med anteckningar om förloppet vid de hållna kontrollsynerna.

6. Enhvar, som underlåtit att inom den tidrymd som af synemännen eller, i följd af klagan öfver deras åtgärder i anledning af granskning af syneinstrumenten, af Magistraten blifvit förelagd, antingen undanskaffa bofälligt hus, anbringa nytt yttre tak i stället för förfallet och eldfarligt sådant, undanskaffa eldfarliga upplag och samlingar, nedtaga förfallen eller felaktigt eldstad, anskaffa saknad brandredskap eller afhjelpa andra bristfälligheter af hvad slag det vara må, eller öfverträdt meddeladt förbud om eldstads begagnande, innan anmärkt brist derå afhulpits, böte efter omständigheterna och den större eller mindre fara, visad ohörsamhet medfört, från tjugu till etthundra mark; och förelägga Magistraten den försumlige antingen ny tid och förpligtelse att rätta och af-

hjelpa hvad anmärkt blifvit eller låte det bristfälliga förbättras och det saknade anskaffas samt kostnaden därför hos den tredskande utmätas.

7. Vid brandsyner och efterbesigtningar eger agenten för städernas allmänna brandstodsbolag, eller hans suppleant, närvara och göra de påminnelser, till hvilka skäl förefinnes; skolande särskild underrättelse meddelas agenten om terminerna för dessa förrettningar, de der dock, utan hinder af hans utevaro, må verkställas.

§ 14.

1. Genast efter öfverstånden brand och senast innan utgången af påföljande dag skall poliskommissarien inom det distrikt, hvarest eldsvådan timat, anställa besigtning å brandstället i närvaro af vederbörande sakegare jemte tillkallade sotare och andra erforderliga handverkare, samt göra sig underrättad om alla de personer, hvilka om eldens löskomst kunna meddela upplysningar, med hvad mera, som till utredning i saken lända kan, såsom bland annat, om föreskrifven brandredskap funnits i gården eller å lägenheten vid tiden för eldens utbrott och varit i godt skick.

Om undersökning angående orsaken till inträffad brand.

2. Stadens poliskammare skall senast inom fyra dagar efter nämnda besigtning företaga undersökning om anledningen till eldens löskomst och allt hvad dermed sammanhänger, då ej mindre poliskommissarien och sakegarene samt stadens agent för städernas allmänna brandstodsbolag, såvidt någon i bolaget försäkrad egendom skadats, böra på kallelse tillstädeskomma och i ärendet höras, än ock all öfrig tillgänglig utredning genom främmande personers afhörande inhemtas; åliggande poliskammaren att i ofvannämndt fall meddela brandstodsbolagets agent utdrag ur poliskammarens vid undersökningen förda protokoll. Företer sig vid undersökningen skälig anledning dertill, att branden genom synnerlig vårdslöshet eller af uppsåt tillkommit, bör målet öfverlemnas till vederbörlig domstol i afseende å åtals anställande.

§ 15.

Stadens fiskaler och polis böra sorgfälligt vaka deröfver, att hvad i brandordningen är stadgadt till befrämjande af ordning och säkerhet samt förekommande af eldsvåda behörigen iakttages, och att när de erfara att öfverträdelse af brandordningen blifvit begångna, desamma genast beifra; hvarutom fiskalerne och polisen åligga att lemna brandbefälet all den handräckning det i tjensten kan behöfva.

Om stadsfiskalernes och polisens åligganden att vaka öfver brandordningens efterlemnad och lemna brandbefälet handräckning.

§ 16.

Åtal för öfverträdelse af de i brandordningen ingående påbud utföras vid Magistraten af vederbörande stadsfiskal, men om målet hänskjutes till allmän domstols behandling eller den skyldige samtidigt der tilltalas, döme domstolen öfver allt hvad honom tillvitas. Böter, som enligt brandordningen utdömmas, skola fördelas jemnt emellan åklagaren och stadskassan, samt försonas, vid bristande betalningstillgång, på sätt i lag och författning om vitesböter är stadgadt.

Hvar och af hvem åtal för öfverträdelse, som i brandordningen äro belagda med ansvar, böra utföras samt om böters fördelning och förvandling.

§ 17.

1. Ändring i Magistratens åtgärder, hvilka röra denna brandordning, sökes hos Guvernören i länet inom den tid och i den ordning, som för besvär öfver Magistratens beslut är föreskrifven. Anförda besvär hindra likväl icke verkställighet af sådana Magistratens åtgärder, hvilka afse förebyggande af fara för eld.

2. Öfver Guvernörens utslag få anföras underdåniga besvär, hvilka tillika med det öfverklagade utslaget skola inom trettio dagar efter deraf erhållen del, samma dag likväl oräknad, inlemnas till registratorskontoret för besvärs- och supplikärender i Kejserliga Senatens för Finland ekonomie departement; och bifoge besväranden, der han är dömd till böter eller ersättnings utgifvande, de underdåniga besvärerna antingen bevis deröfver att medlen äro i ränteriet nedsatte, eller till vederhäftigheten styrkt borgen för det utdömda, eller ock intyg deröfver att han ej gitter borgen ställa, allt i den ordning lag bjuder, skolande fullständig besvärsundervisning i enlighet härmed af länestyrelsen alltid meddelas.

§ 18.

Om brandordningens utförande i tryck.

Denna brandordning skall genom Magistratens försorg i tryck på svenska, finska och ryska språken utfärdas, och bör ett exemplar deraf utdelas till hvarje gårdsegare, hvilken åligger att, efter tagen kännedom af innehället, meddela sitt husfolk och sina hyresgäster hvad dem åligger att af brandordningen iakttaga. Nödigt antal exemplar skall jemväl öfverlemnas till fördelning emellan befäl och underbefäl vid brandverket och stadens polisinsättning, hvarjemte exemplar, emot skäligt pris, skola hållas i bokhandeln tillgängliga.

Helsingfors stads brandkommission:

F. Walmqvist.

K. Moring.

E. J. Willstedt.

C. G. Sanmark.

Julius Forsman
med reservation.

K. A. Nordman.

E. F. Hjelt.

J. A. Söderström.

A. C. Landén.

Fredr. Leop. Olåsen.

~~~~~
Reservation:

Då undertecknad enligt Direktionens för städernas allmänna brandstodsbolag förordnade för den 27 Oktober 1869 utsetts att enligt gällande brandordning uti stadens brandkommission såsom ledamot bevaka nämnda brandstodsbolags af ärendernas handläggning beroende rätt, kan jag emot det mig lemnade uppdrag icke godkänna närlagda förslag, såvidt det angår Brandstodsdirektionens uteslutande från delaktighet uti ärendernas vid brandkommissionen afgörande, utan måste, min pligt likmätigt, yrka uppå, att ett ombud för bemälda Direktion må af densamma fortfarande få utses att vara ledamot uti stadens brandkommission. Helsingfors, den 7 Juni 1880.

Julius Forsman.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

MILITIE EXPEDITIONEN
i
KEJSERLIGA SENATEN
för
FINLAND.

Helsingfors, den 30 Juni 1880.
N:o 879.

Handlingar rörande inköp af Fredriksbergs hemman.

Till Guvernören i Nylands län.

Sedan Kejsrerliga Senaten under den 5 November 1879 anbefallt Herr Guvernören att låta å Fredriksbergs hemman anställa noggrann undersökning till utrönande ej allenast huruvida derstädes utrymme kunde vinnas till inrättande af nya ändamålsenliga skjutbanor, utan ock af de kostnader, som dertill kunde erfordras, har Herr Guvernören, efter det sagda undersökning försiggått, jemte underdånig skrifvelse af den 20 Maj 1880 till Kejsrerliga Senaten inkommit med de i ärendet tillkomna kartor och handlingar, af hvilka bland annat framgår: att å Fredriksbergs hemman en gemensam skjutplats, innefattande tre skilda banor och motsvarande de skäligen fordringar, numera på dylika banor böra ställas, kunde, om också ej utan ansenliga kostnader, anordnas å hemmanets mark, dock att för beredande af nödigt skyddsområde bakom skottvallarna, jemväl måste tagas i anspråk en utmark under Grejus hemman, tillhörigt Helsingfors stad, och en mindre del af Böhls hemmans utägor; att detta område såväl som skjutbanornas inrättande derstädes i öfverensstämmelse med ett af förrättningsingeniören i sådant afseende uppgjort, å kartorna utmärkt förslag, jemväl af tillkallade militärombud, vid å stället förehafd syn, till alla delar godkänts; att, hvad kostnaderna beträffar, ägaren af Fredriksbergs hemman förklarar att, emedan lägenhetens odlingsmarker genom banornas anordnande på föreslaget sätt komme att styckas och deras bebrukande försvåras, det nödiga området icke kunde afstås på andra villkor, än att hela lägenheten af kronan inlöstes; att Böhls hemmans inom skyddsområdet fallande mindre ägolott äfven måste inlösas; samt att ett årligt obetydligt arrende till Helsingfors stad för den till skyddsområdet hörande del af Grejus hemman borde erläggas, hvartill ytterligare komme utgiften för banornas förseende med skottvallar, ståndplattformer och vägar, äfvensom för markens afdikning, uppgående sålunda hela kostnaden till omkring ethundra tusen mark, hvilken summa likväl, enligt hvad Herr Guvernören tillika upplyst, kunde i högst betydlig mån reduceras genom utarrenderande af lägenhetens boningshus och öfriga byggnader jemte återstående, af skjutbanorna icke upptagna odlade ägor, äfvensom afverkning till försäljning af å lägenheten befintlig skog.

Då detta ärende i dag hos Kejsrerliga Senaten senast till åtgärd förevarit; har Kejsrerliga Senaten, bland annat, velat hafva Herr Guvernören anbefaldt att höra Stadsfull-

måktige i Helsingfors ej mindre om och under hvilka vilkor de vore villige att, i händelse Fredriksbergs hemman komme att för statsverkets räkning inköpas, för Helsingfors stad af kronan inlösa den del af hemmanets ägor, som icke vore för skjutbanorna behöflig, i hvilket afseende Kejsrerliga Senaten ansett möjligt att löseskillingen under någon längre tid och på förmonliga vilkor finge af staden afbördas, än ock derom, under hvilka vilkor den Grejus hemman underlydande utmark, som komme att utgöra skyddsområdet bakom skottvallarne, kunde för ändamålet upplåtas, antingen mot lösen, utbyte af mark från Fredriksbergs hemman eller något mindre årligt arrende; börande jemväl innehafvaren af Böhls hemman affordras förklaring rörande den ersättning, för hvilken han kunde finnas villig att utan expropriation afstå den ägolott under hemmanet, hvilken ansetts böra till nämnda skyddsområde hänföras. Hvilket Militie Expeditionen, med bifogande af den insända plankartan öfver skjutplatsen, hvilken sedermera bör hit återställas, enligt Kejsrerliga Senatens föreskrift, får Herr Guvernören till iakttagande härigenom meddela.

K. Furuhielm.

G. v. Christerson.

År 1880 den 2 Oktober inställde sig undertecknad å Fredriksbergs hemman i Helsinges socken för att med anledning af Stadsfullmäktiges i Helsingfors den 3 sistlidne September derom fattade beslut verkställa uppskattning af denna lägenhets egoförmåner och af det Grejus hemman tillhörande utskogsskifte, som komme att tagas i anspråk för tillämnade målskjutningsbanor, äfvensom fördela den af egaren till Fredriksberg fordrade köpeskillingen 65,000 mark på det område, som föreslagits att användas för skjutbanorna och den öfriga delen af lägenheten. Närvarande härvid voro ledamoten i Drättselkammaren, bagaremästaren G. U. Sandberg, såsom godemän tillkallade landthushållaren August Falenius från Hoplax och nämndemannen Otto Wilhelm Nyström från Ågelby, såsom kronoombud vice landskamreraren Ernst Victor Rönnblom, äfvensom till förrättningen kallade arrendatorn af Grejus hemman, handlanden August Lindberg och egaren af Fredriksberg, kassören Karl Fredrik Winqvist; stadens skogsvakt Karl Josef Holmgren hade äfven infunnit sig för att biträda som vägvisare samt lemna nödiga upplysningar.

Efter uppläsandet af Drättselkammarens i Helsingfors protokoll för den 17 September 1880 § 20, hvaraf inhemtades ärendets gång, och hvarigenom undertecknad blifvit utsedd till ordförande i uppskattningsnämnden, skreds till besigtning å marken af såväl Fredriksberg som Grejus ifrågasatt utskogsskifte, hvarpå öfverläggning skedde till följande utlåtande och kalkyler.

Hvad först beträffar ifrågasatt utbyte af Grejus utskogsskifte mot vederlag af Fredriksbergs hemmans skog, så förklarade handlanden Lindberg sig icke kunna emottaga sådant, emedan Fredriksbergs skogsmark är mera berg- och stenbunden än Grejus skogs-

mark, och den å förstnämnda vexande skogen är vida sämre än Grejus skog, hvarjemte det nya skogskiftets läge blefve mera olämpligt och vederlag för en inom Grejus skogskifte belägen äng om 5,92 tunnlands vidd icke lämpligen kan af Fredriksberg erhållas; ett sådant byte vore således icke endast för nuvarande arrendatorn af Grejus ofördelaktigt, utan äfven menligt för denna lägenhet för alla tider. Då denna uppfattning delades af förrättningsmännen, ansågs förslaget om egobyte böra frångås. Herr Lindberg upplyste vidare, att han i arrende för hela lägenheten, som omfattar inalles omkring 500 tunnland jord, betalar omkring 4,000 mark, hvilket gör 8 mark per tunnland, men att han vore villig afstå denna del deraf som utgör 73,780 tunnland mot en nedsättning i arrendet eller årlig godtgörelse af omkring 13 mark pr tunnland eller i rund summa 1,000 mark årligen. För bedömning af detta anspråk uppgjordes af värderingsmännen nedanstående kalkyl öfver afkastningen från denna egokomplex:

Den derinom belägna ängen afkastar årligen, enligt uppgift, i medeltal 750 lisp. hö å 60 penni exklusive bergningskostnader.	<i>Smf.</i>	450: —
Bete i skogen och på ängen efter höbergningen för 8 st. kreatur å 20 mark.	„	160: —
Då Grejus hemmans bästa, till byggnadsvirke tjenliga skog, som arrendator är berättigad att använda till husbehof, finnes på detta skogskifte, beräknas deraf såsom nödiga till Grejus åbyggnaders istandsättande och underhåll för en arrendetid af 30 år 3,000 st. timmer eller årligen 100 st. timmer å 3 mark på rot	„	300: —
Af timmerskator och vindfällan kan årligen erhållas minst 10 famnar ved å 9 mark i stubbhyra	„	90: —
		Således årlig inkomst <i>Smf.</i> 1,000: —

Några allmänna omkostnader såsom för byggnaders underhåll, onera, förvaltningskostnader m. m. drabba icke denna del af hemmanet, då de äfven den förutan förblifva desamma som förut.

Beträffande värdet af Fredriksberg och dess fördelning på den för skjutbanorna erforderliga marken och den öfriga delen deraf, uppställdes den beräkning, att ett tunnland åker, användt för rågodling, afkastar i dess nuvarande skick efter 20 kappors utsäde å $7\frac{1}{2}$ korn 5 tunnor råg å 25 mark	<i>Smf.</i>	125: —
samt 5 parmar halm å 6 mark	„	30: —
eller tillsammans	<i>Smf.</i>	155: —
Derifrån afgår utsäde $\frac{2}{3}$ tunna råg å 25 mark	<i>Smf.</i>	16: 67
Bekravningskostnad, 4 dagsverken å 3 mark	„	12: —
Skördekostnad, 6 dagsverken å 2 mark	„	12: —
Gödslings, motsvarande halmens värde	„	30: —
Allmänna omkostnader 10 % af brutto	„	15: 50
		86: 17.
behållning	<i>Smf.</i>	68: 83.
som fördeladt på två år ger årligen	„	34: 41.

Ett tunnland äng och gräsbärande areal lemna årligen 120 lisp. hö å 60 penni, exklusive bergningskostnaden	<i>Fmf.</i> 72: —
Derifrån afgår gräsfrö och sådd för en del af arealen, samt dikning och röjdning af naturlig äng	<i>Fmf.</i> 2: 50
Allmänna omkostnader 10 % af brutto	„ 7: 20 „ 9: 70.
Behållning	<i>Fmf.</i> 62: 30.

Då halfva den odlade arealen hålles gräsbärande och andra hälften användes till sädesproduktion, blir afkastningen i medeltal 48 mark 35 penni per tunnland, motsvarande ett kapitalvärde af 800 mark. Under odling varande och odlingsbar mark, som utgöres af sämre kärr, beräknas till halfva värdet, hvaremot alldeles odikad mossa icke upptages till något värde, emedan dess afkastning, om den odlas icke kan stiga utöfver räntan på odlingskostnaden. Skogsmarken, som är af bergbunden beskaffenhet och bevest med dels ingen, dels dålig skog, kan antagas lemna en årlig medeltillväxt af $\frac{1}{4}$ famn ved, motsvarande en inkomst af omkring 2 mark 40 penni eller ett kapitalvärde af 40 mark per tunnland. Bergen upptagas icke till något värde.

På dessa grunder upprättades följande fördelning:

Det för skjutbanorna afsedda området omfattar enligt ingenjören Otto Ehrströms uträkning inalles 119,⁸⁷⁴ tunnland, deraf

Åker och odlad äng	28, ⁴⁰⁶ tunnland.		
Naturlurlic äng	15, ⁸⁰⁰ „		
	Tillsammans 44, ²⁰⁶ tunnland	å 800 <i>Fmf.</i>	35,365: —
Under odling varande mark	21, ³⁴⁰ „	å 400 „	8,536: —
samt enligt undertecknads uträkning:			
Skogsmark	17, ⁴⁶⁸ „	å 40 „	699: —
Odlad mossa, deraf dock en del lärer tillhöra andra hemman i Hoplax by	32, ⁵⁸⁰ „	utan värde.	
Berg	4, ²⁸⁰ „	utan värde.	
	Summa 119, ⁸⁷⁴ tunnland.	<i>Fmf.</i>	44,600: —

Återstående andelen af Fredriksberg, som föreslagits att af Helsingfors stad inlösas, omfattar enligt undertecknads uträkning:

Åker	6,793 tunnland.		
Äng	9,460 „		
	Tillsammans 16, ²⁵³ tunnland	å 800 <i>Fmf.</i>	13,002: —
Odladt kärr	4,320 „	å 400 „	1,728: —
Skogsmark	83,082 „	å 40 „	3,323: —
Trädgård	0,960 „		

tillfaller staden jemte alla byggnader, af hvilka åtminstone karaktershuset är obehöfvt för ekonomin, och upptages i värde till				3,000: —
Oodlad mossa, hvaraf dock större delen läser tillhöra andra hemman i Hoplax	22,600	„	utan värde.	
Berg	34,630	„	utan värde.	
	Summa 161,845 tunnland.			<i>Små</i> 21,053: —

Af den betingade köpeskillingen 65,000 mark för Fredriksbergs hemman skulle således belöpa sig på kronan för skjutbanornas andel 44,000 mark och på staden för dess andel 21,000 mark, och om äfven mantalet och skatten kommer att fördelas, belöper sig deraf på kronans andel $\frac{2}{3}$ och på stadens $\frac{1}{3}$.

I årligt arrende för den del af Fredriksbergs hemman, som tillföle Helsingfors stad jemte alla uthusbyggnader och en mindre boningsbyggnad af sten torde kunna påräknas 1,000 mark, och i hyra för karaktersbyggnaden jemte trädgården 260 mark, utgörande tillsammans 1,260 mark eller 6 % ränta på 21,000 mark.

Sålunda förslaget intygar, ort och tid som ofvan.

På förrättningsmännens vägnar:

Theoder Forssell.

Emot förestående uppskattning har jag intet att anmärka.

G. U. Sandberg.

E. V. Rönnblom.

Till Helsingfors Drätselkammare.

Emedan fråga väckts att för inrättande af en militär skjutbana å Fredriksbergs egendoms mark jemväl skulle erfordras omkring 74 tunnland jord från Helsingfors stad underlydande Grejus hemman i Hoplax by, hvilket hemman jag för närvarande innehar å arrende, förklarar jag, som utverkat stämning å Helsingfors stad till det den 18 innevarande Oktober sin början tagande hösteting i Helsinges sockens tingslag, der jag, på företeende skäl, är sinnad söka upphäfvande af det mellan staden och mig belevade arrendekontrakt om nämnda hemman, mig villig att samtycka till berörde skjutbanas inrättande samt att afstå från sagde rättegång, i händelse mig meddelas ettusen marks nedsättning i det nuvarande årliga arrendet för merberörda Grejus hemman samt jag berättigas att fortfarande taga husbehofsbränsle från ifrågavarande område. I sammanhang härmed har jag velat framhålla, att som arrendejord i alla civiliserade länder upp-

låtes på längre tid, hvarigenom såväl jordegarenes som arrendatorernes nytta ömsesides mera tillgodoses, än fallet är om arrendeaftalen gälla kortare tid, och då äfven Finlands Styrelse funnit det öfverensstämma med jordegarens fördel att öfverlemna kronans hofställen på 50 års arrende, det icke torde anses förmätet af mig att hemställa huruvida det icke äfven vore ändamålsenligare för Helsingfors stad att upplåta sina jordlägenheter på enahanda tidsarrende. Då jag öfvertagit Grejus hemman på 30 års arrende och tillträdt detsamma för något öfver ett år sedan, har jag af lägenhetens ytterst förfallna tillstånd ytterligare blifvit styrkt i min öfvertygelse om det oändamålsenliga uti de föregående 10 å 15 års arrendeaftalen. I anledning häraf och då mig förestår stora kostnader för lägenhetens istandsättande, hvilka kostnader på så kort tid som 30 år ej kunna fullständigt återfås, i hvilket fall åter nedsättandet af kostnader måste mycket begränsas, anhåller jag att min arrendetid å Grejus hemman blefve förlängd till 50 år. Helsingfors, den 8 Oktober 1880.

Aug. Lindberg.

---

*Transsumt ur Drättselkammarens i Helsingfors stad
protokoll för den 8 Oktober 1880.*

§ 12.

Föredrogs till vidare åtgärd från § 20 af protokollet för den 17 nästvikne September Stadsfullmäktiges skrifvelse af den 3 i samma månad angående Drättselkammaren af fordradt utlåtande i anledning af ifrågasatt inköp af en del utaf Fredriksbergs hemman för stadens räkning, m. m. — — — — —

Beslöts, det skulle till Stadsfullmäktige aflåtas en skrifvelse i ämnet af det innehåll, brefkonceptboken N:o 213 upptager.

Viceordföranden Kaptinen Lagerborg var härvid skiljaktig i så måtto att han ansåg att, i händelse arrendatorn af Grejus hemman Handlanden August Lindberg erhöle en nedsättning i den årliga arrendeafgiften för lägenheten med 1,000 mark, denna förman vore så betydlig, att någon eventuel rätt för honom till förlängning af arrendet icke borde beviljas.

Transsumt ur protokollet, upptagande denna skiljaktighet, skulle ofvanberörda skrifvelse biläggas.

In fidem:

Lars Homén,

t. f.

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS,

den 8 Oktober 1880.

N:o 213.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan Guvernören öfver Nylands län, i följd af erhållen föreskrift af Militie-Expeditionen i Kejsarliga Senaten, uti remiss af den 6 sistlidne Juli affordrat Stadsfullmäktige yttrande ej mindre huruvida och under hvilka vilkor Fullmäktige vore villige att, i händelse Fredriksbergs hemman komme att inköpas af statsverket för inrättande af de derstädes föreslagna skjutbanorna, af kronan inköpa för stadens räkning den del af hemmanets egor, som icke vore för skjutbanorna behöflig, än ock derom under hvilka vilkor den Grejus hemman underlydande mark, som äfven komme att tagas i anspråk för skjutbanorna, kunde af staden upplåtas för ändamålet, antingen emot lösen, utbyte af mark från Fredriksbergs hemman eller något mindre årligt arrende, så ock efter det ärendet haft den omgång, Drätselkammarens till Fullmäktige deri afåtna skrifvelse af den 9 i sagde månad N:o 136 utvisar, hafva Fullmäktige i skrifvelse af den 3 nästvikne September anmodat Kammararen att, efter verkställd syn å Fredriksbergs hemmans egor, taga i öfvervägande de fördelar staden kunde hafva af att inköpa de delar af lägenheten, som för kronan icke vore behöfliga, samt att till Fullmäktige inkomma med yttrande häröfver och om vilkoren såväl för detta köp som för afståendet till kronan af mark från Grejus hemman.

I följd häraf verkställdes den 2 innevarande Oktober, enligt Drätselkammarens förordnande, syn och värdering i omförmäldt afseende af såväl Fredriksbergs, d. ä. $\frac{1}{4}$:del af Korpas hemman, om $\frac{1}{8}$:dels mantal i Hoplax by, som ifrågavarande del af Grejus hemman, utaf Läneagronomen T. Forsell samt tvenne tillkallade gode män, Landthushållaren A. Falenius från Hoplax by, och Nämndemannen O. W. Nyström, från Ågelby by, hvarjemte Senatskammarförvanden E. V. Rönnblom, i egenskap af tillförordnad kronombud samt Bagaremästaren G. U. Sandberg, såsom ombud för staden, äfvensom arrendatorn af Grejus hemman Handlanden A. Lindberg på kallelse närvaro vid förrättningen, hvartill egaren af Fredriksberg Bankkassören C. F. Winqvist jemväl blef kallad. Af det dervid tillkomna förrättningsinstrumentet inhemtas, bland annat: att den del af Fredriksberg, som afsetts för skjutbanorna och i areal utgjorde 119,⁸⁷⁴ tunnland, uppskattats i kapitalvärde till 44,600 mark, samt den återstående, till inlösen af Helsingfors stad ifrågasatta delen, innefattande i areal, inberäknadt gemensam byamark, 161,⁸⁴⁵ tunnland, deraf endast 104,⁶¹⁵ tunnland kunnat värde åsättas, till 21,053 mark, eller att, då egaren af lägenheten, Kassören Winqvist för densamma fordrade ett pris af 65,000 mark, deraf komme att belöpa sig å kronans andel 44,000 mark och å stadens 21,000 mark; att utaf sistnämnda, staden erbjudna del af Fredriksberg jemte byggnaderna derå kunde påräknas en årlig afkomst af 1,260 mark, motsvarande sex procents ränta å uppskatt-

ningsvärdet 21,000 mark; att, beträffande åter Grejus hemman, den deraf till skjutbanorna frångående delen, som i areal uppginge till 73,700 tunnland, lemnade en årlig inkomst af 1,000 mark, hvarför och då vederlag derfor uti mark från Fredriksberg, på utvecklade skäl, ej borde ifrågakomma, arrendators af Grejus arrende till staden borde nedsättas med nämnda belopp, 1,000 mark.

Efter det omförmälda syneinstrument inkommit till Drätselkammaren, har vidare arrendatorn af Grejus hemman Handlanden Lindberg inlemnadt till Kammaren en skrift, deri han, som utverkat sig stemning å staden till innevarande års hösteting i Helsingesockens tingslag angående häfvande af sitt arrendeafstal med staden om Grejus hemman och utbekommande af ersättning för de förluster han uppgifver sig hafva lidit i följd af arrendet, såväl förmåler sig, derest den ofvanberörda arrendenedsättningen beviljas honom, skola afstå från denna rättegång och för sin del ej vilja göra någon invändning emot upplåtandet af den ifrågasatta marken under Grejus till skjutbanorna, som ock på anförda skäl anhåller att hans arrenderätt till Grejus, som beviljats honom för 30 år, räknadt från den 22 November 1878, måtte utsträckas till femtio år.

I afseende å det på Drätselkammaren ankommande utlåtande i förevarande ärende får Kammaren, jemte insändande af förrättningsinstrumentet och återställande af remisshandlingarna och den dem åtföljda karta, ödmjukast anföra, att Kammaren väl funnit det några fördelar, under en tid framåt åtminstone, ej skulle följa för staden utaf inköpet af den ifrågavarande delen af Fredriksberg, men att Kammaren likväl, då skälig ränta emellertid skulle erhållas å den vid syneförrättningen beräknade köpeskillingen för den staden tillfallande andel af hemmanet, ansett sig, för att underlätta åstadkommandet af de föreslagna skjutbanorna och på det denna länge behandlade fråga måtte erhålla sin lösning samt på i öfrigt nedanför nämnde vilkor, böra tillstyrka detta köp. Af senast berörda skäl anser Kammaren staden äfven hafva anledning att visa enahanda tillmötesgående i frågan om dispositionen af en del utaf Grejus hemmans mark för skjutbanorna, dock sålunda att staden ej skulle afhända sig denna mark, hvarken emot lösen eller emot vederlag i annan mark, utan blott tillåta dess användning till sagda ändamål, med förbehåll för sig att för öfrigt förfoga öfver densamma. Något årligt arrende, i ersättning för den här af orsakade minskningen med 1,000 mark i afkomsten från Grejus, borde staden ej heller betinga sig, utan skulle staden, enligt Kammarens tanke, lämpligast godtgöras härför sålunda, att staden icke endast erhöle fri dispositionsrätt till det staden tillhöriga, men af krutkällare och särskilda kronans byggnader nu upptagna området vid Edesviken, enär synnerligen önskligt vore att de nämnda krutkällarena, såsom medförande fara för det redan nog bebygda granskapet, blefve förflyttade annorstädes och att denna för villaanläggningar lämpliga trakt kunde upplåtas för sådan användning, utau ock finge tillgodonjuta den förmån beträffande köpevilkoren om Fredriksberg, att staden skulle afbördas sig köpeskillingen under en tid af 21 år med 1,000 mark om året, utan att någon ränta beräknades å den utestående delen deraf, samt att den del af lägenheten, som af staden inlöstes, skulle inläggas under staden; och torde nämnda vilkor från stadens sida kunna anses lindriga, så mycket hellre, som staden härigenom äfven till någon del ginge miste om den staden från hemmanet nu för 20 rubel tillfallande rubelskatt.

Skulle åter den ifrågasatta inlösen af en del utaf Fredriksberg för stadens räkning icke komma till stånd, borde staden likväl för upplåtandet till kronan af nyttjorätten till förberörde del af Grejus hemman förbehålla sig att de omnämnda krutkällarena och byggnaderna bortflyttades och marken, der de äro belägna, afträddes till staden inom af Fullmäktige utsättande tid.

För öfrigt skulle den, enligt nu gällande arrendeaftal om hemmanet, derifrån utgående arrendeafgiften således nedsättas med 1,000 mark under den nuvarande arrendatorns arrendetid, hvarjemte arrendatorn egde, enligt arrendevilkoren, tillgodonjuta sig sagda område för såvidt dess användning för skjutbanorna sådant tilläte.

Beträffande slutligen Handlanden Lindbergs ansökning om förlängning i arrenderätten till Grejus, så och jemte det Drätselkammaren i sammanhang härmed kan i förbigående omnämna, att den rättegång Lindberg i ofvanberörda måtto genom stemning gjort anhängig mot staden, icke kan, enligt Kammarens åsigt, för honom medföra bättre resultat än hans åläggande att ersätta Kammarens för de blifvande kostnaderna i målet, tillåter sig Kammarens, i betraktande af det, enligt Kammarens tanke för begge kontrahenterna fördelaktiga uti att lägenheter af det omfång som Grejus utarrenderas på en längre tid eller ända till femtio år och med hänsyn jemväl till de förtjenster Lindberg härtills ådagalagt, ödmjukast tillstyrka att Lindberg eller hans rättsinnehafvare medgåfves tjugu års förlängning i den nu bestämda arrendetiden, dock endast eventuellt, eller under vilkor att lägenhetens behöriga skötsel och vård, beträffande såväl egor som byggnader, vid den nuvarande arrendetidens utgång konstateras af en synenämnd, sålunda sammansatt att staden och arrendator till densamma utse hvardera tvenne ledamöter, hvilka gemensamt välja en ordförande, och i hvilken nämnds utlåtande ändring ej finge sökas.

Handlanden Lindbergs ofvanberörda skrift och transsumt ur Drätselkammarens i ärendet förda protokoll biläggas.

På Drätselkammarens vägnar:

Theod. Bergelund.

Lars Homén,

t. f.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1880.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

Berättelse

öfver

verkställd revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1879.

Undertecknade, revisorer af Helsingfors stads räkenskaper för år 1879, hafva numera slutfört detta sig ombetrodda uppdrag.

Efter verkställd noggrann granskning af de å Drätselkontoret förda böcker samt Fattigvårdens, Tolagskammarens, Hamnkontorets, Byggnadskontorets och Folkskolornas afgifna redovisningar, hafva vi, för att tydligare åskådliggöra stadens inkomster och utgifter för nämnda år, sammanställt följande tablå, uppgjord i den ordningsföljd budgeten angiver och utvisande i hvilka anslagsposter densamma öferskridits eller lemnat besparing.

Inkomster.	Enligt budget.	Enligt böcker.
I. Beräknad behållning från 1878.		
Skuldsedlar	65,500 —	65,700 —
Chausséobligationer	57,900 —	61,650 —
Hypoteksföreningsobligationer	5,170 —	5,170 —
En premieobligation	38 —	38 —
Aktier	32,000 —	32,000 —
Kontant den 31 December 1878 cirka . . . . . 120,000: —		
Eller då derifrån afdrages fonden för		
Folkbiblioteket och Läsesalen . . . . . 68,794: 24.		
Och K. W. Törmäläs fond . . . . . 16,748: 72. 85,542: 96.	34,457 04	188,999 20
II. Räntor.		
Å bankdepositioner	1,800 —	1,354 45
„ löpande räkning	— —	4,378 64
Transport	196,865 04	259,290 29

	Transport	196,865	04	259,290	29
Å obligationer		250	—	1,093	68
„ skuldsedlar		3,000	—	2,945	15
„ Elgska donationsfonden		2,042	76	2,042	76
„ för underhåll af fattige donerade fonder		3,638	78	3,638	78
„ utestående köpeskilling för försålda tomter		—	—	13,194	97
„ dividend å aktier		2,800	—	3,360	—
III. Tomtlösen.					
För odisponerade tomter		20,000	—	40,421	33
„ arrendetomter		20,000	—	124,311	66
IV. Stadens fasta egendom.					
a) Donerade hemmansräntor		2,900	—	3,094	47
b) Arrenden för jord, värdshus m. m.		70,000	—	72,288	65
c) D:o för tomter		7,000	—	6,115	52
d) Hyra för Narinkbodas		10,000	—	2,879	—
e) Qvarnränta		200	—	200	—
f) Chausséearrende		18,002	—	18,002	—
g) Simhusafgifter		300	—	433	—
h) För hötägten i Tölö park m. fl. ställen		1,000	—	595	—
i) Fiskevattens afgifter		700	—	675	60
V. Tomtören					
		1,612	20	1,594	30
VI. Inkomstgivande rättigheter.					
a) Tolag		76,500	—	67,574	91
b) Trafikafgift		125,000	—	113,326	55
c) Mättningsafgift		4,500	—	1,763	22
d) Transito magasinshyra		120	—	97	73
e) Hamnafgift		76,000	—	76,003	05
f) Broafgift		2,600	—	4,160	17
g) Barlastafgift		1,000	—	401	40
h) Vägningsafgift		1,100	—	1,530	22
i) Kokhusafgift		300	—	259	—
k) Marknadsafgift		700	—	1,086	—
l) Auktionsprovision		600	—	919	08
m) Bura- och antagningsafgifter		1,000	—	3,372	—
n) Hyrkusk- och formansafgifter		3,600	—	276	—
o) Grönsaksförsäljningsafgift		300	—	16	—
p) Gerningsören		400	—	—	—
	Transport	654,030	78	926,961	49

	Transport	654,030	78	926,961	49
g) Mångleriafgifter		2,000	—	725	*)
r) Biljardavgifter		270	—	288	—
s) Afgifter för tillställningar emot entré		4,000	—	3,512	—
t) D:o af i Ryssland vistande personer		1,500	—	2,098	35
u) Månadliga avgifter af utländningar		800	—	—	—
v) Boupptecknings procent		3,500	—	6,375	07
x) Kollektmedel		300	—	285	90
y) Sakören: Stadens andel		1,000	—	1,018	42
D:o Kronans d:o		3,100	—	2,786	19
D:o De fattiges d:o		1,100	—	267	40
Böter		—	—	260	36
VII. Diverse.					
Vakansbesparing å polisstaten		1,000	—	—	—
För sjukvård å feberlasarettet		500	—	1,117	50
„ fattighjorns arbeten		700	—	1,226	66
Jordafkastning från fattiggården		700	—	623	44
Lega för mangel å d:o		—	—	21	80
Ersättning för underhåll af fattiga		2,200	—	3,955	11
Elevers i folkskolan avgifter		2,200	—	3,516	35
D:o d:o handarbeten		750	—	281	50
Boklån		500	—	1,018	05
Hyra för en del af 2:dra polisvaktkontorets lokal		400	—	400	—
D:o för provisionella sjukhuset		500	—	—	†)
Frivilliga fattigavgifter för burskap		—	—	160	—
Planhyra		—	—	2,875	—
Hyror		—	—	3,705	44
Hundskatten		—	—	208	—
Fonden för Folkbiblioteket och Läsesalen		—	—	2,135	50
Extra inkomster		—	—	67,724	86
VIII. Statsbidrag.					
a) Till folkskolorna		26,000	—	26,000	—
b) „ polisnrättningen		73,280	—	73,280	—
c) „ inqvarteringen		212,395	—	216,471	36
d) „ gatubelysningen		10,000	—	10,000	—
e) Stadens andel i bränvinsskatten		4,744	64	4,927	44
För vattenförbrukning		35,000	—	42,674	95
	Transport	1,042,470	42	1,406,901	14

*) Böckerna upptaga endast *Sm.* 354; felet torde vara rättadt under 1880.

†) Torde ingå bland öfriga hyror här nedan.

	Transport	1,042,470	42	1,406,901	14
Lån, ansökt hos Statsverket, för bestridande af 1878 års nybyggnads- och regleringsarbeten		350,000	—	—	—
Lån af folkskolefonderna för folkskolebyggnaden vid Malmgatan		82,000	—	—	—
Det belopp som bör uttaxeras		570,720	73	573,592	26
	Summa <i>Små</i>	2,045,191	15	1,980,493	40

Utgifter.	Anslag enligt budgeten.	Utgift enligt böckerna.	Besparing å årsanslaget.	Årsanslaget öfverskridet med
I. Skulder.				
1:o. Å lånet för stadens reglering	5,288 —	5,288 —	— —	— —
2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden: i amortering	2,516 —	2,516 —	— —	— —
i ränta	902 56	902 56	— —	— —
3:o. Å lånet för chausséerna: i amortering	2,701 42	2,701 42	— —	— —
i ränta	2,798 58	2,798 58	— —	— —
4:o. Å chausséobligationslånet: till amorteringsfonden	2,610 —	10,919 26*)	— —	8,309 26
i ränta	5,040 —	3,870 —	1,170 —	— —
5:o. Ränta å 6 % å: a) De med vissa föreskrifter till de fattiga donerade fonder	5,685 05	6,130 16	— —	445 11
b) De utan närmare bestämmande donerade fonder	3,638 78	3,638 78	— —	— —
6:o. Ränta å 6 % å Arnellska fonden	1,139 76	1,080 —	59 76	— —
7:o. Ränta å 5 % å fonden för Folk- biblioteket och Läsesalen	3,439 71	6,296 41	— —	2,856 70
8:o. Ränta å 5 % å K. V. Törmäläs fond	837 44	837 44	— —	— —
9:o. Ränta å 5 % å fonden för dyg- digt tjänstefolks belönande	366 63	366 63	— —	— —
10:o. Ränta å 5 % å vattenlednings- lånet	75,000 —	74,562 50	437 50	— —
11:o. Sista utbetalningen för vattenled- ningen	200,000 —	3,405 55	196,594 45	— —
Transport	311,963 93	125,313 29	198,261 71	11,611 07

*) Denna summa utgör amortering för hvarje af åren 1876, 77, 78 och 79, jemte ränta på ränta å 3 %.

Transport	311,963 93	125,313 29	198,261 71	11,611 07
12:o. Räkta och provision å ett kassa- kreditivlån	7,000 —	— —	7,000 —	— —
II. Stadens embetsverk.				
Rådstufvurätten och Magistraten . . .	110,665 60	110,095 30	570 30	— —
Expenser	4,000 —	6,556 17	— —	2,556 17
Gratifikationer enligt Stadsfullmäktiges beslut den 22/4 79	300 —	300 —	— —	— —
Pensioner	3,886 67	3,629 99	256 68	— —
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktige, arvoden	6,400 —	6,400 —	— —	— —
Expenser	3,600 —	2,669 17	930 83	— —
Drätselkammaren, löner, arvoden & hyra	15,600 —	14,949 99	650 01	— —
Kanslibitråde, vaktbetjening & expenser	4,000 —	3,984 54	15 46	— —
Drätselkontoret, aflöningar	21,228 56	21,645 15	— —	416 59
Expenser	1,200 —	1,199 79	— 21	— —
Tolagskontoret	14,518 56	14,297 64	220 92	— —
Expenser	800 —	389 75	410 25	— —
Mätarearvode	3,000 —	935 18	2,064 82	— —
Hamnkontoret	19,577 33	18,128 32	1,449 01	— —
Rengöring af hamnar m. m.	900 —	711 —	189 —	— —
Expenser	600 —	535 15	64 85	— —
Byggnadskontoret	19,010 —	18,969 92	40 08	— —
Mätning af stadens marker	1,000 —	664 28	335 72	— —
Utstakning af gator och tomter	3,000 —	1,898 66	1,101 34	— —
Expenser	500 —	424 95	75 05	— —
IV. Gatubelysning.				
Gasbelysning	44,332 79	38,487 16	5,845 63	— —
Terpentinbelysning	22,920 —	23,722 25	— —	802 25
V. Brandverk.				
Byggnader och hyror	7,520 —	7,460 —	60 —	— —
Eldning och lysning	3,600 —	5,271 30	— —	1,671 30
Redskapens underhåll	2,500 —	1,365 01	1,134 99	— —
För ångsprutans underhåll, enligt Stads- fullmäktiges beslut 18/11 79	1,024 29	1,024 29	— —	— —
Aflöningar m. m.	30,110 —	29,960 —	150 —	— —
Stall, hö, hafre, skoning, medicin m. m.	3,342 67	3,616 97	— —	274 30
Gratifikationer m. m.	2,000 —	1,608 13	391 87	— —
Transport	670,100 40	466,213 35	221,218 73	17,331 68

Transport	670,100 40	466,213 35	221,218 73	17,331 68
VI. Polis- och fångvård.				
Polisinrättningen, löner & arvoden . . .	116,200 —	115,976 25	223 75	— —
Expenser	740 —	740 —	— —	— —
1 st. kassaskåp, enligt Stadsfullmäktiges beslut ^{2/9} 79	448 —	448 —	— —	— —
Reparationer & diverse	— —	261 10	— —	261 10
Läkarearvode	600 —	600 —	— —	— —
Gratifikationer	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Hyra	2,400 —	2,400 —	— —	— —
Stadshäktet, löner & arvoden	5,640 —	5,494 —	146 —	— —
Förnödenheter	1,000 —	904 23	95 77	— —
VII. Sundhets-, sjuk- och fattigvård.				
a) Sundhetsnämnden, aflöningar	13,500 —	12,933 33	566 67	— —
Expenser & betjening	800 —	574 72	225 28	— —
Hyra för besigtningbyrå	600 —	600 —	— —	— —
Feberlasarettet, hyror	5,150 —	5,150 —	— —	— —
Löner	2,960 —	2,951 75	8 25	— —
Drengkost	290 —	288 —	2 —	— —
Kost	6,387 50	4,007 18	2,380 32	— —
Läkemedel	1,200 —	828 62	371 38	— —
Tvätt	400 —	417 72	— —	17 72
Ved och belysning	1,000 —	978 90	21 10	— —
Diverse	1,000 —	1,010 10	— —	10 10
Enligt Stadsfullmäktiges beslut d. ^{21/11} 79, Extra feberlasarettet i Bogdanoffs villa	2,897 98	2,897 98	— —	— —
D:o d:o i fattiggården	— —	2,770 90	— —	2,770 90
b) Veterinärläkare	600 —	600 —	— —	— —
c) Fattigvården, löner	9,220 —	9,155 —	65 —	— —
Hyra	560 —	548 —	12 —	— —
Understöd, ständiga	40,000 —	39,169 03	830 97	— —
D:o tillfälliga	4,000 —	3,477 30	522 70	— —
Beklädnad	2,600 —	3,118 06	— —	518 06
Kost	18,500 —	17,688 27	811 73	— —
Sjukvård	3,000 —	1,793 —	1,207 —	— —
Dårvård	6,000 —	6,831 —	— —	831 —
Läkemedel	2,500 —	1,837 60	662 40	— —
Inventarier	600 —	100 20	499 80	— —
Ved	4,500 —	2,817 32	1,682 68	— —
Häsfoder	500 —	498 47	1 53	— —
Transport	926,893 88	717,079 38	231,555 06	21,740 56

	Transport	926,893 88	717,079 38	231,555 06	21,740 56
	Brandstodsafgift	800 —	— *)	800 —	— —
	Pension	500 —	500 —	— —	— —
	Diverse	5,000 —	4,727 25	272 75	— —
VIII. Undervisningsväsende.					
a)	Navigationsskolan, hyra	2,400 —	2,400 —	— —	— —
	Ved & huggning	470 —	279 25	190 75	— —
b)	Realskolan, vaktmästare, lön & hyresmedel	10,300 —	10,300 —	— —	— —
	Eldning & lysning	850 —	594 80	255 20	— —
	Inventarier & diverse	1,000 —	1,500 65**) —	— —	500 65
c)	Slöjdskolan	5,000 —	5,000 —	— —	— —
d)	Folkskolorna, aföningar	76,729 33	75,244 40	1,484 93	— —
	Hyror	3,100 —	3,100 —	— —	— —
	Undervisningsmateriel	2,500 —	2,047 32	452 68	— —
	Materiel för handarbeten	1,000 —	— —	1,000 —	— —
	Skolmöbel	1,500 —	287 —	1,213 —	— —
	Belysning	2,500 —	2,405 —	95 —	— —
	Ved	3,600 —	2,035 10	1,564 90	— —
	Diverse	4,120 67	6,080 36	— —	1,959 69
	Hyra för Surutoin	400 —	300 —	100 —	— —
	Skolmöbel	750 —	— —	750 —	— —
	Diverse	800 —	825 47	— —	25 47
e)	Folkbiblioteket	5,916 —	6,873 46	— —	957 46
IX. Staden åliggande allmänna onera.					
a)	Skjutshållningen	8,100 —	8,100 —	— —	— —
b)	Kronoutlagor	629 04	629 04	— —	— —
c)	Inqvartering	300,208 50	310,167 35	— —	9,958 85
	Eldning & belysning	15,684 —	13,504 39	2,179 61	— —
	Inqvarteringsnämndens arvode	6,800 —	6,750 —	50 —	— —
	Hyra	2,000 —	2,000 —	— —	— —
	Oförutsedda behof.	20,000 —	622 05	19,377 95	— —
	Afkortning å uttaxerade medel	2,000 †)	— —	2,000 —	— —
X. Byggnader och allmänna arbeten.					
Underhåll af:					
1:o.	Stadens hus	10,000 —	15,634 75	— —	5,634 75
2:o.	Gator, kanaler och kajer	25,000 —	26,961 52	— —	1,961 52
Transport		1,446,551 42	1,225,948 54	263,341 83	42,738 95

*) Bland fattigvårdens diverseutgifter ingår brandstodsafgift *Smc* 118: 63.

***) Häre ingår för eskissritning till nytt realskolehus *Smc* 642.

†) Torde ingå bland öfriga afkortningar.

	Transport	1,446,551	42	1,225,948	54	263,341	83	42,738	95
	Kanalen under Badhusgatan, enligt Stadsfullmäktiges beslut $13/3$ 79	541	20	236	18	305	02	—	—
	Omläggning af Gengatan	1,400	—	535	82	864	18	—	—
	D:o af Vinkelgatan	441	—	—	—	441	—	—	—
3:o.	Brunnar m: m:								
	Ombyggnad af Globrunn	2,000	—	2,062	83	—	—	62	83
	Täckning af brandposter	700	—	120	—	580	—	—	—
	Diverse arbeten	2,000	—	2,090	51	—	—	90	51
4:o.	Allmänna landsvägar	3,000	—	3,033	57	—	—	33	57
5:o.	Forsby hemmans vägalott	3,300	—	3,556	58	—	—	256	58
6:o.	Chausséerna	18,000	—	17,856	97	143	03	—	—
7:o & 8:o.	Planteringar och trädskola	13,500	—	14,289	89	—	—	789	89
9:o.	Vägar inom staden m. m.	10,000	—	10,399	82	—	—	399	82
10:o.	Allmänna latriner och pissoirer	2,000	—	2,193	50	—	—	193	50
	<i>Nybyggnader.</i>								
	Planering af:								
1:o.	Jägaregatan	14,350	—	11,969	13	2,380	87	—	—
2:o.	Smedsgatan	4,550	—	3,230	20	1,319	80	—	—
3:o.	Bangatan	24,300	—	18,312	02	5,987	98	—	—
	Expropriationslösen	9,924	—	9,924	—	—	—	—	—
4:o.	Rödbergsgatan	20,800	—	18,416	87	2,383	13	—	—
5:o.	Tvärgatan mellan Rödbergsgatan och Stora Robertsgatan	4,200	—	3,870	97	329	03	—	—
6:o.	Stora Robertsgatan	970	—	689	89	280	11	—	—
7:o.	Sjömansgatan	50,800	—	37,710	41	13,089	59	—	—
	Parkgatan, enligt Stadsfullmäk- tiges beslut d. $11/3$ 79	5,630	—	5,029	62	600	38	—	—
	Planering af vägar:								
1:o.	Vägen till Djurgårdsvillorna längs Tölövikens norra strand	4,000	—	3,987	72	12	28	—	—
2:o.	Fortsättning af vägen utmed Gum- täckts rå	1,800	—	1,417	47	382	53	—	—
3:o.	Vägen till tvättbryggan vid långa bron	1,800	—	2,114	89	—	—	314	89
	Anläggning af kanaler:								
1:o.	Under Östra Henriksgatan m. m.	8,500	—	5,971	35	2,528	65	—	—
2:o.	D:o Wladimirsgatan	3,000	—	4,391	17	—	—	1,391	17
3:o.	D:o Andrægatan i närheten af Annegatan	4,900	—	5,061	32	—	—	161	32
4:o.	Under Andrægatan i trakten af Albertsgatan	3,000	—	3,225	99	—	—	225	99
5:o.	Under Lappviks-, Eriks-, Alberts- och Wladimirsgatorna	15,000	—	16,500	54	—	—	1,500	54
	Transport	1,680,957	62	1,434,147	77	294,969	41	48,159	56

	Transport	1,680,957 62	1,434,147 77	294,969 41	48,159 56
6:o)	Under Nylandsgatan	15,100 —	14,038 55	1,061 45	— —
7:o)	D:o Annegatan	2,650 —	1,748 41	901 59	— —
8:o)	D:o Nikolaigatan, Kajsaniemi m. m. enligt Stadsfullmäktiges be- slut d. 20/6 79	12,934 —	16,805 92	— —	3,871 92
9:o)	Södra Magasinsgatan från Gardes- kasern enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 28/1 79	8,600 —	4,242 73	4,357 27	— —
	Anläggning af kaj i Sörnäs, anslag för 2 år 52,000	26,000 —	24,440 95	1,559 05	— —
	För anbringande af vattenpost vid fattig- gården	2,000 —	— —	2,000 —	— —
	„ en vattenpost vid Tölö grind enligt Stadsfullmäktiges beslut 17/6 79	450 —	407 80	42 20	— —
	„ en lyftkran	6,000 —	1,437 50	4,562 50	— —
	<i>Husbyggnader.</i>				
1:o)	Uppförandet af nytt folkskolehus vid Malmgatan	82,000 —	— —	82,000 —	— —
2:o)	20 st. mångleribodar med veranda m. m.	27,195 —	4,640 26	22,554 74	— —
3:o)	Kokhus i Sörnäs	5,000 —	2,555 37	2,444 63	— —
4:o)	Ett beckhus i d:o	2,000 —	791 40	1,208 60	— —
5:o)	3 st. pissoirer af jern	2,700 —	3,698 34	— —	998 34
	Eskissritning till sjukhus enligt Stadsfull- mäktiges beslut 22/4 79	925 —	925 —	— —	— —
	Renhållning af: Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar, entreprenad	12,000 —	12,000 —	— —	— —
	XI. Stadens vattenledning.				
	Å köpeskillingen för vattenledningen för- faller	100,000 —	3,405 55	96,594 45	— —
	För rörlednings anslutningar	2,500 —	3,462 66	— —	962 66
	Driftkostnad å 2,700 mark i månaden	32,400 —	32,400 —	— —	— —
	Ingenjörens aflöning å 300 mk pr månad	3,600 —	3,600 —	— —	— —
	Sekreterarens arvode	480 —	480 —	— —	— —
	För oförutsedda behof	1,000 —	3,460 —	— —	2,460 —
	Vattenledningens utsträckning till jernvä- gen enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 11/3 79	3,500 —	215 —	3,285 —	— —
	Till förekommande af vattnets frysning i röret från Nya klinikum till långa bron Stadsfullmäktiges beslut d. 13/5 79	3,000 —	3,000 —	— —	— —
	Transport	2,032,991 62	1,571,903 21	517,540 89	56,452 48

	Transport	2,032,991 62	1,571,903 21	517,540 89	56,452 48
XII. Diverse.					
	Revisionsarvode	2,000 —	2,100 —	— —	100 —
	För signalering af middagstimmen . .	300 —	300 —	— —	— —
	„ stormvarningstelegram	250 —	130 —	120 —	— —
	Eldning & lysningsämne	3,500 —	5,737 38	— —	2,237 38
	Oförutsedda och diverse utgifter . . .	10,000 —	7,500 20*)	2,499 80	— —
	Anslag för uppköp af tegel till kanal- arbeten 1880 & 1881 enligt Stadsfull- mäktiges beslut d. 28/1 79	10,000 —	— —	10,000 —	— —
	Hundskattens omkostnader enligt d:o d:o d. 4/11 79	300 —	1,173 —	— —	873 —
	1878 års oliqviderade räkningar . . .	— —	3,219 39	— —	3,219 39
	Restituerade kommunala utskylder . .	— —	2,481 48	— —	2,481 48
	D:o trafikavgifter	— —	120 —	— —	120 —
	Instrumenter och arbetsredskap . . .	— —	1,698 35	— —	1,698 35
	Taxerings- och pröfningsnämnd . . .	— —	3,538 84	— —	3,538 84
	Extra utgifter	— —	136,772 25	— —	136,772 25
	Afkortning å uttaxerade medel utom in- qvarteringen	25,000 —	34,918 73	— —	9,918 73
	Summa	2,084,341 62	1,771,592 83	530,160 69	217,411 90

Mot de skilda inkomst- och utgiftposterna ha skäl till följande anmärkningar förekommit:

Hufvudboken upptager å skuldsedlars konto en balans från 1878 å 69,100 *Fmk.* 31 *ni.*, hvori ingår för nämnda år upplupen obetald ränta med 3,400 *Fmk.* 31 *ni.*, utan att ens ränta och kapital specificeras.

Å köpeskillingen för tomten N:o 13 vid Skarpskyttegatan har ränta icke debiterats, ehuru medlen först flere månader efter köpets afslutande till stadskassan erlagts.

Emedan handlanden A. Parviainen ännu icke ställt borgen för de af honom, enligt arrendekontrakt af den 15 November 1878, rörande villalotterna N:ris 2 och 3 vid Thölövikens norra strand, åtagna förbindelser, få vi upprepa den af föregående årets revisorer häremot gjorda anmärkning.

Chausséeobligationers räntekupongers konto krediteras för upplupen, icke förfallen, ränta å från stadskassan försålda chausséeobligationer, hvarigenom beloppet af under året inlösta kuponger angifves vara mindre än det i sjelfva verket är; rätteligen

*) Utgöres af: Muddarbeten . . . . . *Fmk.* 4,181: 44.
Signalstolpar med klot . . . . . " 750: —
Gasledningens utsträckning till Bergmansgatan " 440: —
Oförutsedda utgifter . . . . . " 2,128: 76.

Summa *Fmk.* 7,500: 20.

borde i detta kontos kredit ingå endast de 5,040 *Smf.*, som reserveras till inlösen af kuponger, som förfalla under året.

Af Byggnadskontorets redovisning för December månad 1879 framgår, att saldoto till 1880 deri upptagits till 184 *Smf.* 28 *pi.* mer än hufvudboken utvisar. Ännu större skilnad förefinnes vid 1879 års ingång, ity att Byggnadskontorets saldo från 1878 med 222 *Smf.* 45 *pi.* öfverstiger behållningen i hufvudboken. Differensen hade således vid 1879 års slut nedgått med 38 *Smf.* 17 *pi.*, hvilket uppstått dels deraf att Byggnadskontoret i sin redovisning för Januari affört värdet för arbetsredskaper med ett högre belopp än behållningen på detta konto i hufvudboken utgjorde, dels af den orsak att Byggnadskontoret i December månads redovisning rättat ett fel från Augusti 1878, utan att denna rättelse torde blifvit i hufvudboken observerad.

Tillika vilja vi påpeka det, enligt vår åsigt mindre riktiga, förfaringssätt, att en del för stadens allmänna arbeten uppköpta materialier alls icke gått genom Byggnadskontorets materialbok, utan direkte påförts det arbete hvartill de användts.

Till poliskammaren har, utöfver de å stat uppförda expencemedel 740 *Smf.*, utanordnats 261 *Smf.* 10 *pi.*, hvarutom den öfver expencemedlen afgifna redovisningen utvisar ett deficit af 163 *Smf.* 68 *pi.*

Såbeskaffade afgifter till fattigkassan af utlänningar, som i 15 mom. af § 99 i det för staden gällande Fattigvårdsreglemente omnämnas, hafva af poliskammaren under året icke blifvit inlevererade, men väl några sådana afgifter af vederbörande betalningsskyldige, enligt uppgift från Drätselkontoret, direkte inbetalde till stadskassan och i böckerna oriktigt observerade i kontot „tillställningar emot entrée“ i st. f. i kontot „månadliga fattigafgifter af utlänningar“, och få vi derföre återhemta det redan af föregående års revisorer gjorda yrkandet om poliskammarens skyldighet att verkställa denna uppbörd och deröfver hvar tredje månad aflemna redovisning.

Någon nämnvärd vakansbesparing å polisstaten — i budgeten beräknad till 1,000 *Smf.* — har under året icke uppstått, då polisstyrkan hela tiden hållits vid samma numerär: 29 äldre och 33 yngre konstaplar, mot i staten upptagne 30 äldre och 32 yngre, och af öfverkonstapelstjänsterna blott en stått vakant under en månads tid.

Den „till ersättning af oförskyld skada, ådragen i tjensten, å kläder samt till gratifikation“ anslagna summa af 1,000 *Smf.* har väl af poliskammarens sekreterare blifvit lyftad å Drätselkontoret, men all utredning öfver medlens användning och fördelning saknas.

Att af de från tidigare år balanserande rester å inquarteringsmedel 5,272 *Smf.* 57 *pi.* intet influtit, ej heller restlängd öfver dem framlemnats, har icke kunnat undgå att förefalla oss anmärkningsvärdt.

Ehuru i hufvudboken särskildt konto öppnats för sakören, har de fattiges andel deri bokförts direkte på fattigvårdens diverse inkomster. Samma förhållande råder med böter och kollektmedel. Likaså ha kostnaderna för skurning och sotning af Drätselkammarens lokal, för annonser, tryckning m. m. bokförts på kontot „oförutsedda ut-

gifter“, ehuru de flesta å detta konto bokförda poster antagligen borde af expence-medlen för det ena eller andra af stadens underlydande verk bestridas. I sammanhang härmed ville vi framställa den önskan att för framtiden större samstämmighet blefve rådande emellan budget och bokföring, hvilket bland annat skulle betydligt underlätta revisionsarbetet.

Ifrån fonden för Folkbiblioteket och Läsesalen ha till ordföranden i byggnadsstyrelsen, lagman Jansson utbetalts 5,000 *Smf.*, med hvilken summa fondens behållning minskats, utan att något konto öppnats för lagman Jansson (eller byggnaden), hvilket enligt vår åsigt varit riktigare, alldenstund genom nu iakttagna förfaringssätt, på intet sätt ur böckerna framgår, att för dessa medel redovisning bör afgifvas.

Äfven under denna, likasom under föregående revision, har restlängderna öfver kommunala utskylder och tolagsmedel ytterst sentida till oss öfverlemnats, nemligen först den 3 Maj, då revisionsarbetet bordt vara i det närmaste slutfördt, för att berättelsen derom måtte hinna inom utsatt termin, den 15 i samma månad, till Magistraten aflemnas, och befunnos dessa restlängder uppgjorda, icke för den 31 December 1879, utan för den 1 Mars och 1 Maj detta år.

Enligt hufvudboken utgjorde kommunala utskylders rester ul-

timo December 1878	<i>Smf.</i> 83,114: 47.	
Under 1879 tillkom	„ 97,908: 25.	181,022: 72.
Deraf under 1879 inbetaltes	„ 27,838: 13.	
Och afkortades	„ 34,918: 73.	62,756: 86.
Således utestodo den 31 Dec. 1879		118,265: 86.
Hvarå intill den 1 Mars 1880 inbetalts		42,430: 64.
Rest den 1 Mars 1880		75,835: 22.
Men restlängdens slutsumma utgör		75,722: 74.
Hvarföre återstår oredovisadt	<i>Smf.</i> 112: 48.	
Resterna å tolagsmedel åter utgjorde 31 December 1878 <i>Smf.</i> 53,836: 32.		
Och under 1879 tillkom	„ 28,183: 66.	82,019: 98.
Deraf under 1879 inflöt		51,127: 39.
Och utestod således 31 December 1879		30,892: 59.
Intill 1 Maj 1880 har härå influtit		26,757: 46.
Således resterande		4,135: 13.
Restlängden upptager blott		3,939: 38.
Hvarföre återstår oredovisadt		195: 75.

1878 års oliqviderade räkningars konto ingår med en balans af *Smf.* 47,960: 07, men, då å detta konto under året utbetalts *Smf.* 51,179: 46 *nu.*, har öfverskottet *Smf.* 3,219: 39 *nu.* direkte förts på utgifters och inkomsters konto för 1879, i stället för att på respektive konti fördelas.

Det revisorerna delgifna protokollet öfver verkställd inventering af stadskassan den 31 December 1879 utvisar att handkassan innehöll *Smf.* 28,214: 12 *sk.*, ehuru kassa-behållningen för dagen utgjorde endast *Smf.* 11,370: 16 *sk.*, och anmärka inventeringsmännen med anledning häraf att kassan omfattade jemväl „krono och extra medel“, utan att af protokollet framgår att de granskat, huruvida detta öfverskott verkligen motsvarade den behållning, som i krono och extramedel bordt förefinnas.

Då drätselkammaren i sina penningeordningar tillika anvisar det konto, som bör för det utanordnade beloppet debiteras, skulle vi anse det lända till sakens fromma om stadskamreraren, såsom mest förtrogen med de i hufvudboken förekommande konti, vore närvarande under den del af drätselkammarens sammanträden, då ifrågavarande ärenden behandlas.

Helsingfors, den 13 Maj 1880.

Alb. Landén.

Aug. Bergenstråle.

C. Ignatius.

C. Lille.

And. Parviainen.

Hugo Serenius.

Berättelse öfver Helsingfors stads Vattenledningslån, afgifven af Revisorererna för stadens räkenskaper under år 1879.

Enligt den af revisorererna för stadskassans räkenskaper under år 1878 afgifna berättelse om vattenledningslånet, återstod deraf vid utgången af nämnde år odisponerad

.....	<i>Smf.</i> 351,400: 19.
För vattenkonsumtion under året har influtit	„ 42,674: 95.
	<u>Summa <i>Smf.</i> 394,075: 14.</u>

Utgifterna för vattenledningen under år 1879 ha bestått i:

Afbetalning å köpeskillingen	<i>Smf.</i> 3,405: 55.
För rörlednings anslutningar	„ 3,462: 66.
Driftkostnad å 2,700 <i>Smf.</i> pr månad	„ 32,400: —
Ingenjörens aflöning å 300 <i>Smf.</i> pr månad	„ 3,600: —
Sekreterarens arvode	„ 380: —
Afsynings arvode	„ 2,100: —
För vattenledningens utsträckning till Bergmansgatan	„ 696: 75.
	<u>Transport <i>Smf.</i> 46,044: 96.</u>

	Transport <i>Smf.</i>	46,044:	96.
För inventarier och deras reparation	„	431:	75.
Arrende för filtrerområdet i Gammelstaden	„	200:	—
För undersökning af brandposter och till förekommande af frysning	„	3,027:	—
Annonser	„	4:	50.
Vattenledningens utsträckning till jernvägstorget	„	215:	—
Inlösta räntekuponger	„	74,562:	50. 124,585: 71.
Af länet återstår således	<i>Smf.</i>	269,489:	43.

Å köpeskillingen till bolaget Neptun har intill utgången af

år 1878 utbetalts	<i>Smf.</i>	896,817:	14.
Och under år 1879 enligt ofvanstående	„	3,405:	55,
hvidan inalles till bolaget Neptun utbetalts	<i>Smf.</i>	900,222:	69.

Af kuponger förfallna till inlösen under år 1879 och föregående år äro ännu utelöpande . . . . . *Smf.* 2,757: 50.

De under året inlösta kupongerna ha af oss uppräknats samt befunnits öfverensstämmande med böckerna och makulerade, hvarefter de i försegladt paket öfverlemnats i Drätselkamrerarens vård. Dock borde, enligt vår åsigt, å Drätselkontoret i likhet med hvad t. ex. vid hypoteksföreningen iakttages, för de skilda årgångarne af kupongernas nummerregister upprättas, hvori de allt efter som de inlösas blefve afförda, både till lättare öfversigt af huru många sådana af hvarje år ännu äro utelöpande och såsom ett skydd emot möjliga försök att till inlösen presentera falska kuponger.

Helsingfors den 13 Maj 1880.

Alb. Landén.

Aug. Bergenstråle.

C. Lille.

And. Parviainen.

C. Ignatius.

Hugo Serenius.

DRÄTSELKAMMAREN

I

HELSINGFORS,

den 28 Maj 1880.

N:o 100.

*Förklaring i anledning af de anmärkningar
Helsingfors stads revisorer gjort vid revisionen af
stadens räkenskaper för år 1879.*

Åberopande bilagda af stadskamreraren till Drätselkammaren den 26 i denna månad afgifna förklaring, får kammaren derhos anmäla:

a) att Drätselkammaren, beträffande de emot Poliskammaren gjorda anmärkningarne i bref till Poliskammaren anhållit om insändande till Stadsfullmäktige af förklaring i saken;

b) att Drätselkammaren den 27 December 1878 meddelat slutligt utlåtande om rättighet för vederbörande att inlösa arrendetomten N:o 13 vid Skarpskyttegatan samt att löseskillingen för gården till stadskassan inbetalts den 28 Januari 1879, hvarefter salubref den 31 i samma månad utfärdats;

c) att handlanden A. Parviainen blifvit af kammaren tillsagd att ställa borgen för arrenderätten till Djurgårdsvillorna N:ris 2 och 3; samt

d) att det torde få ankomma på Drätselkammaren att vid behof till kammarens sammanträden inkalla vederbörande tjänstemän.

På Drätselkammarens vägnar:

Theod. Bergelund.

Lars Homén.

t. f.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

I anledning af de af revisorerne för Helsingfors stads räkenskaper för år 1879 framställda anmärkningar får jag på Drätselkammarens anmodan härmed afgifva följande förklaring beträffande de punkter som direkte beröra bokföringen.

1) Balansen från 1878 å skuldsedlars konto finnes specificerad i 1878 års hufvudbok.

2) Den anmärkta differensen i chausséeobligationers räntekuponers konto beror derpå att kupongerna till i stadens värjo befintliga obligationer icke på flere år blifvit afklippta och bokförda. Regleringen af detta konto, likasom äfven registreringen af kupongerna hörande till vattenledningslånet, skall utföras så snart kupongerna hinna uppräknas och ordnas, hvilket tiden hittills icke medgifvit.

3) Skilnaden emellan saldot i hufvudbokens konto för byggnadsmaterialier och saldot i byggnadskontorets redovisning har uppstått derigenom att tvenne räkningar vid utanordningen af Drätselkammaren påförts annat konto än af byggnadskontoret i dess redovisning. Sedan rättelse numera egt rum, är öfverensställmelsen emellan dessa konto fullständig.

4) Att till stadskassan direkte inlevererade månadliga afgifter af utländingar blifvit förda på oriktigt konto, beror på ett förbiseende, som blifvit rättadt redan från detta års början.

5) Resterna å inqvarteringsmedlen hafva med samma belopp *Fmg.* 5,272: 57 balanserat allt sedan år 1873, och torde vara af den beskaffenhet att de böra afskrifvas.

6) På kontot „Fattigvårdens diverse inkomster“ hafva förts åtskilliga mindre inkomstposter, för hvilka man ej ansett sig böra öppna särskilda konto i hufvudboken. Dock förefinnes intet hinder att för framtiden ändra detta förhållande beträffande de af revisorerne anmärkta posterna.

7) Byggnadsstyrelsen för Folkbiblioteket och Läsesalen torde ej hafva någon redovisningsskyldighet gentemot Drätselkammaren, och den af staden förvaltade fonden för Folkbiblioteket och Läsesalen utgöres endast af deponerade medel, hvilka på requisition af byggnadsstyrelsen utbetalas.

8) Det sentida afemmandet af restlängderna öfver kommunala utskylder och tolagsmedel beror derpå att den exekutiva indrifningen af de utestående resterna icke förut hunnit slutföras. Vidkommande åter den omständigheten att de uppgjorda restlängderna icke exakt öfverensstämma med saldo i hufvudboken, har detta sin grund i några under året begångna fel, hvilka ej torde kunna rättas med mindre än kollationering af de flere tiotusental poster upptagande uppbördslängderna anställas. Tyvärr har en sådan kollationering i anseende till den knappa tiden ej ännu hunnit utföras. För öfrigt hafva åtgärder vidtagits att för framtiden undvika detta förhållande.

9) Det torde ej vara skäl att med det löpande årets anslag betäcka utgifter, hvilka hänföra sig till ett föregående år.

10) Sedan den 1 Januari 1880 bokföras kronomedlen särskildt, hvarföre någon svårighet att utröna den behållning som i dessa medel bör finnas, icke vidare existerar.

Helsingfors stads Drätselkontor den 26 Maj 1880.

Sigfr. Kullhem.

*Utskottsbetänkande med anledning af revisorer-
nernes berättelse öfver verkställd granskning af Helsingfors
stads räkenskaper för 1879.*

Vid sammanträdet den 21 sistlidne Juni beslöto Stadsfullmäktige att åt ett särskildt utskott, i hvilket undertecknade invaldes till ledamöter, uppdraga att genomgå revisorer-
nes för 1879 års räkenskaper tryckta berättelse jemte Drätselkammarens och Stadskam-
rerarens deröfver afgifna förklaringar samt att till Stadsfullmäktige inkomma med ytt-
rande i anledning deraf. Vid samma tillfälle hänskjöts till utskottet en af Poliskamma-
ren den 12 sistlidne Juni afgifven så lydande förklaring:

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Jemte det Drätselkammaren uti skrifvelse för den 21 sistlidne Maj N:o 95 meddelat
Poliskammaren, att Revisorerne af stadens räkenskaper för nästförvikne år, uti den af-
gifna revisionsberättelsen gjort särskildte, uti skrifvelsen ordagrant upptagne anmärk-
ningar, har Drätselkammaren anmodat Poliskammaren att i anledning deraf aflemna
bemötande, hvilket bemötande Poliskammaren härmedelst har äran punktevis afgifva, ef-
ter upprepadet af hvarje anmärkning.

I:o „Till Poliskammaren har utöfver de å stat uppförde expensemedel *Fmf.* 740
utanordnats *Fmf.* 261: 10 penni, hvarutom den öfver expensemedlen afgifna redovisnin-
gen utvisar ett deficit af *Fmf.* 163: 68 penni“.

Af förenämnde summa 261 *Fmf.* 10 penni äro använde, 163 *Fmf.* 10 penni till repa-
ration af rummen uti 2:dra Polisvaktkontoret och 98 *Fmf.* till anskaffning af vaxduksmat-
tor uti Poliskammarens sessionsrum, på så sätt, att sedan såväl reparationsarbetets
verkställande som mattornas anskaffande befunnos vara af så trängande behof påkallade,
att Drätselkammarens Ordförande, efter att hafva tagit rummen i närmare ögnasigte,
tillstyrkte ej mindre arbetets utförande än uppköpet af mattorne, hvardera försiggick
efter afgifvande räkningar, hvilkas noggrant granskade innehåll derefter af Drätselkam-
maren blifvit utanordnade.

Hvad vidare beträffar anmärkningen derom, att redovisningen öfver expensemедlen utvisar ett deficit af *Tmf.* 163: 68 penni, så synas Herrar Revisorer icke hafva beaktat, att hvarje utgiftspost finnes i redovisningen verifierad, med undantag af allenast en enda på 50 penni, utgörande postporto för ett bref till Poliskammaren i Köpenhamn, samt att dessa verifikater utvisa att expensemедlen blifvit uteslutande använde till uppköp af skrifmaterialer och anskaffning af oundvikliga journaler, med hvilka sistnämnda till och med den mindre vanliga hushållning iakttagits, att gamla permar från en del, mindre värdefulla journaler, begagnats för inläggning med nytt papper, äfvensom till bestridande af kostnaden för skurning uti lokalerne, hvilken nästnämnda utgift ensamt uppslukar halfva anslaget för året. Med beaktande af nu uppgifna förhållanden, torde få antagas; att anslaget till expensemедlen är för knappt tilltagit. Emellertid har så kunnat begås, att det, med ofvan anmärkta deficit af 163 *Tmf.* 68 penni öfverskridna förra årets anslag, som icke blifvit Poliskammaren godtgjort, uti den 31 sistlidne Maj afgifven redovisning för halfva beloppet af innevarande års enahanda anslag, nedgått till allenast 35 *Tmf.* 3 penni, som således utgör Poliskammarens förskott.

2:o „Så beskaffade afgifter till Fattigkassan af utlänningar, som i 15 mom. af § 99 i det för staden gällande fattigvårdsreglemente omnämnas, hafva af Poliskammaren under året icke blifvit inlevererade, men väl några sådana afgifter af vederbörande betalningskyldige, enligt uppgift från Drätselkontoret, direkte inbetalte till stadskassan och i böckerne oriktigt observerade i kontot „tillställningar emot entre“ i st. f. kontot „månatliga fattigafgifter af utlänningar.“ Och få vi derföre återhemta det redan af föregående års revisorer gjorda yrkandet, om Poliskammarens skyldighet att verkställa denna uppbörd och deröfver hvar tredje månad aflenna redovisning.“

På sätt i bestyrkt afskrift bilagde reversal utvisar, har Poliskammaren härförinnan inlevererat till Drätselkontoret för sistlidet år 1879 så beskaffade afgifter till fattigkassan af utlänningar som i 15 mom. af § 99 i återopade reglemente omnämnas, ehuru missuppfattning af stadgandet i § 113 af merberörde reglemente ägt rum om sättet för uppbörden af den månatliga afgiften, som enligt nyss återopade 15 punkten i § 99 är påbjuden, att den borde verkställas till fattigvårdskassören, som det åläge att derom hos Poliskammaren sig annäla och medlen qvittera, hvilket förhållande hitintills föranledt den sentida leveransen, oaktadt förändrade förhållanden genom kommunalförfattningens tillkomst inträdt. Och skall Poliskammaren hädanefter icke underlåta att kvartaliter inleverera de ifrågavarande medlen till Drätselkontoret. Den öfriga delen af anmärkningen gäller Drätselkontorets uppbörd, på sätt hos gående förteckning utvisar, af de i mom. 14 af § 99 stadgade afgifter.

3:o „Den till ersättning af oförskyld skada, ådragen i tjensten å kläder samt till

gratificationer anslagna summa af *Frkf.* 1,000 har väl af Poliskammarens sekreterare blifvit lyftad i Drättselkontoret, men all utredning öfver medlens användning och fördelning saknas.“

Såvida uti Hans Kejsrerliga Majestäts Nådiga kungörelse angående reorganisation af Polisrättningen i denna Helsingfors stad af den 29 Juni 1876, deri berörde anslag förekommer, ingenting finnes föreskrifvit om Poliskammarens skyldighet att derföre afgifva redovisning, hvaremot redovisningsskyldighet särskildt är stadgad om de i samma Nådiga kungörelse till Guvernörens i länet disposition anslagna 5,000 *Frkf.*, håller Poliskammaren före, att densamma icke åligger någon redovisningsskyldighet för förstnämnde anslag, dock får Poliskammaren, för att gå Herrar Revisorers uttalade önskan till mötes, härhos likaledes äran bilägga redovisning för meranämnde anslag.

S. Barck.

J. F. Lagerblad.

F:d.

De i ofvanstående skrifvelse åberopade bilagorna utgöras af Drättselkontorets qvitense öfver af Poliskammaren under 1879 uppburna och till stadskassan den 26 April innevarande år inlevererade fattigafgifter af utländingar till ett sammanlagdt belopp af 240 *Frkf.* samt en af Stadskassörens uppgjord förteckning öfver af Drättselkontoret nämnda år uppburna enahanda afgifter jemte afgifter för tillställningar mot entré till ett belopp af 2,088 *Frkf.*, äfvensom en af verifikationer åtföljd redovisning för användningen af Poliskammarens anslag för ersättning af oförskyld skada ådragen i tjensten samt för gratifikationer, hvilken redovisning slutar med en saldottillgång till år 1880 på 25 *Frkf.*

Uti den af revisorerne upprättade jemförande tablån öfver inkomster och utgifter enligt budget och enligt bok observeras bland inkomster under sjunde hufvudtiteln, i budgeten icke upptagna, „extra inkomster“ till det betydande beloppet af 67,724 *Frkf.* 86 p:i. Enligt hvad böckerna utvisa, utgöres denna summa till större delen eller till 48,007 *Frkf.* 46 p:i af bokföringsposter föranledda af förändrade bestämningar angående bokföring af den så kallade aflöningsfonden och „donerade hemmans räntor“ äfvensom af återburna förskott. Återstoden eller 19,717 *Frkf.* 40 p:i har deremot varit en faktisk inkomst för staden uppkommen af följande poster: uppburen expropriationslösen för tomten för tukthuset vid Sörnäs 19,130 *Frkf.* 40 p:i, månadliga afgifter af utländingar för åren 1877 och 1878 *Frkf.* 512 samt diverse 75 *Frkf.*

Införes denna rättelse i tablån, och utelemnas från budgetens inkomster de under året icke lyftade lånen för 1878 års nybyggnads- och regleringsarbeten samt för folkskolehuset vid Malmgatan, tillsammans 432,000 *Frkf.*, befinnes att stadens inkomster under år

1879, hvilka enligt budgeten beräknades till 1,613,191 *My.* 15 p.i, enligt böckerna uppgingo till 1,932,485 *My.* 94 p.i. Till detta förmånliga resultat har i främsta rummet bidragit den betydande kassabehållningen vid årets ingång, hvilken utgjorde 188,999 *My.* 20 p.i i stället för beräknade 34,457 *My.* 4 p.i, samt tomtlösen, som i budgeten upptagits endast till 40,000 *My.* men i verkligheten inbringat 177,927 *My.* 96 p.i. (Af revisorerne är posten „å utestående köpeskilling för försålda tomter“ oriktigt upptagen under andra hufvudtiteln, räntor, i stället för att ingå i tomtlösen).

Bland utgifter förekommer åter i tablån under tolfte hufvudtiteln, diverse, en post „extra utgifter“ å icke mindre än 136,772 *My.* 25 p.i. Äfven denna summa utgöres enligt böckerna till största delen af bokföringsposter. Poster på tillsamman 98,954 *My.* 15 p.i ha nemligen förorsakats af förändrad bokföring af fattigvårdens och feberlasarettets donerade fonder samt förenämnda donerade hemmans räntor. Af återstående 37,818 *My.* 10 p.i utgöras 34,918 *My.* 73 p.i af afkortning å uttaxerade medel, hvilken summa af revisorerne dessutom införts som en skild post bland utgifter och sålunda tvenne gånger ingår i utgiftstablån. Af hela den under rubriken „extra utgifter“ upptagna summan kvarstå sålunda endast 2,899 mk 37 p.i, hvilka bilda den verkliga utgiften under denna titel och förorsakats af diverse delvis på domstols utslag beroende räkningar från föregående år samt af afkortning å hyrkuskafgifter.

Ifall man här, liksom tidigare i afseende å inkomsterna, inför bland utgifterna sist-sagde belopp i stället för det af revisorerne anförda, samt från budgeten utesluter ej mindre anslaget för uppförande af folkskolehuset vid Malmgatan än den vid årets utgång innestående delen af köpeskillingen för vattenledningen utgörande 296,594 *My.* 45 p.i, finner man, med beaktande äfven af den omständigheten, att i revisorerne tablå den under året utbetalta delen af nämnda köpeskilling, 3,405 mk 55 p.i, af förbiseende upptagits tvenne gånger, under första hufvudtiteln mom. 11 och under elfte hufvudtiteln mom. 1, att stadens löpande utgifter för 1879 i budgeten beräknats till 1,705,747 *My.* 17 p.i, men enligt böckerna uppgingo till 1,634,314 *My.* 40 p.i. Härvid bör dock märkas, att en del allmänna arbeten, för hvilka anslag beviljats, ej hunnit under året slutföras, såsom t. ex. kanalerna under Nikolai- och Södra Magasinsgatorna, uppförande af narinkbodarna samt kok- och beckhusen i Sörnäs m. fl. samt att vid uppgörande af budgeten för innevarande år härför af kassabehållningen vid årets ingång reserverats en summa af 45,182 *My.* 51 p.i. Äfven om detta belopp lägges till nyssanförda summa utgifter, framgår dock, att utgifterna under sistlidet år med ett par tiotaltusen mark understigit hvad i budgeten beräknats.

Hvad angår de af revisorerne framställda anmärkningar, så ha desamma öfverhufvudtaget syns Utskottet fullt tillfredsställande bemötta uti vederbörande myndigheters

deröfver afgifna förklaringar, hvarför Utskottet här endast i afseende å några punkter får anföra följande:

Uti det arrendekontrakt handlanden A. Parviainen den 15 November 1878 slutit med staden angående villalotterna N:ris 2 och 3 vid Thölö vikens norra strand heter det under mom. 12:

„Inom åtta dagar efter det arrendeanbudet blifvit godkändt, skall arrendator till Drätselkammaren inlemna antaglig borgen eller annan säkerhet för arrendeafgifternas erläggande, samt fullgörande af öfriga arrendevilkor och skadeersättningar, vid äfventyr att lägenheten för hans risk och räkning ånyo utbjudes, och skall sådan borgen för hvart årtionde af arrendetiden förnyas.“

Från fullgörande af hvad i denna punkt föreskrifves blef handlande Parviainen af Drätselkammaren tillsvidare befriad under vilkor, att han hvarje år i förskott erlade det öfverenskomna arrendebeloppet. Men på grund af revisorernes för 1878 års räkenskaper derom gjorda anmärkning blef handl. Parviainen, såsom af Drätselkammarens förklaring framgår, tillsagd att ställa föreskrifven borgen. Då herr Parviainen emellertid tredskat att fullgöra denna sin i arrendekontraktet åtagna förbindelse, torde Stadsfullmäktige böra besluta:

att uppmana Drätselkammaren, att derest handlanden Parviainen ej ställer antaglig borgen för arrendet af villalotterna N:ris 2 och 3 vid Thölö vikens norra strand, dermed förfara såsom i 12:te punkten af arrendekontraktet säges.

Enär drätselverket för närvarande är sysselsatt med ordnandet af chaussé- och vattenledningsobligationernas räntekupongkonti torde revisorernes förnyade anmärkning härom ej böra för närvarande föranleda till någon åtgärd.

De likaledes upprepade anmärkningarne beträffande Poliskammaren ha numera i hufvudsak tillfredsställande förklarats, och efter hvad å Drätselkontoret upplysts ha de af utländningar erlagda månadtliga afgifterna under innevarande år kvartaliter levererats till stadskassan. Beträffande expensemedlen må särskilt erinras, att Stadsfullmäktige beslutit från och med innevarande år öka deras uppenbart otillräckliga belopp. Som ofvan anfördes, slutar redovisningen för anslaget till gratifikationer m. m. med ett saldo på 25 mk, hvilka egentligen bordt till stadskassan såsom oanvända återbäras. Då detta ej skett, föreslås,

att Stadsfullmäktige ville fästa Drätselkammarens uppmärksamhet derpå, att det oredovisade saldot för 1879 observeras vid Poliskammarens redovisning för innevarande år.

I afseende å resterna å inqvarteringsmedlen torde Stadsfullmäktige böra

uppmåna Drätselkammaren att såvidt möjligt söka indrifva de sedan 1873 balanserade resterna å inqvarteringsmedlen och, der detta ej låter sig göra, afföra desamma från räkenskaperna.

Revisorernes anmärkningar rörande bokföringen af sakören, böter och kollektemedel samt af kostnaden för skurning af Drätselkammarens lokal, annonser m. m. äfvensom af de medel, som utbetalats till folkbibliothekets byggnadsstyrelse, hvilken är af Stadsfullmäktige tillsatt och för dem ansvarig, har synts Utskottet fullt befogade, hvarföre Stadsfullmäktige torde

anmoda Drätselkammaren att ställa sig revisorernes ifrågavarande anmärkningar till efterrättelse.

Drätselkontorets förklaring till anmärkningen beträffande restlängderna torde deremot böra godkännas, enär det är uppenbart att dessa längder ej kunna uppgöras för den 31 December med mindre än att den exekutiva indrifningen, som ej till denna tidpunkt torde hinna slutföras, för en tid afbrytes och nya längder utskrifvas. Af de i revisionsberättelsen upptagna resterna å uttaxerade medel, i afseenden å hvilka den af revisorerna anmärkta differensen emellan restlängderna och böckerne blifvit aflägsnad sedan ett miss-tag i bokföringen blifvit uppdagadt, belöpa sig 55,302 *Imp.* 32 p:i på år 1878 och återstoden på åren 1872—1877. Tolagsresterna härleda sig från åren 1872—1879. På sistnämnda år komma 1,080 *Imp.* 74 p:i och deraf har sedan den 1 Maj en del influtit.

Öfriga af revisorerna gjorda anmärkningar torde i betraktande af de afgifna förklar-ningarna ej behöfva till närmare pröfning upptagas.

Af ofvanstående framgår, att intet stannat Drättselverket till last för ifrågavarande år, men att deremot hela stadens drätsel blifvit med omsorg och ordning handhafd. Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige ville meddela Drätselkammaren och Drättselkontoret samt öfriga förvaltande myndigheter full ansvarsfrihet för år 1879.

Helsingfors den 11 November 1880.

A. Laurell.

F. K. Nybom.

Emil Juselius.

N. Chr. Westermarck.

Wilhelm Dittmar.

Utskottsbetänkande angående Sundhetsnämndens förslag till Instruktion för Helsovårdsnämnden i Helsingfors.

Den 21 sistlidne Juni hafva Stadsfullmäktige åt ett särskildt utskott, hvori under-tecknade utsetts till ledamöter, öfverlemnad att afgifva utlåtande om Sundhetsnämndens till tryck befordrade skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 3 Juni innevarande år, med förslag till instruktion för helsovårdsnämnden i Helsingfors.

Då Utskottet gått att fullgöra detta uppdrag, har Utskottet i allo godkänt de af Sundhetsnämnden framhållna motiven för uppgörandet af förberörda förslag, äfvensom i hufvudsak förenat sig om de förändringar i nu gällande instruktion för Sundhetsnämnden, hvilka i det nya förslaget blifvit införda. Likaså kan Utskottet icke annat än gilla Sundhetsnämndens åsigt om olämpligheten af att redan nu utfärda detaljerade föreskrifter angående de olika föremålen för helsovårdsnämndens verksamhet, innan först någon tids erfarenhet hunnit grundlägga en bestämd praxis.

Vid granskningen af det nu föreliggande förslaget har Utskottet icke funnit anledning till synnerligen många eller viktiga anmärkningar.

Andra momentet af § 2 omnämner bland skälen för afsägelse af ledamotskap i helsovårdsnämnden äfven det, att man förut utöfvat sådan befattning i två år. Men då paragrafens affattning tilläfväntys kan föranleda den tolkning att en person, som två år varit ledamot i nämnden, för all framtid kunde undandraga sig sådant uppdrag, anser Utskottet denna punkt böra affattas i analogi med motsvarande stadgande i 1873 års kommunalförfattning, hvadan alltså slik afsägelse finge göras endast af den, som efter tjänstgöring i nämnden under de två sistförflutna åren är i tur att derifrån afgå.

I § 6 har en mindre redaktionsförändring ansetts påkallad, i det, för undvikande af onödig upprepning, orden: „hvilket förfall“ bort utbytas mot: „hvarom.“

Enär §§ 12, 13, 15, 16 och 19 i förslaget dels innehålla alldeles öfverflödiga hänvisningar till nåd. förordningen om helsovården, af den 22 December 1879, dels på spridda ställen upptaga stadganden, hvilka rätteligen höra tillsammans, finner Utskottet dessa §§

böra i sin nuvarande form dels partielt, dels helt och hållet utgå; hvaremot Utskottet i § 12 infört en erinran derom, att helsovårdsnämnden i allmänhet eger följa föreskrifterna i åberopade förordning.

Från § 14 har Utskottet uteslutit senare momentet såsom varande fullkomligt umberligt, men med första momentet sammanslagit § 20, som dervid erhållit ett förtydligande tillägg. Likaledes hafva §§ 18 och 19, hvilka begge innefatta bestämningar om nämndens förhållande till stadens polismyndighet, sammanförts till en enda.

På grund af hvad ofvan framstälts, får Utskottet äran föreslå, att Stadsfullmäktige ville antaga Sundhetsnämndens ifrågavarande förslag, med följande ändringar:

§ 1.

Oförändrad.

§ 2.

Mom. 1. Oförändradt.

Mom. 2. Den som blifvit i nämnden invald, får afsäga sig uppdraget, om han är sextio år gammal, eller icke inom stadens område boende, om han efter tjänstgöring i nämnden under de två sistförflutna åren är i ordning att derifrån afgå, eller har annat hinder, som af Stadsfullmäktige pröfvas giltigt.

§§ 3—5.

Oförändrade.

§ 6.

Mom. 1. I händelse af förfall för såväl ordförande som viceordförande att vid nämndens sammanträden tillstädeskomma, hvarom bör hos någon af ledamöterna anmälas, må ordförande för tillfället utses.

Mom. 2. Oförändradt.

§§ 7—11.

Oförändrade.

§ 12.

Nämnden eger, i afseende å sina åligganden i allmänhet, följa hvad nåd. förordningen af den 22 December 1879, rörande helsovården i Finland, föreskrifver.

Ifall vissa lokala eller annars af egendomlig beskaffenhet varande omständigheter kräfva särskilda föreskrifter, eger nämnden förslag till sådana uppgöra, för att, på sätt § 25 i ofvan åberopade förordning stadgar, af vederbörande pröfvas och fastställas.

§ 13.

Nämndens verksamhet utöfvas i allmänhet sålunda, att densamma efter anställd besigtning eller i saken eljest inhemtad kunskap, affattar utlåtande om förekommande, för sundheten vådliga missförhållanden, samt befordrar ärendet till åtgärd af poliskammaren eller öfriga stadens myndigheter, af hvilka nämnden eger erhålla all den handräckning, som öfverensstämmer med stadgandena i nåd. förordningen af den 22 December 1879 och öfriga i sådant afseende gällande föreskrifter.

§ 14.

Till anställande af besigtningar utses af nämnden för hvarje månad två af dess ledamöter eller suppleanter, och må nämnden jemväl bemyndiga sin ordförande att till de sålunda utsedde öfverlemna under månaden ingående skrivelser och anmälandena, hvilka föranleda på desse synemän ankommande åtgärd, der sådan utan af nämnden fattadt beslut kan vidtagas.

I fall af behof anställes dessutom för sagda ändamål särskilde tillsyningsmän, hvilka till det antal och mot den aflöning, som på nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes, antagas af nämnden och ega utföra de uppdrag, dem af nämnden eller dess ordförande gifvas.

§ 15.

Lika med § 17 i förslaget.

§ 16.

Nämnden skall lemna stadens polismyndighet äskade upplysningar rörande renhållning och desinfektion, äfvensom annars, då den för staden gällande polisordning sådant föreskrifver.

Nämnden skall ock i andra förekommande fall tillhandaga polismyndigheten med sådana meddelanden, som höra till området för nämndens verksamhet.

Vid befarad eller inträffad allmänare farsot skall nämnden äfven utan polismyndighetens uppmaning lemna föreskrifter angående renhållningen, samt i öfrigt vidtaga alla de mått och steg, hvilka för sjukdomens motande eller hämmande kunna anses påkallade.

§ 17.

Lika med § 21 i förslaget.

§ 18.

Lika med § 22 i förslaget.

§ 19.

Lika med § 23 i förslaget.

§ 20.

Lika med § 24 i förslaget.

Slutligen får Utskottet, på sätt Sundhetsnämnden jemväl hemställt, föreslå det Stadsfullmäktige ville besluta:

att under rubrik „Stadgar rörande Helsingfors stads helso- och sjukvård“, såsom ett samlat helt från trycket utgifva: I. Instruktionen för helsovårdsnämnden, så snart den vunnit stadfästelse. II. Bestämningar om stadsläkaren, fastställda den 4 Dec. 1877. III a) Bestämningar om distriktsläkarene, fastställda samma dag; b) Instruktion och arbetsfördelning för distriktsläkarene, fastställda den 10 Januari 1880 och IV. Reglementet för den kommunala sjukvården af den 12 Nov. 1879; hvartill ytterligare skulle anslutas Nåd. förordningen ang. helsovården, af den 22 Dec. 1879.

Helsingfors den 20 November 1880.

Wald. Eneberg.

J. W. Runeberg.

F. W. Grönqvist.

Utskottsbetänkande med förslag till ny Byggnadsordning för Helsingfors stad.

Sedan Stadsfullmäktige uti affordradt yttrande med anledning af särskilde gårdsegares, arkitekters och byggmästares i denna stad hos Guvernören framställda anmärkningar emot gällande byggnadsordning för Helsingfors i hufvudsak förenat sig om dessa erinringar och framhållit behofvet af en genomgående revision af densamma (se tryckta Utsk. bet. n:o 2 för 1879), anmodade Civil Expeditionen i k. Senaten uti skrifvelse till Guvernören af den 2 Maj 1879 Stadsfullmäktige att, derest de önskade en revision af den för staden gällande byggnadsordning, till k. Senaten inkomma med underdånigt förslag till ny författning i ämnet. På grund häraf beslöto Stadsfullmäktige vid sammanträde den 13 i nyssnämnda Maj månad att åt ett särskildt utskott öfverlemna att ej mindre utarbета förslag till ny Byggnadsordning för Helsingfors, än ock att redan derförinnan hos Stadsfullmäktige föreslå åtgärd för utverkande af ett förtydligande af §§ 9 och 15 i den nuvarande Byggnadsordningen. Sistnämnda uppdrag har af Utskottet utförts genom Utsk. bet. n:o 14 för 1879, och ha deri föreslagna åtgärder äfven ledt till önskad resultat, i det för nämnda §§ äfvensom för § 21 af k. Senaten den 20 nästvikne Februari faststälts en delvis förändrad lydelse.

Till Utskottets beaktande ha Stadsfullmäktige vidare den 4 Nov. sistlidet år remitterat en af Stadsingeniören hos Drätselkammaren gjord framställning om behofvet af närmare föreskrifter för slaskbrunnars inrättande och förbud för gårdsegare att utan nödig kontroll verkställa inledningar till stadens kanaler.

Då Utskottet härmed till Stadsfullmäktige öfverlemnar af detsamma utarbetadt förslag till ny byggnadsordning för denna stad, bör Utskottet under beklagande omnämna, att af dess ursprungliga ledamöter tvenne med döden afgått, neml. Direktör S. Dahlström och Lagman A. F. Jansson. Till ledamot i Utskottet i stället för den förstnämnde utsågo Stadsfullmäktige den 21 Okt. sistledet år undertecknad Hjelt. Vid lagman Janssons fränfalle voro arbetena redan så långt framskridna, att Utskottet ej ansåg sig hos Stadsfullmäktige böra anhålla om ny ledamots utseende i hans ställe.

Vid uppgörande af nedanstående förslag till byggnadsordning har Utskottet i främsta rummet sökt undanröjja de otydligheter och inre motsägelser, som förekomma i gällande Byggnadsordning, samt i någon mon minska de långa och kostsamma omgångar, som varit förenade med erhållande af tillstånd till ny byggnads utförande eller förändring af äldre hus. Utskottet har derjemte, såvida Utskottet ansett det förenligt med säkerhet mot eldfara och hygienins fordringar, sökt lemna

de byggande större handlingsfrihet såväl i afseende å dispositionen af sin tomt som byggnads sättet i öfrigt. Der omständigheterna så ansetts kräfva har Utskottet dock ej tvekat att i vissa punkter föreslå äfven strängare bestämmingar än de nu gällande. Med bibehållande, såvidt möjligt, af uppställningen i nuvarande byggnadsordning har Utskottet för öfrigt deri infört de tillägg och förändringar, som erfarenheten vid dess tillämpning visat vara af behovet påkallade.

I § 1(1)*) har Utskottet ansett lämpligt utstryka den oegentliga och betydelselösa indelningen af staden uti egentliga staden och förstäderna.

Till § 2 (2) har till förekommande deraf, att å stadens utarrenderade lägenheter, såsom i enskilda fall nu skett, boningshus af trä uppföras i tre, eller om källarvåningen medräknas, till och med fyra våningars höjd, en bestämning fogats derom, att dylika hus ej må uppföras i flere än två våningar. Denna inskränkning har Utskottet trott fullt befogad, enär dylika trähus i anseende till sin höjd och den stora mängd brännbart material de innehålla, i händelse af eldsvåda, ej blott äro högst farliga för grannskapet, isynnerhet om de uppföras i närheten af stadens linier, utan ock, då inga brandfria trappor finnas, måste anses lifsvådliga för dem, som bebo deras öfversta våningar.

§ 4 (4—6). Den nu gällande omgången vid mätning af tomt, att anhållan derom skall göras hos Magistraten, som sedan förordnar Stadsingenjören att verkställa mätningen, har af Utskottet förenklats derhän, att anhållan göres direkte hos Stadsingenjören, som oförtöfvadt eger utsätta dag för förrättningen. Genom en sådan anordning vinnes för den byggande tid och inbesparas lösen för ett Magistratsprotokoll, hvarjemte Magistraten erhåller en liten minskning i sina mångahanda löpande ärender. För öfrigt ha i denna § de mot hvarandra stridande uppgifterna angående tiden för aflemnande af mätning sinstrumentet och det i praktiken dermed liktydiga mätebrefvet blifvit aflägsnade, samt bestämmingarna om hvad mätebrefvet bör innehålla införda i ett sammanhang.

§ 5 (7) har blifvit ändrad till enlighet med det för staden gällande Drätselreglementet.

Vid behandlingen af § 7 (9) har Utskottet tagit i betraktande å ena sidan nödvändigheten att tillåta klyfning af tomter till det omfång, att de må kunna ordentligen bebyggas af personer med en mindre förmögenhet, hvarigenom utsigten för staden att i en snar framtid få åtminstone de mera centralt belägna stadsdelarna bebyggda på ett sätt, som motsvarar fordringarna på en större stad, betydligt ökades, samt å den andra stadens intresse uti att tomterna icke göras så små att de, med iakttagande af föreskrifterna om gårdsplanens vidd och byggnadernas afstånd från rålinien, icke lemna utrymme för tidsenliga, efter våra lefnadsförhållanden lämpade byggnader. Ur dessa synpunkter måste nu gällande bestämmingar i detta afseende anses alldeles olämpliga, i det den föreskrifna arealvidden af minst 25,200 qvadratfot i den egentliga staden är alltför stor och faktiskt omöjliggör all klyfning af tomter

*) Siffrorna inom paranthes angifva motsvarande § i nu gällande Byggnadsordning.

i de stadsdelar, der en sådan för stadens bättre bebyggande vore särskildt af nöden, samt den fastställda arealvidden af minst 4,800 qvadratfot i förstäderna åter är är alltför liten, så att å tomter af detta omfång, hvilka bebyggas med trähus, endast byggnader af mycket oansenliga dimensioner kunna få plats. Utskottet har därför gått en medelväg och i samtliga stadelar förordat en arealvidd för tomterna af minst 6,000 qvadratfot samt 60 fots obruten sträckning mot gata, hvilka måttbestämningar efter noggrann beräkning syntes Utskottet bäst motsvara förenämnda ändamål. Då emellertid hvarje absolut begränsning i detta fall är mer eller mindre godtycklig, har Utskottet framför dessa föreskrifter infogat orden „i allmänhet“, dermed antydande att, der särskilda omständigheter sådant föranleda, det må bero å vederbörande myndigheters pröfning att undantagsvis medgifva tomtklyfning äfven till mindre vidd än här föreskrifvits.

Ifrån denna § ha vidare uteslutits bestämningarna om gårdsplans storlek och särskild inkörspport, hvilka ingå uti §§ 17, 18 (20 och 21).

§ 8 (10). Till byggnader af klassen *a*) har Utskottet hänfört ej blott hus af sten, utan ock sådana af beton och annat brandfritt material, hvarjemte benämningen kalkbrukshus, såsom ovanlig, uteslutits ur denna klassificering.

Utskottet har vidare ansett såväl den utveckling staden redan ernått som nödig omsorg för stadens eldsäkerhet och prydnad kräfvä, att samtliga tomter i de tre första stadelarna skola med stenhus bebyggas, och därför till andra klassen hänfört alla de gårdar i nämnda stadsdelar som icke höra till den första. Af samma skäl ha i andra stadsdelen ej blott kvarteren emellan Alexanders- och Esplanadgatorna, utan ock alla tomter emellan förstnämnda gata å ena samt Regerings- och Brunsgatorna å andra sidan blifvit uppflyttade till första klassen.

§ 11 (12). Smedjor har Utskottet icke trott vara af den eldfarliga beskaffenhet, att de icke borde få uppföras på närmare afstånd än 20 fot från trä- eller fackverks-hus, hvarför denna bestämning uteslutits och i stället, som ett enligt Utskottets tanke lika godt skyddsvärn mot eldfara, införts att skorstenen, i fall hus af nyssnämndt material finnas på närmare håll än 20 fot, bör uppföras till en höjd af 10 fot öfver takkammen å närmaste trä- eller fackverkshus.

§ 18 (21). Med bibehållande i öfrigt af gällande bestämningar angående vidden af gårdsplan, har Utskottet, dels för jemnhetens skull, dels för att lemna egare af små tomter tillfälle att noggrannare begagna sig af det befintliga jordområdet, nedsatt gårdsplanens minimiareal för gårdar, som bebyggas med trähus, från 2,160 till 2,000 qvadratfot.

För att förekomma sådan tolkning af §§ 15 och 18 att utöfver den öppna plats af 2,000 fot mot angränsande tomt, hvarom stadgas i § 15, borde finnas en öppen gårdsplan af samma vidd, hvarigenom en del mindre tomter i de aflägsnare stadsdelarna blefve så godt som omöjliga att bebygga med trähus, har Utskottet, som haft sig bekant att dessa §§ i enskilda fall sålunda tolkats, till nu ifrågavarande § fogat ett nytt förtydligande moment, hvarjemte i senare momentet af § 15 en hänvisning till § 18 införts. Härförutom har till denna § gjorts det tillägg, att smy-

gar eller öppningar emellan skilda hus böra ha en bredd af minst 10 fot, hvilket såväl för eldsäkerheten, der trähus uppföras, som i sundhetens och ordningens intresse torde vara påkalladt.

Till § 21 (24 och 22 mom. 1) har ett nytt moment fogats, med begifvande att å sådana tomter, å hvilka trähus äro tillåtna, uppföra hus i tvenne våningar, med den nedre våningen af brandfritt material och den öfre af trä. Då dessa hus finge uppföras endast till en höjd af 26 fot, hvilket ungefär motsvarar hälften af en gatas bredd, och komme att innehålla en mindre mängd brännbara materialer än ett par fot lägre trähus af samma omfång, har Utskottet icke trott desamma komma att medföra större utan hellre mindre eldfara än de nu tillåtna trähusen. Deremot skulle genom ett dylikt medgifvande tillfälle öppnas till uppförande af jemförelsevis billiga boningslokaler af enklare beskaffenhet, en omständighet, som särskildt i Helsingfors är förtjent af synnerligt beaktande.

På grund af sistnämnda skäl har Utskottet äfven uti § 24 (26) velat tillåta boningsrums inrättande i källarvåningen, oberoende af markens större eller mindre docering, då iakttagandet af de föreskrifter, som i § finnas upptagna, synes vara fullt betryggande för tillfredsställande af hygienins fordringar.

I § 25 (27) har Utskottet på grund af vunnen erfarenhet deraf, att boningsrum med 8 tums tjocka ytterväggar af sten icke i vårt klimat kunna hållas varma och fukt fria, infört den skärpning, att ytterväggar i boningshus af sten eller beton böra vara minst 21 tum tjocka. Då emellertid tillika medgifvits, att tre tum af den föreskrifna tjockleken må upptagas af luftschakt, blir byggnaden genom detta stadgande blott obetydligt förhöjd. Deremot har Utskottet ansett gällande bestämmingar angående mellanväggarnas tjocklek vara för stränga och icke fullt betingade af konstruktionens hållbarhet. Äfven uti hus af mer än två våningars höjd borde en mur af tolf tums tjocklek vara fullt tillräcklig att uppbära vaslag, och der mellanväggarna ej utgöra stöd för vaslag finnes intet skäl att fordra större tjocklek hos muren än ett tegels bredd eller 6 tum. Endast der rökfång är draget igenom muren, torde en tjocklek af minst 18 tum böra föreskrivas. Då jemväl enligt gällande Byggnadsordning, såsom framgår af § 28 mom. 3, mellanväggar af trä tyckas varit tillåtna, har Utskottet uti nu ifrågavarande § intagit uttrycklig bestämning derom.

Flyttbara eldstäder omnämnas alldeles icke i gällande byggnadsordning och ha på denna grund ansetts otillåtna. Enär dylika eldstäder emellertid erbjuda många fördelar och under iakttagande af tjenliga försigtighetsmått ej kunna anses mer eldfarliga än fasta dylika, har Utskottet i § 27 (28) intagit ett stadgande härom. Det absoluta förbudet i § 24 mom. 2 af gällande Byggnadsordning att inrätta eldstad i uthusrum har Utskottet jemväl ansett sig i hygieniskt intresse böra modifiera.

Enligt § 34 i gällande Byggnadsordning äro brädtak fortfarande tillåtna uti de s. k. förstäderna. Dylika tak måste dock anses i hög grad eldfarliga och egnade att gifva utbredning åt utbruten våld, hvarför Utskottet ansett desamma böra helt och hållet förbjudas. Utskottet har därför i § 32 af nedanstående förslag infört ett stadgande i detta syfte.

I § 35 har Utskottet sammanfört samt gifvit form och inbördes sammanhang åt de stadganden rörande trappuppgångar i boningshus af sten, hvilka finnas upptagna i §§ 17 och 37 af gällande Byggnadsordning.

I § 39 (56) har Utskottet med anledning af § 18 i gällande Helsovårdsstadga för Finland, infört tvenne nya moment beträffande inrättandet af fåhus, stall och afträdesrum. Angående lämpligaste inredning af latrinrum liksom ock beträffande afloppskanalers och slaskbrunnars inrättande har Utskottet inhemtat bifogade utlåtande af hrr E. Bergroth, R. Huber och O. Ehrström.

I §§ 40—43 (41—42) har Utskottet sökt så vidt görligt minska de kostnader och omgångar samt den tidsutdrägt, som varit förenade med byggnadsritningars fastställelse. I denna afsigt har Utskottet föreslagit följande förenklingar: att ritningar till nybyggnad ingifvas direkte till synemännen, som oförtöfvadt anställa besigtning å tomten och inom åtta dagar afgifva deröfver upprättadt syneinstrument; att Magistraten inom 14 dagar, i st. f. en månad, efter handlingarnas emottagande bör öfverlemna ärendet till Guvernörens pröfning; att ritningar till façadförändringar pröfvas endast af Öfverstyrelsen för Allmänna byggnaderna, hvarefter och sedan ett exemplar af desamma, försedt med Öfverstyrelsens godkännande, blifvit till Magistraten inlemnadt, arbetet utan vidare må utföras; samt att fråga om flyttning af enskild eldstad eller inrättande af ny sådan på plats, der eldstad i fastställd ritning icke är upptagen, afgöres, efter vederbörande arkitekts utlåtande, af Magistraten utan hemställan. Någon våda af de sålunda föreslagna förändringarna torde ej vara att befara, och för Magistraten torde, i betraktande af ärendernas ofta nog brådskande beskaffenhet, en expeditionstid af 14 dagar ej vara för knappt tillmätt.

Utskottet har härvid ej förbisett, att ännu väsendtligare förenklingar kunnat åstadkommas, ifall staden ville inrätta en särskild byggnadsnämnd, åt hvilken en vidsträcktare pröfningsrätt i byggnadsfrågor kunde öfverlemnas. Utskottet har dock ej velat förorda en åtgärd i detta syfte, enär de fördelar, som genom en sådan institution kunde vinnas, enligt Utskottets tanke icke komme att uppväga de kostnader staden för densamma finge ikläda sig. Så länge ej en väsendtligare ombildning af Magistraten egt rum, synes ej heller vara skäl att ifrån densamma på särskilda nämnder öfverflytta en alltför stor del af dess åligganden. Utskottet har därför endast föreslagit den i öfverensstämmelse med kommunalförfattningen anda stående förändring, att, medan den ene af synemännen fortfarande skulle utgöras af en Magistratsledamot, den andre synemannen skulle utses af Stadsfullmäktige, förslagsvis för tre år i sender. Gällande Instruktion för Öfverstyrelsen för Allmänna byggnaderna ställer intet hinder i vägen för en dylik anordning, och för staden skulle härigenom den fördel vinnas, att en stadsarkitekt för stadens behof lättare kunde erhållas, om han vore försäkrad om de sportler, som tillkomma en byggadssyneman.

I § 45 (46) har Utskottet ansett skäligt medgifva den byggande rätt att under byggnadsföretags utförande vidtaga sådana af omständigheterna påkallade ändringar eller afvikelser från ritningen, hvilka han, ifall byggnaden redan varit färdig uppförd, utan särskildt tillstånd egt utföra. Af förekommen anledning har i denna § jemväl uttryckligen stadgats, det synemännen ega pröfva det använda materialets beskaffenhet.

Enär det, isynnerhet i stadens centrala delar, erbjuder stora svårigheter att erhålla upplagsplats för det virke m. m. d., som redan före byggnadsarbetes vidtagande måste anskaffas, har Utskottet i § 48 (50) intagit det medgifvande att gårdsplan härför må, efter anmälan hos Magistraten, användas under en tid af högst 6 månader förrän byggnadsarbetet påbörjas. Då gata för detta ändamål inhägnas, torde det för trafikens bekvämlighet böra åläggas gårdsegare att längs inhägnadens yttersida inrätta en minst 3 fot bred gångbana, hvarför en bestämning i detta syfte i denna § intagits.

Fjerde artikeln i n. v. Byggnadsordning har Utskottet låtit som sådan helt och hållet utgå, när dess två första §§ (§§ 57 o. 58) lämpligen ha sin plats i nästföregående artikel, der de intagits som § 43, och dess tredje § (§ 59) i nästföljande artikel (se § 61), samt innehållet af dess fjerde § (§ 60) redan ingår i gällande drätselreglemente.

I afseende å §§ 55 och 56 (62 och 63) hänvisas till bilagde af Stadsingeniören afgifna pro memoria. § 55 (62) har Utskottet omformulerat till öfverensstämmelse med gällande praxis och Stadsfullmäktiges, vid afgifvande af förklaring med anledning af särskilda gårdsegares besvär öfver Stadsfullmäktiges beslut angående gatornas i Gloet påfyllning, uttalade åsigt. Frågan om gårdsegarenes befriande från skyldighet att underhålla gata har Utskottet ej berört, emedan Stadsfullmäktige för frågan tillsatt ett särskildt Utskott.

Beträffande inrättande af afloppkanaler och dermed sammanhängande inrättningar, §§ 57—60 (65) har Utskottet iakttagit ej mindre hvad gällande Helsovårdsstadga för Finland derom innehåller än ock den praxis, som under senaste år härstädes utbildats. För öfrigt hänvisas till hrr Bergroths, Hubers och Ehrströms i saken afgifna, här bilagda utlåtande.

Till förekommande af kollisioner emellan Magistraten, såsom stadens styrelse, och Stadsfullmäktige, såsom kommunens skattebeviljande representanter, har Utskottet i § 62 (66) intagit ett stadgande, huru förfaras skall, då vid gatusyn brister å staden tillhörande gator eller torg yppats till så stort omfång, att de icke kunna afhjelpas med de för dylika remontarbeten i det löpande årets budget anslagna medel. Deremot har Utskottet ifrån denna § liksom ock ur flere föregående utslutit alla ansvarsbestämmelser, anseende att dessa helst böra sammanfattas i en enda §, på det ej hvarje föreskrift må behöfva åtföljas af en bötesbestämning eller ock stadganden införas, för hvilkas öfverträdelse intet ansvar finnes utsatt. Genom ett dylikt generellt stadgande, hvilket af Utskottet införts under § 65 vinnes äfven den fördel, att Magistraten efter omständigheternas kraf kan åsätta ett högre eller lägre bötes- eller vitesbelopp.

Här ofvan icke berörda af Utskottet vidtagna ändringar eller utslutningar torde icke behöfva skildt motiveras, hvarför Utskottet härhos föreslår:

att Stadsfullmäktige ville godkänna och genom Magistraten till
H. K. Majestäts pröfning och fastställelse insända följande

Förslag till Byggnadsordning för Helsingfors stad.

Artikel I.

Om stadens indelning, om tomtbok, tomtmätning och tomtindelning.

§ 1.

1. Helsingfors stad, för hvilken byggnadsplan blifvit af Hans Kejslerliga Majestät den 28 Mars (9 April) 1875 i Näder fastställd, indelas, *uti åtta stadsdelar.* Stadens indelning i stadsdelar.

2. Första stadsdelen gränsar i söder till salutorget, i norr och öster till norra hamnen och i vester till Unionsgatan; den andra stadsdelens gränser bildas af Unionsgatan i öster, esplanaderna i söder och sydvest samt allmänna promenaderna (Kajsaniemi park) i norr; den tredje stadsdelen innefattar alla kvarter i söder och öster om nämnda och förstads-esplanaderna intill Observatorii och Ulrikasborgsberget; fjerde stadsdelen: kvarteren i sydvest om Vestra Henriksgatan och nordvest om Boulevardsgatan; femte stadsdelen: samtliga kvarter i sydost om Boulevardsgatan och sydvest om förstadsesplanaderna intill Rödbergs- och Bangatorna; sjette stadsdelen: kvarteren emellan femte stadsdelen och Röddäld esplanaden; den sjunde: kvarteren i öster om Röddäld esplanaden äfvensom astronomiska observatoriets och kirurgiska sjukhusets tomter; samt den åttonde: kvarteren å Skatudden.

§ 2.

Ehuru befintliga utom stadens byggnadsplan äro de arrendetomter, *som ligga invid stadens linier och till begagnande upplätas*, underkastade föreskrifterna i denna Byggnadsordning. Men angående beskaffenheten af åbyggnader å stadens afhysta mark och derstädes utarrenderade lägenheter eger Magistraten i hvarje särskildt fall, efter sig företeende omständigheter, och med afseende jemväl å den byggandes önsknin- gar, förordna, *dock må i ingen händelse på stadens mark boningshus af trä uppföras till mer än två våningars höjd, källarvåningen oräknad.* Byggnader å arrendetomter eller å stadens afhysta mark.

§ 3.

Tomtbok skall i två likalydande exemplar föras af Stadsingeniören samt upp- taga, under stadsdel, kvarter och nummer alla redan bebyggda eller till framtida be- byggande bestämda tomter i staden, med fullständig anteckning om hvarje sådan tomts längd, bredd och areal. Tomter, tillhörande kronan eller allmänna verk och inrättningar, få icke heller utlemnas från tomtboken, som har vitsord i frågor om tomts läge och storlek. Det ena exemplaret af tomtboken förvaras, jemte kartorna öfver stadens byggnadsplan och till dem hörande kartabeskrifningar, uti Magistra- tens arkiv; det andra exemplaret omhänderhafves af Stadsingeniören. Tomtbok.

§ 4 (4—6).

Tomtmätning. 1. Skall nybyggnad, vare sig bonings- eller uthus, å tomt uppföras *eger tomt-egaren anhålla om mätning af tomten hos Stadsingenjören, som oförtöfvadt bestämmer tiden för förrättningen, och åligger det tomtägaren att derom minst fyra dagar före mätningen genom stadsbetjente, meddela underrättelse åt grannarne eller alla dem, som hafva tomter i kvarteret. Uteblir sökanden eller grannarne, ehuru behörigen kallade, från förrättningen, får sådant ej hindra förrättningsmannen att skrida till mätningen.*

2. Mätningen å marken, hvarvid alla afstånd och ytor affattas i horisontel plan, äfven der marken är ojemn eller lutande, börjas ifrån den gata eller öppna plats, hvarvid tomten är belägen, samt utföres vidare i enlighet med uppgifterna uti stadens tomtbok och det mätebref å tomten, som sednast utfärdats. Finnes ej sådant mätebref, eller öfverensstämmar detsamma icke med tomtboken och tomtens verkliga areal, då skall förrättningsmannen i ett sammanhang undersöka hela kvarteret, till utrönande huruvida öfriga tomter deri hafva deras tillbörliga områden. Befinnes förhållandet vara sådant och återstår för ifrågavarande tomt det område, som enligt tomtboken tillkommer densamma, då eger förrättningsmannen utfärda mätebref, men i annan händelse bör han anmäla förhållandet hos Magistraten, som, efter vederbörandes hörande, vidtager nödig rättelse samt i enlighet dermed låter utfärda mätebref och tomtens rätta område å marken utstaka.

Mätebref. 3. Mätebrefvet, som, af förrättningsmannen underskrifvet, bör, inom åtta dagar efter det förrättningen ute å marken slutförts, af Stadsingenjören tillhandahållas sökanden, skall upptaga förrättningen, tomtens dåvarande egare och nummer jemte kvarteret, hvari och gatan hvarvid den är belägen, äfvensom tomtens längd och bredd i fot och areal i qvadratfot. Till mätebrefvet fogas en af Stadsingenjören, efter utsatt skala, uppgjord, färglagd och med fullständig rubrik försedd plankarta öfver tomten och dess närmaste omgivning, upptagande icke allenast husen å densamma utan och de vid rålinierna till angränsande tomter befintliga byggnader, med uppgift om dessas beskaffenhet af bonings- eller uthus och det material, hvaraf de äro uppförda, äfvensom närbelägna gator och nödig profil af markens sluttning isymmetri vid gatan, hvars nivelleringslinje skall tydligt utmärkas, samt i händelse afloppskanal under tillstötande gata finnes inrättad, utredning om kanalens djup, men i motsatt fall uppgift om det djup, hvartill sådan, för grundvattnets afledande från tomten, lämpligen kan anläggas.

I hvilket fall ny mätning ej erfordras.

4. Har sådan mätning, som här oförmätlts, å tomten försiggått under senast förflutna tio år, erfordras ej ny mätning, derest den icka påyrkas af egaren eller någon af grannarne.

Tomtvärdering.

5. Skall tomten tillika värderas, då bör förrättningsmannen undersöka äfven markens beskaffenhet, samt i mätebrefvet uppgifva vidden och värdet af de i tomten ingående olika slagen deraf; dessa vidder skola äfven å plankartan behörigen utmärkas.

§ 5 (7).

Föryttring af staden tillhörig tomt.

1. Skall staden tillhörig tomt åt enskid man till bebyggande upplåtas, då eger *Drätselkammaren* låta mäta och värdera tomten, på sätt i föregående § närmare

sagdt är, dock att i sådant fall *en ledamot af Drätselkammaren* uti värderingen deltaga. Derefter och sedan mätbrevet till *Drätselkammaren* inkommit, utbjudes tomten genom offentlig, behörigen kungjord auktion, som inför *Drätselkammaren* anställs, till den mestbetalande, men göres ej dervid högre anbud, än det tomten genom ofvanomförmälda värdering åsatta värdet, så eger *Drätselkammaren* till honom som tomten begärt, upplåta densamma emot lösen, motsvarande sagde värde, eller, då fråga är om arrendetomt, emot en i nyssnämnd ordning bestämd årlig arrendefgift. Kostnaden för mätningen och värderingen drabbar alltid köparen, men om auktionen aflöper utan antagligt anbud, *skall nämnda kostnad ersättas af den som tomten begärt och mätningen föranledt*. Då tomt sålunda upplåtes, bör köparen tillika af *Drätselkammaren* underrättas om sin skyldighet att, inom den i § 47 bestämda tid och vid deri utsatt påföljd, hafva tomten behörigen bebyggd.

2. Tomt, som staden till kronan eller allmänt verk upplåter, skall äfven mätas och värderas, på sätt här ofvan stadgats.

§ 6 (8).

Den som med anställd tomtmätning icke nöjes, bör inom fjorton degar derefter skriftligen framställa sina anmärkningar hos Magistraten, som har att saken pröfva och afgöra.

Anmärkning
öfver tomtmätning göres hos
Magistraten.

§ 7 (9).

1. Vill någon förena och till en gård sammanbygga två eller flere tomter eller ock dela en tomt, bör ansökan derom, åtföljd af mätbref öfver ifrågavarande tomter, göras hos Magistraten, som jemte eget och Stadsfullmäktiges utlåtande eger densamma till Guvernören insända, hvarefter Guvernören med sitt yttrande i ämnet öfverlemnar saken till Senatens Ekonomie Departemenss afgörand.

Tomters sammanslagning eller klyfning.

2. Klyfning af tomt må dock i allmänhet icke tillåtas med mindre de sålunda uppstående nya tomterna en hvar hafva en areal af minst 6,000 kvadratfot och i obruten linie en sträckning mot gatan af minst 60 fot.

Artikel II.

§ 8 (10).

1. Inom stadens linier äro tomterna i afseende å det material, som vid deras bebyggande får användas, indelade i följande tre klasser, nämligen:

Tomternas indelning i afseende å byggnadsmaterial.

a) tomter, å hvilka all åbyggnad skall uppföras af sten, beton eller annat brandfritt material;

b) tomter, uppå hvilka åtminstone husen vid gata eller torg skola vara af den beskaffenhet, som i punkt a säges, men den öfriga åbyggnaden får uppföras af resvirke med tegelfyllnad (fackverkshus), samt

c) tomter, hvarest hela åbyggnaden får bestå af trä.

2. Till första klassen höra:

inom första stadsdelen, alla tomter i kvarteren emellan Salutorget och Fredsgatan; inom andra stadsdelen, alla tomter i kvarteren emellan Unions- och Fabiansgatorna samt emellan Norra Esplanadgatan å ena samt Regerings och Brunnsatorna å andra sidan; inom tredje stadsdelen, tomterna emellan vestra Kajen och Kaserngatan; samt inom åttonde stadsdelen eller Skatudden, alla tomter, såväl de för boningshus som för magasinsbyggnader bestämda.

3. Till andra klassen räknas åter:

inom första, andra och tredje stadsdelarna alla tomter, hvilka icke äro hänfödda till första klassen; inom fjerde stadsdelen, tomterna invid Vestra Henriks- och Boulevardsgatorna; samt inom femte stadsdelen, tomterna invid Boulevardsgatan och förstadsplanaden.

4. Till tredje klassen hänföras alla öfriga tomter inom staden äfvensom på arrende upplåtna tomter invid stadens linier; dock böra alla hus, som begränsa något af stadens torg, uppföras af sten eller annat brandfritt material.

§ 9 (16).

Hvilka slag af träbyggnader äro öfverallt tillåtna.

Äfven å sådana tomter, hvarest endast stenhus få byggas, må likväl följande mindre byggnader af trä uppföras, nemligen:

a) brunnsöfverbyggnader; b) lusthus i trädgårdar, dock ej längre eller bredare, än sexton fot och högst tio fot höga ifrån marken till takbandet; c) balkonger och mindre verandor; d) öppna skjul eller tak på stolpar, hvilka ej få öfverskjuta tio fots höjd och i hvilka ved eller andra trävaror icke må förvaras. Dessa skjul må, der så önskas, förses med brädväggar på en, två eller tre sidor, men få under ingen förevändning tillstängas medelst portar eller dörrar. Alla dessa byggnader skola täckas med plåt eller andra i § 32 tillåtna taktäckningsämnen, och må eldstad i dem ej inrättas.

§ 10 (11).

Inrättningar, som fordra stark eldning.

Inrättningar af den beskaffenhet att de fordra ständig och stark eldning, såsom gjuterier, brännugnar, tjäru-, olje-, talg-, tran- och fernisskokerier samt sockersjuderier, få inom stadens linier finnas endast i dess aflägsnare delar och blott i stenhus, försedda med golf af sten och antingen hvälfda mellantak eller endast yttre tak af brandfritt material.

§ 11 (12).

Andra eldfarlige inrättningar.

1. Bagerier, brännerier, mälterier och bryggerier, der tillverkning skall bedrivas utöfver husbehof, äfvensom smedjor, press- och torkhus, allmänna bad- och tvättstugor, samt apothekslaboratorier, vare tillåtna äfven uti stadens inre delar, men böra alltid, då de i staden förläggas, inrättas i hus af brandfritt material med golf af sten eller annat brandfritt ämne och hvälfda mellantak, eller endast yttre tak af enahanda material, som i § 10 sagdt är. Vid inrättningar, som drifvas med ånga, bör pannrummet vara på enahanda sätt inrättadt.

2. Likaså skola färgerier samt snickerier, vagnmakare- och tunnbindare-verkstäder

i de inre delarne af staden tillåtas blott såvida de äro inrättade i stenhus med rörspisar samt försedda icke allenast med golf af sten, hvaruppå dock löst brädgolf må anbringas, utan jemväl med mellantak, antingen hvälfdt eller brukslaget, eller och beklädt med plåt af jern. I aflägsnare stadsdelar må slika verkstäder anläggas äfven uti hus af trä, med vilkor likväl att rummens väggar och tak på inre sidan antingen brukslås eller förses med betäckning af jernplåt samt sålunda behörigen underhållas; och äger Guvernören efter Magistratens hörande bestämma, med iakttagande af hvilka försigtighetsmått, till förekommande af eldfara, öfriga handtverk inom staden må idkas.

3. Smedja, som inom stadens linier inrättas, skall ovilkorligen förses med rökledning genom rör samt skorstenen med gnistfångare; och bör skorstenen, i händelse trä- eller fackverkshus finnas på mindre än 20 fots afstånd, uppföras till en höjd af minst 10 fot öfver takkammen å närmaste hus af förenämnda material.

§ 12 (13).

Angående fabriker, hvilka medelst spridande af elak lukt eller på annat sätt kunna vara för det allmänna helsotillståndet vådliga, iakttages hvad § 19 i Helsovårdsstadgan för Finland å den 22 December 1879 i detta afseende innehåller.

För helsan vådliga inrättningar.

§ 13 (14).

All åbyggnad å tomt bör företrädesvis förläggas till tomtens sidor, dock sålunda att endast hus af brandfritt material utan takfall till annan tomt få uppföras utmed tomtens inre gränslinier, hvaremot dylika hus med takfall åt angränsande tomt äfvensom öfriga slag af tillåtna hus skola på de sidor af tomten, der annan gård möter, uppföras på minst fem fots afstånd från rålinien.

Åbyggnadens placering å tomt.

§ 14 (18).

Boningshusen å tomt böra företrädesvis uppföras vid gata eller torg; uthusen deremot vid tomtens inre sidor. Hvarken afträdeshus eller spillningsrum får i något fall inrättas eller bibehållas vid gata eller torg; men är uthus af annat slag uppfördt å tomts yttre sida, så att dörrar derå leda utåt, må uppå Guvernörens pröfning ankomma, huruvida sådana dörrar än vidare få bibehållas.

Boningshusens och uthusens läge å tomt.

§ 15 (15).

1. Tomt må på alla sidor bebyggas med sten-, beton- eller fackverkshus. Utgöres åbyggnaden hel och hållen eller till någon del af trähus, skall en af sidorna emot angränsande tomt, minst på en sträckning af fyratio och till en bredd af femtio fot inåt tomten, lemnas obebyggd.

Tomt får på alla sidor bebyggas med sten-, beton- eller fackverkshus, men ej helt kringbyggas med trähus.

2. Vill dock någon bebygga sålunda lemnad öppning mot angränsande tomt eller annat emellan skilda hus på samma tomt befintligt mellanrum med hus af sten eller annat brandfritt material, vare äfven detta tillåtet, med iakttagande af hvad i § 18 stadgas om gårdsplan.

§ 16 (19).

Tomts inhägnad.

Der tomtens inre sidor ej upptagas af hus, skall den hägnas, *ifall grannarna ej annorlunda öfverenskomma*, med tätt plank af minst åtta fots höjd; emot gata eller torg kan denna hägnad, *ifall trädgård är innanföre anlagd*, bestå af genombrutet stakett.

§ 17 (20).

Inkörspport och genomgång till angränsande tomt el. gata.

Å hvarje tomt skall, utom inkörspporten, äfven inrättas genomgång från tomt till någon af angränsande tomter, *eller till gatan*. Ej må inkörspport annorlunda öfverbyggas än med hvalf af sten *eller med annat brandfritt material*.

§ 18 (9, 21 och 24 mom. 2).

Öppen gårdsplan.

1. Å hvarje tomt skall lemnas obebyggd en öppen, sammanhängande gårdsplan af minst 30 fots bredd och densamma så mycket öfverskjutande längd, att gårdsplanens arealinnehåll blifver minst 1,800 kvadratfot, der tomten är bebyggd uteslutande med hus af sten eller andra brandfria material, och minst 2,000 kvadratfot, der åbyggnaden delvis eller helt och hållet utgöres af trä- eller fackverkshus.

2. Vid uppmätning af gårdsplanens längd och bredd böra afstånden beräknas ifrån vägg till vägg och afseende icke fästas vid mindre utsprång, såsom smärre icke kringbygda trappor, med eller utan skärmtak, källarhalsar, balkonger och dylikt.

3. Finnes upå tomt sådan öppen plats emot angränsande tomt, som uti § 15 säges, må yttinnehållet af densamma delvis eller helt och hållet inberäknas uti gårdsplanens i mom. 1 bestämda omfång.

Gårdssmygar.

4. Gårdssmygar eller öppningar emellan skilda, med hvarandra icke sammanbyggda hus böra hafva en bredd af minst tio fot.

§ 19 (22).

Sammanbyggande af hus-

1. Hus af brandfritt material får sammanbyggas äfven med annat hus af nyssnämnda material på tillgränsande tomt, så framt icke byggnadens skurtak kommer att slutta åt grannens hus.

2. Då hus på skilda tomter sålunda sammanbyggas, skola husens vindar från hvarandra afskiljas genom minst tolf tums tjock skyddsmur, hvilken, derest densamma icke vid facaden emot gata störande inverkar på arkitekturen, bör höja sig aderton tum öfver yttre taket och täckas med plåt af jern eller annan metall.

3. Uppå en och samma tomt må hus med hvarandra sammanbyggas under iakttagande af hvad i nästföljande § säges angående största tillåtna areal af trä- eller fackverkshus.

§ 20 (23).

Största areal af trä- eller fackverkshus.

Fackverks- eller trähus må icke på samma tomt uppföras eller genom tillbyggnad med hus af samma material utvidgas till större areal än femtusen kvadratfot för hvarje boningshus och tvåtusen kvadratfot för hvarje uthus.

§ 21 (24 och 22 mom. 1).

1. *Boningshus af fackverk eller trä*, äfven om det med *murbruk* öfverdrages eller med tegel beklädes, får ej byggas högre än tjugufyra fot ifrån markens högsta punkt till takbandet och ej heller uppföras i flere än en våning; i följd hvaraf boningsrum med eller utan eldstad icke må å vinden till sådant hus inredas. Uthus af *sistsagda* byggnadsämnen få icke innehålla i höjd emellan markens högsta punkt och takbandet mer än aderton fot.

Hus af fackverk eller trä få uppföras endast till begränsad höjd.

2. *Boningshus i tvenne våningar, af hvilka den nedre är af sten eller annat brandfritt material och den öfre af trä*, må uppföras endast i de delar af staden, der trähus äro tillåtna, men få icke byggas högre än 26 fot ifrån markens högsta punkt till takbandet, och ej heller till större omfång än hvad i § 20 om trähus finnes stadgad.

Om tvåvåningshus med nedre våning af sten och öfre af trä.

§ 22 (24 mom. 2).

Om boningsrum inrättas i uthus af sten eller betong skola ej blott dessas ytterväggar hafva den i § 25 föreskrifna tjocklek, utan ock under dem befintliga latriner och förvaringsrum för hö, halm, ved eller dylikt hvälfvas. I uthus af trä eller fackverk må boningsrum ej inrättas.

Om boningsrum i uthus.

§ 23 (25).

1. Stenfot till hus af hvad slag som helst må, utom i nedannämnda fall, uppföras af ohuggen sten, och får i allmänhet ej vara lägre än två fot ofvanom markens högsta punkt.

Stenhus.

2. Å de tomter, hvarest åbyggnaden emot gata eller torg bör vara af sten, skall stenfoten till denna åbyggnad bestå af huggen eller tuktad gråsten.

§ 24 (26).

Källare eller förvaringsrum, som inrättas under boningshus och andra byggnader, skola antingen hvälfvas eller ofvantill plåtbeklädas eller brukslås. *Hvälfda boningsrum med eldstäder må ock inrättas uti stenfot med vilkor att marken ordentligen draineras, att under golffyllningen, der luftväxling under golvet ej kan åstadkommas, anbringas ett fast underlag af murad tegel, betong, asfalt eller dylikt, att gråstensväggar invärtes reveteras med minst 12 tum tjock med luftschakt försedd mur af tegel, samt att rummen erhålla en höjd af minst åtta fot till hvalfvets hjessa; dock må dylik källarvåning i ingen händelse inrättas under sådant tvåningshus, hvars öfre våning är af trä.*

Källare och källarvåning.

§ 25 (27).

1. Uti boningshus af sten, eller betong, som ej äro högre än tre våningar, äfvensom i nedre våningen af sådana hus, som omnämnas i § 21 mom. 2, böra ytterväggarna hafva en tjocklek af minst 21 tum, hvaraf dock tre tum må upptagas af luftschakt. Är huset högre, bör ytterväggen i fjerde och femte våningarna, uppifrån räknadt, vara minst 24 tum.

Väggarnes tjocklek i stenhus.

2. Mellanväggarna böra, ifall de uppbära vaslag, vara minst 12 tum, samt der rök-

ledning går, minst 18 tum tjocka. För öfrigt må 6 tum tjocka mellanväggar af sten, fackverk eller trä användas.

§ 26 (27).

Vindsbottnar
i stenhus för-
ses med brand-
tak af tegel.

I boningshus af sten eller annat brandfritt material skola vindsbottnar förses med minst tre tums brandtak af tegel eller annat brandfritt ämne, som öfverallt betäcker fyllning och bjelklag; dock må härifrån undantagas ej mindre sådana byggnader, hvilkas konstruktion ovilkorligen påkallar en annan anordning, än ock hus af brandfritt material, som uppföras å tomter, der trähus äro tillåtna, och ej äro mer än tvenne våningar höga.

§ 27 (28 mom. 1, 3 och 4; § 24 mom. 2).

Eldstäders in-
rättande.

1. I trähus få spislar, ugnar och andra fasta eldstäder ej inrättas annorstädes än på fast grund af gråsten eller på öppet och säkert hvalf, men i stenhus må bärjern begagnas, der omständigheterna så fordra.

2. Uti stenhus med mellanväggar af trä gäller angående eldstads inrättande invid sådan vägg, allt hvad i följande moment stadgas om eldstäder i trähus.

3. I fackverks- och trähus skall kakelugn eller annan mindre, fast eldstad vara från den tillgränsande väggen afskild medelst en eldstaden omgifvande minst sex tum tjock och ofvantill hvälfvd mur eller nisch, hvilken icke allenast, likasom sjelfva eldstaden, bör hvila på säker grundmur, utan ock ifrån eldstadens fot upp till rök-gången skall vara genom ett tomrum af minst två tums bredd skild från eldstadens baksida; men köks- och bagarstuguspisar, bakugnar, inmurade grytor och andra dylika eldstäder skola sålunda inrättas, att den bakom dem belägna väggen borttages och ersättes med en minst aderton tum tjock brandmur af tegel.

4. Flyttbara eldstäder skola uppställas på underlag af plansten, tegel eller annat eldfast ämne till nödig tjocklek, hvilket underlag bör sträcka sig inåt rummet halfannan fot längre än eldstaden. I hus af fackverk eller trä bör derjemte nisch af den beskaffenhet i nästföregående moment säges uppföras, dock behöfver i detta fall fast grund eller hvalf för nischens uppbärande ej anbringas.

5. Eldstad i uthusrum är i allmänhet förbjuden, dock må mindre sådan, der den för bättre ventilation pröfvas nödig, anbringas uti afskildt med golf af brandfritt material försedd latrinrum i hus af brandfritt material.

§ 28 (29).

Kaloriferer o.
andra värme-
apparater.

1. Värmelednings- eller såkallade kaloriferugnar må i hus af eldfast material inrättas, med vilkor att värmerummet, deri ugnen och de upphettade jernrören finnas, är hvälfvd medelst en minst tolf tum tjock tegelmur, äfvensom att ugnens sidor äro minst aderton tum tjocka och dessutom försedda med fodersten, på de ställen der trä möter. Skall trügolf anläggas ofvampå nyssberörda hvalf, då bör detta påfyllas med ett lager af sand eller tegel af minst 12 tums mäktighet.

2. Vill någon inrätta kalorifer i trähus eller annars anbringa uppvärmningsanstalter af annan beskaffenhet, än ofvan är sagdt, må ansökning om tillstånd dertill göras

hos Magistraten, som sedan vederbörande arkitekt blifvit deröfver hörd, eger utlåta sig i ärendet och hemställa detsamma till Guvernörens afgörande.

§ 29 (30).

I tvätt- eller bagarestuga med trägolf får detta ej sträcka sig ända till rummets eldstäder, utan skola dessa närmast omgifvas af plansten eller tegel till en bredd af minst tre fot; detta gäller äfven om de verkstäder och inrättningar, hvari löst trägolf, enligt § 11 är tillåtet. Uti kök eller rum med kakelugn bör golvet framför eldstaden beklädas med metallplåt eller plansten, som uti kök bör vara minst två fot och uti rum med kakelugn minst en och en half fot i längd och bredd.

Golf närmast eldstad beklädes med plansten, tegel eller metallplåt.

§ 30 (28 mom. 1 o. 2 och 31).

1. *Rökgångarna, hvilka uti stenhus helst skola ledas genom husets väggar, böra såväl i hus af trä eller beton, liksom ock alltid uti fackverks- eller trähus, omgifvas af minst sex tum tjock, välfogad mur. Skiljetungorna emellan rökgångar i samma ledning eller pipa må dock göras af tegel på kant. På de ställen, der rökledning går genom trossbotten eller yttertak eller stöter till trävägg, skall tjockleken af ledningens ytterväggar vara minst tolf tum för rökledning från spisel eller ugn och minst nio tum för rökledning från mindre eldstad, hvarförutom tillstötande vaslag bör med starka bjelkar afvexlas och genom anbringad jernplåt skyddas för antändning. Vid flyttbara eldstäder må för rökledning äfven användas rör af jern eller fajans.*

Rökgångar och skorstenspipor.

2. *Skorstenspipor å vindar skola uppföras såvidt möjligt i lodrät riktning, dock må rökledning från motstående kakelugnar i rum invid hvarandra förenas i gemensam skorstenspipa. Rökledningarna skola i öfrigt göras tillräckligt rymliga, samt inrättas så att de lätt kunna sotas och rensas.*

§ 31 (32).

Vindar såväl å bonings- som uthus böra vara tillgängliga för dagsljuset, samt de gluggar, som för sådant ändamål å dem anbringas, förses med glasfönster.

Vindar böra vara tillgängliga för dagsljus.

§ 32 (33, 34 och 36).

1. *Tak å byggnad af hvad slag som helst inom staden får ej täckas med annat än plåt af koppar, jern, bly eller zink, skiffer eller annat eldfast ämne, som framdeles kan i sådant afseende varda tillåtet; dock må med iakttagande af hvad Nådiga Kungörelsen af den 16 Januari 1877 föreskrifver envåningshus täckas med asfaltfilt.*

Taktäckningsämnen.

2. *Tak af annat ämne, må, der det redan finnes, ännu i fem år bibehållas, men skall, när det inom nämnda tid af en eller annan orsak fordrar omläggning, ovilkorligen täckas med något af de i föregående moment af denna § uppgifna taktäckningsämnen.*

§ 33 (35).

1. *Å hus med takfall åt begge sidorna får takresningens höjd ej öfverstiga hälften af husets bredd, men tak med affall endast åt en sida får ej göras högre*

Takresning.

än fem sjundedelar af husets bredd. Tak med högre resning må dock, der särskilda omständigheter sådant påkalla, efter ansökan tillåtas.

2. Tak med bruten resning får endast på hus af brandfritt material begagnas.

§ 34 (36).

Brandlucka. I hvarje hus med eldstad bör finnas anbragt i vattentaket en brandlucka samt å vinden en stega eller trappa till brandluckan.

§ 35 (37 och 17).

Trappuppgångar i boningshus.

1. I boningshus af brandfritt material skola med nedannämnda undantag alla såväl yttre som inre trappor vara af sten eller jern och hufvudtrappan hafva en bredd af minst fem fot samt byggnaden i öfrigt förses med stengolf i öppna förstugor och jerndörr mot vinden.

2. Mindre trätrappa må dock af husegaren anbringas till förenande af boningsrum i närmast skilda våningar, och å hvälfda trappor må stegens öfre planer och podestrer beklädas med plankor.

3. I boningshus af brandfritt material, som uppföras å tomter, der trähus äro tillåtna, och ej äro mer än tvenne våningar höga, äfvensom uti sådana tvåvåningshus, hvilkas nedre våning är af sten och den öfre af trä, må trätrappor äfvensom förstugugolf af plankor användas, och hufvudtrappan hafva en bredd af endast fyra fot. Uppföras vid dylika byggnader skildt trapphus, få dock dettas väggar ej vara af trä, utan böra desamma resas af brandfritt material.

§ 36 (38).

Trappuppgång mot gata.

Då boningshus uppföres med dörr åt gata, må trappan ej utöfver tomtlinien utskjuta på trottoiren mer än två fot. Der trappa vid hus och byggnad redan är anbragt, som till större mått inskräktar å torg eller gata, bör Magistraten, då större reparation eller förändring å slik byggnad företages, tillhålla husägaren att, der sådant utan synnerlig skada för honom ske kan, indraga den sagde mått öfverskjutande delen af trappan inom byggnaden. Der trottoiren är minst åtta fot bred, må ingång till soubasementsvåning af högst två och en half fots bredd inrättas, men skall omgifvas med jernstakett.

§ 37 (39).

Röst- och stuprännor.

Hus, hvars tak sluttar åt gata eller torg, skall för vattnets uppfångande förses med lämpliga röst- och stuprännor, hvilka senare böra räcka ända ned till en fot nära marken, der squalsten eller stenlagd ränna för vattnets aflopp skall anbringas.

§ 38 (40).

Målning och brädfodring af hus mot gata.

Yttre vägg å byggnad emot gata med dertill hörande port, plank eller stakett böra hållas rena, samt målningen å dem vidmakthållas. Dessutom bör trähus inom tre år efter afsyningen vara antingen brädfodradt eller beslaget med murbruk eller tegel.

§ 39 (56).

1. *Fåhus, stall och andra dylika uthut skola förses med vattentäta golf, hvilka läggas högre än den angränsande markens yta, och så inrättas, att all flytande orenlighet ifrån dem lätt afrinner till därför afsedda täta behållare eller spillningskast.* Huru fåhus, stall, latriner och afträden skola inrättas.

2. *Spillningskast skall byggas vattentätt, antingen genom murning med cement eller af spontade, tätt sammanfogade plankor, invändigt bestrukna med tjära, dock bör för uppsamlande af människoexkrementer företrädesvis användas tunnor eller andra lätt transportabla kärl. För öfrigt skall spillningskast inrättas så, att det med lätthet kan tömmas, och bör för afledande af osunda gaser förses med en öfver takåsens linie gående lufttrumma, hvilken, der ej på konstgjordt sätt en lifligare luftveçling åstadkommes, bör vara af minst 150 quadrattums inre genomskärning.*

3. *Der slaskbrunn eller direkt afloppsrör finnes, må orent vatten icke i spillningskast afhållas, och i ingen händelse må orenlighet från spillningskast till stadens kanaler afledas.*

4. *Förlägges afträdesrum eller pissoir i boningshus, skall det förses med tjenlig ventilation, samt för öfrigt så inrättas, att osunda eller illaluktande gaser derifrån icke utströmma till boningslokaler, förstugor eller korridor.*

Artikel III.

Om byggnadsritningar och deras fastställelse, samt hvad i öfrigt vid byggnadsföretag är att iakttaga.

§ 40 (41).

För nybyggnad, större eller mindre, erfordras att ritning dertill blifvit upprättad, granskad och med fastställelse-resolution försedd i den ordning här nedan föreskrifves. Vid förändring af redan uppfördt hus, hvilken åsyftar ändring i husets façad mot gata eller torg, eller inrättande af eldstad på plats der sådan i fastställd ritning icke var upptagen, iakttages hvad derom i paragraferna 41 och 42 säges; men alla öfriga förändringar, hvilka icke strida emot bestämningarna i denna byggnadsordning, må husegaren efter eget godfinnande företaga och utföra. För nybyggnad, façadförändring eller inrättande af eldstad erfordras godkänd ritning.

§ 41 (42).

1. *Antalet och beskaffenheten af ofvannämnda nybyggnadsritningar rättas efter företagets vigt; dock bör dervid i allmänhet iakttagas, att byggnadens blifvande storlek, utseende, inredning och beskaffenhet i öfrigt derigenom göras åskådliga, i följd hvaraf ritning till nybyggnad skall bestå af följande särskildt affattade delar, nemligen:* Beskaffenheten af ritningar för nybyggnad.

a) *Planritning i skala af minst två decimallinier på aln, upptagande ej blott husets inredning eller rummens längd och bredd, samt eldstäders, rökledningars, fönsters, dörrars och trappors läge, utan ock hela tomten med all derå förut befintlig åbyggnad, jemte tillstötande delar af gator och tomter med deras namn*

och nummer, äfvensom vid rålinien belägna byggnader på angränsande gårdar. Möter större svårighet för utmärkandet af belägenheten i förenämnda skala, må skild situationsplan af minst en decimallinie på alnen upprättas;

b) Genomskärningsritningar i skala af minst tre decimallinier på aln, utvisande grundens och källarvåningens djup samt väggarnas tjocklek, boningsvåningarnas höjd, bjelklagens, trossbottnarnes äfvensom taklagets konstruktion och sammansättning samt skorstenarnes läge och riktning; och

c) Façadritning i skala af minst tre decimallinier på aln, framställande husets yttre arkitektur med dertill hörande fönster och dörrar, äfvensom portar och plank mot gata. Dock behöfves ej sådan ritning för hus inne på tomt.

2. För hus af två eller flere våningar bör särskild planritning för hvarje våning uppgöras; och skola dessa planritningar, så vidt ske kan, så anordnas att våningarnas inredning, väggarnas tjocklek och bärning samt eldrörens ledning bakom och utmed hvarandra kunna skönjas.

D:o d:o för fa-
çad eller eld-
stadsförän-
dring.

3. Vid förändring af en byggnads façad emot gata eller torg erfordras endast façadritning, angifvande den afsedda ändringen, samt vid flyttning af enskild eldstad eller inrättande af ny sådan, fast eller flyttbar, på plats, der eldstad i fastställd ritning icke är upptagen, endast enkel situationsplan, upptagande husets läge på tomten och det rum, der eldstaden skall inrättas, jemte den afsedda förändringen.

D:o d:o för till-
byggnad.

4. Angående ritning öfver tillbyggnad till förut uppfördt hus gäller hvad om ritning till nybyggnad här ofvan stadgadt är.

Ritning bör
vara under-
tecknad.

5. Ritning af hvad slag som helst bör vara undertecknad af den som uppgjort och ansvarar för densamma.

§ 42 (43).

Stadens bygg-
nadsstyrelse.

1. Sedan ritning till nybyggnad, på sätt § 41 föreskrifver, affattats i två exemplar och öfverstyrelsens för allmänna byggnaderna godkännande af facaden emot gata eller torg genom tomtégarens föranstaltande utverkats, eger denne meddelst ritningarnes inlemnande, anmäla ärendet hos stadens byggnadsstyrelse, hvilka utgöras af den magistratsledamot, å hvilken detta enligt Magistratens arbetsfördelning ankommer, samt en af Stadsfullmäktige för tre år i sänder utsedd arkitekt; och åligger det styrelsen att oförtöfvadt utsätta dag för besigtning af tomtplatsen, för utrönande deraf om och huruvida byggnadsföretaget på grund af denna byggnadsordning må tillåtas. Om denna syn skola grannar samt agenten för städernas allmänna Brandstodsbolag, genom tomtégarens försorg, underrättas.

Om pröfning
och faststäl-
else af ritning
till nybygg-
nad.

2. Inom åtta dagar efter anställd syn böra styrelsen till tomtégaren aflemna af dem begge undertecknad syninstrument, hvilket i skilda punkter skall upptaga:

1:o arkitektens yttrande öfver den af ritningarne angifva konstruktionens hållbarhet;

2:o om byggnadsföretaget i något afseende strider emot denna byggnadsordning och, i sådant fall, emot hvilka §§ deraf; samt

3:o om något för öfrigt, synnerligen i sanitärt afseende eller med hänsigt till eldfara, är att anmärka.

3. Syneinstrument jemte ritningarne bör sökanden, derest han vill fullfölja sin ansökning, ingifva till Magistraten. Är tomtégaren missnöjd *med utlåtandet*, eller finner Magistraten någon upplysning deröfver *i tekniskt hänseende* vara nödig, må de i sådant afseende anlita Öfverstyrelsen för Allmänna byggnaderna, innan ärendet hos Magistraten till slutlig pröfning förekommer. Magistraten åligger vid ansvar att inom 14 dagar efter ansökningshandlingarnes emottagande, öfverlemna saken till Guvernörens närmare skärskådande och i sådant afseende insända såväl de ingifna handlingarna, som protokollet, innefattande Magistratens yttrande i ämnet.

4. Guvernören afgör ärendet slutligen och utfärdar, i händelse ansökningen bifalles, fastställelse-resolution å begge exemplaren af ritningen, hvilka derefter återsändas till Magistraten, det ena för att i dess arkiv förvaras och det andra för att till sökanden återställas samt af honom till efterrättelse vid byggnadsföretagets utförande begagnas.

5. Vid fastställelse af ritning för tillbyggnad förfäres på sätt här ofvan om nybyggnad D:o d:o af ritning för tillbyggnad. sagdt är.

6. Vid förändring af façad mot gata eller torg skall husegaren, innan arbetet får utföras, utverka sig Öfverstyrelsens för Allmänna byggnaderna godkännande af därför uppgjord ritning, samt till Magistratens arkiv inlemna ett exemplar af densamma, försedt med nämnda Öfverstyrelsens påteckning. D:o d:o af ritning till façadförändring.

7. Vid flyttning af enskild eldstad eller af ny sådan, skall den i § 41 momentet 3 föreskrifna situationsplan inlemnas till vederbörande arkitekt, som ensam verkställer syn och afgifver stadsförändring. D:o d:o af ritning till eldstadsförändring. utlåtande, hvilket jemte nämnda situationsplan af sökanden inlemnas till Magistraten, som utan hemställan fodersammast slutligen afgör ärendet.

§ 43 (§§ 57 och 58).

1. Ritningar till hus, som för kronans eller allmän inrättnings behof i staden uppföras, pröfvas och fastställas af Senatens Ekonomie Departement. Ritning till hus för kronans, allmän inrättnings eller stadens behof.

2. Ritningar till de hus, som inom stadens linier för stadens räkning uppföras, skola jemte kostnadsförslag och Stadsfullmäktiges yttrande genom Magistraten ingifvas till Guvernören, som efter inhemtande af Öfverstyrelsens för Allmänna byggnaderna utlåtande, öfverlemnar dem till Senatens Ekonomie Departements pröfning och fastställelse.

§ 44 (43 momentet 4 och 45).

1. Sedan ritning blifvit fastställd, bör tomtégaren, derest han ej sjelf leder arbetet och därför ansvarar, innan byggnadsarbetet vidtager, till Magistraten ingifva skriftligt intyg af den, som leder arbetet och därför är ansvarig. Ansvarig arbetsledare.

2. Byggnadsföretag må ej heller vidtaga, innan ritningen dertill erhållit slutlig fastställelse, dock må för nybyggnad grundgräfning och läggning af grundmur intill jordytan försiggå såsnart ritningarne blifvit till Magistraten inlemnade. När byggnadsföretag må vidtaga.

§ 45 (44 momentet 1 och 45).

1. Då tillåten nybyggnad såvida fortskridit, att taklaget är uppsatt samt, der eldstad i byggnaden ingår, skorstenen uppmurats, men innan golf och Andra syn å nybyggnad.

mellantak blifvit insatta, skall tomtegaren härom anmäla hos synemännen, hvilka oför-
töfvadt anställa syn å byggnaden. Vid denna besigtning, om hvilken agenten för Städernas All-
männa Brandstodsbolag bör underrättas, skola förrättningsmännen noga undersöka det verk-
ställda arbetets varaktighet och öfverensstämmelse ej blott med den fastställda
ritningen, utan ock med de föreskrifter i denna Byggnadsordning, som kunna å
företaget tillämpas. Förekommer ej skäl till anmärkning, så meddela förrättnings-
ningsmännen tillåtelse till arbetets fortsättande och utfärda bevis deröfver, som
jemväl antecknas på arkivets exemplar af ritningen. Men visar sig dervid, att gällande
föreskrifter icke blifvit iakttagna eller att sådana afvikelser från fastställd ritning egt rum, hvilka
äro af den beskaffenhet att desamma, ifall huset redan varit färdig uppfördt, jemlikt § 40 icke
utan särskildt tillstånd af husegaren fått utföras, eller att byggnaden är uppförd af så dåligt
material, att dess hållbarhet derigenom kan ifrågasättas, då bör den närvarande Magistratsleda-
moten, derest avvikelserna ej äro af den beskaffenhet, att de inom viss förelagd kort tid eller
äfven efter det byggnaden blifvit färdig kunna rättas och den byggande förklarar sig villig, an-
befalla arbetets inställande tills vidare och vid påföljande sammanträde anmäla
saken i Magistraten, som anmodar vederbörande stadsfiskal att öfverträdelsen i
laga ordning beifra.

Obehörig afvi-
kelse från rit-
ning.

2. Obehörig afvikelse från fastställd ritning vare den byggande skyldig ovilkorligen rätta,
äfven om detta icke kan ske annorlunda än genom byggnadens nedtagande, så
framt han icke medelst ingifven samt i ofvan föreskrifven ordning granskad och
fastställd ny ritning utverkar sig tillstånd att med bibehållande af den anmärkta
avvikelsen byggnaden sålunda fortsätta.

§ 46 (44 momentet 2).

När tillstånd
till byggnads-
företag för-
verkas.

Den som ej inom fem år efter det byggnadsritning blifvit fastställd, påbörjar
sålunda medgifvet byggnadsföretag, ege ej vidare rätt dertill, så framt ej ny till-
åtelse behörigen utverkas.

§ 47 (49).

Inlöst tomt
skall inom viss
tid inhägnas
och bebyggas.

1. Tomt, som blifvit till bebyggande inlöst, bör inom *sex månader* inhägnas,
och skall åbyggnaden emot torg eller gata å densamma vara i föreskrifven ord-
ning uppförd inom fyra år efter tillträdet, der den med *hus af brandfritt material* be-
bygges, men inom tre år, der åbyggnaden helt och hållet eller till någon del kom-
mer att bestå af hus utaf annan beskaffenhet. Finner tomtegaren sig vara i behof
af en längre tid för byggnadsskyldighetens fullgörande, må han om sådan för-
längning ansöka hos Magistraten, hvilken efter sig företeende omständigheter med-
delar yttrande deröfver och hemställer ärendet till Guvernörens slutliga afgörande.
Men begär icke egaren slik förlängning, eller går äfven den beviljade ytterligare
tiden till ända, utan att tomten blifvit behörigen bebyggd, bör Magistraten medelst
offentlig auktion utbjuda och för egarens räkning försälja såväl tomten som derå
befintliga byggnader, med skyldighet för köparen att inom viss tillika förelagd tid
fullgöra hvad af förre egaren försummadt är. Skulle äfven tomtens nye egare åsido-
sätta hvad honom i nyssnämndt hänseende blifvit föreskrifvet, bör tomten med derå
uppförda hus på enahanda sätt för hans räkning ånyo föryttras, och vare han der-

jemte för sin försumlighet förfallen att böta en fjerdedel af det för tomten då erhållna pris. Varder tomten icke heller sedan utaf tredje köparen inom föresatt tid fullbygd, skall densamma utan lösen återfalla till staden, hvaremot åbyggnaderna komma att till tomtinnehafvares förmon genom auktion försäljas.

2. Då tomt sålunda i följd af eftersatt byggnadsskyldighet förytttras, må den, för hvars räkning försäljningen sker, hvarken sjelf eller genom annan person göra anbud.

§ 48 (50).

1. För tillämnad nybyggnad, som inom sex månader vidtager, må tomtogare, efter anmälan hos Magistraten, på tomten upplägga och under byggnadstiden der kvarhålla virke och andra byggnadsförnödenheter; hvaremot sådant annars är förbjudet, och åligger det Magistraten tillse, att den tomtogare här medgifna rätt icke missbrukas. För samma ändamål vare det den byggande jemväl tillåtet att, då byggnadsföretag enligt § 44 får påbörjas, utmed sin tomt intaga gatan intill en fjerdedel af dess bredd. Men finnes det nödigt att tidigare eller till större bredd intaga gatan, ege han anmäla förhållandet hos Magistraten, hvilken kan meddela honom tillåtelse dertill, dock icke till större vidd än hälften af gatans bredd.

2. I hvardera fallet bör den intagna gatudelen ovilkorligen inhägnas med plank, längs hvilkets yttre sida skall invrättas en minst tre fot bred gångbana af trä. Såsnart byggnaden kommit under vattentak, bör inhägnaden undanskaffas och må byggnadsförnödenheter af hvad slag som helst icke derefter på gata uppläggas, derest sådant icke för husets yttre putsning är af nöden, i hvilket fall Magistraten eger bestämma huruvida och huru lång tid någon del af gatan ännu må hållas inhägnad.

§ 49 (51).

Finner den, som förehar nybyggnad, nödigt att nedtaga plank emellan sin och grannens tomt, kan sådant honom icke förvägras; dock vare han skyldig att minst fjorton dagar förut derom underrätta grannen, på det denne, om han så vill må kunna vidtaga åtgärd derom att hans gård förblir inhägnad, så länge byggnadsföretaget fortgår. Kostnaden för plankets nedtagande och återuppsättande, i händelse af behof, äfvensom för den nya tillsvidare nödiga hägnaden, drabbar den byggande ensam.

§ 50 (52).

Vill någon för sin byggnad inrätta djupare grundval än den, hvarå grannens bredvid stående hus är uppfördt, kan sådant honom icke heller förmenas; men han är då ansvarig för all den skada, som derigenom åstadkommes å grannens hus samt förty skyldig att vid gräfningen vidtaga och bekosta alla de försigtighetsmått, som Magistraten efter syn å stället kan finna nödigt att till skadans afvärande föreskrifva. Lag samma vare om eljest vid grundläggning af nybyggnad, såsom genom stark pålning eller på annat sätt, skada å grannens hus förorsakas. Den byggande åligger ock att, der grannen det påyrkar, ställa vederhäftig borgen för ersättningen af sådan skada.

§ 51 (53).

Om iståndsättande af en för tvenne grannar gemensam byggnadsmur.

1. Hafva hus å särskilda tomter gemensam mur och vill endera grannen iståndsätta eller ändra sin andel deri, då bör han derom tillsäga den andra tre månader förut, så att denne må kunna emellertid vidtaga för honom med anledning af arbetet nödiga anstalter. Kostnaden för murens återuppsättande, ej mindre än för dess nedtagande, drabbar den förre, såframt icke murens förfallna skick påkallat arbetet, i hvilket fall hvardera grannen skall nedtaga och åter uppföra sin andel deri samt kostnaden därför vidkännas.

2. Tillhör hela muren den ene grannen, då bör han, när behof deraf göres, iståndsätta densamma och arbetet bekosta, gifve ock i detta fall, äfvensom om han vill för sin beqvämlighet eller enskilda nytta vidtaga någon ändring med muren, grannen sin afsigt tillkänna, inom den tid som ofvan nämnes.

§ 52 (54).

Huru plank emellan tvenne tomter, bygges och underhålles.

Plank emellan tomter skall hvardera grannen till hälften af dess längd bygga och underhålla, hvarvid den, som har hus emot grannens tomt i rålinien, dock må afräkna dettas längd eller bredd ifrån sin hägnadsskyldighet. Komma grannar ej i godo öfverens om läget och längden af deras andelar i planket, lägge Magistraten efter syn å stället dem emellan.

§ 53 (55).

Ang. fönsterluft eller glugg emot grannens tomt.

1. Å hus, som uppföres intill rålinien eller på mindre än tio fots afstånd derifrån, må glugg eller fönsterluft, vettande åt grannens tomt ej inrättas, med mindre grannen dertill lemnar sitt samtycke och detta i Magistratens protokoll intages samt fönstren förses med rutor af mattslipadt glas och inrättas så att densamma ej lätteligen kunna öppnas.

2. Deremot må å hus, hvilka uppföras på tio fots eller längre afstånd från råen, räknadt vinkelrätt från huslinien, fönsterluft eller glugg, vettande åt grannens tomt fritt anbringas.

Artikel IV.**Om anläggning och underhåll af gator, torg, afloppskanaler och kajer.**

§ 54 (61).

Vid anläggning af gator m. m. följes stadens byggnadsplan.

Vid anläggning af gator, torg och kajer länder stadens fastställda byggnadsplan till efterrättelse.

§ 55 (62).

Planering och stenläggning af gator och torg.

1. Planering af nya torg eller gator verkställes på stadens bekostnad enligt därför af stadens Byggnadskontor uppgjorda samt af Magistraten och Stadsfullmäktige godkända profiler och kostnadsförslag. Likaså bekostas och utföras af staden alla å gamla gator behöfliga bergsprängningar och större utfyllningar. Deremot åligger det tomteägare att enligt anvisning af

Byggnadskontoret stenlägga gata utmed tomten till hälften af gatans bredd, eller vid öppna platser till en bredd af 25 fot från tomtlinien, der ej utmynnande gata angifver annan bredd. Stenläggningens behöriga vidmakthållande äfvensom fyllandet af mindre gropar, uppkomma genom trafiken eller gatans sättning, tillkommer jemväl tomtegaren.

2. Torg, öppna platser samt de gatuandelar, som ej tillhöra någon viss tomt, stenläggas och underhållas af staden.

§ 56 (63 och 65 mom. 1).

1. Hvarje gata skall utmed tomtlinien vara försedd med trottoir af 8 till 12 fots bredd samt längs trottoirens yttre linie med rännstenar för dagvattnets afledande. Gata och trottoir skola, den förra till lutning, den senare till bredd och lutning utföras enligt af Byggnadskontoret antagna normalprofiler för olika breda gator. Måste rännsten ledas öfver gata, bör densamma, der Magistraten på Byggnadskontorets framställning dertill förordnar, inrättas af huggen sten.

Om inrättande af trottoirer, rännstenar och gångbanor.

2. Å de gator, som blifva i sådant afseende bestämda, skola trottoirerna vara försedda med gångbana af huggen granit, s. k. nubbsten, Revelsk plansten, asfalt, beton, för detta ändamål tillverkade jernbrända tegel eller annat ämne, som af Magistraten på Byggnadskontorets tillstyrkan för ändamålet godkännes. Gångbanan, som bör läggas i jernhöjd med trottoirens yta och icke afbrytas af inkörsportarna, skall ha en bredd af minst fyra fot eller, der densamma sträcker sig ända ut till rännstenen, af minst fem fot, och får, der bredden ej öfverstiger förut angifna minimått af fyra fot, endast ett slags material användas. Der hela eller större delen af trottoirens bredd upptages af trappa eller annan utbyggd ingång, som ej kan undanskaffas eller förändras, skall densamma omgifvas med gångbana af nyss omförmälda beskaffenhet.

3. Vid först skeende omläggning af gata, eller senast inom tio år efter denna byggnadsordnings fastställelse, skola gångbanor af prima nubbsten läggas jemväl tvärs öfver gatorna ifrån hörn till hörn äfvensom öfver torg och öppna platser i den eller de riktningar en starkare fotgängare-trafik eger rum. Anläggning och underhåll af gångbana åligger den som underhåller gatan.

§ 57 (ny).

I afsednde å anläggandet af underjordiska kanaler gäller hvad derom finnes stadgadt i Nådiga Förordningen af den 22 December 1879 angående helsovården i Finland.

Ang. afloppkanaler.

§ 58 (ny).

1. Såväl hufvudkanalerna, som alla sido- eller grenkanaler, muras af tegel eller gråsten i cement eller läggas af glacerade ler-rör, asfaltrör eller rör af annat material, som framdeles på Byggnadskontorets framställning af Magistraten och Stadsfullmäktige härför godkännes.

2. Endast i undantagsfall, der särskilda omständigheter sådant påfordra, må träkanaler användas.

Om afloppkanalernas byggnadsmaterial.

§ 59 (65 mom. 2).

Om anläggandet af afloppskanaler från enskilda tomter.

1. För afledande af vatten från enskilda tomter bör af tomtegarne, der afloppskanal under gata finnes anlagd eller samtidigt sådan af staden utföres, skild sidokanal anläggas för hvarje tomt eller, der terrängförhållandena så fordra, beroende af Byggnadskontorets pröfning, för flere tomter gemensamt. I sistnämnda fall bör hvarje tomtegarne anlägga och underhålla kanalen till den del, som går genom eller utmed hans tomt, men der kanalen är ledd under gata, skall den af alla öfverbyggare gemensamt underhållas. Vill tomtegarne, der tillfälle till direkt afledning från hans tomt till hufvudkanal icke finnes, begagna redan befintlig kanal å grannens tomt, vare det honom ej förmenadt, derest han ensam inrättar den sidoarm, som i sådant afseende behöfves och för öfrigt deltagar i underhållet af den gemensamma kanalen på sätt ofvan sagdt är.

2. Anslutning till stadens kanaler eller till sidokanal med aflopp till dessa kanaler, får ske endast med Byggnadskontorets tillstånd och med iakttagande af de föreskrifter, som af desamma kunna meddelas.

§ 60 (ny).

Om inrättande af infallsbrunnar, slaskbrunnar, direkta aflopp från kök och tvättstugor, samt af waterclosetter.

1. Infallsbrunnar å gata med grenkanaler till hufvudkanalen för afledande af dagvattnet bekostas och underhållas af staden och placeras helst så, att rännstenar tvärs öfver gatorna undvikas, men der sådana brunnar å tomter inrättas, bekostas desamma af tomtegarne. Infallsbrunn bör inrättas med i cement murad reservoir under afloppsrörets mynning samt med själfverkande afstämning för gaser, som utströmma från kanalen.

2. För uppsamling och afledning af orent vatten från kök, tvättstugor, fabriker m. m. skall der tillfälle till aflopp finnes, af gårdsegare inrättas slaskbrunn af enahanda behaffenhet som infallsbrunn samt upp till försedd med en låda och sil för uppsamlandet af fasta beståndsdelar.

3. Direkta aflopp från kök, tvättstugor eller andra rum, der vattenledning finnes, böra jemväl förses med fast sil, deri hålen eller maskorna icke hafva större genomskärning än högst en quart tum.

4. Waterclosetter böra vara af godkänd konstruktion och få inrättas endast der vattenledning finnes och afloppskanalerna till hela sin sträckning från inledningsstället till mynningen äro af sten, glacerade ler-rör eller andra fullt vattentäta materialier.

5. Modeller och ritningar till dagvattens- och slaskbrunnar, äfvensom till waterclosetter af godkänd konstruktion böra afgiftsfritt tillhandahållas allmänheten å stadens Byggnadskontor.

§ 61 (59).

Om staden tillhöriga kajer och bryggor.

Staden tillhöriga kajer och bryggor skola efter hand förses med mur af tukad eller huggen granit, hvilken mur bör med sin grundyta ligga åtminstone en fot under lägsta vattenståndet i sjön och med sin öfre yta höja sig minst en fot öfver högsta vattenståndet.

§ 62 (66).

1. Hvarje år inom utgången af maj månad förordnar Magistraten någon af dess ledamöter att jemte Stadsingeniören å dagar, som genom kungörelse i stadens kyrkor och tidningar bringas till vederbörandes kännedom, anställa besigtning å alla gator och torg i staden. Instrumentet öfver denna besigtning, hvarvid alla brister ej blott å torg, gator och trottoirer, utan ock å yttre delarne af invid dem belägna hus, portar och plank skola anmärkas, *undertecknas af begge förrättningsmännen* och inlemnas före den 1 påföljande Juli till Magistraten, som ålägger vederbörande gårdsegare och disponenter vid vite att inom viss tillika utsatt tid afhjelpa de vid synegången anmärkta bristerna, om hvilkas beskaffenhet vederbörande derhos uppmanas att taga kännedom ur instrumentet, som i sådant afseende emellertid bör för dem hållas tillgängligt å Magistratens kansli. Inom ofvannämnd tid bör äfven ett exemplar af instrumentet inlemnas till Guvernören, och åligger Magistraten att sednast den 15 i sagde Juli månad vidtaga alla i anledning af synen nödiga åtgärder samt vaka deröfver, att anmärkta bristfälligheter senast innan den 1 derpåföljande September äro afhulpna, eller i motsatt fall om förhindret anmäla hos Guvernören.

Om årlig gatusyn, och deraf föranledande åtgärder.

2. *Yppa vid förenämnda gatusyn brister å staden tillhörande gatuandelar eller torg till det omfång, att de icke med det för dylika remontarbeten i löpande årets budget upptagna anslag kunna afhjelpas, eger Magistraten upptaga härför nödiga anslag uti förslaget till budget för nästföljande år.*

3. Omläggning af gatuandel, hvartill Magistraten ej meddelat förordnande, må vidtagas på endast lämplig årstid och efter föregående anmälan hos Magistraten, hvilken det tillhör att bestämma, huruvida gatas omläggning får verkställas delvis eller om hela gatan bör på en gång iståndsättas.

Artikel V.

Allmänna stadganden.

§ 63 (67).

1. Hvad vid byggnadsföretags utförande, torgs och gators stenläggning samt deras vidmakthållande, med mera, som till vinnande af ordning och skick eller prydnad för staden kan vara nödigt iakttaga, derom äger Magistraten, hvilken deröfver tillkommer närmast inseende, att efter sig företeende omständigheter såväl under påstående arbeten som vid andra tillfällen meddela nödiga föreskrifter, äfvensom sjelf och genom vederbörande stadsfiskaler samt andra underlydande betjente tillse att öfverträdelse och åsidosättande af Byggnadsordningen i möjligaste mätto förekommes samt utan dröjsmål åtalas, med skyldighet för Magistraten att jemväl ansvara för de olägenheter, som tilläfventyrs vållas genom uraktlåtet handhafvande af deri upptagna stadganden. Vid enahanda påföljd åligger det stadens

Inseendet öfver byggnadsordningens efterlefnad samt dermed sammanhängande frågor tillkommer Magistraten och Guvernören.

polismästare, polistjenstemän och betjente i nyssnämnde hänseenden vidtaga de uppå dem ankommande åtgärder.

2. Allmänna inseendet öfver efterlefnaden häraf samt öfver stadens förkofran i varaktiga, välbyggda och vackra hus tillhör Guvernören, hvilken äfven, då förändrade förhållanden eller vunnen erfarenhet sådant påkallar, äger att, efter Magistratens och öfrige vederbörandes hörande, hos Kejsrerliga Senatens Ekonomie Departement föreslå nödiga ändringar och tillägg i denna byggnadsordning.

§ 64 (68).

Byggnadsärenden behandlas af Magistraten.

Mål och ärender, som efter denna byggnadsordning pröfvas och afgöras, skola, der icke uttryckligen annorlunda stadgadt är, upptagas och behandlas samt afdomas af Magistraten.

§ 65 (ny).

Ausvarsbestämmelser.

Öfverträdelse af denna byggnadsordning straffas med böter från 20 till 200 mark efter sakens beskaffenhet. Tredskar någon fullgöra hvad i denna byggnadsordning stadgas, eller att rätta otillättna afvikelser från fastställd byggnadsritning, eger Magistraten genam utsättande af lämpligt vite, dock ej utöfver 200 mark, förmå honom dertill, samt der nödig rättelse sålunda icke vinnes, låta verkställa det försummade på sakegandens bekostnad. Har arbetsledare eller person, åt hvilken byggnadsföretag delvis eller helt blifvit till utförande öfverlemnadt, dervid utan gårdsegarens vilja och vetskap öfverträdt byggnadsordning eller afvikit från fastställd ritning, bäre ansvaret derför och upprätte all skada.

§ 66 (69).

Besvär öfver Magistratens utslag anföras hos Guvernören samt k. Senatens Ekonomie Departement.

1. Ändring uti Magistratens beslut i nyssnämnda mål och ärender sökes hos Guvernören medelst skiftligen författadt besvär, hvilket jemte Magistratens förrättning i ärendet skall af besväranden eller hans dertill befullmäktigade ombud till Guvernören ingifvas sist före klockan tolf å trettionde dagen efter det beslut afkunnades, samma dag dock oräknad.

2. Besvär öfver Guvernörens utslag uti merasagde mål och ärender få anföras medelst till Hans Kejsrerliga Majestät i underdånighet ställd ändrings ansökning, hvilken jemte utslaget sist före klockan tolf å trettionde dagen efter det besväranden af utslaget sist före klockan tolf å trettionde dagen efter det besväranden af utslaget erhållit behörig del, samma dag dock oräknad, skall af besväranden sjelf eller genom ombud inlemnas till Registratorn för supplikärender i Kejsrerliga Senatens Ekonomie Departement.

§ 67 (70).

Böters och vitens fördelning och förvandling.

Böter och viten, som på grund af denna byggnadsordning utdömas, gå till jemn delning emellan kronan och åklagaren, samt skola vid bristande tillgång afsittas med fängelse, dock icke vid vatten och bröd, enligt de grunder, som i 1 § 10 Kap. Utsöknings-Balken samt Kongl. förklaringen den 23 Mars 1807 angifvas.

§ 68 (71).

Kostnaden för arbeten, som Magistraten på grund af denna byggnadsordning låtit på tredskandes bekostnad verkställas, kan, sedan beloppet deraf blifvit känt, utan vidare omgång hos dem i utmätningväg uttagas.

Kostnaden för af Magistraten verkställda arbeten utmätas utan omgång.

§ 69 (72).

Till befordrande af allmän kännedom af denna byggnadsordning, bör den samma, genom Magistratens försorg, till erforderligt antal exemplar tryckas på svenska och finska språken.

Byggnadsordningen tryckes på svenska och finska.

Helsingfors den 22 November 1880.

Emil Hjelt.

Th. Höijer.

F. W. Grönqvist.

Rich. Heimberger.

Pro Memoria vid förändring af §§ 56 och 65 af gällande Byggnadsordning af den 9 Juni 1875.

Aflopskanaler skola på stadens bekostnad anläggas under alla gator, främst i sådana delar af staden, som besväras af grundvatten, sålunda att samtliga tomter blifva i tillfälle att dit inleda sidoaflopp.

Infallsbrunnar å gata med grenkanal till hufvudkanalen, för uppsamlandet af dagvattnet, bekostas äfven af staden och placeras helst så att rännstenar tvärsöfver gatorna undvikas, men der sådana brunnar å tomter inrättas, bekostas desamma af tomtégaren.

Då kanal under gata anlägges, äro gårdsegarene skyldige att samtidigt anlägga sidokanaler, hvaroch en från sin tomt, eller der terrängförhållanden så fordra (hvilket af Byggnadskontoret afgöres) från flere tomter gemensamt, dock får anslutning till stadens kanaler ske endast med Byggnadskontorets tillstånd och under dess uppsigt.

Staden underhåller endast de kanaler och infallsbrunnar, som på dess bekostnad äro anlagda, och gårdsegare underhåller egen kanal äfven till de delar som äro belägna under gata. Samfäld kanal underhålles gemensamt af dem som densamma begagna. Dagvatten från tak och gårdsplaner kan i rännstenar afledas till gata, men vatten som begagnats i kök, tvättstugor, badstugor, bagarestugor, bryggerier, verkstäder eller fabriker får lika litet som annan orenlighet ledas ofvan jord utåt gata.

Till de allmänna kanalerna ledes dagvatten genom dertill afsedda infallsbrunnar, orent vatten från slaskbrunnar eller direkte från kök, der vattenledning finnes, samt orenlighet från waterclosetter, men från spillningskast får afledning dit ej anordnas.

Kanalerna antingen muras af tegel eller gråsten i cement eller lägges af glaserade lerrör eller asfaltrör.

Infallsbrunnar för dagvatten inrättas med reservoir under aflopps-röret, murad i cement samt med sjelfverkande afstängning för gaserna, hvilka utströmma ur kanalen.

Slaskbrunnar inrättas på samma sätt som infallsbrunnar för dagvatten, men förses upptill med en låda med sil för uppsamlandet af fasta ämnen. Från denna brunn ledes det rena vattnet genom vattentät sidokanal af glacerade lerrör, asfalt-rör eller murad af tegel eller gråsten i cement. I undantagsfall må äfven aflopps-kanal af trä tillåtas, ifall Byggnadskontoret finner omständigheterna sådant påfor-dra och dertill utfärdar tillstånd.

Direkta aflopp från kök, hvarest vattenledning finnes, utan någon samlingsbrunn för fasta beståndsdelar, skola vara försedda med fast sil, så tät att föremål af $\frac{1}{4}$ tums genomskärning icke genom densamma kunna tränga.

Waterclosetter af godkänd konstruktion få inrättas endast der vattenledning finnes och der kanalerna, till hvilka afledning sker, till hela sin sträckning från inledningsstället till mynningen äro vattentäta.

Spillningskast skola antingen muras af jernbrända tegel eller gråsten i cement, sålunda att inga skarpa kanter och hörn uppstå samt gifves åt väggarne möjligast glatta yta antingen genom rappning med ren cement utan tillblandning af sand eller också genom asfaltbeklädning, eller inrättas desamma med täta kar eller lådor af plankor, uppställda fristående sålunda att de från botten och alla sidor kunna undersökas, om otätheter skulle yppa sig.

Orent vatten får ej i dessa spillningskast inledas eller afhållas såvida tillfälle till inrättande af slaskbrunn förefinnes.

För uppsamlande af menniskoexcrementer användes företrädesvis tunnor eller andra lämpliga lätt transportabla kärl, dock må dessa äfven direkte tillföras spillningskast.

Dessa kärl likasom sjelfva spillningskasterna böra, isynnerhet de varmare årstiderna, med lämpliga och tillräckliga medel desinficieras.

Gaserna, som bildas i spillningskasterna, afledas uppöfver vattaket med lufttrum-mor af minst 130 □ tums genomskärning såvida ej på konstgjordt sätt en lifi-gare evakuatien åstadkommes.

Som staden tillsvidare ej torde kunna öfvertaga tömningen af spillningskasterna och slambrunnarna bör, för att kontrollera det öfverallt dessa §§ efterlefas och specielt för att öfvervaka det silar, slambrunnar och spillningskast hållas i skick, till en början tvenne personer, underlydande poliskammaren, anställas, hvilka hafva sig specielt detta ålagdt jemte det de ega beifra all slags osnygghet.

Modeller och ritningar till dagvatten- och slaskbrunnar tillhandahållas allmänheten af Byggnadskontoret, och kunna andra byggnadsmaterialier än här upp-räknade, som framdeles visa sig ändamålsenliga, med Byggnadskontorets tillstånd äfven användas.

Helsingfors den 17 Juni 1880.

Otto Ehrström.

Edvin Bergroth.

Rob. Huber.

*Pro Memoria vid ändring af Artikeln V i gällande
Byggnadsordning af den 9 Juni 1875.*

Till § 62. De gator, som på stadens bekostnad hafva blifvit planerade, hafva afven blifvit pågrusade med ett 0,8 fot tjockt sand- och gruslager, så att endast ett obetydligare tillskott af grus vid stenläggningen, sedan gatan något år satt sig, af gårdsegarene bekostas, hvarföre bestämningen i §:s första mom. „att egare af tomt skall planera“ varit betydelselös. Anledningen härtill är troligen den att gatan efter planeringen skulle varit ofarbar utan denna pågrusning, och att, om hvarje tomtegare verkställt denna, med olika slags material (det billigaste utan afseende å kvaliteten) och hvar i sin tur, skulle den ej varit mera farbar, då man sett att ingenting af mången ansetts vara för dåligt till gatufyllning.

Bestämningen att hälften af gatans bredd skall af egare till tomt stenläggas och underhållas är ofullständig (som t. ex. vid Norra och Vestra kajerna, utanför kyrkan å Senatstorget m. fl. ställen, der inga till dessa utmynnade gator bestämma bredden), hvarföre tilläggas borde, att vid torg och öppna platser stenlägger tomt-egare till 25 (t. ex.) fots bredd från byggnadslinien, der icke utmynnande gata anger annan bredd.

Till § 63 mom. 1. Trottoiren är ej och bör ej vara högre än gatan, men väl högre än rännstenen. För att åstadkomma likformighet, borde införas att gata och trottoir i anseende till bredd och lutning skall utföras enligt af Byggnadskontoret antagna normalprofiler för olika breda gator.

Till § 64 mom. 2. Materialet till gångbanan, då den är endast fyra fot bred, bör vara af samma ämne till hela bredden, så att icke ett hoplappande af plansten och nubbssten tillåtes. (Härvid kan åberopas ett utslag af Magistraten, som sålunda tolkat nu gällande föreskrifter).

Utom huggen granit, s. k. revälsk plansten och nubbssten bör tillåtas asfalt, beton och tegel (exempelvis sådana som finnes nedlagda å Fabiansgatan mellan Esplanaderna eller ock engelska jernbrända och slaggtegel) af sådan kvalitet som af Byggnadskontoret kan godkännas.

Gångbanan borde tvärsöfver gata från hörn till hörn fortsättas och härtill användas s. k. prima nubbssten. Detta skulle införas småningom vid först skeende omläggning af gata.

Gångbana af fyra fots bredd får ej räknas från rännstenskanten, utan minst $1\frac{1}{2}$ fot derifrån (se de nylagda trottoirerna på Nylandsgatan) och den som vill lägga gångbana (t. ex. huggen plansten) ut till rännstenskanten bör derföre hafva densamma minst $5\frac{1}{2}$ fot bred. (Se utanför N:o 26 & 28 vid Nylandsgatan).

§ 65 mom. 1 torde hänföras till föregående §. Att rännstenar, hvilka ledas tvärs öfver gata, icke blifvit i enlighet med föreskrift inrättade af huggen sten annat än på de mest trafikerade gator; har sin orsak deruti att desamma, isynner-

het under våren då snön under dagen smälter och under nätterna vattnet tillfryser, äro ytterst svåra och kostsamma att hålla öppna. Då kanal under gata anlägges, försvinna sjelffallet alla sådana rännstenar, och som detta torde ske under jemförelsevis få år, belastas gårdsegarene onödigtvis med en dyr anläggningskostnad, om mom. bibehålles och skall konsekvent efterleivas. För att större och lifligt trafikerade gator skola förses med sådane täckta rännstenar, kunde i § infikas att sådana i undantagsfall inrättas der polisen i samstämmighet med Byggnadskontoret finner nödigt.

Angående föreskrifna förändringar i trottoirerna att utföras inom viss tid, som hittills af en del gårdsegare blifvit utförda, af andra utan vidare påföljd förbisedda, torde det vara rationelast att föreskrifva, det skola trottoirerna i enlighet med Byggnadsordningen anläggas samtidigt med näst skeende gatuomläggning, såvida dermed ej dröjer utöfver ett visst antal (t. ex. 10) år, ty om trottoirerna äro så dåliga att de ej kunna tillåtas fortbestå, kunna bristerna efter vid den årliga gatusynen gjord anmärkning, afhjelpas. Härigenom vinnes likformighet och symmetri, hvilket aldrig kan uppnås om hvarochen för sig på olika tider omlägger sin trottoir, hvarförutom Byggnadskontorets arbetskrafter alltför mycket tagas i anspråk vid sistnämnda förfarande.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 17 Juni 1880.

Otto Ehrström.

Helsingfors, Tryckeriet Helenegatan 5, 1889.

Utskottsbetänkande angående de åtgärder, som borde vidtagas för vården af vanartiga barn.

Den 2 Maj 1879 beslöto Stadsfullmäktige, vid behandling af tryckta utskottsbetänkandet n:o 16 för 1878 med förslag till nytt reglemente för stadens folkskolor, att tillsätta ett särskildt utskott, med uppdrag att afgifva betänkande angående de åtgärder, som borde vidtagas för vården af vanartiga och från folkskolorna förvisade barn. Till detta utskott invaldes undertecknade den 13 i samma månad till ledamöter.

Utskottet har främst sökt konstatera vidsträcktheten af det behof, som i detta afseende förefinnes. Dervid har ur rådstufvurättens i denna stad till prokuratorsemetet afgifna redogörelser inhemtats, att vid nämnde rätt under de senaste sju åren följande antal minderåriga personer under 15 år sakfällts i brottmål, neml.:

1873 — 10.	1877 — 5.
1874 — 9.	1878 — 17.
1875 — 7.	1879 — 11.
1876 — 7.	

eller i medeltal 9 å 10 årligen. Anmärkas bör dock, att en del af dessa troligen varit hemma från andra kommuner. Från stadens poliskammare har åter meddelats, att under år 1878 vid densamma 27 gossar och 2 flickor under 15 år varit antastade för diverse förseelser och att vidpass 40 af polisen illa kände gossar och 6 flickor då funnos i staden. Under senaste tider skall, af särskilda orsaker, en förbättring i detta afseende inträdt, så att för närvarande förekomma i staden omkr. 30 för vanart kände gossar. Undertecknad Öhberg kan dertill på grund af vunnen erfarenhet intyga, att från folkskolorna tid efter annan afgå elever, hvilka utan sysselsättning och omvårdnad inom kort återfinnas på brottets väg.

För vården af dessa samhällets olycksbarn har härintills den utväg anlitats, att de, så vidt de hemfallit under fattigvården och tillfälligtvis äfven annars, genom fattigvårdsstyrelsens och Guvernörens i länet försorg insatts i de af Föreningen för värlösa barn i sådant afseende underhållna s. k. asylor i Mörskom och Orimattila. Sålunda ha under de senaste fyra åren 9—12 gossar årligen vårdats i Mörskom och en eller ett par dessutom i Orimattila. Detta antal står i uppenbart missförhållande till ofvan anförda af poliskammaren meddelade uppgifter, helst flertalet vanartiga barn ej torde ega hem med den

moraliska stadga, att deras förbättring der vore att förvänta. Den förnämsta orsaken härtill får sökas deri, att föräldrarnes myndighet öfver barnen enligt lag är så oinskränkt, att dessa, ej ens då de uppenbarligen i sedligt och kroppsligt afseende vanvårdas och begått brott emot allmän lag, kunna utan föräldrarnes begifvande tagas från hemmen för att ställas under bättre vård. Till föräldrarnes vägran att lemna ifrån sig barnen skall uti ifrågavarande fall, enligt uppgift, äfven bidragit, att dessa anstalter varit så långt aflägsna och därför på denna ort föga kända. I enskilda fall har jemväl, isynnerhet för några år sedan, utrymmet med asylerna varit så strängt upptaget, att för alla barn af ifrågavarande slag plats ej kunnat erhållas. De par senaste åren har dock detta förhållande förändrats, hvarför ock den för svenska talande afsedda asylen i Mörskom blifvit till hufvudsaklig del upptagen af barn från Helsingfors. Senaste vår voro nemligen $\frac{2}{3}$ af hela antalet barn, eller 12 af 18, hemma från hufvudstaden.

Denna s. k. asyl är organiserad sålunda, att barnen inackorderas hos välkände allmogemän, hos hvilka de åtnjuta kost, kläder och eftersyn, samt, liksom egna barn, deltaga i alla å hemmanet förekommande göromål. Under sex månader af året besöka de derjemte en af Föreningen upprätthållen folkskola, der undervisning meddelas af en lärarinna uti sedvanliga kunskapsstycken samt äfven uti slöjd af särskilda handverkare. För barnens inackordering betalas 120 mk i året, hvaraf Föreningen för värnlösa barn erlägger 90 mk och barnens hemkommuner endast 30 mk. Skolans underhåll har dessutom kostat föreningen vidpass 900 mk i året. Enligt de upplysningar Utskottet kunnat erhålla, har resultatet af denna anstalts verksamhet i flertalet fall varit godt.

Den s. k. asylen i Orimattila, afsedd för finska talande barn, är organiserad liksom den i Mörskom, endast med den skilnad, att någon skild skola der ej blifvit upprättad, enär Orimattila kommun tillåtit barnen, hvilkas antal varit jemförelsevis ringa, att besöka dess folkskolor.

Begge dessa anstalters framtid har emellertid varit högst oviss. Det anslag af 80,000 mk i året den under Generalguvernörens inseende stående Föreningen för värnlösa barn af statsverket erhållit, utgår nemligen med detta år. I händelse nytt anslag för de följande åren ej kunnat utverkas, hade dessa, liksom ock öfriga af denna Förening underhållna anstalter, måst ingå om ett eller högst två år, såsnart föreningens inbesparade medel tagit slut. Sedan Föreningen emellertid under innevarande månad för ytterligare fem år framåt fått sig tillerkändt ett årligt statsunderstöd af 36,000 mk, är äfven samtliga dessa anstalters upprätthållande för 5 eller 6 år betryggadt.

Då denna kommun sålunda fortfarande för några år framåt kan hoppas att för sina vanartiga barn erhålla behörig vård och uppfostran uti förenämnda s. k. asyl i Mörskom och Orimattila, har Utskottet dragit i tvifvel huruvida skäl för närvarande förefinnes, att för Helsingfors kommun upprätta en skild anstalt. Sannt är väl, att en sådan, såsom stående under kommunens omedelbara inseende, skulle erbjuda vissa fördelar och möjligen kunna draga till sig flere af denna stads i vanart uppveaxande barn, men å andra sidan skulle densamma af kommunen kräfvat mer än tiofaldt ökade kostnader, utan att man dock på förhand kunde vara förvissad om ett bättre resultat.

För den händelse, att Stadsfullmäktige dock ansåge en egen anstalt nu redan böra

ifrågakomma, vill Utskottet här i korthet redogöra huru dylika inrättningar annorstädes äro organiserade.

Af i eget land befintliga uppfostringsanstalter för vanartiga barn torde de å Warjakka hemman nära Uleåborg och Käyrä anstalt i Brunkala vara de mest framstående. Begge äro äfven inrättade efter samma mönster. De äro förlagda på landet och äro fullständiga internat. Barnen emottagas vid omkr. 10—15 års ålder och qvarhållas tills de genomgått en vanlig folkskolekurs, blifvit konfirmerade och stadgat sitt uppförande. Vid anstalten åtnjuta barnen af därför antagna handverkare undervisning i skilda yrken samt sysselsättas derförutom isynnerhet under sommarmånaderna med landtmannagöromål, trädgårdsskötsel m. m. Under vissa timmar af dagen erhålla de undervisning i sedvanliga folkskoleämnen. Eleverne äro i skilda grupper eller s. k. familjer fördelade på de olika handverkarne och bo under samma tak som desse. Warjakka är afsedd för högst 40 gossar och Käyrä för 60 alumner, hvaraf 40 gossar och 20 flickor.

En ungefär liknande organisation förefinnes hos de utländska anstalter af detta slag Utskottet erhållit kunskap om, utom att det s. k. familjesystemet, i afseende å hvilket många skäl tala både för och mot, icke är allmänt infördt, utan barnen stå under föreståndarens och hans hustrus omedelbara ledning. Vid alla anstalter gäller som genomgående grundsats att skilja barnen från deras förra omgifning för att sålunda frigöra dem från de dåliga inflytanden, under hvilka de varit fångna, samt att vänja dem vid arbetsamhet och ett ordnad lif, jemte det dem meddelas allmän medborgerlig bildning och deras hygeniska välbefinnande beaktas.

Skulle en egen anstalt för Helsingfors nu anses böra komma till stånd, skulle densamma enligt Utskottets tanke böra ordnas sålunda: att för ändamålet inköptes ett sundt och, om möjligt äfven vackert, beläget mindre hemman på 3 å 4 mils afstånd från Helsingfors, ej långt från jernvägsstation; att å detsamma uppfördes nödiga byggnader för omkr. 20 elever jemte föreståndaren och hans familj; att eleverna hufvudsakligen skulle sysselsättas med slöjder, landtmannagöromål, kreatursskötsel, trädgårdsodling, m. m. d. samt derjemte ett färre antal timmar om dagen under vintermånaderna med bokliga idrotter; att bostäder och hushållning anordnades enkelt i enlighet med sedvanorna i ett fattigare arbetare- eller allmogehem; att i händelse ökad utrymme för emottagande af flere alumner blefve af nöden, anstalten icke skulle utvidgas, utan äldre, mer stadgade elever, liksom vid den s. k. asylen i Mörskom, inackorderas hos välkände allmogemän och endast deltaga i skolundervisningen vid anstalten, genom hvilket förfarande, iakttaget äfven vid några utländska asylter, ej blott en betydande kostnad kunde inbesparas, utan ock en lämplig öfvergång beredas till det fullständiga utträdet i lifvet; samt att närmaste vården och inseendet öfver denna anstalt skulle öfverlemnas åt en af Stadsfullmäktige utsedd direktion af 3 eller 5 ledamöter. Hvad kostnaden för en sådan inrättning beträffar, har Utskottet trott den af Utskänkningsaktiebolaget vid dess senaste bolagsstämma anslagna och den 10 sistlidne Maj till Drätselkontoret inlevererade summan af 20,000 mk till grundfond för en asyl för vanartade barn från denna kommun, i det närmaste vara tillräcklig att betäcka organisationskostnaderna, så att staden, helst ytterligare bidrag i fall af behof sannolikt kunde påräknas, icke behöfde ikläda sig kostnaden för anstaltens igång-

sättning. Det årliga underhållet torde åter, efter erfarenheten vid Warjakka och Käyrä, böra beräknas till inemot 400 mk per elev, eller 7 à 8,000 mk i året för 20 elever.

I betraktande häraf samt på grund af hvad tidigare anförts, får Utskottet, öfverlemnande åt Stadsfullmäktiges bepröfvande huruvida en särskild anstalt för vanartiga barn från denna kommun omedelbart borde inrättas, för sin del föreslå:

att några särskilda åtgärder för vården af vanartiga barn ej för närvarande eller så länge tjenlig vård kan desamma beredas uti förefintliga uppfostringsanstalter må af kommunen vidtagas; samt

att ofvannämnda af Utskänkningsaktiebolaget donerade fond tillsvidare skall af Drätselkammaren förvaltas och göras fruktbarande genom ränta på ränta.

Helsingfors den 18 December 1880.

O. Donner.

Victor Öhberg.

Felix Heikel.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1880.

Drätselkammarens och Byggnadskontorets
afgifna upplysningar samt Magistratens skrifvelse an-
*gående **Utgifts- och Inkomstförslaget för 1881.***

RÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS,

den 22 Oktober 1880.

N:o 223.

Till Magistraten i Helsingfors.

I afseende å de upplysningar för nästa års budget, hvilkas afgifvande ankommer å Drätselkammaren, får Kammaren äran härmed till Magistraten öfversända ett af Kammaren i samråd med stadskamreraren uppgjort förslag till Helsingfors stadskommuns utgifter och inkomster för år 1881 afvensom särskilda specialförslag och andra bilagor. Tillika utbeder Kammaren sig äran få framhålla, att ifrågavarande förslag blifvit upprättadt med anslutning till innevarande års budget för staden samt med hänsyn till de upplysningar, som kunnat erhållas, dels ur bokföringen å Drätselkontoret under året, dels ock af stadens särskilda bestyrelser, nämnder och tjänstemän.

Beträffande sedan de skilda utgifts- och inkomsttitlarna samt de under dem upptagna poster, anser Drätselkammaren sig nu böra särskildt beröra endast nedannämnda omständigheter:

Under utgiftstiteln I är fonden för folkbiblioteket och läsesalen utelemnad, emedan denna fond kommer att vid innevarande års utgång, till hela det då återstående beloppet, öfverlemnas till bibliotekets och läsesalens byggnadsstyrelse. Deremot har Kammaren trott sig böra upptaga ränta och provision å ett kassakreditivlån, för den händelse, att det tilltänkta lånet för stadens reglering icke skulle erhållas så tidigt, att vissa, i det till förslaget fogade bihang antydda arbeten kunde bestridas med medel deraf.

Under titeln III har Drätselkammaren utelemnat det i innevarande års utgiftsstat med 100 mark upptagna arvodet för en finsk translator vid Kammaren, enär Kammaren numera endast sällan haft behof af att anlita en sådan, och det derföre syntes Kammaren lämpligast, att utgifterna för möjligen nödiga öfversättningar framdeles bestridas, enligt räkning för gången, ur Kammarens expensemedel. Under byggnadskontoret har Kammaren bibehållit arvodet för en biträdande ingenjör, enär Kammaren funnit det lämpligt och tillochmed nödigt att en sådan ingenjör finnes att tillgå, som, i följd af fortsatt tjänstgöring förtrogen med förhållandena, kan vid förfall för stadsingenjören träda i dennes ställe och för öfrigt har sig ombetrodd ledningen af speciela grenar utaf de allmänna

arbetena. Dock borde, enligt Kammarrens tanke, befattningen kungöras ledig att vid nästa års ingång af Stadsfullmäktige besättas på Kammarrens framställning efter det stadsingenjören blifvit i saken hörd; och har stadsingenjören, med hvilken Kammarren i anledning af olikheterna i denna del af hans förslag meddelat sig härom, förklarar sig nöjd med detta Kammarrens förslag, med frångående af sitt eget derutinnan. Till följd häraf har den af stadsingenjören föreslagna utgiftsposten för biträde vid arbetsledning, mätningar och projekters uppgörande i motsvarande mån minskats af Kammarren.

Under titeln IV har Drätselkammaren, på grund af behofvet utaf ökad belysning i de nyreglerade delarne af staden och utmed chausséerna, upptagit 6 nya gaslyktor och 30 nya terpentinelyktor. Af de förra skulle trenne, för hvilka den nödiga rörledningen redan blifvit utan kostnad för staden af gaslysningssaktiebolaget anbragt, placeras, en vid polytekniska institutet, en annan vid Sandvikstorget och en tredje vid Boulevardsgatan samt de återstående tre å lämpliga ställen vid de nyreglerade gatorna. De nya terpentinelyktorerna skulle af Kammarren fördelas dels å dessa gator, dels å chausséerna.

Beträffande titeln V har tillökningen i utgiftssumman för brandverket betingats hufvudsakligast af behofvet för brandverket utaf ny tidsenlig redskap. Och får Drätselkammaren härom hänvisa till motivererna uti brandkommissionens specialförslag.

Det under titeln VII förut observerade arvodet för en veterinärläkare har, sedan den härtillsvarande veterinärläkaren affidit, utelemnats, enär anledning ej torde förekomma att å stat fortfarande upptaga en dylik funktionär.

Under titeln IX har anslaget för slöjdskolan utgått, emedan detsamma af Stadsfullmäktige beviljats endast för år 1880. Hyran för folkbiblioteket har upptagits till oförändradt belopp, men torde komma att nedgå, i fall biblioteket tidigare än härvid förutsatts kan inflyttas i dess nya hus.

Utgifterna under titeln X för inqvarteringen har Drätselkammaren upptagit i enlighet med Inqvarteringsnämndens requisition.

Vidkommande titeln XI, må erinras, att utsträckandet af stadens vattenledning till Broholmen och entreprenadöfverlåtelsen till Ingenjören R. Huber utaf skötseln, driften och vården af vattenledningen grunda sig på Stadsfullmäktiges beslut. Inrättandet af vattenhon i närheten af Långa bron hafva Stadsfullmäktige redan härförrinnan öfverlemnadt åt Drätselkammaren att ombesörja. En ifrågasatt utsträckning af vattenledningen till Parkgatan har Drätselkammaren icke kunnat föreslå, enär de i sådant afseende inlemnade garantiförbindelserna beträffande den blifvande vattenkonsumtionen uppgått allenast till belopp, som syntes Kammarren för ringa för ändamålet.

Beträffande sedan de allmänna arbetena under nästkommande år, så och jemte det Kammarren bifogar stadsingenjörens förslag och utlåtande i ämnet, tillåter sig Kammarren nämna, att Kammarren utaf de i berörda förslag ifrågasatta arbeten upptagit endast dem, som Kammarren funnit mest nödiga och lämpliga att utföras under nästa år. Deribland har Kammarren äfven observerat planeringen af de s. k. Barnhems- och Arbetaregatorna, såväl med afseende å en af Kaptenen J. A. Pontan, i egenskap af verkställande direktör för „Arbetarenes i Helsingfors aktiebolag“ till Kammarren ingifven skrift, deri han anhållit att dessa gator måtte under nästkommande år planeras på det bolaget komme

i tillfälle att fullgöra de för bolaget föreskrifna arrendevilkoren, som ock med hänsyn ej mindre dertill att nämnda planeringsarbeten enligt regeln borde föregå uppförandet af boningsbyggnader vid sagda gator, än till den omständighet, att Fullmäktige den 13 Maj 1879 fattat beslut derom, att Barnhemsgatan skulle redan innevarande år planeras. Oanmärkt torde ej heller böra lemnas, att äfven Fabrikanten J. Nissinen å en arrendetomt invid denna gata har ett större byggnadsföretag å bane.

Likaså har Drätselkammaren upptagit anslag för kanal under en del af norra Esplanadgatan samt för påfyllning af viss del utaf samma gata jemte en mindre del af Glogatan samt af mellersta esplanaden, hvaremot anslag för den hufvudsakliga omplanteringen och anordningen af gräsmattor m. m. i esplanaden skulle upptagas i budgeten för 1882. Och får Kammaren, utan att nu upprepa de skäl som föranledt Stadsfullmäktiges beslut rörande dessa arbeten, härvid endast framhålla, att Fabrikanten F. W. Grönqvist uti en till Kammaren ingifven skrift framställt, hurusom stadsingeniören vid affattandet af nivelleringsplan för tomten N:o 3 i kvarteret Enhörningen, der och på den angränsande tomten N:o 8 Herr Grönqvists tillämnade stenhus kommer att uppföras, bestämt att de till tomten stötande norra Esplanad- och Glogatorna skulle, jemlikt Stadsfullmäktiges i ämnet fattade beslut, höjas med mera än tre fot öfver deras nuvarande nivå, hvarföre och enär pålningsarbetet å förstnämnda tomt vidtagit samt sjelfva huset under nästa sommar komme att uppmuras, Herr Grönqvist anhållit att sagda gator skulle under nästa år höjas i erforderlig mån, så mycket hellre som de i huset påräknade butiker icke kunde öppnas och ej heller användning derstädes af vattenledning ifrågakomma innan påfyllningen och i sammanhang dermed ofvanberörda kanalanläggning jemväl egt rum. Och har Drätselkammaren ansett Herr Grönqvists framställning med så mycket mera skäl böra beaktas, som Herr Grönqvist tillika utfäst sig att i sådant fall kostnadsfritt afstå till staden all den jord, som under nästa år kommer att uppgrävas från den förenämnda tomten N:o 8 och hvilken jord sålunda kunde samtidigt med gatuarbetet tillgodogöras, främst för påfyllning af esplanaden, hvarigenom för staden komme, enligt beräkning af stadsingeniören, att inbesparas en utgift af 9,750 mark. I sammanhang härmed har Drätselkammaren trott sig böra antyda, att den af stadsingeniören tillika föreslagna minskning af mellersta esplanadens bredd icke kan till utförande ifrågakomma.

Beträffande sedan Parkgatan, om hvars stenläggning fråga redan förut hos Magistraten förevarit, har Kammaren ansett nödigt att gatan på samma gång äfven kanaliseras, helst Kammaren vid ärendets behandling af Magistraten, på sätt en af Rådmanen E. Berg i ämnet ingifven skrift jemväl innehåller, gjort nämnda kanalisering till vilkor för stenläggningen. Vidkommande anslagsposten för reparation af Långa bron, bör Kammaren omnämna, att Kammaren genom föranstaltad afsyning af bron öfvertygat sig om nödvändigheten af arbetets utförande under nästa år till föreslaget omfång. Anslaget för stadens planteringar har Kammaren föreslagit att utgå till ett något förhöjdt belopp, särskildt med afseende å önskvärdheten af såväl att djurgårdsparken försättes och underhålles i ett med fordringarna å denna park öfverensstämmande skick, som ock att, på sätt redan stadens äldste i tiden ansett nödigt, jernstakett anbringas äfven på de

tre sidor af kapellesplanaden, der sådant än saknas, — af samma konstruktion, som det på norra sidan befintliga — på det denna esplanad må kunna tillbörligen skyddas och arrendatorn af schweitzeripaviljongen komma i tillfälle att fullgöra sina åligganden i afseende å trädgårdens vård och uppsnyggande. — Emedan Drätselkammaren ännu icke kunnat förena sig om tjenlig plats för inrättande af en tidsenlig offentlig latrin i staden, har någon åtgärd till nppgörande af ritningen för slik byggnad ej vidtagits och anslag för byggnaden nu ej heller observerats.

Hvad sedan angår inkomstsidan i Drätselkammarens förslag, så och med påpekande af att Kammaren vid beräkandet af behållningen från innevarande år undantagit de fonder, hvilkas kapitalbelopp i sinom tid komma att från stadskassan åter utgifvas, omnämner Kammaren endast, att de hufvudsakliga, under titeln VI upptagna inkomstposterna grunda sig på af stadens Tolagskammare och Hamnkontor vunnen erfarenhet och uppställda kalkyler.

Resultatet af Drätselkammarens nu sammanställda förslag blifver det, att till betäckande af stadens utgifter under år 1881 skulle utöfver de beräknade inkomsterna ytterligare erfordras ett belopp af 594,352 mark 78 penni, som till uttaxering föreslås.

Å ett särskildt bihang till budgetförslag har Drätselkammaren uppfört de arbeten, hvilka komme att utföras med upptagande lån. Beträffande den för folkskolehuset å tomterna N:ris 1 och 2 vid Malmgatan afsedda lånesumman, 100,000 mark, får Kammaren erinra, att Kammaren, för den händelse att det tilltänkta större regleringslånet ej hunne under nästa år i tid upptagas, hos Finlands statskontor gjort sig förvissad om utbekommande af det för ändamålet härförinnan beviljade statslån 60,000 mark samt att 40,000 mark kunna medelst kassakreditivlån erhållas, hvarföre Kammaren observerat i budgetförslaget endast det belopp, 35,000 mark, hvarmed kostnadsförslaget för folkskolehuset öfverskjuter den omförmälda lånesumman.

Slutligen får Kammaren anmäla, att Kammaren ej föreslagit några arrendetomter till inlösen under nästa år, dels emedan förslag till förändrad stadsplan i de delar, der sådana tomter äro belägna, är under arbete, dels derföre, att gaturegleringsarbetena under år 1881 ej skulle beröra sådana tomter inom stadsplanen.

På Drätselkammarens vägnar:

Theod. Bergelund.

Lars Homén,

t. f.

Utlåtande med anledning af uppgjort förslag till utgiftsstat för Helsingfors stads Byggnadskontor och stadens allmänna arbeten under år 1881.

I öfverensstämmelse med § 41 i för Helsingfors stads byggnadskontor gällande instruktion, insändes härmed till Drätselkammaren förslag till utgiftsstat för stadens Byggnadskontor och allmänna arbeten med dertill hörande kostnadsberäkningar och ritningar, och har Byggnadskontoret, i följande utlåtande, velat närmare motivera och belysa deri upptagna utgiftsposter.

Byggnadskontoret.

För stadsingeniör, bokhållare, t. f. trädgårdsmästare, två parkvakter och en skogsvakt upptages lön och arvoden som tillförene men har från förslaget uteslutets aföning af ett biträde anställt på år, under förutsättning att Byggnadskontoret icke vidare skall påtvingas ett biträde som anses olämpligt, då tekniska biträden, med såväl praktisk som teoretisk insigt och vana uti här förekommande arbeten, finnas att vid behof anlita. I stället för detta anslag 3,600 mark och de, för mätningar af stadens marker, utstakning, af gator och tomter, samt projekters och kartors uppgörande, innevarande år beviljade 2,500 mark, upptages för nästkommande år in summa 5,500 mark för biträde vid mätningar, arbetsledning och projekters uppgörande.

För fortsättandet af mätningarne i och för omreglering och utvidning af gällande stadsplan, hvilka nu fortskridit så långt att alla mätningar, för uppgörandet af höjd och plankarta öfver Skatudden, VI, VII och delvis V stadsdelarne, denna höst slutföras, hvarförutom basliniers fixering och inrutning å en del af Kampmalmen ännu medhinnas, upptages 5,000 eller 1,000 mark mera än genom Stadsullmäktiges beslut af den 4 sistlidne Maj beviljades för innevarande år. Mätningarne påbörjades nemligen, af brist på instrumenter, först den 4 Juli men böra fortsättas så snart marken nästa vår blir snöfri och pågå hela året hvartill åtminstone nämnda summa åtgår.

Jemlikt Drätselkammarens förordnande af den 16 April upptages affattning af Mej-lans hemman och beräknas kostnaden härför äfvensom för affattning af de villa lotter hvilkas arrendetid utgår 1882, utgörande tillsammans 625 tunnland, till 1,750 mark efter 2: 80 per tunnland till landtmätare arvode och handtlangare dagsverken.

Hyran för Byggnadskontorets lokal äfvensom expenser ingå med samma summa som förut, men tillkommer förslagsvis en summa af 1,000 mark för upprättande af ett, genom protokollsutdrag af den 30 sistlidne Juni, af Magistraten för dess arkiv infordradt exemplar af stadens tomtbok jemte kartorna öfver stadens byggnadsplan och till dem hörande beskrifningar. Med de senare förstås, enligt de muntliga upplysningar som erhållits, kopior af alla kartor med dertill hörande beskrifningar, som af Byggnadskontoret blifvit upprättade öfver villor, arrendetomter, gårdar, m. m., hvilka icke förut finnas i Magistratens arkiv. Som förre stadsingeniören Tallqvist och undertecknad emellertid inga

0

sådana till arkivet inlemnade och af äldre kartor enligt Magistrats-aktuariens utsago knappt någon enda finnes, blir detta ett både kostsamt och långvarigt arbete, till hvilket Byggnadskontorets disponibla medel och arbetskrafter ej ensamt räcka.

Byggnader och allmänna arbeten.

Till underhåll af

1:o. *Stadens hus och byggnader* torde 10,000 mark möjligen förslå för år 1881 då, förutom å köttbodarne på kaserntorget, hvika i brist på medel innevarande år ej blifvit restaurerade, vidtomfattande reparationer icke torde förekomma å något af stadens hus.

2:o. *Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer* upptages:

Omläggning eller ny stenläggning af stadens andelar i alla de gator och platser, hvilka vid verkställd gatusyn ansågo sådant erfordra, emedan Magistraten ännu ej afgjort hvilka af dessa möjligen af ett eller annat skäl få anstånd till ett följande år; dessa äro: a) Konstantinsgatan med 4,180 mark, b) Mauritz- och Manégegatorna 7,010, c) Östra Henriksgatan 6,860, d) Vestra Kajen 4,900, e) Norra Magasinsgatan 3,600, f) Kaserngatan 3,590, g) Andreægatan 1,760, h) Östra Skillnaden 4670, i) Vestra Henriksgatan 2,200, k) Eriksgatan 3,910, l) Simonsgatan 4,320, m) Georgsgatan 4,340, n) Stora Robertsgatan 2,270 mark; uti dessa summor ingår kostnaden för anläggning af infallstrummor i gathörnen, der kanal under gata finnes, för att samtidigt med gatläggningen bortskaffa en del af de besvärliga rännstenar som nu öfverallt korsa gatorna. Dessutom upptages: o) Gångbana af nubbssten mellan Alexanders- och Konstantinsgatorna till en femtedel af hela längden och med en kostnad af 640 mark. Enligt Byggnadsordningens 63 § är nemligen staden för Packhuset, likasom egaren af adr. N:o 2 och 4 vid Konstantinsgatan för dessa tomter skyldig att förse de med fältsten belagda trottoirerna med föreskrifna gångbanor, men torde såväl för de trafikerandes bekvämlighet som ock i ekonomiskt afseende den föreslagna gångbanan, diagonelt öfver den öppna platsen från hörnet af Alexandersgatan till hörnet af Konstantinsgatan vara att föredraga. Packhus-tomtens längd utgör en femtedel af totallängden, hvarföre äfven kostnaden beräknats för en femtedel af hela gångbanan. p) Gångbanan öfver Senatstorget i S.O. och N.V. med 4,000 mark likasom för den i år anlagda gångbanan.

q) Trottoir af nubbssten, 6 fot bred, längs landsidan af båthamnen vid Vestra Kajen med 3,710 mark; denna trottoir torde vara den under sommaren mest trafikerade och är med undantag af det 2 fot breda granittrappsteget, der alla gående nu tränga sig, belagd med fältsten, hvarföre tillräckligt skäl att förse desamma med tidsenliga gångbanor torde förefinnas.

r) Anläggning af infallsbrunnar för dagvatten å Vestra Kajen i hörnen af Norra Magasins- och Södra Esplanadgatan, å Södra Esplanadgatan i hörnen af Unions- och Fabiansgatorna, samt å Norra Esplanadgan i hörnet af Östra och Vestra Henriksgatorna med en totalkostnad af 4,590 mark upptages för att å dessa lifligt trafikerade gator småningom kunna lägga igen rännstenarne som korsa dessa gator.

s) Sandvikstorgets påfyllning och planering förslagsvis med 2,500 mark, hufvudsak-

ligen för att kunna tillgodogöra från gatuplaneringar, kanalanläggningar och vid andra byggnadsföretag öfverblifna fyllnadsmaterialier.

t) Påfyllning och planering af den öppna platsen mellan Simonsgatan och ryska militärkasernen, förslagsvis med 1,500 mark för att, likasom å Sandvikstorget, tillgodogöra annorstädes öfverflödigt fyllningsmaterial och på samma gång få denna, numera starkt trafikerade, plats småningom planerad.

u) Reparation af brolock och handräcken å Långa bron enligt kostnadsförslag med 12,710 mark. Summan kan dock ej noga fixeras, emedan en del af vaslaget möjligen behöfver förnyas, hvilket ej kan afgöras förrän brolocket rifves. Grundlig reparation lärer för få år sedan verkställt å denna bro, men då härvid enligt utsago hälften af det gamla virket begagnats i brolocksunderlaget, torde detta nu böra till hälften läggas nytt; sjelfva brolocket är utslitet och handräckena, ehuru till yttre ytan skyddade af målningen, så murkna att de ej mera förmå motstå det tryck som till exempel vid en sammanskockning af flere personer skulle utöfvas på detsamma.

v) Slutligen upptages till öfrigt underhåll 15,000 mark, ehuru denna summa, sednast denna sommar, visat sig vara ganska knappt tilltagen.

3. *Brunnar, vattenuppfördringsverk*

m. m. för brandväsendet:

Ombyggnad af brunnen å trekanten mellan Lappviks-, Eriks- och Albertsgatorna upptages på grund af Drätselkammarens förordnande af den 10 innevarande September och beräknas förslagsvis till 1,500 mark.

Diverse reparationer såsom tillförene med 2,000 mark.

4. *Stadens allmänna landsvägar,*

vägarne inom staden och till afstjelpningsplatserna:

Till stadens allmänna landsvägar har sammanförts kostnaderna för underhållet af vägarne inom staden, hvarmed förstås vägarne å Ulrikaborgsberg, å kampmalmen, till klappbryggorna m. fl., hvarigenom detta konto stigit till 5,600 mark, emot 4,000 mark för innevarande år. Tvenne vakter, den ena vid den till afstjelpningsplats anvisade platsen å Ulribasborgsberg, den andra vid tvenne dylika platser invid norra ändan af Fredriks-gatan, äro nödvändiga under hela året och en tredje vakt, vid afstjelpningsplatsen å villan Wallgård, så länge hjuldon begagnas, hvilket beräknats medtaga 2,100 mark; härtill kommer underhållet af samtliga vägar med 3,500 mark.

5. *Forsby hemmans vägalott*

beräknas nästkommande år medtaga 3,200 mark, men har icke lön för en fast anställd person särskildt upptagits, emedan en sådan hvarken är nödvändig eller hittills existerat, då den person som har uppsigt öfver vägen äfven användes till andra förekommande arbeten och härtills anslagna 800 mark användts till aflönande af såväl denne person, som till andra arbetares aflöning.

6. *Stadens Chausséer.*

Äfven här, liksom för Forsby hemmans vägalott, upptages icke såsom förut lön för två fast anställda personer, emedan de härmed menade arbetarne, ehuru ständigt i

stadens tjänst, vid inträffade sjukdomsfall eller annars försummade dagar, icke erhålla någon aflöning och emedan de vid förefallande behof användas till andra arbeten, såsom t. ex. reparationer af andra staden tillhöriga vägar, i hvilket fall deras aflöning påföres det conto, hvarunder arbetet utföres.

Till reparationer af körbana och trummor äro 6,000 mark behöfliga och torde årliga underhållet framdeles ej härunder nedgå utan att man måste befara att chausséerna ännu en gång skola få förfalla.

Dessutom upptages som förut 300 mark till reparation af hus och 600 mark till underhåll af handträcken eller in summa 6,900 mark.

7. *Stadens planteringar och trädskola.*

Underhållet af hägnader kring stadens planteringar beräknas som förut till 1,500 mark.

För skyddande af kappelplanaden, hvars gräsmattor och trädgårds anläggningar detta år förededt en mindre inbjudande anblick, upptages kostnaden för 515 löp. fot staket af jern längs södra, östra och vestra sidorna af Esplanaden, af samma form som det förut på norra sidan befintliga, å 7,20 mark per löp. fot, till 3,708 mark.

I enlighet med af t. f. Stadsträdgårdsmästaren inlemnadt detaljförslag upptages till underhåll af stadens planteringar 15,000 mark, dock kan jag ej underlätta att framhålla, det Djurgården måste lemnas åt sitt förfall om till underhåll af stadens samtliga promenader och parker, enligt t. f. stadsträdgårdsmästarens förslag, anslås endast 4,000 mark då Djurgården ensam behöfver denna summa till upprensning af igengrodda diken, rödjningar och öfrigt underhåll.

8. *Stadens hamnar.*

Muddring, som på flera ställen af stadens hamnar af vederbörande hammästare påyrkas, upptages förslagsvis med 3,000 mark.

9. *Latriner och pissoirer.*

Förnämligast tömning och renhållning ingår som hittills med förslagsvis 2,000 mark, ehuru denna summa möjligen blir otillräcklig, då såväl pissoirernas som latrinernas antal ökats.

10. *Renhållning af stadens allmänna platser och gatundelar*
torde liksom innevarande år kunna verkställas med 12,000 mark.

11. *Underhållet af tvättbryggor,*

bojor, lyktstolpar, vedmått, arbetsredskap, materialvakters aflöning och diverse oförutsedda utgifter ingår förslagsvis med 10,000 mark.

Nybyggnader.

12. *Planering af gator.*

Med anledning af bifogade skrifvelse från verkställande direktören för Arbetarenes i Helsingfors Aktiebolag af den 6 September 1880 upptages på anmodan af Drätselkam-

maren och i enlighet med senaste år insändt detaljförslag: *a)* planering af Arbetaregatan med 7,780 mark, *b)* Barnhemsgatan med 8,340 mark, *e)* Repslagaregatan mellan Gräsviks- och Arbetaregatorna med 3,440 mark, samt i sammanhang härmed, enligt förslag af Ingeniör Tallqvist, *d)* planering af Repslagaregatan mellan Gräsviks- och Wladimirs-gatorna. Likaså upptages åter *e)* planering af Fredriks-gatan mellan Wladimirs- och Eriksgatorna, enligt förslag af Ingeniör Tallqvist, stigande till 6,670 mark, af orsak att denna, numera inne i en tätt bebyggd och befolkad del af staden belägna gata, borde fulländas för att kunna blifva farbar och stenläggas, *f)* Planering af Andreaegatan mellan Abrahams- och Sandviksgatorna, medtagande 2,200 mark, föreslås för att då Sandvikstorget inom de närmaste åren blir färdigfyldt äfven få de torget omgifvande gatorna trafikabla och af dessa först Andreaegatan såsom den mest behöfliga och begagnade.

g) Påfyllning af Norra Esplanadgatan, till den af Stadsfullmäktige fastställda höjden och *h)* af mellersta Esplanaden under nästa år, upptages enligt Drätselkammarens förordnande af den 4 innevarande September och motiveras utom af önskvärdheten att så snart som möjligt få den viktiga kanalen för Gloets torrläggning och häraf nödvändiggjorda höjning af Gloet utförda, speciellt af från Drätselkammaren till Byggnadskontoret remitterade, här bifogade skrifvelse från Fabrikören F. W. Grönqvist, deri han bland annat erbjuder all från hans egande gård adr. N:o 25 vid Norra Esplanadgatan utgräfd fyllningsjord, utgörande ungefär 750 kub.-fmr. Denna fyllning kan till en mindre del användas som gatufyllning men för resten till påfyllande af mellersta Esplanaden, och inbesparas staden enligt kostnadsförslagen härigenom en summa af 9,750 mark.

Enligt bilagd profil- och plankarta skulle af Esplanaden intagas 10 fot till gatan, hvilken derigenom erhöle en bredd, med trottoirerna inberäknade, af 60 fot eller densamma som t. ex. Alexandersgatan har, hvilket väl är den minsta möjliga som åt stadens mest trafikerade gata kan gifvas. Den rad af träd, som derigenom skulle förstöras, måste i alla fall vid påfyllningen af Esplanaden flyttas, hvarigenom således ingen skada åstadkommes. Äfven en del af Glogatan eller ungefär halfva sträckan mellan Esplanad- och Alexandersgatorna skulle samtidigt påfyllas och bilda en småningom slutande nedfart till Alexandersgatan. Kostnaden för Norra Esplanadgatans fyllning och omläggning är beräknad till 18,250 mark och ingår häri ej allenast stadens andel, utan äfven fyllning, omläggning af gata och trottoir för gårdarne N:ris 29, 31 och 33, stödjemur emot trähusen å N:o 29 såväl åt Esplanad- som Glogatan, samt fyllning utanför N:ris 25 och 27. För påfyllning af mellersta Esplanaden med anläggning af nya gångar och vägar har beräknats åtgå 15,450 mark, hvartill, enligt uppgift af t. f. Stadsträdgårdsmästaren, för omplantering och komplettering af träd och buskar samt gräslindar skulle åtgå förslagsvis 8,000 mark; sistnämnda summa ingår likväl icke ibland de i årsförslaget upptagna.

Undertecknad tager sig härmed friheten framhålla, huruvida icke skäl förfinnes att påskynda afgörandet af frågan om placerandet af skalden Joh. Lud. Runebergs monument, då, för den händelse valet skulle stadna på mellersta Esplanaden, hela plan för anläggning af vägar och planteringar borde uppgöras med hänsyn härtill.

13. Kanaler under

a) Salutorget, Norra Esplanadgatan samt, en del af Glogatan, utgörande den ena grenen af de för Gloets torrläggningar beslutna kanaler, upptagas i främsta rummet såsom en af stadens viktigaste hufvudkanaler. I öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut förläggas mynningen ett stycke österut från den af Salutorget och Vestra kajen bildade hörnvinkeln eller midtför Katrinegatan invid mynningen af den från sistnämnda gata kommande afloppskanal och beräknas kostnaden, till följe af denna förlängning äfvensom emedan de för Gloekanalerna beräknade enhetsprisen äro för låga, i synnerhet för denna den svåraste delen af kanalen, till 28,780 mark.

b) Under Elisabetsgatan från Nikolaigatan till kanalen genom Kaisaniemi, är kanal nödvändig af orsak att den genom kvarteren N:ris 17, 41, 42 och Kajsaniemi anlagda kanalen icke beräknats behöfva mottaga vatten som nedströmmar från de norrom Elisabetsgatan belägna bergen, hvarföre äfven inträffat att vid häftiga störtregn öfversvämning uppstått på den lägsta punkten af Nikolaigatan och vattnet härvid inträngt i jordvåningen af ett hus i adr. N:o 23 vid samma gata. Den föreslagna kanalen, beräknad till 13,910 mark, skulle upptaga vattnet från Gengatan och Broberget i hörnen af Elisabetsgatan och Nikolaigatan, hvarigenom denna, med rätta öfverklagade olägenhet förekommes.

c) Kanal under Andreægatan, från Anne- till Fredriks-gatan, skulle komplettera den för öfrigt under hela gatan befintliga gamla kanalen och aflopp härigenom beredas icke allenast åt de vid Andreægatan belägna, af grundvatten besvärade gårdarne N:ris 9, 11 och 13, utan äfven åt gårdarne N:ris 14, 16 och 18 vid Wladimirsgatan. Härigenom skulle, sedan N:o 15 vid sistnämnda gata redan inledt sidokanal till Eriksgatan och N:o 17 och 19 äfvenledes erhållit tillstånd att leda afloppskanaler genom N:o 10 vid Eriksgatan till sistnämnda gata, staden befrias från att framdeles leda någon kanal under den af berggrund bestående Wladimirsgatan vesterut från Annegatan. Att kanalen, som beräknats kosta 7,970 mark, upptagits till utförande under 1881, motiveras deraf att Andreægatan samma år skall stendläggas.

d) Kanal under Wladimirsgatan mellan Fredriks- och Albertsgatorna är en synnerligen nyttig och i sanitärt afseende nödvändig kanal, emedan i synnerhet kvarteret N:o 74 är af grundvatten och samlad orenlighet besväradt. Tillståndet här är eländigt, i det de flesta latringropar alltid afgifvit de flytande ämnena till omgifvande jordlager, slaskbrunnar finnas inrättade och begagnas utan att de hafva någon afloppskanal och terrängen, med berggrund inunder, i allmänhet ej har någon sluttning; kostnaden är beräknad till 6,720 mark.

e) Under Eriksgatan skulle nu upptagna kanal utgöra en förlängning af den år 1879 anlagda stora hufvudkanalen under Wladimirs-, Alberts- och Eriksgatorna och skulle likasom en grenkanal,

f) under Fredriks-gatan betjena omgifvande gårdar, hvilka, byggda på sluttande berggrund, lida af från högre belägna delar genomrinnande vatten. Den förre inberäknad till 8,870, den senare till 7,310 mark.

Förutom dessa har kostnadsförslag till fyra andra kanaler bifogats för den händelse

att glokanalen af en eller annan orsak ej skulle komma till utförande eller större anslag möjligen kunde beviljas till kanalbyggnader, än tillförene; dessa äro:

1:o. En kanal under Boulevardsgatan från Albertsgatan till Sandviken, beräknad till 14,950 mark, hvilken blir nödvändig att i en snar framtid utföra, då den här befintliga trärännan visserligen är af sådana dimensioner att den kan afföra hit tillströmmande vatten, men dock vid störtregn torde hämma hastigheten så att den nyanlagda kanalen under Nylands- och Albertsgatorna, hvilken har svagt fall, kommer att tillslammas.

2:o. Kanal under Rödbergsgatan från Skoltomterna N:ris 8 och 10 till den redan förut anlagda kanalen utanför N:ris 2 & 4 vid samma gata. Denna kanal, beräknad till 4,390 mark, skulle bereda aflopp åt skoltomterna och de af grundvatten besvärade derinvid belägna gårdarne.

3:o. Kanal under Parkgatan, hvars anläggning erfordrar 22,840 mark, intages på anmodan af Drätselkammaren samt

4:o. Under Nikolaigatan från N:o 6 till Alexandersgatan, enligt kostnadsförslag, insändt med årsförslaget för 1880 belöpande sig till 8,900 mark, hvilken kanal skulle möjliggöra igenläggning af de många rännstenarne, som nu hvarje vår åstadkomma en besvärlig svall-is å Senatstorget.

g) På Drätselkammarens förordnande af den 14 sistlidne Maj uppföres slutligen kostnaden för ett utfallsdike från kvarteret N:o 109 Forellen, hvilket har till ändamål att uttorka detta delvis af sumpiga pölar bestående kvarter och sålunda möjliggöra dess bebyggande.

14. *Kajbyggnader.*

Fortsättning af den 1879 byggda kajen i Sörnäs enligt Ingeniör Tallqvists förslag och för en summa af 26,000 mark upptages att nästa år utföras, då denna byggnad redan af Stadsfullmäktige är till utförande beslutad och sten och virke till en del finnas, hvilket sistnämnda bör begagnas ju förr dess bättre.

På anhållan af hamnmästaren i Helsingfors upptages 1,600 mark, utgörande kostnaden för en sänkkista med pällare att uppföras straxt norr om Sumparn, med ändamål att begagnas vid förtöjning och uthalning af fartyg.

15. *Allmänna afträden och pissoirer.*

Beträffande det i sednaste förslag till utgiftsstat förordade allmänna afträdet, hvars uppförande Stadsfullmäktige i princip godkände, får jag hvad platsen för ett dylikt vidkommer, hänvisa till mitt förslaget åtföljande utlåtande, emedan jag fortfarande anser Kapellesplanadens sydöstra hörn synnerligen väl härtill lämpa sig och att inrättningen på intet sätt kan vara störande för publiken hvarken å gatorna i Esplanaden eller Kapellet. Om någon summa till detta ändamål skall, i nästkommande års budget, upptagas lemnas emellertid till Drätselkammarens godfinnande.

Tre stycken pissoirer af jern föreslås åter att nästa sommar uppställas och torde behovet af dessa vara så allmänt erkänt att någon motivering häraf ej nödvändiggöres

Som priset emellertid visat sig vara alltför lågt tilltaget, upptagas dessa till 1,200 mark per stycke, utgörande den summa hvartill de under 1879 uppställda pissoirerna i medeltal stego.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 30 September 1880.

Otto Ehrström.

MAGISTRATEN

i

HELSINGFORS,
den 20 November 1880.
N:o 301.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Jemlikt 59 § uti Kejslerliga Förordningen om kommunalförvaltning i stad af den 8 December 1873 får Magistraten äran härjemte till Herrar Stadsfullmäktige insända förslag öfver stadens utgifter och inkomster för nästkommande år.

Uti berörda förslag, som för öfrigt grundar sig på de af Drätselkammaren Magistraten tillhandahållna upplysningar, hafva till de af kammaren föreslagna tillagts följande utgiftsposter:

1:o kapitalbeloppet af de till fattigvården donerade men för andra ändamål anlitade fonder, hvilka jemlikt Guvernörens i länet utslag den 13 September 1879 och förstärkte Stadsfullmäktiges beslut af den 5 December samma år böra återställas, utgörande 203,612 mark;

2:o för stenläggning af Parkgatan 15,000 mark, enär samma stenläggning lämpligast synes böra verkställas i sammanhang med gatans kanalisering;

3:o för omläggning af Konstantinsgatan invid Norra Brandtornet och inrättande af vid gatan erforderliga infallsbrunnar, 4,100 mark;

4:o för omläggning af stenläggningen å Östra Skillnaden längs Skillnaden och Trekantiga torget till Lilla Robertsgatan jemte inrättande af infallsbrunnar, 4,670 mark;

5:o för inrättande af en gångbana af nubbsten från Alexandersgatans ändpunkt vid packhuset till Konstantinsgatan, 640 mark; samt

6:o för en enahanda gångbana framför Vestra kajen längs fiskarhamnen 3,710 mark.

Deremot hafva de af Drätselkammaren upptagna anslag för omläggning af Vestra Henriksgatan, 2,200 mark, och för planering af de s. k. Barnhems- och Arbetaregatorna, hvarför kostnaderne beräknats, för den förra till 8,340 mark och för den senare till 7,780 mark, ansetts kunna utgå, emedan förstnämnda gatuomläggnings utförande under nästkommande år möter hinder deraf att en del af Vestra Henriksgatan för närvarande är intagen i följd af pågående nybyggnadsföretag, samt de till planering föreslagna gatorna ej finnas å stadsplanen upptagna.

Enär arrendet för uppbörden af chausséavgifterne, hvilket af Drätselkammaren förslagsvis beräknats till 18,105 mark, vid auktion uppgått till 18,075 mark har sistnämnda summa i förslaget upptagits.

Drätselkammarens till Magistraten afåtna skrifvelse i ämnet jemte särskilda densamma åtföljda handlingar bifogas.

På Magistratens vägnar:

August Åkerberg.

Edvard Loo,

f.d.

Utskottsbetänkande angående Magistratens Utgifts- och Inkomstförslag för år 1881 samt öfriga dermed sammanhängande frågor.

Till Utskottet ha Stadsfullmäktige remitterat, förutom det af Magistraten upprättade Utgifts- och Inkomstförslaget för 1881, följande ärenden:

1:o. Den 3 sistlidne September Drätselkammarens skrifvelse af den 16 Juli med anmälan att Magistraten ålagt staden och gårdsegarne vid Parkgatan att inom Juli månad 1880 stenlägga och med trottoir förse hvar sin andel af nämnda gata;

2:o. Den 2 November Föreningens för konstfliten i Finland ansökan om årligt bidrag af 5,000 mk för Föreningens skola;

3:o. Den 23 November Magistratssekreterarens, Magistratsnotariernes samt Stadsbetjenternes vid Rådstufvurätten och Magistraten ansökningar om löneförhöjning;

4:o. S. d. Fattigvårdsdirektionens framställning om löneförhöjning åt direktionens vaktmästare;

5:o. Den 7 December särskilde gårdsegares vid Eriksgatan ansökan om kanalisering af den del af nämnda gata, som ligger emellan Anne- och Lappviksgatorna;

6:o. S. d. Drätselkammarens skrifvelse af den 30 November jemte särskilda kamraren tillställda skrivelser och protokollsutdrag från Magistraten, i hvilka Magistraten meddelat, det staden borde under år 1881 omlägga dess andelar i följande gator, neml.: Eriksgatan emellan Anne- och Albertsgatorna, Albertsgatan emellan Andreae- och Lappviksgatorna, Östra Skilnaden, Östra Henriksgatan från Alexandersgatan till Gasverket, Stora Robertsgatan från gårdarne N:ris 37 och 44 vid samma gata till Albertsgatan, samt Unionsgatan från Södra Esplanadgatan till Bernhardsgatan;

7:o. S. d. Sundhetsnämndens skrifvelse af d. 4 December angående återupprättande af enkefru Eugenia Soltikoffs donation till feberlasarettet med uppdrag för Utskottet att i nästa års budget observera den för ifrågavarande ändamål erforderliga summan; samt

8:o. S. d. Föreningens för konstfliten i Finland skrifvelse af den 4 December med anhållan, att Stadsfullmäktige, förutom det tidigare begärda anslaget af 5,000 mk, ville för instundande år bevilja föreningen ett ytterligare bidrag, antydningssvis 6,200 mk, för att möjliggöra upprätthållandet af Föreningens skola.

Utskottet, som ansett sig böra anmärka, att Magistratens den 20 November daterade remiss-skrifvelse angående Utgifts- och Inkomstförslaget för instundande år kom Stadsfullmäktige och Utskottet tillhanda först den 13 innevarande December, har till

grund för sina arbeten lagt nyssnämnda budgetförslag och upptagit öfriga till Utskottet remitterade ärenden under den hufvudtitel, till hvilken de närmast hänföra sig. Dervid har utskottet funnit skäl till följande erinringar:

Utgifter.

I. Stadens skulder.

De vid punkterna 5:o, 6:o, 7:o och 8:o gjorda marginalanteckningarna: „Ifall dessa fonder upplånas för kommunens räkning“ och „kommunen förvaltar dessa fonder“ torde bära utgå, enär desamma äro dels mindre exakta, dels öfverflödiga, och icke ha sin rätta plats i en kolumn afsedd för anförande af de förordnanden eller beslut, på hvilka vidstående utgiftsposter grunda sig. Räntan å de till fattigvården och feberlasarettet donerade fonderna kommer måhända ej heller att utgå för hela året, ifall deras kapitalbelopp jemlikt förstärkte Stadsfullmäktiges beslut d. 5 Dec. 1879 derförinnan blefve återställt. Utskottet föreslår därför:

att förenämnda marginalanteckningar utgå och att punkterna 5:o och 6:o erhålla följande förändrade lydelse: „Ränta å 6 % förslagsvis för hela år 1881 å“ o. s. v.

I afseende å punkt 11:o föreslås:

att i första kolumnen införes följande anteckning: „K. Senatens reskript d. $\frac{19}{2}$ 1879“, att i andra kolumnen bokstafven c förändras till b, och att posten erhåller följande förändrade lydelse: „Å ett af statsverket på 2 år beviljadt lån för stadens reglering å Fmk 350,000, lyftade i rater d. $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{9}$ och $\frac{1}{12}$ 1880, erlægges till Statskontoret under 1881 ett års ränta å 5 %“.

Den under punkt 12:o upptagna fonden har blifvit till staden donerad af Helsingfors Utskänkningsaktiebolag, hvars styrelse i skrifvelse till Drätselkammaren af den 10 sistl. Maj meddelat, att bolaget af dess vinst för 1879 anslagit en summa af 20,000 mk till en „grundfond för inrättande af en asyl för vanartade barn från denna kommun“. Då denna betydande summa samma dag inlevererades till stadens drätselkontor, har Utskottet ansett staden bära godtgöra fonden ränta äfven för senare hälften af innevarande år, samt föreslår på den grund:

att punkten 12:o ändras till: „Ränta å 5 % för senare hälften af år 1880 samt hela år 1881 å grundfonden för inrättande af en asyl för vanartade barn från denna kommun, donerad till staden den $\frac{10}{5}$ 1880 med Fmk 20,000 . . . . . Fmk 1,500: —“

Jemlikt Guvernörens laga kraft vunna utslag af d. 13 Sept. 1879 skola de till fattigvården och feberlasarettet donerade fonder forderr sammast till deras rätta kapital-

belopp återställas för att derefter förvaltas af Drätselkammaren, hvarjemte, enligt förstärkte Stadsfullmäktiges beslut den 5 derpå följda December, lån för detta ändamål skall, på sätt ordinarie Fullmäktige ega bestämma, upptagas på längre återbetalningstid än två år. Till efterkommande af detta utslag och under förutsättning, att härför afsedt lån under ingående år kommer att upptagas, har Utskottet, i likhet med Magistraten, ansett ifrågavarande kapitalbelopp böra ingå bland utgiftsposterna under första hufvudtiteln. Deremot har Utskottet icke kunnat finna skäl att här, på sätt Magistraten gjort, intaga värdet af 200 st. till fattigvården donerade aktier i Societetshuset. Dessa aktier ha aldrig blifvit af staden realiserade och för kommunala behof använda, utan ha alltid såsom sådana förvarats i stadskassan, i likhet med hvad härefter kommer att blifva fallet med de statspapper eller skuldsedlar, i hvilka öfriga donerade fonder blifva placerade. De hafva väl årligen i budgetförslagen upptagits bland stadskassans behållning vid årets ingång, men likasom Klara Wilhelmina Törmäläs och öfriga af staden förvaltade fonder afdragits från de medel, som finge användas till betäckande af de löpande utgifterna, och sålunda till sitt rätta kapitalbelopp orubbadt reserverats. Detta förfarande anser Utskottet riktigast att äfven framdeles iakttaga och föreslår därför:

att posten: „200 st. Societetshusbolags aktier, Fmk 22,800“ utgår, och att detta belopp i stället observeras under första inkomstiteln såsom afdrag ifrån behållningen vid årets ingång.

För den händelse Stadsfullmäktiges godkännande af Sundhetsnämndens ofvan berörda framställning om återupprättande af Enkefru Eugenia Soltikoffs donation till feberlasarettet skall gå i verkställighet, bör efter punkt 16:o införas en ny så lydande post: „17:o. Kapitalbeloppet af Enkefru Soltikoffs fond till förmon för feberlasarettet jemte upp-lupna räntor Fmk 2,400“. Utskottet har dock trott sig böra föreslå, att denna fråga af Stadsfullmäktige upptages till förnyad pröfning. Enligt Sundhetsnämndens skrifvelse bifogade transsumt af Enkefru Soltikoffs testamente, har Enkefru Soltikoff förordnat, att efter hennes död skall af hennes tillhöriga kapitaler „utgifvas“ bl. a. „till feberlasarettet femhundra (500) rubel“. I testamentet finnes sålunda ej med ett ord antyd, att dessa medel skola förvaltas som en skild fond, hvarföre desamma äfven, då de till feberlasarettet den 2 Jan. 1875 öfverlemnades med 1,765 mk, omedelbart användes till förmon för denna inrättning. Att nu upprifva detta fullt berättigade förfarande och återställa, medels lån eller uttaxering, nämnda kapital jemte ränta på ränta efter 6 %, för att derefter förvalta och bokföra medlen som en skild fond, hvarå räntan för evärdeliga tider årligen skall upptagas som utgift under första hufvudtiteln och som inkomst under andra hufvudtiteln, finner Utskottet motiveradt hvarken af pietet mot gifvarinnan, hvars skriftligen uttalade sista vilja redan blifvit noggrannt iakttagen, eller af omsorgen om stadens bästa. De donerade fonderna ha redan vållat denna kommun så många svårigheter, att Stadsfullmäktige icke utan uttrycklig bestämning af donator borde upprätta nya sådana. Stadens räkenskaper och budgetförslag äro ej heller afsedda att bevara minnet af donatorer för kommunala ändamål, utan torde detta böra öfverlemnas åt de inrättningar, som emottagit gåfvorna. Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige, med frångående af sitt tidigare fattade beslut i saken, ville förklara, det Sundhetsnämudens framställning om återupprättandet af Enkefru Soltikoffs fond ej föranleder till någon åtgärd.

Ifall Utskottets här ofvan framställda förslag af Stadsf. godkännas, blir slutsumman för första utgiftstiteln Fmk 315,059: 19.

II. Stadens embetsverk.

Vid denna titel har Utskottet ej funnit skäl till andra anmärkningar än här nedan upptagna rättelser af misskrifningar eller tryckfel.

Deremot har Utskottet här till pröfning upptagit Magistratsnotariernes, Magistratssekreterarens och Stadsbetjentes vid Rådstufvurätten och Magistraten ansökningar om löneförhöjning. I afseende å alla dessa bör erinras, att ett förslag till ombildning af Magistraten och Rådstufvurätten är under ompröfning på högsta ort och att, så snart detta förslag vunnit nådig stadsfästelse, ny arbetsordning och ny stat skall för dessa myndigheter uppgöras, hvarför det icke synes vara skäl, att nu vidtagna partiella förändringar i en stat, hvilken efter mångsidig och noggrann pröfning fastställdes så nyligen som 1875. Anmärkas må äfven, att i intet af de förslag till lönerogleringar, som då uppgjordes af Stadens Äldste, af Guvernören och Magistraten samt af Stadsfullmäktiges för frågan tillsatta utskott, upptogs löneförhöjning för Magistratens notarier. Sedan dess har väl dessa tienstemens arbete ökats, men sportlerna, om hvilkas belopp exakta uppgifter ej af sökandene lemnats, torde ock hafva stigit, så att löneförmonerna vid dessa tienstjer, hvilka vanligen besättas med unge män och utgöra trappsteg till vidare befordran, ej kunna anses alltför otillräckliga, helst de som känt ej taga innehafvarenes hela tid i anspråk. Vid Magistratssekreterarens anspråk på löneförhöjning torde afseende så mycket mindre kunna fästas, som densamma ej vunnit Magistratens förord och hans löneförmoner enligt egen uppgift uppgå till 8,500 mk. Stadsbetjente erhöilo åter löneförhöjning år 1875. Enligt hvad Utskottet förnummit, ha flertalet Stadsbetjente äfven att påräkna sportler vid inkallande af vittnen och parter. Utskottet får derfor föreslå:

att Magistratsnotariernes, Magistratssekreterarens och Stadsbetjentes ansökningar om löneförhöjning ej må till någon åtgärd föranleda.

III. Kommunalförvaltningen.

I afseende å *Stadsfullmäktige* förefinnes ingen anmärkning, utom att efter sekreterarens och notariens arvoden bör infogas ordet „förslagsvis“.

Beträffande Ordförandens i *Drätselkammaren* arvode, har redan förut varit fråga om dess nedsättning på grund deraf, att ordförandens åligganden betydligt reducerats, sedan den nya kommunalförvaltningen kommit in i fasta gängor, samt de underordnade myndigheterna erhållit en definitiv organisation. Senaste budgetutskottet föreslog äfven, att arvodet skulle utgå till oförändradt belopp endast under innevarande år. Utskottet

har i denna fråga varit af den åsigt, att staden å ena sidan ej bör fästa för stort afseende vid ett tusen mark mer eller mindre, då det gäller en så ansvarsfull och inflytserrik post som Ordförandens i Drätselkammaren, men att å andra sidan Ordförandens göromål kunna mycket underlättas, ifall Drätselkammaren, såsom i dess reglemente förefsetts, erhåller en fast anställd sekreterare med så goda löneförmoner, att han mer odeladt kan egna sin tid åt denna syssla och dagligen under vissa timmar vara tillgänglig å Drätselkammarens kansli. Utskottet har därför ansett Ordförandens arvode kunna nedsättas, endast under den förutsättning, att Sekreterarens arvode höjes och tjensten jemlikt § 7 mom. 4 i Drätselreglementet ordinariter besättes.

På grund häraf föreslås:

att Ordförandens i Drätselkammaren arvode fastställles till 4,000 mark och sekreterarens till 5,000 mark, samt att Drätselkammaren anmodas på sätt Drätselreglementet föreskrifver skrida till sekreteraretjenstens ordinarie besättande.

Drätselkontorets, Tolagskontorets och Hamnkontorets utgiftsstater ha ej gifvit skäl till anmärkning.

Vid *Byggnadskontoret* har den biträdande ingenjören härintills antagits för ett år i sender. På grund af Drätselkammarens derom gjorda framställning samt i enlighet med § 3 i Instruktionen för Helsingfors stads Byggnadskontor, der det heter: „Såsom biträde åt Stadsingenjören tillsätta Stadsfullmäktige, på Drätselkammarens förslag, en Ingenjör, hvars åliggande företrädesvis är att handhafva vården af stadens vattenledning“, har Utskottet ansett lämpligt, att en biträdande ingenjör på föreskrifvet sätt anställles för längre tid med ens, förslagsvis på tre år, under hvilken tid med säkerhet kan förutsättas, att hans arbete vid kontoret behöfves. Stadsfullmäktige torde därför:

uppmåna Drätselkammaren att vidtaga å densamma ankommande åtgärd för anställande vid Byggnadskontoret af en biträdande ingenjör för tre år framåt.

Posten „Biträde vid arbetsledning, mätningar och projekters uppgörande“ har Utskottet ansett kunna nedsättas till 1,000 mk, enär i kostnadsförslagen för de särskilda arbetena upptagits en stående post för arbetsledning och diverse, samt uppgörande af projekter till några större arbeten icke under året torde förestå, så att Stadsingenjören och biträdande ingenjören sjelfva böra medhinna desamma utan anlitande af andra tekniska biträden.

Uti derpå följande post har arbetets omfång blifvit utsträckt vida utöfver hvad dermed enligt Stadsingenjörens eget förslag till innevarande års budget afsetts eller stadsplanens utvidgning öfver området mellan Lappviken, Edesviken och vestra chaussén. Utskottet har ansett denna inskränktare plan främst böra slutföras och det lemnas beroende af särskild pröfning, huruvida de detaljerade mätningarna skola vidare utsträckas,

Under denna titel observeras vidare en post på 1,000 mk för upprättande för Magistratens arkiv af ett exemplar af stadens tomtbok jemte kartorna öfver stadens byggnadsplan och till dem hörande beskrifningar, hvilket arbete af Magistraten ålagts Byggnadskontoret. Då jemlikt § 3 i gällande Byggnadsordning ett exemplar af stadens tomtbok bör förvaras i Magistratens arkiv, men detta härintills icke iakttagits, torde en afskrift af stadens tomtbok oförtöfvadt för ändamålet böra tagas. Deremot finnes uti Byggnadsordningen ingenstädes föreskrifvet, att kopior af mätebref och syneinstrument skola i Magistratsarkivet förvaras, hvarför de i § 3 omnämnda „kartorna öfver stadens byggnadsplan och till dem hörande kartabeskrifningar“ icke torde kunna afse annat än de nädigst fastställda ritningarna öfver stadsplanen och dem åtföljande beskrifningar. Dessa sistnämnda äro åter redan i Magistratens arkiv deponerade, hvarför några nya kartor för detsamma ej torde vara erforderliga.

Utskottet får därför föreslå:

att ifrågavarande poster sålunda förändras: „Biträde vid mätningar, förslagsvis Fmk 1,000: —.“ „Biträde till mätningar för omreglering och utvidgning af gällande stadsplan, företrädesvis af Kampmalmen och området emellan Lappviken, Edesviken och vestra chaussén, förslagsvis Fmk 5,000: —“, samt „Utskrifning för Magistratens arkiv af ett exemplar af stadens tomtbok, förslagsvis Fmk 400: —.“

Ordet „förslagsvis“ torde äfven böra insättas efter posten „för affattning af Mejlans samt de villaområden, hvilkas arrendetid utgår 1882.“

Vid behandling af Byggnadskontorets utgiftsstat har Utskottet icke kunnat underlåta att anmärka de betydande anslag, som årligen äskas för biträden och för hvarje nytt arbete. En orsak till detta för staden oförmånliga förhållande torde, enligt Utskottets tanke, böra sökas i den praxis, som under en följd af år iakttagits vid omläggning af gator i staden. Dervid förfares nemligen, så vidt Utskottet kunnat inhemta, på följande sätt: Sedan instrumentet öfver den årliga besigtningen af stadens torg och gator, hvilken enligt Byggnadsordningen förrättas af en Magistratsledamot och Stadsingeniören, inkommit till Magistraten, uppkallas samtliga gårdsegare vid den gata, som skall omläggas, samt ett ombud för Drätselkammaren inför Magistraten, som vid vite påbjuder arbetets utförande inom föreskrifven tid. Dervid tillkännagifves äfven genom Drätselkammarens ombud, att hela arbetet, ifall gårdsegarne så önska, kan uppdragas åt Stadsingeniören, som derefter i sådant afseende uppgör kostnadsförslag och förelägger detsamma vid af honom utlyst möte för gårdsegarne. Desse öfverlemnna då vanligen arbetets utförande åt Stadsingeniören, som efter det den beräknade kostnaden delvis eller helt och hållet af gårdsegarne förskottsvis inbetalts till stadskassan, anskaffar materialer och ombesörjer hela gatläggningen gemensamt för stadens och gårdsegarnes räkning. Material- och arbetsräkningar betalas å Drätselkontoret, och sedan arbetet är färdigt, verkställer Stadsingeniören ensam fördelningen af kostnaden på stadens och gårdsegarnes resp. andelar i gatan, samt utskrifver räkningar derå, jemte ett Stadsingeniören tillfallande tillskott af vissa procent för arbetsledning, för de skilde gårdsegarne, hvilka, ifall kost-

nadsförslaget öfverskridits, ega betäcka skilnaden, eller, i motsatt fall, återfå hvad de betalt för mycket. Detta förfaringssätt erbjuder den stora fördel, att gatläggningen blifver likformig, samt att arbetet förutsatts sålunda blifva omsorgsfullt utfördt. Af denna anledning har äfven Drätselkammaren så till vida understödt förfarandet, att Drätselkontoret, som ofvan nämnt, bemedlat liquiderna, utan att dock Drätselkammaren för öfrigt tagit någon befattning dermed eller iklädt sig något ansvar för arbetets fullgörande eller dess duglighet.

Utskottet har dock ansett detta system för gatläggningars verkställande äfven medföra betänkliga olägenheter för staden och vara i princip förkastligt. Då i staden årligen utföras vidtomfattande arbeten af detta slag, är det naturligt att dessa skola taga en stor del af Stadsingenjörens för hans egentliga åligganden väl behöfliga tid i anspråk, och då Stadsingenjören härför njuter en icke obetydande extra ersättning, torde det ej heller vara fremmande för den menliga naturen, om han företrädesvis skulle ega sin omsorg åt dessa värf. Att detta dock icke länder staden till fördel är uppenbart, likasom att det ej rätt väl öfverensstämmer med föreskriften i Instruksen för Byggnadskontoret, att det icke är Stadsingenjören tillåtet „att innehafva annan befattning eller ega sin för stadens värf nödiga tid till andra uppdrag.“ Ifrågavarande förfarande leder äfven till andra pligtkollisioner. Enligt gällande Byggnadsordning åligger det, som nämnt, Stadsingenjören att jemte en magistratsledamot årligen anställa syn å stadens torg och gator och att dervid anmärka alla förekommande brister, samt enligt Instruksen för Byggnadskontoret, att „öfvervaka enskilda gårdsegares arbeten för gators stenläggning och förbättring eller afloppsskanalers anläggning, så att de må blifva rätteligen utförda.“ Stadsingenjören kommer sålunda som syneman att anmärka om brister å gatorna och derigenom att föranleda andras åläggande att låta verkställa arbeten, af hvilka han har direkt fördel, och att i sin egenskap af stadsingenjör öfvervaka arbeten, som han sjelf för gårdsegarnes räkning utför. Det torde ej heller vara med god ordning fullt öfverensstämmande, att af en stadens tjänsteman uppköp af materialer, legande af arbetsfolk m. m. göres gemensamt för stadens och för enskilde personers räkning, så att någon kontroll öfver deras fördelning på de skilda egarne knappast ens är möjlig. Utskottet vill härmed icke ens hafva antydtt, att något missbruk skulle förekommit, men väl att det följda systemet lemnar möjligheten deraf öppen, och att man därför bör vara betänkt på en annan anordning. Utskottet har i detta afseende tänkt sig, att det i en stad, der årligen stora stenlägningsarbeten förekomma, icke borde vara svårt att finna lämplige personer, hvilka vore villige och skicklige att på entreprenad stenlägga såväl stadens som enskilda gårdsegares gatuandelar, i hvilket fall Stadsingenjören jemlikt § 62 i Byggnadsordningen och Instruksen för Byggnadskontoret egde meddela anvisning för och öfvervaka arbetets utförande, samt afsyna detsamma, så vidt stadens gatuandelar angår. I hvarje händelse borde åtminstone, för att göra Stadsingenjören som gatubesigtningssman ojäfvig, den afgift för arbetsledning, hvarför gårdsegarne debiteras tillfalla staden, som aflönar Stadsingenjören och bekostar extra biträden för fullgörande af arbeten, dem Stadsingenjören för sina stenlägningsåtaganden ej medhinner. Huru denna sak lämpligast skall anordnas, torde böra bero af Drätselkammaren, hvarför Utskottet föreslår:

att Stadsfullmäktige jemte delgifvande åt Drätselkammaren af ofvanstående framställning ville uppmana kammaren att taga i öfvervägande, huru deri berörda olägenheter bäst kunna undanrödjas.

IV. Gatubelysningen.

Ingen anmärkning.

V. Brandverket.

Äfven under denna titel har intet skäl till anmärkning förekommit, enär Brandkommissionen vidfogat sitt utgiftsförslag följande fullt tillfredsställande motivering:

„Såsom af ofvanstående synes, öfverstiger det förslag till utgiftsstat för brandverket, som brandkommissionen härmed har äran till Drätselkammaren öfverlemla fjolårets stat med 8,343 mark 70 p.i. Denna stegring är beroende dels af de nu gällande höga hö- och hafreprisen, dels deraf, att brandkommissionen ansett sig böra föreslå såväl en förhöjning af några gamla utgiftsposter, som upptagandet i staten af ett särskildt anslag för anskaffande af nya redskap.

Bland de förhöjda posterna märkes först anslaget till redskapens underhåll, hvilket blifvit förhöjdt med 500 mark, emedan den förra summan numera visat sig vara för knapp, hufvudsakligast på grund af den stora slitning brandverkets tunnor och påfyllningsslangar genom gatuspolningen äro underkastade. Vidare har den såkallade yngre sprutmästarens löneförmoner ökats med 80 mark, emedan brandkommissionen ansett en orättvisa ligga deruti, att denne, som är lika gammal i tjensten och faktiskt har samma ansvar och åligganden, som den äldre sprutmästaren, det oaktadt är lägre aflönad. Slutligen har arvodessumman för brandsyner höjts från 800 till 820 mark af det skäl att den förra summan åtgår till de ordinarie brandsynerna och sålunda intet återstår till på grund af brandordningens stadgande möjligen inträffande extra brandsyner.

Hvad de föreslagna nya redskapen beträffar, får brandkommissionen i främsta rummet framhålla nödvändigheten af en ny spruta till södra tornet, enär den som för närvarande begagnas i många afseenden är högst olämplig. Så saknar den exempelvis eget sugverk och måste såväl därför, som på grund af pumpkarets litenhet ständigt åtföljas af ett på en särskild kärra placeradt kar, som genom en läderslang står i förening med pumpkaret. Tillföljd af dessa dubbla kärror blir sprutan i hög grad svår att manövrera, synnerligast som dertill ännu kommer, att hjulen äro mycket små och särskildt framhjulen så ställda att hvarje hastigare eller tvärare vändning af sprutan är en omöjlighet. Då härtill kommer, att sprutan är så tung att pumpa, att tjugusex man blott med nöd förmå hålla den i gång i fem minuters tid, att vattenkarets höjd omöjliggör en direkt påfyllning från vattentunnor och tinor på samma gång den försvårar påfyllningen med säar och att vid transport pumpstänger, strålrör och andra lösa saker af brist på utrymme måste af brandmanskapet bäras, så måste väl medgifvas att denna spruta ingalunda anstår hufvudstadens brandkår.

Dernäst i ordningen anser brandkommissionen slangbärare vara af nöden, såsom de lämpligaste redskap att vid eldsvådor skydda vattenlednings- och sprutslangarne. Framför slangbroar hafva de fördelen att vara billigare, lättare att transportera och mera egnade

att i minsta möjliga mån hindra trafiken. På grund af att Helsingfors brandkår för närvarande är i saknad af hvarje redskap enkom afsedt för räddning af menniskolif har brandkommissionen ej heller tvekat att föreslå inköp af en så kallad räddningskorg, hvilket redskap utmärker sig genom sin billighet, lätthet att transportera och stora användbarhet.

Anskaffandet af några så kallade hakstegar jemte för stigmanskapet behöfliga bälten, har brandkommissionen äfven ansett vara af behovet påkalladt, dels på den grund, att många så höga hus under de senare åren här uppförts, att brandverkets förlängningsstegar ej räcka upp till de öfversta våningarne, dels därför att uppresandet af dessa stegar på många ställen är, om ej precis omöjligt, likväl förenadt med många svårigheter och olägenheter. Slutligen har brandkommissionen ansett det högeligen önskligt att till brandtornen skulle anskaffas några verktyg, på det förefallande lättare timmermansarbeten för brandverkets behöf måtte kunna af konstaplarna sjelfve utföras.“

VI. Polis- och fångvården.

Denna titel torde oförändrad kunna godkännas.

VII. Sundhets- och sjukvården.

Af Sundhetsnämnden har fortfarande upptagits arvode för en föreståndarinna, oaktadt någon sådan enligt gällande reglemente för den kommunala sjukvården hvarken bör förekomma eller faktiskt förefinnes. Denna post bör därför utgå. Ekonomens arvode var åter ursprungligen under en följd af år 800 mk, men blef på framställning af Sundhetsnämnden under framhållande af den dåvarande ekonomens utmärkta nit och långa tjänstetid af Stadsfullmäktige år 1878 förhöjdt till 1,200 mk. Då numera en ny qvinlig ekonom af Sundhetsnämnden antagits, torde allt skäl vara för handen att åter nedsätta lönen till 800 mk, helst denna ekonom äfven åtnjuter fria rum och ved. Att den n. v. ekonomen tillika är föreståndarinna, torde fullt uppvägas deraf att den förre innehafvaren af befattningen egde handhafva ekonomin ej blott vid feberlasarettet, utan ock vid alla extra lasarett. Utskottet föreslår därför:

att sistberörda post får följande lydelse: „1. Ekonom (qvinlig), utom fria rum och ved — Fmk 800: —“ samt att arvodet för en föreståndarinna ur budgeten utgår.

VIII. Fattigvården.

Utgifterna under denna titel hafva ej föranledt någon anmärkning från Utskottets sida, utom att efter de på grund af det nya fattigvårdsreglementet intagna posterna: „Arvode för tillsyningsmän“ och „För inspektionsresor“ bör infogas „förslagsvis“ samt att posten „Sjukvård, förslagsvis“, för tydlighetens skull ändras till „Sjukvård utom fattigvården, förslagsvis.“ Med anledning af Fattigvårdsdirektionens till Utskottet hänskjutna framställning om förhöjning af vaktmästarens arvode, har Utskottet funnit skäl föreslå:

att arvodet för en vaktmästare vid Fattigvårdsdirektionen förhöjes från 400 till 600 mk.

IX. Undervisningsväsendet.

Anslagen för *Navigationsskolan* och *Realskolan* äro desamma som under föregående år, hvarför Utskottet vid desamma haft intet att erinra.

Anslaget för *Slöjdskolan* har af Magistraten förslagsvis införts med anledning af Föreningens för konstfliten derom gjorda anhållan. I betraktande af denna skolas för kommunen gagneliga verksamhet, har äfven Utskottet trott det ligga i stadens intresse att fortfarande för ett år framåt understöda densamma med enahanda belopp, som härintills. Deremot har Utskottet alldeles icke velat fästa afseende vid nämnda Förenings senare gjorda anhållan om ett ytterligare än större bidrag af kommunen. Då Statsverket inom en, som man får hoppas, ganska kort tid kommer att med en kostnad af flere tiotusental mark underhålla industriskolor i landet, torde det icke möta hinder för föreningen att nu erhålla de några tusental mark, som erfordras för upprätthållande af dess skola. Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige med bifall för ingående år till Föreningens för konstfliten i Finland tidigare gjorda anhållan om det i budgetförslaget upptagna understödet af 5,000 mk för dess skola, ville lemna samma Förenings senare ingifna ansökan om ytterligare bidrag för samma ändamål utan allt afseende.

Beträffande *Folkskolorna* samt *Folkbibliotheket och Läsesalen* har Utskottet anmärkt endast att efter posten „Underhållskostnader för skolornas gårdar och diverse“ bör infogas ordet „förslagsvis“ och att posten: „1 Bibliothekarie, förslagsvis“ bör heta: „1 Bibliothekarie, arvode.“

X. Staden åliggande allmänna onera.

I afseende å denna utgiftstitel har observerats endast att rubriken: „Löner och arvoden“, mer sakenligt bör, likasom i tidigare budgetförslag heta: „Inqvarteringsnämnden.“

XI. Vattenledningen.

Då Vattenledningens drift och skötsel endast provisoriskt för ett år från den 1 sistl. Juli öfverlemnats på entreprenad åt ingenjör Huber, torde vara skäl att i god tid vidtaga nödiga åtgärder för denna frågas ordnande på en fastare fot. Dervid har Utskottet särskildt velat betona, att den icke synnerligen arbetsdryga kontrollen öfver vattenledningens skötsel, ifall densamma fortfarande upplåtes på entreprenad, i öfverensstämmelse med gällande Instruktion för Byggnadskontoret lämpligast torde kunna öfverlemnas åt nämnda kontor samt debiteringen af vattenledningsafgifterna, som nu verkställas af den kontrollerande ingenjören, åt Drätselkontoret. Enär dock förslag till en förändrad anordning af dessa arbeten bör bero af Drätselkammaren, har Utskottet ej ansett sig böra föreslå någon förändring i de upptagna förslagsposterna, men väl förorda:

att Stadsfullmäktige ville uppmana Drätselkammaren, att så fort ske kan uppgöra förslag till Vattenledningens handhavande för framtiden och att

dervid taga i öfvervägande, huruvida icke den kontrollerande ingenjörens åligganden lämpligen kunna fördelas på Byggnads- och Drätselkontoren.

De i budgetförslaget upptagna utvidgningarna i rörnätet grunda sig på Stadsfullmäktiges beslut af den 12 sistl. Oktober, hvarför bokstafverna c. böra ändras till b. och i första kolumnen antecknas: „S. F:s beslut d. 12/10 1880.“

XII. Byggnader och allmänna arbeten.

Underhåll.

Bland de under denna rubrik mom. 2 af Magistraten till omläggning eller stenläggning upptagna gator har Utskottet ansett Kaserngatan, Georgsgatan och Parkgatan böra tillsvärdare lemnas å sido. I afseende å Kaserngatan har Stadsingenjören upplyst, att densamma är kanaliserad endast under sträckan från Richardsgatan till S. Esplanadgatan, hvarför invid densamma belägna gårdar ej heller kunna begagna sig af vattenledningen och staden sålunda går miste om en icke obetydlig inkomst. Skäl synes derfor vara för handen att fordorsammast kanalisera denna gata och att tills detta skett låta med dess omläggning bero. Georgsgatan skall åter, enligt hvad Utskottet erfarit, af Magistraten påbjudits till omläggning endast till den del, som ligger emellan Eriks- och Simonsgatorna, i hvilken staden icke har någon andel. För Parkgatan har i Magistratens förslag upptagits stenläggning för 15,000 mk och kanaler för 22,840 mk, eller sammanlagdt 37,280 mk för en gata, som är föga trafikerad och vid hvilken finnas, utom katholska kyrkan, endast fem bebyggda tomter. Dylika utgifter kunna och böra uppskjutas, då andra viktigare och mera brådskande arbeten förestå. Parkgatans planering slutfördes samtidigt som planeringen af Ban-, Rödbergs-, Sjömans- och Jägaregatorna. Ifall Magistraten velat påbjuda någon af dessa gators stenläggning under ingående år, synes det Utskottet som långt mer faktiska skäl talat t. ex. för den vida lifvigare trafikerade och mer bebyggda Rödbergsgatan. Utskottet föreslår derfor:

att anslagen för omläggning af Kaserngatan Fmk 3,590, för Georgsgatan jemte infallsbrunnar Fmk 4,340: —, samt för stenläggning af Parkgatan Fmk 15,000: — icke måtte i 1881 års budget intagas.

I sammanhang härmed observeras, att Magistraten under rubriken „Nybyggnader 1:o Planering af gator“ upptagit omläggning af Konstantinsgatan och Östra Skilnaden samt anläggning af tvenne gångbanor, hvilka arbeten, af skäl som Stadsingenjören framhållit, torde böra komma till utförande, men vid fastställandet af budgetförslaget öfverflyttas till „Underhåll 2:o“, så att denna punkt i sin helhet komme att upptaga följande poster:

Östra Henriksgatan från Alexandersgatan till chausséen	Fmk 6,860: —
Östra Skilnaden längs Skilnaden och Trekantiga torget, jemte infallsbrunnar	Fmk 4,670: —
Eriks-gatan, längs sqvären vid Lappviksgatan och Adr. N:o 27	Fmk 3,910: —
Simons-gatan mellan Georgs- och Vestra Henriksgatorna	Fmk 4,320: —

Öppna platsen emellan Simonsgatan och ryska militärkasernen, påfyllning och planering	Fmk 1,500: —
Stora Robertsgatan, från Albertsgatan till östra tvärgatan emellan St. Roberts- och Rödbergsgatorna	Fmk 2,270: —
Sandvikstorget, påfyllning och planering	Fmk 2,500: —
Konstantinsgatan vid Norra brandtornet, jemte infallsbrunnar	Fmk 4,180: — *)
Gångbana emellan Alexanders- och Konstantinsgatorna	Fmk 640: —
Nubbstens gång framför Vestra kajen	Fmk 3,710: —
Reparation af brolock och handräcken å Långa bron	Fmk 12,710: —
Öfrigt underhåll	Fmk 15,000: —
eller inalles Fmk 62,270: —	

För *stadens planteringar* har ett något större anslag än tillföre upptagits, men då erfarenheten visat de hittills beviljade anslagen vara otillräckliga för att i tidsenligt skick underhålla staden tillhöriga tvenne stora parker, esplanader och sqväner, torde de nu äskade anslagsposterna böra godkännas.

För *stadens hamnar* har hamnmästaren föreslagit anläggandet af en sänkkista jemte pollare vid Sörnäs straxt norr om Sumparn för att begagnas vid förtöjning och uthalning af fartyg. Utskottet anser detta förslag så mycket hellre böra godkännas, som det här för erforderliga beloppet blefve så godt som det enda anslag direkt afsedt för sjötrafikens underlättande. Derför föreslås:

att under punkt 8:o Stadens hamnar infogas en post: „Sänkkista jemte pollare vid Sörnäs — Fmk 1,600: —“.

Nybyggnader.

Under punkt 1:o *Planering af gator* möter främst frågan om Norra Esplanadgatans och Mellersta Esplanadens påfyllning, beräknade den förra till 18,270 mk och den senare till 16,880 mk. Med Norra Esplanadgatans fyllning står i oskiljaktigt sammanhang anläggandet af kanal under denna gata och Salutorget till Södra hamnen, hvilken kanal beräknats kosta 28,780 mk. Såväl på grund af de skäl Drätselkammaren anfört, som för att genom ifrågavarande kanal afskilja Gloets vattenbassin, hade Utskottet önskat att hela detta arbete instundande sommar kunnat komma till utförande. Tyvärr befinner sig dock hela denna fråga i det outredda skick, att Utskottet ej ansett Stadsfullmäktige nu kunna fatta definitivt beslut i saken. Som bekant ha besvär anförts öfver Stadsfullmäktiges beslut att höja denna gata och särskilda andra gator i Gloet. Desså besvär ha ännu ej ens blifvit af Guvernören afgjorda, och huru Guvernörens utslag än må utfalla, är dock sannolikt att besvär deröfver från ena eller andra sidan skola komma att anföras, så att föga utsigt förefinnes att denna fråga skall blifva förrän nästa höst slutligen afgjord. Dertill kommer, att staden, innan arbetet beslutes, bör träffa öfverenskommelse med de gårdsegare, som möjligen mot staden kunna väcka ersättnings-

*) Denna post är i Magistratens förslag genom misskrifning utförd med 4,100 m.

anspråk för den skada deras hus genom gatans höjning kan tillskyndas, enär staden i annat fall kunde utsätta sig för betydande efterkraf. Men om ock med gatans höjning och kanalisering måste anstå ännu något år, hindrar intet att redan ingående år verkställa påfyllningen af mellersta esplanaden och att för detta arbete begagna en stor del af den jord, som torde kunna erhållas vid grundgräfning till hr Grönqvists hus å tomten N:o 25 vid norra Esplanadgatan. Utskottet har tvertom funnit det i allo lämpligt att sälunda på tvenne år fördela kostnaden för detta omfattande arbete. Fyllningen af Esplanaden kan jemväl utan olägenhet försiggå utan att gatan samtidigt höjes. Att någon vanprydnad derigenom ej behöfver åstadkommas, ses bäst af Theateresplanadens norra sida, hvilken är betydligt högre än gatan. Detta förhållande komme för öfrigt i afseende å mellersta esplanaden att fortfara endast ett eller ett par år. Utskottet föreslår alltså:

att posten: „Påfyllning och omläggning af Norra Esplanadgatan“ må ur budgetförslaget utgå.

I stället har Utskottet ansett sig böra upptaga tvenne andra gatuplaneringsarbeten, neml. planering af Fredriksgatan emellan Wladimirs- och Eriksgatorna, der en bergsklack midt i en tätt bebyggd stadsdel i hög grad försvårar trafiken, samt planering af Barnhemsgatan, hvilken å ena sidan begränsas af Arbetarebolagets byggnader och å den andra af Barnhemmet och den åt fabrikanter Nissinen derinvid till bebyggande upplåtna tomten. Att denna gata ej ingår i gällande stadsplan är ej något hinder för dess planering, då staden å sina marker utom stadens linier eger bygga vägar af hvilken bredd och beskaffenhet den behagar. Den andra derinvid liggande s. k. Arbetaregatan, hvars planering i sammanhang härmed af Drätselkammaren förordats, har Utskottet deremot ansett mindre nödig att nu utföra, enär densamma tillsvidare blott till en mindre del är bebyggd. Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige under rubriken „Planering af gator“ ville införa tvenne nya poster neml. „Fredriksgatan emellan Wladimirs- och Eriksgatorna Fmk 6,670: —“ samt „Barnhemsgatan Fmk 8,340: —“.

Om de följande posternas under ifrågavarande rubrik öfverförande till annan plats är redan tidigare yttradt. Denna rubrik kommer därför att omfatta endast planering af nyssnämnda tvenne gator samt påfyllning af mellersta esplanaden, tillsammans Fmk 31,890: —

Kommer så den viktiga rubriken *anläggning af kanaler*. Af skäl som ofvanföre framhållits föreslås:

att kanalerna under Salutorget, Norra Esplanadgatan och en del af Glogatan samt under Parkgatan ej må uti ingående års budget upptagas.

Då det emellertid är högst maktpåliggande, att kanalarbetena oafbrutet fortgå i samma skala som under de senaste åren, på det att staden småningom må blifva försedd med ett tidsenligt kanalsystem, har Utskottet af de kanaler, som af Stadsingeniören för-

ordats och på de skäl han anført, ansett följande böra i budgeten upptagas, nemligen kanalerna under Elisabeths-, Nikolai- och Andreaegatorna. Dessutom ha särskilde gårdsegare hos Magistraten anhållit om kanalisering af norra ändan af Högbergsgatan och Ludvigsgatan för att bereda aflopp från deras gårdar och möjliggöra vattenledningens begagnande, hvilken anhållan torde böra bifallas. Enligt uppgjorda kostnadsförslag har kanalen under Högbergsgatan beräknats till 9,900 och kanalen under Ludvigsgatan till 3,700 Fmk. Under ifrågavarande rubrik torde jemväl böra upptagas af Stadsingeniören föreslagna infallsbrunnar för att kunna å stadens mer trafikerade gator undvara de besvärliga rännstenarna. På grund häraf föreslås:

att förutom de af Magistraten föreslagna kanalerna under Wladimirs-, Eriks- och Fredriksgatorna, samt afloppsdiket genom kvarteret N:o 109 Forellen anslag beviljas för kanaler under följande gator, neml.

Elisabetsgatan från Nikolaigatan till kanalen genom Kajsaniemi Fmk	13,910: —
Andreaegatan, från Anne- till Fredriksgatan	„ 7,970: —
Nikolaigatan från N:o 6 till Alexandersgatan	„ 8,900: —
Högbergsgatan från N:o 26 till kanalen genom Esplanaden .	„ 9,900: —
Ludvigsgatan till Högbergsgatan	„ 3,700: —
äfvensom för särskilda infallsbrunnar å Vestra kajen samt Norra och Södra Esplanadgatorna.	„ 5,690: —

Ifall dessa förslag vinna Stadsfullmäktiges godkännande, stege totalsumman för kanaler och infallsbrunnar till Fmk 73,390.

Enär kanalisering af Eriksgatan ingår uti Magistratens förslag och af Utskottet blifvit bibehållen, torde särskilde gårdsegares vid denna gata till Utskottet remitterade ansökan om detta kanaliseringsarbetes utförande ej behöfva skildt till pröfning upptagas.

Under punkt 4:o *Husbyggnader* ingår i Magistratens förslag främst folkskolehuset vid Malmgatan med 135,000 Fmk. Det af arkitekten uppgjorda till nyss nämndt belopp uppgående kostnadsförslaget har emellertid ej ännu blifvit af Stadsfullmäktige pröfvadt, och detta byggnadsärende har ej heller ännu vunnit nådig fastställelse, hvarför Utskottet ansett riktigast att för detta ändamål upptaga endast den summa af 100,000 mk, förstärkte Stadsfullmäktige den 17 Dec. 1879 beslutit att som lån med längre återbetalningstid än två år upptaga. Äfven om kostnadsförslaget komme att stiga till högre belopp, torde i ingen händelse för detta arbete under ingående år behöfvas mer än förenämnda summa, af hvilken enligt öfverenskommelse med statsverket ett amorteringslån om 60,000 Fmk lyftas å Statskontoret den 1 instundande Maj. Utskottet föreslår derfor:

att för folkskolehuset å tomterna N:ris 1 och 2 vid Malmgatan i budgetförslaget upptages en summa af 100,000 mk.

Förslagsposten 200,000 mk för det ryska proviantmagasinet, eller omkring halfva beloppet af den beräknade kostnadssumman, torde deremot böra bibehållas under förut-

sättning att all möjlig skyndsamhet vid ärendets behandling iakttages, så att denna under flere år beramade byggnadsplan äntligen må blifva realiserad.

Hvad angår ombyggnaden af qvarnen i Gammelstaden, så anmälde Drätselkammaren i skrifvelse af den 17 Juni 1879 att det nuvarande qvarnhuset af trä vid anställd syn å detsamma befunnits i alla delar så ytterst förfallet, att en reparation af detsamma vore liktydig med en total ombyggnad, och föreslog att byggnaden, hvars vidare begagnande kunde anses lifsfarlig, så fort som möjligt skulle ersättas af en byggnad af sten, för hvilken ett kostnadsförslag slutande på 60,000 mk af Ingeniör Huber uppgjorts, hvilken kostnad dock, ifall det föreskrifna antalet 8 par stenar finge inskränkas, kunde reduceras till 45,000 mk. Med anledning häraf uppdrogo Stadsfullmäktige d. 17 Juni 1879 åt Drätselkammaren att ingå med en underdånig anhållan att qvarndriften finge bedrivas med minst 4 par stenar. Nädigt svar å denna stadens ansökan har väl ännu ej erhållits, men då sådant emellertid snarligen torde vara att emotse och arbetet är brådskande, torde vara skäl, att bibehålla den af Drätselkammaren nu upptagna förslagsposten. I anseende till detta arbetes beskaffenhet och då detsamma är ett produktivt företag, har Utskottet dock ansett lämpligt att härför användas på längre tid upplånade medel, hvarför detta ärende, jemte närmare fixering af beloppet, sedan godkända ritningar och kostnadsförslag uppgjorts, ytterligare bör underkastas förstärkte Stadsfullmäktiges granskning.

XIII. Diverse.

I afseende å denna titel må upplysningsvis nämnas, att den ojemna förslagsposten för eldnings- och lysningsämnen grundar sig på den faktiska utgiften under innevarande år.

För oförutsedda behof ingå i Magistratens förslag tvenne poster om sammanlagdt 20,000 mk. Enligt hvad erfarenheten visat, torde denna summa vara för liten, hvarför föreslås:

att i stället för de tvenne för oförutsedda behof upptagna posterna, liksom i innevarande års budget, införa en så lydande post: „För oförutsedda behof, enligt Stadsfullmäktiges framtida bestämmande, förslagsvis Fmk 30,000: —“.

Inkomster.

I. Beräknad behållning från 1880.

På grund af uppgifter Utskottet meddelade å Stadens Drätselkontor föreslås :

att beloppet af skuldsedlar minskas till Fmk 19,500: —, samt att den kontanta behållningen den 31 Dec. 1880 upptages till Fmk 250,000: —.

Denna betydande behållning har uppstått derigenom, att under senare hälften af innevarande år, såsom under första inkomstiteln anfördes, å statskontoret lyftats det lån å 350,000 mk, som skulle upptagas för betäckande af 1878 års vidsträckta gatuplanerings- och andra nybyggnadsarbeten, men under nämnda år ej behöfde anlitas, då härför med större fördel kunde användas den i stadskassan inestående delen af köpeskillingen för

vattenledningen. Erfarenheten har nu äfven visat, att lån till hela detta belopp ej varit för ändamålet erforderligt, enär de genom de utförda gatuplaneringarna säljbara tomterna inbringat en långt större summa, än man därför ansåg sig på förhand kunna beräkna. Uti tomtlösen beräknades nemligen enligt budgetförslagen inflyta år 1878 Fmk 75,000: — och år 1879 Fmk 40,000: —. Enligt hvad revisionsberättelserna för dessa år utvisa, ha de motsvarande verkliga beloppen utgjort resp. Fmk 106,116: 56 och Fmk 164,732: 99 eller inalles Fmk 270,849: 55 mot beräknade Fmk 115,000: —. Således ett öfverskott i rundt tal af 155,000 mk. Hade detta resultat förut varit känt, skulle lånets belopp kunnat fixeras i motsvarande mon lägre. Det är sålunda faktiskt upplånade medel, som till stor del bilda den ansevärd behållningen vid utgången af innevarande år. Att använda hela denna behållning till godo för innevarande års budget och till minskande af uttaxeringssumman, vore därför att med lån betäcka årets löpande utgifter. Ett sådant förfarande måste dock ur finansiell synpunkt anses förkastligt. Utskottet har därför ansett, att af ifrågavarande behållning en summa af 150,000 mk bör användas till återbetalning af förenämnda lån, hvilket bör gäldas inom två år från lyftningsdagen. Härigenom skulle naturligen äfven beloppet af det stående större lån, som varit i fråga att upptagas för bl. a. återbetalning af nu ifrågavarande på två år af Statsverket erhållna lån, kunna minskas med 150,000 mk, och räntorna å detta lån sålunda äfven blifva mindre betungande. Då emellertid under året förestå och bland utgifterna upptagits flere stora nybyggnadsarbeten, hvilka skola med det blifvande amorteringslånet betäckas, neml. ryska proviantmagasinet förslagsvis 200,000 mk, folkskolehuset vid Malmgatan, d:o 100,000 mk och qvarnbyggnaden vid Gammalstaden 62,000 mk, eller tillsamman 362,000 mk, och af denna summa endast det af Statsverket beviljade lånet å 60,000 mk för folkskolehuset under året med säkerhet kan påräknas, har Utskottet ej funnit det rådligt att genast besluta till utbetalning af förberörda 150,000 mk, utan att först afvakta utgången af den stora lånefrågan och nyssberörda byggnadsarbeten, så att staden, i händelse stående lån ej ännu i år kunde erhållas, men pengar behöfvas till byggnadsarbetena, icke må blifva strandsatt eller nämnda arbeten i brist på medel icke kunna fullföljas med den raskhet eljest varit möjlig. Genom att sålunda för en tid framåt reservera dessa medel är staden betryggad för alla eventualiteter och stadskassan kan derpå endast för några månader förlora skilnaden emellan den ränta, som å dessa medel erlägges till Statskontoret, och den ränta som, erhålles å stadens på löpande- eller depostionsräkning hos bankerna inestående medel.

På grund häraf, samt af skäl, som anförts rörande sista posten under första utgiftstiteln i Magistratens förslag, får Utskottet därför föreslå:

att till de afdrag ifrån behållningen från 1880, som gjorts i Magistratens förslag, fogas följande:

6:o. 200 st. till Fattigvården donerade aktier i Societetshuset Fmk 22,800: —, samt

7:o. För återbetalning af lånet från Statskontoret reserverade medel Fmk 150,000: —.

Härigenom blefve afdragens summa Fmk 253,206: 41 och den efter verkställd subtraktion återstående behållningen Fmk 124,001: 59.

II. Räkter.

Då skuldsedlarnes belopp i föregående titel minskats, och desamma efter hand in-
drifvas, föreslås:

att posten ränta å skuldsedlar nedsättes till förslagsvis Fmk 1,000: —.

De i första kolumnen införda förklaringarna rörande räntorna å de donerade fon-
derna torde jemväl böra utgå.

III. Tomtlösen.

Att döma af erfarenheten under innevarande år och enär några nya till inlösen be-
stämda arrendetomter ej tillkomma, torde här ingående poster vara riktigt beräknade.

IV. Stadens fasta egendom.

Enligt å Drätselkontoret lemnad uppgift föreslås:

att efter posten Chaussée-arrende infogas: Hyra för narinkbodas Fmk
8,093: —.

V. Tomtören

och

VI. Inkomstgifvande rättigheter

samt

VII. Diverse

äfvensom

VIII. Statsbidrag.

Ingen anmärkning.

IX. Vattenledningen.

Intet att erinra, men väl förtjenar framhållas, det inkomsten af vattenledningen
redan ingående år kan förutsättas komma att betäcka hela räntan å vattenledningslånet.

I stället för de i Magistratens förslag förekommande posterna „Det belopp som ytter-
ligare erfordras“ samt „Föreslås att upplånas och uttaxeras“ torde tvenne nya titlar „Lån
på längre återbetalningstid än två år“ och, likasom i innevarande års budget, „Uttaxering“
böra införas, samt under den förra jemte återopande af förstärkte Stadsfullmäktiges be-
slut, upptagas de å utgiftssidan förekommande posterna: för återbetalning af de donerade
fonderna, samt för uppförande af folkskolehuset vid Malmgatan och ryska proviant-
magasinet, äfvensom förslagsvis anslaget för qvarnbyggnaden vid Gammelstaden.

Utskottet förslår därför:

att efter den 9:de hufvudtiteln införes en så lydande ny titel, dock utan nummer: „Lån på längre återbetalningstid än två år“ och att under denna titel upptagas följande poster, jemte åberopande i första kolumnen af förstärkte Stadsfullmäktiges beslut, nemligen:

„För återställande af de till fattigvården och feberlasarettet donerade fondernas kapitalbelopp Fmk 180,812: —“,

„För folkskolehuset å tomterna N:ris 1 och 2 vid Malmgatan Fmk 100,000: —, hvaraf enligt öfverenskommelse med Statskontoret 60,000 mk lyftas den 1 Maj 1881“; samt

„För ryska proviantmagasinet Fmk 200,000: —“; äfvensom

„För ombyggnad af qvarnen i Gammelstaden, förslagsvis, beroende af förstärkte Stadsfullmäktiges pröfning, Fmk 62,000: —“

eller tillsammans . . . . . Fmk 542,812: —

I händelse Stadsfullmäktige godkänna samtliga här ofvan framställda förslag, blefve den summa, som under år 1881 måste genom uttaxering anskaffas, 583,329 mk 78 p. (mot 596,914 mk 79 p. år 1880; 570,720 mk 73 p. år 1879; och 604,210 mk 92 p. år 1878.)

Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige jemte godkännande af Magistratens förslag till Utgifter och Inkomster för år 1881 med af Utskottet här ofvan förordade förändringar, ville fastställa det belopp, som under år 1881 skall i kommunal-skatt för 1880 af kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras till Fmk 583,329 mk 78 p.

Slutligen får Utskottet föreslå:

att det af Stadsfullmäktige fastställda budgetförslaget för 1881 skall till tryck befordras.

Helsingfors den 20 December 1880.

Aug. Schauman.

And. Joh. Malmgren.

Emil Hjelt.

N. Chr. Westermarck.

Leon. Borgström.

Georg Asp.

Felix Heikel.

Sammandrag af Budgetudskottets förslag till ändring af Magistratens Utgifts- och Inkomst-förslag för 1881.

Utgifts-lin- konstiftel.	Utgifter.	Post enligt Ut- skottets förslag.		Utgifter som bortlemnats o. Inkomster som införts.		Utgifter som införts och In- komster som utelemnats.	
I.	5:o. Räkta à 6 % ₀ , <i>förslagsvis för hela år 1881</i> , (summan oförändrad)	10,248	72	—	—	—	—
	6:o. Räkta à 6 % ₀ <i>d:o d:o</i> à fon- den — — — (<i>d:o d:o</i>)	600	—	—	—	—	—
	Anmärkningarna i första kolum- nen till punkterna 5:o, 6:o, 7:o och 8:o utgå.						
	11:o. Å ett af Statsverket på två år beviljad lån för stadens re- glering å Fmk 350,000, <i>lyftade</i> <i>i rater d. 1/7, 1/9 och 1/12 1880</i> , erlägges till Statskontoret un- der 1881 ett års ränta à 5 % ₀ , (summan oförändrad)	17,500	—	—	—	—	—
	I första kolumnen införes vid sam- ma punkt: "K. senatens reskr. d. 19/2 1879", och i andra ko- lumen förändras bokstafven c till b.						
	12:o. Räkta à 5 % ₀ för <i>senare</i> <i>hälften af år 1880 och hela</i> <i>år 1881 à grundfonden för</i> <i>inrättande af en asyl för van-</i> <i>artade barn från denna kom-</i> <i>mun, donerad till staden d. 10/5</i> <i>1880 med Fmk 20,000</i>	1,500	—	—	—	500	—
	200 st. Societetshusbolags aktier utgår	—	—	22,800	—	—	—
	— 315,059: 19 —						
III.	Stadsfullmäktige:						
	1 Sekreterare, arvode, <i>förslagsvis</i> , (summan oförändrad)	2,800	—	—	—	—	—
	1 Notarie, <i>d:o d:o</i> , (<i>d:o</i>)	2,800	—	—	—	—	—
	Transport	—	—	22,800	—	500	—

	Transport	—	—	22,800	—	500	—
	Byggnadskontoret:						
	Biträde vid mätningar, <i>förslagsvis</i>	1,000	—	900	—	—	—
	Biträde till mätningar för omre- glering och utvidgning af gällande stadsplan, företrädesvis af Kamp- malmen och området emellan <i>Lappviken, Edesviken och vestra chausséen, förslagsvis</i> , (summan oförändrad)	5,000	—	—	—	—	—
	Affattning af Mejlans samt de villa- områden, hvilkas arrendetid ut- går 1882, <i>förslagsvis</i> , (summan oförändrad)	1,750	—	—	—	—	—
	<i>Utskrifning</i> för Magistratens ar- kiv af ett exemplar af stadens tomtbok, <i>förslagsvis</i>	400	—	600	—	—	—
	— 112,284: 32 —						
VII.	1 Ekonom (qvinlig), utom fria rum och ved	800	—	400	—	—	—
	1 Föreståndarinna, arvode, afgår — 30,723: —	—	—	500	—	—	—
VIII.	1 Vaktmästare	600	—	—	—	200	—
	Arvode för tillsyningsmän <i>förslags- vis</i> , (summan oförändrad)	1,200	—	—	—	—	—
	För inspektionsresor, <i>d:o</i> , (<i>d:o</i>) . . — 103,100: —	400	—	—	—	—	—
IX.	Folkskolorna: Underhållskostnader för skolornas gårdar och diverse, <i>förslagsvis</i> , (summan oförändrad)	2,634	33	—	—	—	—
	Folkbiblioteket och läse- salen. 1 Bibliotekarie, <i>arvode</i> , (summan oförändrad)	1,200	—	—	—	—	—
X.	„Löner och arvoden“: ändras till „Inqvarteringsnämnden“.						
XI.	Vid utvidgningarna ändras bok- stafven <i>c</i> till <i>b</i> och i första ko- lumn antecknas: „ <i>S. F. beslut d. 12/10 1880</i> “.						
XII.	Underhåll af: 2:o Kaserngatan, längs adr. n:o 20 och Kaserntorget, jemte infalls- brunn, afgår	—	—	3,590	—	—	—
	Transport	—	—	28,790	—	700	—

Transport	—	—	28,790	—	700	—
Georgsgatan, jemte infallsbrunnar, afgår	—	—	4,340	—	—	—
Stenläggning af Parkgatan, afgår	—	—	15,000	—	—	—
Från Nybyggnader 1:o. Planering af gator, öfverföras:						
Östra Skilnaden, längs Skilnaden och Trekantiga torget, jemte infallsbrunnar, (summan oförändr.)	4,670	—	—	—	—	—
Konstantinsgatan vid norra brandtornet, jemte infallsbrunnar . .	4,180	—	—	—	80	—
Gångbana emellan Alexanders- och Konstantinsgatan, (s:n oförändr.)	640	—	—	—	—	—
Nubbstengång framför vestra kajen, (d:o)	3,710	—	—	—	—	—
8:o. Stadens hamnar.						
Sänkkista jemte pollare vid Sörnäs, införes	1,600	—	—	—	1,600	—
Nybyggnader.						
1:o. Planering af gator.						
Påfyllning och omläggning af Norra Esplanadgatan, afgår . .	—	—	18,270	—	—	—
Fredriks-gatan emellan Wladimirs- och Eriksgatorna, införes . .	6,670	—	—	—	6,670	—
Barnhemsgatan, d:o	8,340	—	—	—	8,340	—
Till underhåll af 2:o gator, kanaler, m. m. öfverföras ofvan under nämnda rubrik uppräknade arbeten.						
2:o. Anläggning af kanaler:						
Under Salutorget, Norra Esplanad och en del af Glogatan, afgår	—	—	28,780	—	—	—
Under Parkgatan, d:o	—	—	22,840	—	—	—
Under Elisabethsgatan från Nikolaigatan till kanalen genom Kajsaniemi, införes	13,910	—	—	—	13,910	—
Under Andreaegatan från Annetill Fredriks-gatan, d:o	7,970	—	—	—	7,970	—
Under Nikolaigatan från n:o 6 till Alexandersgatan, d:o	8,900	—	—	—	8,900	—
Under Högbergsgatan från n:o 26 till kanalen genom Esplanaden, d:o	9,900	—	—	—	9,900	—
Under Ludvigsgatan till Högbergsgatan, d:o	3,700	—	—	—	3,700	—
Transport	—	—	118,020	—	61,770	—

	Transport	—	—	118,020	—	61,770	—
	Infallsbrunnar å Vestra kajen, samt Norra och Södra Esplanadgatorna, d:o	5,690	—	—	—	5,690	—
	4:o. Husbyggnader.						
	Folkskolehuset å tomterna N:ris 1 och 2 vid Malmgatan	100,000	—	35,000	—	—	—
	— 612,008: —						
XIII.	För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges framtida bestämmande, förslagsvis	30,000	—	—	—	15,000	—
	För d:o d:o, enligt Drätselkammarens bestämmande, förslagsvis, utgår	—	—	5,000	—	—	—
	Summa utgift 2,170,520: 46.						
	Inkomster.						
I.	Skuldsedlar	19,500:	—				
	Fremmande obligationer	5,208:	—				
	Aktier, 280 st. i Societetshuset	32,000:	—				
	Chaussée obligationer, invexlade	61,900:	—				
	Kontant den 31 December 1880	250,000:	—				
	Fmk 36 8,608:—						
	Af Statsverket beviljad räntefritt lån för en kanal under S. Magasinsgatan från Gardesmanegen (innestår i Finlands Statskontor såsom olyftadt)	8,600:	—				
	Fmk 377,208:—						
	Härifrån afdragas:						
	1:o. Klara Wilhelmina Törmäläs fond, kapital	18,465:	47				
	2:o. Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande, kapital	8,084:	10				
	3:o. Grundfonden för en asyl för vanartade barn, kapital	20,000:	—				
	Transport	—	—	158,020	—	82,460	—

	Transport	—	—	158,020	—	82,460	—
	4:o. Fonden för chaussé obligationernas amortering	13,856: 84					
	5:o. Vattenverksbolaget Neptuns återstående eventuella fordran för vattenledningen	20,000: —					
	6:o. 200 st. till fattigvården donerade aktier i Societetshuset	22,800: —					
	7:o. För återbetalning af lånet från Statskontoret reserverade medel	150,000: —					
	Fmk 253,206: 41		124,001	59	—	—	56,800
II.	Å skuldsedlar, förslagsvis		1,000	—	—	—	1,000
	<i>Anm.</i> i första kolumn ang. de donerade fonderna utgår.						
IV.	Efter posten „Chaussée-arrende införes:						
	<i>Hyra för narinkbodarna</i>		8,093	—	8,093	—	—
	Efter 9:de Hufvudtiteln införes följande poster:						
	Lån på längre återbetalningstid än två år:						
	För återställande af de till fattigvården och feberlasarettet donerade fondernas kapitalbelopp (I första kolumn: „Förstärkte Stadsfullmäktiges beslut d. ⁵ / ₁₂ 1879“)	180,812: —					
	För folkskolehuset å tomterna N:ris 1 & 2 vid Malmgatan („Förstärkte Stadsfullmäktiges beslut d. ¹⁷ / ₁₂ 1879“	100,000: —					
	(Häraf lyftas enligt öfverenskommelse med Statskontoret 60,000 mk d. 1 Maj 1881.)						
	För ryska proviantmagasinet (Förstärkte Stadsfullmäktiges beslut d. ¹⁰ / ₉ 1875)	200,000: —					
	Transport		—	—	166,113	—	140,260

	Transport	—	—	166,113	—	140,260	—
För ombyggnad af qvarnen vid Gammelstaden, förslagsvis, beroende af förstärkte Stadsfs pröfning . . 62,000: —	542,812	—	—	—	—	22,800	—
Uttaxering.							
Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skatteören skattskyldige medlemmar uttaxeras	583,329	78	—	—	—	3,053	—
Summa	—	—	166,113	—	166,113	—	—

Helsingfors den 20 December 1880.

Rättelser till Magistratens tryckta Utgifts och Inkomstförslag för 1881.

Utgifter.

- II. Magistraten. Anm. Står: pupillsassa, läs: pupillkassa.
 " Pensioner. Står: Magistr. beslut d. 21¹/₃ 1862, d. 22¹/₁₀ 1870. Rådmansekan S. S. F. Decker; bör vara: Magistr. beslut d. 13¹/₅ 1857, d. 1¹/₉ 1870. Rådmansekan J. S. T. Decker.
 Står: C. A. Öhrnbergs trenne barn; läs: tvenne.
 III. Drätselkontoret. Står: Stadsfs beslut af d. 4 Mars 1879; bör vara d. 11 Mars 1879.
 " Tolagskontoret. Står: S. F:s besl. af d. 2¹/₈ 1876; bör vara d. 2¹/₃ 1876.
 Hamnkontoret. 1 äldre vaktmästare. Står: beklädshjelp; läs: beklädshjelp.
 IV. Gatubelysningen. Står: 243,164 t.; läs: 243,464 t.
 Står på tvenne ställen: S. F:s besl. d. 30¹/₉ 1877; bör vara d. 20¹/₉ 1877.
 V. Brandstället. Står: medecin; läs: medicin.
 VI. Polisnärningen. Bokstafven b. införes framför Polisnärningen och ej framför Ordningsspolisen.
 Står: S. F:s besl. 1880: bör vara d. 12¹/₁₀ 1880.
 VII. Sundh. o. sjukvården. Står: Magistr. besl. d. 31¹/₁₁ 1869; torde böra vara d. 27¹/₁₁ 1869.
 Står: Ved och betjening; bör vara: Ved och belysning.
 IX. Folkskolorna. Arvoden. Står: 4 timlärare; bör vara: 4 timlärarinnor.
 Folkbibliotheket. Står: S. F:s besl. d. 28¹/₁₂ 1879; bör vara d. 28¹/₁₂ 1878.
 X. Inqvartering. Står: gifte och ogifte; bör vara: gifte och ogifte.
 XI. Förvaltning. Står: S. F. besl. d. 1¹/₆ 1880; läs: d. 21¹/₈ 1880.
 XII. 7:o. Stadens planteringar. Står: kapellsplanaden; läs: kapellesplanaden.
 XIII. Diverse. Står: För revisioner; läs: För revisionen.

Inkomster.

- VI. Står på tvenne ställen: utländningar; bör vara: utländingar.
 VII. Står: Personal fattigafgift; läs: Personel fattigafgift.
 " Står: Jordafkastning från fattigvården; läs: fattiggården.
 " Står: ryska Alexanders gymnasium; läs: ryska Alexanders gymnasium.

Helsingfors, Hufvudstadsbladets Tryckeri, 1880.

Utgifts- och inkomstförslag för år 1881

i

Helsingfors stad,

upprättadt med ledning af dertill utaf Drätselkammaren aflemnade upplysningar i enlighet med 58 § uti Kejsrerliga förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, af

Magistraten.

		Bokstafven angif- ver utgiftens be- skaffenhet enligt ofvånberopade §.			<i>Smc.</i>	<i>fl.</i>	<i>Smc.</i>	<i>fl.</i>
UTGIFTER.								
~~								
I. Stadens skulder.								
Beviljadt 1812.	a	1:0	Å lånet för stadens reglering, utgörande den $^{31}/_{12}$ 1880 <i>Smc.</i> 84,160, erlägges till Finlands Statskontor den $^{15}/_{1}$ 1881 i amortering 2 ^{0} / $_{100}$ å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Smc.</i> 264,400	—	—	—	5,288	—
Revers $^{25}/_{1}$ 1845.								
” $^{21}/_{1}$ 1846.								
” $^{27}/_{1}$ 1847.								
Revers $^{1}/_{10}$ 1837.	a	2:0	Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den $^{31}/_{12}$ 1880 till <i>Smc.</i> 17,532 i återstående kapital, inbetalas till Statskontoret den $^{1}/_{10}$ 1881 i amortering 2 ^{0} / $_{100}$ å det ursprungliga beloppet <i>Smc.</i> 125,714 . . . samt ränta å 4 ^{0} / $_{100}$ å förestående oguldna belopp	2,516	—	—	—	—
				701	28	—	3,217	28
Revers af d. $^{1}/_{5}$ 1863.	a	3:0	Å lånet för chausséerna, utgörande den $^{31}/_{12}$ 1880 i återstående kapital <i>Smc.</i> 64,453: 71, inbetalas till Statskontoret den $^{1}/_{5}$ 1881 en annuitet af 5 $^{1}/_{2}$ ^{0} / $_{100}$ å det ursprungliga beloppet <i>Smc.</i> 100,000, eller ränta å 4 ^{0} / $_{100}$ å det oguldna beloppet <i>Smc.</i> och återstoden af annuiteten i amortering	2,578	15	—	—	—
				2,921	85	—	5,500	—
Chaussée reglemente den $^{26}/_{1}$ 1865, § 6.	a	4:0	a) å Chausséeobligationerna, uppgående sedan den $^{1}/_{2}$ 1875 till <i>Smc.</i> 140,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 ^{0} / $_{100}$ ränta <i>Smc.</i>	7,650	—	—	—	—

Ifall dessa fonder upp- länas för kommunens räkning. Kommunen förvaltar dessa fonder. K. Senatens resolution d. 9/10 1876. Drätselkamm. regl. d. 13/10 1876, § 15 mom. 2 Guvernörens utslag den 13 Sept. 1879 och förstärkte Stadsfull- mäktiges beslut den 5:te Dec. s. å.	a	(b) Till Chaussée obligationernas amorte- ringsfond, utgörande den $31/12$ 1880 <i>Tmf.</i> 13,856: 84, ränta under 1881 å 3 % .	415	71	8,065	71
	a	5:o Ränta å 6 % för år 1881: å de utan närmare bestämning till de fattige donerade fonder 60,646: 30 . . .	3,638	78		
	a	6:o Ränta å 6 % för 1881 å fonden för fe- berlasarettet, kapital <i>Tmf.</i> 10,000 . . .	5,529	94	10,248	72
	a	7:o Ränta å 5 % för 1881 å Klara Wilhel- mina Törmäläs fond, hvars bokförda kapital den $31/12$ 1880 uppgår till <i>Tmf.</i> 18,465: 47	1,080	—	600	—
	a	8:o Ränta å 5 % för 1881 å fonden för dyg- digt tjenstefolks belönande, uppgående den $31/12$ 1880 till <i>Tmf.</i> 8,084: 10			923	27
	a	9:o Å vattenledningslånet <i>Tmf.</i> 1,500,000: —, hvarå amorteringen vidtager 1887, er- lägges 5 % ränta den $1/5$ och $1/11$ 1880 med tillsammans			404	21
	c	10:o Å ett kassakreditiv å <i>Tmf.</i> 200,000 som under år 1881 tilläfsventyrs måste upp- tagas, erlägges i provision 1 % och ränta förslagsvis	2,000	—	75,000	—
	c	11:o Å ett af Statsverket genom reskript af den $19/2$ 1879 på 2 år beviljadt lån för stadens reglering å <i>Tmf.</i> 350,000, erlägges till Statskontoret under 1881 ett års ränta å 5 %	4,000	—	6,000	—
	c	12:o Ränta å 5 % för 1881 å fonden för van- artade barn, uppgående i kapital till <i>Tmf.</i> 20,000			17,500	—
		13:o Kapitalbeloppet af de utan närmare be- stämning till de fattige donerade fon- der			1,000	—
		14:o Kapitalbeloppet å de med vissa före- skrifter till de fattige donerade fonder			60,646	30
		15:o Kapitalbeloppet å den s. k. Arnellska fonden			92,165	70
		16:o Kapitalbeloppet af Fonden för Feber- lasarettet			18,000	—
	200 st. Societetshus bolags aktier . . . . . — <i>Tmf.</i> 337,359: 19.			10,000	—	
				22,800	—	
II. Stadens embetsverk.						
Magistraten.						
Kejs. Senatens resol. d. 9/1, 1876.	b	1 politieborgmästare, lön	7,000:	—		
	b	hyresmedel	2,000:	—	9,000	—

1869 års stat.	b	1 justitierådman, lön	3,500: —		
S. F:s beslut ^o / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	1,000: —		
1869 års stat.	b	viceordförande-arvode	1,000: —	5,500	—
" " "	b	1 politierådman, lön		3,500	—
" " "	b	1 d:o, lön	3,200: —		—
S. F:s beslut d. ^o / ₂₂ 76.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,200	—
1869 års stat.	b	1 d:o (vakant), lön		3,200	—
K. kungörelsen d. 31 Augusti 1876, mom. 3:o.		Anm. Under ledigheten tillfaller sistsagde lön, med afdrag af vikariens arvode <i>Smc</i> 200 i månaden, Civilstatens enke- och pupillsassa.			
1869 års stat.	b	2 Notarier, lön	1,600: —	3,200	28,600
Rådstufvurätten:					
1869 års stat.	b	1 Justitieborgmästare, lön	7,000: —		
S. F:s beslut ^o / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	2,000: —	9,000	—
1869 års stat.	b	3 Justitierådman, lön	3,800: —		
S. F:s beslut d. ^o / ₄ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	14,400	—
1869 års stat.	b	1 d:o lön	3,500: —		
S. F:s beslut d. ^o / ₄ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,500	—
1869 års stat.	b	1 d:o lön	3,200: —		
S. F:s beslut d. ^o / ₄ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,200	—
1869 års stat.	b	1 d:o (vakant), lön		3,200	—
K. kungörelsen den 31 Augusti 1876, mom. 3:o.		Anm. Under ledigheten tillfaller lönen för sistsagde rådmanstjänst, efter afdrag af vikariens arvode, <i>Smc</i> 200 i månaden, Civilstatens enke- och pupillkassa.			
1869 års stat.	b	Arvodet åt 2:ne afdelnings ordf.	1,000: —	2,000	—
1869 års stat.	b	4 notarier för civilprotokollet, lön	1,600: —	6,400	—
K. S:ns skrivf. ^o / ₁₁ 73.	b	4 d:o för kriminal d:o, lön	2,000: —	8,000	51,700
Magistratens och Rådstufvurättens					
<i>a) gemensamma biträden.</i>					
1869 års stat.	b	1 magistratssekreterare och notarius publicus, lön		1,600	—
" " "	b	1 aktuarie, lön	2,000: —		
S. F:s beslut ^o / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	500: —	2,500	—
1869 års stat.	b	1 kanslist, lön		1,200	—
K. S:ns skrivf. ^o / ₁₁ 73.	b	1 translator för ryska språket		1,000	—
S. F:s beslut d. ^o / ₄ 75.	b	1 translator för finska språket		400	—
K. S:ns skrivf. ^o / ₁₁ 73.	b	2 stadsfiskaler, lön	2,000: —		
S. F:s beslut ^o / ₄ 75.	b	dyrtidstillägg	500: —	5,000	—
<i>b) betjening:</i>					
K. S:ns skrivf. ^o / ₁₁ 73.	b	3 stadsfogdar, lön	1,200: —		
S. F:s beslut ^o / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	400: —	4,800	—
S. F:s beslut d. ^o / ₁₉ 78 och d. ^o / ₁₁ 1879.	b	4 bitr. d:o arvoden, förslagsvis under 9 månader	1,200: —	4,800	—

K. S:ns skrivf. ¹¹ / ₁₁ 73.	b	3 exekutionsbetjenter, lön	600: —			
S. F:s beslut ⁹ / ₁ 75.	b	dyrtidstillägg	200: —	2,400	—	
K. S:ns skrivf. d. ¹⁸ / ₈ 73.	b	10 stadsbetjente, lön	600: —			
Magistr. besl. d. ¹ / ₉ 45.	b	beklädnadshjelp	28: 56			
S. F. F:s beslut d. ⁹ / ₁ 75.	b	dyrtidstillägg	200: —	8,285	60	
1869 års stat.	b	1 rådhusvaktmästare, lön	400: —			
S. F:s besl. d. ⁹ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	400: —	800	—	
S. F:s beslut den	b	1 rådhusdrenge, lön	360: —			
⁴ / ₁₂ 1875.	b	dyrtidstillägg	120: —	480	—	21,565 60
		Anm. De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.				
1869 års stat.		c). <i>expenser.</i>				4,000
		<i>Pensioner åt i stadens tjänst aflidne personers enkor och barn:</i>				
Magistr. besl. ⁹ / ₇ 46.	b	Lagmansdottren A. S. Mattens	200	—		
d.o d. ²¹ / ₃ 1862.	b	Rådmansenkan S. S. F. Decker	400	—		
" " ²² / ₁₀ 1870.	b	Magistratssekret.-dottren M. K. Wirzenius .	266	67		
d.o d. ¹⁸ / ₂ 1863.	b	Stadsfiskalsenkan J. C. Winter och hennes barn	300	—		
d.o d. ³⁰ / ₁₀ 1867.	b	Rådmansdöttrarna F. C. och H. S. Bergholm .	340	—		
d.o d. ¹⁵ / ₇ 1868.	b	Kämmersrättsordför. F. Backmanssons son A. F. och dotter J. E. Backmansson	300	—		
d.o d. ⁹ / ₂ 1875.	b	Rådmanen Crohns tre barn	600	—		
S. F:s besl. d. ¹² / ₂ 1878.	b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs trenne barn	1,200	—	3,606	67
		— <i>Fmg.</i> 121,172: 27. —				
		III. Kommunalförvaltningen.				
		Stadsfullmäktige.				
	c	1 sekreterare, arvode	2,800	—		
	c	1 notarie, d:o	2,800	—		
S. F:s beslut d. ²⁷ / ₁₂ 78.	b	1 vaktmästare, d:o	800	—		
	c	Expenser, förslagsvis	3,600	—	10,000	
		Drättselkammaren.				
	c	1 ordförande, arvode	5,000	—		
	c	5 ledamöter, ersättningar och arvoden . . .	2,000	—		
S. F:s besl. d. ²³ / ₁ 77.	b	1 sekreterare, lön	4,000	—		
	c	Kanslibitråde, vaktbetjening och expenser, förslagsvis	4,000	—		
S. F:s besl. d. ²⁷ / ₈ 76.	b	Hyra för Drätfelsammarens lokal	2,500	—	17,500	
		Drättselkontoret.				
	b	1 stadskamrerare, lön	6,000: —			
Stadsfullmäktiges beslut af d. 4 Mars 1879.	b	arvode för räkenskapernes behöriga aflemnande	400: —	6,400	—	

Stadsfullmäktiges beslut af d. 4 Mars 1879.	b	1 stadskassör, lön	5,000: —			
		missräkningspengar	800: —	5,800	—	
	b	1 äldre stadsbokhållare, lön		4,000	—	
	b	1 yngre d:o , lön		2,500	—	
	b	1 kontorsskrifvare, lön	1,200: —			
S. F:s besl. d. 9/1, 1875. D:o d:o D:o d:o		dyrtidstillägg	400: —	1,600	—	
	b	1 vaktmästare, lön	600: —			
	b	beklädnadshjelp	28: 56			
	b	dyrtidstillägg	200: —	828	56	
	c	Expenser, förslagsvis		2,000	—	23,128
Anm. Stadskamrerarens och Stadskassörens aföningar bestridas till ett sammanlagdt belopp af <i>Frk</i> 3,000 med inqvarteringsmedel.						
Tolagskontoret.						
Stadsfullmäktiges beslut af d. 7/11 1878.	b	1 vågmästare, för inkommande expeditionen (sysslan vakant), lön	3,600: —			
	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	400: —	4,000	—	
Magistratens beslut af den 20/4 1864.	b	1 vågmästare för utgående expeditionen, lön	2,200: —			
	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	200: —	2,400	—	
Magistratens beslut af den 2/3 1862.	b	Ersättning åt vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis		400	—	
	b	1 vaktmästare, lön	600: —			
Magistratens beslut af 26/3 1862.	b	beklädnadshjelp	28: 56			
	b	dyrtidstillägg	200: —	828	56	
S. F:s besl. af d. 2/8 1876. " " " 31/8 1875.	b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren		500	—	
Mag:s besl. d. 18/2 1873	b	Arvode för kringbärande af debetsedlar		350	—	
	c	Mätarearvode, förslagsvis		800	—	
Enligt kontrakter.	b	Hyra för tull- och packhusmagasiner		4,200	—	
	c	Expenser, förslagsvis		800	—	14,278
Hamnkontoret.						
Stadsfullmäktiges beslut af d. 29/5 1878.	b	1 Hamnkaptén, lön	3,000: —			
	b	4 % af uppboriden, förslagsvis	2,744: 80	5,744	80	
	b	1 hamnmästare i Sörnäs, lön.	2,000: —			
	b	Hyresmedel	600: —	2,600	—	
	b	1 hamnkontorsbokhållare, lön	2,500: —			
	b	2 % af uppboriden	1,372: 40	3,872	40	
	b	1 äldre vaktmästare, lön	900: —			
	b	beklädnadshjelp	100: —	1,000	—	
	b	1 yngre vaktmästare, lön	800: —			
	b	beklädnadshjelp	100: —	900	—	

Stadsfullmäktiges be- slut af d. ²⁸ / ₅ 1878.	b	4 hamnkonstaplar, lön . . . . . 650: —				
	b	beklädnadshjelp . . . . . 100: —	3,000	—		
		An m. 2:ne d:o i Sörnäs vakanta, besättas ej under år 1881.				
Stadsfullmäktiges be- slut af d. ³¹ / ₁₂ 1877.	b	2 packare- och vräkare, lön . . . . . 400: —	800	—		
	b	1 parmmätareälderman	200	—		
		Arvode för uppbörden af kokhusafgifterna	100	—		
	c	Rengöring af hamnar, kajer m. m., förslagsvis	900	—		
	c	Expenser, förslagsvis	600	—	19,717	20
		Byggnadskontoret.				
St. F:s beslut d. ¹⁵ / ₆ 1877.	b	1 stadsingeniör, lön . . . . . 7,000: —	7,600	—		
	c	resemedel . . . . . 600: —	3,600	—		
	b	1 biträdande ingeniör, arvode	2,000	—		
D:o D:o	b	1 bokhållare, lön	3,000	—		
Stadsfullmäktiges be- slut d. ²⁷ / ₁₂ 1878.	b	1 trädgårdsmästare, arvode	1,440	—		
Magistr. besl. ⁹ / ₆ 1871.	b	2 parkvakter, jemte fri bostad, lön 720: —	720	—		
	c	1 skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön				
	c	Biträde vid arbetsledning, mätning- gar och projekters uppgörande 1,900: —				
	c	Biträde till mätningar för omregle- ring och utvidgning af gällande stadsplan, företrädesvis af kamp- malmen och villorna N:o 43 samt från och med N:o 45 till och med N:o 69 . . . . . 5,000: —				
	c	Affattning af Mejlans samt de villo- områden, hvilkas arrendetid ut- går år 1882 . . . . . 1,750: —				
	c	Upprättandet för Magistratens ar- kiv af ett exemplar af stadens tomtbok jemte kartorna öfver stadens byggnadsplan och till dem hörande beskrifningar, för- slagsvis . . . . . 1,000: —	9,650	—		
S. F:s besl. d. ²⁰ / ₄ 1878.	b	Hyra för byggnadskontorets lokal	650	—		
	c	Expenser, förslagsvis	500	—	29,160	
		— <i>Imc.</i> 113,784: 32. —				
		IV. Gatubelysningen.				
		a) <i>Gasbelysningen:</i>				
Kontrakt om gaslys- nings införande i Hel- singsfors af d. ³⁰ / ₆ 1860.	b	69 lyktor af 1:a och 2:a klas- sen, enhvar lysande 2,894 timmar 50 minuter . . . . . 199,743 t. 30'				
	b	208 lyktor af 3:dje kl., enhvar lysande 1,170 timmar 30 m. 243,164 t. —				
	b	226 lyktor af 4:de kl., enhvar lysande 2,146 timmar 30 min. 485,109 t. —				
S. F:s besl. d. ³⁰ / ₆ 1877.		503 lyktor, lysande tillsammans 928,316 t. 30'	37,132	66		
		å 4 <i>mi.</i> per timme				

S. F. besl. d. 20/6 1878.	c	6 st. lyktor till Drättselkammarens disposition, förslagsvis	280	92		
d:o d:o d. 23/6 1878	b	Garanterad vinst å rörledningen till 13 lyktor	1,073	—		
d:o d:o d. 20/6 1877.	b	D:o D:o D:o 12 D:o	948	60		
d:o d:o d. 23/6 1878.	b	Enligt §§ 31 och 32 i gaslysningskontraktet tillkommer en utgift af, förslagsvis	3,829	88		
	b	1 Gaskontrollör, arvode	1,000	—	44,265	6
<i>b) Terpentinelbelysningen.</i>						
Kontrakt d. 27/7 1879 på grund af S. F:s besl. d. 14/7 1876 samt 12 och 16 §§ i Drättselreglem.	b	181 st. redan uppställda terpentinelyktor å 112 <i>Smf.</i>	20,272	—		
	c	30 st. nya. att uppställas å platser som af Drättselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	3,360	—		
	b	Tillskottsafgift för 20 lyktor, som lysa 1 timme längre	200	—		
Magistr. besl. 27/7 1874.	b	Belysning i Sörnäs, förslagsvis	1,000	—		
	c	Utsträckning af tiden för belysningen från och med den 15 Augusti till den 1 September och från och med den 15 April till och med den 1 Maj.				
		211 Terpentinelyktor, å 50 <i>ru.</i> per dag, 33 dagar	3,381	50	28,213	50
— <i>Smf.</i> 72,478: 56. —						
V. Brandverket.						
<i>a) Hyror:</i>						
St. F:s besl. d. 21/12 1875.	b	Hyra för brandmanskapet vid norra tornet	2,500	—		
Enl. kontr. d. 20/1 1876.	b	D:o D:o vid södra tornet	4,400	—	6,900	—
<i>b) Eldning och lysning:</i>						
	c	40 famnar björkved, entreprenad å 17: 30	692	—		
	c	100 „ barrved, D:o å 12: 70	1,270	—		
	c	Ljus och olja, förslagsvis	1,200	—	3,162	—
<i>c) Redskapens underhåll, förslagsvis . . . . .</i>						
<i>d) Aflöningar och andra förmåner:</i>						
Brandordning af år 1869.	b	1 brandmästare, lön . . . . . 3,200: — hyresmedel . . . . . 600: —	3,800	—		
	b	1 underbrandmästare lön	1,000	—		
	b	1 sekreterare vid Brandkommissionen	600	—		
	b	1 sprutmästare, äldre, lön . . . . . 560: —		—		
Brandkom. besl. 2/3 1875 godkändt af S. F. d. 22/12 1876.	b	dyrtidstillägg . . . . . 100: —		—		
Brandordn. 1869.	b	beklädnadshjelp . . . . . 60: —		—		
Br. komis. besl. 24/3 1873.	b	skrifvarehjelp . . . . . 40: —	760	—		

Brandkom. besl. $\frac{2}{6}$ 1875 godk. af St. F. $\frac{22}{13}$ 1876.	c	1 sprutmästare, yngre, lön	560: —			
	b	dyrtidstillägg	100: —			
Brandordn. 1869. Br. kom. besl. $\frac{24}{3}$ 1873.	b	beklädnadshjelp	60: —			
	b	skrifvarehjelp	40: —	760	—	
Brandordn. 1869. Br. kom. besl. $\frac{3}{4}$ 1862.	c	1 maskinist, lön		300	—	
	c	1 eldare, lön		480	—	
Brandordningen af år 1869.	b	1 vaktmästare, lön		200	—	
	b	2 kosthållerskor, lön	240: —	480	—	
St. F:s besl. d. $\frac{11}{8}$ 1875.	b	60 st. brandkonstaplar, lön	240: —			
	b	beklädnadshjelp	40: —			
Br. kom:s besl. $\frac{20}{2}$ 1876. d:o d:o d. $\frac{28}{2}$ 1872.	b	dyrtidstillägg	60: —	20,400	—	
	c	Arvode för värden af brunnarne		620	—	
	b	Arvode för värden af brandverkets telegraf		150	—	29,550
<i>e) Brandstallet, 12 hästar:</i>						
	c	4,380 Lisp. hö, entreprenad, å 1: 65		7,227	—	
	c	73 tunnor hafra, d:o å 12: 90		941	70	
	c	Skoning och medecin, förslagsvis		500	—	
	c	Underhåll af seldon m. m., förslagsvis		200	—	8,868 70
<i>f) Inköp af nya redskap m. m.:</i>						
	c	1 ny spruta till södra tornet, med slangar och öfriga tillbehör, förslagsvis		3,200	—	
	c	4 par slangbärare å 40 <i>Smf.</i>		160	—	
	c	Räddningskorg (konstruerad af B. Hellsten)		150	—	
	c	4 st. hakstegar å 50 <i>Smf.</i>		200	—	
	c	6 st. bälten och hakar för „stegmanskapets“ behof å 15 <i>Smf.</i>		90	—	
	c	Uppköp af diverse verktyg till tornen, såsom hyflar, sågar m. m.		300	—	4,100
<i>g) Diverse:</i>						
	c	Arvoden vid brandsyner, förslagsvis		820	—	
	c	Gratifikationer, vatten till eldsvådor m. m., förslagsvis		1,500	—	2,320
— <i>Smf.</i> 57,900: 70. —						
VI. Polis- och fångvården.						
Polisinrättningen.						
Kejs. Förordn. af den $\frac{20}{6}$ 1876		1 Polismästare, lön	6,000: —			
		hyresmedel	1,500: —			
		underhåll af 2 hästar & åkdon	1,500: —	9,000	—	
		1 underpolismästare, lön	4,000: —			
		hyresmedel	1,200: —			
		underhåll af häst och åkdon	800: —	6,000	—	

		2 ledamöter i poliskammaren	600: --	1,200	
		1 sekreterare, lön	1,400: --		
		hyresmedel	600: --	2,000	
		2 notarier, lön	1,200: --	2,400	
		2 kanslisters, lön	1,000: --	2,000	
	<i>b</i>	Ordningspolisen.			
		2 kommissarier, lön	1,500: --		
		hyresmedel	600: --		
		tjenstgöringsarvode	300: --	4,800	
		8 öfverkonstaplar, lön	750: --		
		tjenstgöringsarvode	750: --	12,000	
		30 äldre konstaplar, lön	500: --		
		tjenstgöringsarvode	400: --		
		beklädnadshjelp	200: --	33,000	
		32 yngre konstaplar, lön	400: --		
		tjenstgöringsarvode	400: --		
		beklädnadshjelp	200: --	32,000	
		Detektiva polisen.			
		1 kommissarie, lön	1,500: --		
		hyresmedel	800: --		
		tjenstgöringsarvode	500: --	2,800	
		1 öfverkonstapel, lön	1,000: --		
		tjenstgöringsarvode	800: --	1,800	
		6 konstaplar, lön	500: --		
		tjenstgöringsarvode	500: --		
		beklädnadshjelp	200: --	7,200	
	<i>b</i>	Expenser		1,140	
		Läkare arvode		600	
		Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikationer		1,000	
		Hyra för 2:dra polisvaktkontoret (N:o 15 Andreæg.)		2,400	
					121,340
		Stadshäktet.			
	<i>b</i>	1 fängelsevaktmästare, lön		300	
	<i>b</i>	6 fångknektar, lön	500: --		
	<i>b</i>	dyrtidstillägg	100: --	3,600	
	<i>b</i>	1 vaktvinna (förutom fri bostad)		300	
	<i>b</i>	2 politiekarlar	360: --	720	
	<i>b</i>	Religiös vård		600	
	<i>c</i>	Förnödenheter, förslagsvis		1,000	
					6,520
		- <i>Samt</i> 127,860: --			
S. F:s besl. 1880.					
En del uthyrd, se VII inkomst.					
Magistr. besl. $\frac{5}{2}$ 1873.	<i>b</i>				
D:o d:o $\frac{28}{4}$ 1873.	<i>b</i>				
S. F:s besl. $\frac{15}{11}$ 1875.	<i>b</i>				
D:o d:o $\frac{13}{4}$ 1875.	<i>b</i>				
K. S:ns skrivf. $\frac{2}{9}$ 1875.	<i>b</i>				
Magistr. besl. $\frac{2}{12}$ 1867.	<i>b</i>				
S. F:s besl. $\frac{5}{12}$ 1876.	<i>b</i>				

		VII. Sundhets och sjukvården.			
S. F:s besl. ²⁰ / ₉ 1877.	b	1 stadsläkare, lön	5,400: —		
" " "	b	hyresmedel	1,600: —	7,000	—
" " "	b	2 distriktsläkare	3,000: —	6,000	—
	c	1 sekreterare		800	—
Magistr. besl. ²¹ / ₁₁ 1869.	b	1 barnmorska, lön		300	—
	c	Expenser och betjening, förslagsvis		800	—
S. F:s besl. ²¹ / ₁₂ 1875.	b	Bidrag till hyra för besigtningsslokal		600	—
" " ²¹ / ₁₀ 1878.	b	Hyra för ordinarie sjukhuset		3,800	—
" " ²⁸ / ₆ 1878.	b	1 ekonom		1,200	—
	c	1 föreståndarinna, arvode, detta år disponerad af sundhetsnämnden, användes eventuellt, i sin helhet eller delvis, som tillökning i hyran för sjukhuslokalen		500	—
	c	1 sjuksköterska, å 45 <i>Smf.</i> per månad		540	—
	c	1 d:o å 40 <i>Smf.</i> " " " "		480	—
	c	1 dreng, lön	240: —		
	c	kostpenningar	288: —	528	—
	c	Kost för 25 sjuke å 60 <i>pr.</i> per dag för 365 dagar, förslagsvis		5,475	—
	c	Läkemedel, förslagsvis		1,000	—
	c	Tvätt, förslagsvis		400	—
	c	Ved och betjening, förslagsvis		1,200	—
	c	Remont af lasarets persedlar och diverse, förslagsvis		1,000	—
		— <i>Smf.</i> 31,623: —			31,623
		VIII. Fattigvården.			
Fattigv. regl. 1863.	b	1 ordförande i direktionen, lön	1,600: —		
S. F:s besl. ⁹ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	1,400: —	3,000	
d:o d:o ²⁸ / ₆ 1877.	b	1 sekreterare, lön	1,200: —		
	b	arvode	400: —	1,600	
Kyrkost. d. ¹⁷ / ₉ 1874.	b	1 vaktmästare		400	
S. F:s besl. ¹⁸ / ₆ 1877.	b	Hyra för direktionens lokal	500: —		
	c	städning af densamma	60: —	560	
Kyrkost. ⁵ / ₆ 1872.	b	1 inspektor vid arbets- och fattiggården jemte fri bostad och ved, lön	2,000: —		
	b	extra arvode	500: —	2,500	
S. F:s besl. ²¹ / ₁₀ 1875.	b	1 predikant		1,000	
Kyrkost. ¹⁷ / ₆ 1874.	c	1 sjuksköterska för fattiggården		420	
	c	1 d:o för de på sjukhuset intagna		420	9,900
	c	Arvode för tillsyningsmän		1,200	
	c	För inspektionsresor		400	1,600
	c	Understöd åt de fattige:			
		ständiga, förslagsvis	39,000: —		
		tillfälliga, d:o	3,000: —	42,000	
	c	Beklädnad för de fattiga å fattiggården samt medellösa folkskolebarn, förslagsvis		4,000	

Kyrkost. d. 1/7 1873.	c	Kost för de fattiga i arbets- och fattiggården samt i inrättningens lasarett, förslagsvis	20,000	—	91,400	—
	c	Sjukvård, förslagsvis	2,800	—		
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å dårvårdsanstalten, förslagsvis	9,000	—		
	c	Läkemedel, förslagsvis	2,600	—		
	c	Inventarier, d:o	500	—		
	c	Ved, d:o	3,000	—		
	c	Foder för 2 hästar, förslagsvis	300	—		
	c	Brandstodsafgifter	700	—		
	b	Pension åt f. d. fattighusinspektorn Eklund	500	—		
	c & d	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	6,000	—		
— <i>Tmf.</i> 102,900: —						
IX. Undervisningsväsendet.						
a) <i>Navigationsskolan.</i>						
S. F:s besl. 10/2 1876.	b	Hyra	2,400	—	2,870	—
	c	Ved, inkl. huggning, förslagsvis	470	—		
b) <i>Realskolan.</i>						
S. F:s besl. 10/8 1876. Enligt kontrakt.	b	Hyra för skollokalen	6,000	—	12,150	—
	c	Ved och belysning, förslagsvis	850	—		
	c	Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
	b	Hyresmedel åt rektor	1,200	—		
	b	d:o åt 3 lärare å 900 <i>Tmf.</i>	2,700	—		
	b	Aflöning åt 1 vaktmästare	400	—		
c) <i>Slöjdskolan.</i>						
	c	Anslag			5,000	—
d) <i>Folkskolorna.</i>						
Löner:						
	b	1 lärare, lön med 5 års förhöjning	2,200: —		2,316	67
		ytterligare 5 års förhöjning från 1 juni 1881	116: 67			
	b	3 lärare, lön	2,000: —		6,600	—
		5 års förhöjning	200: —			
	b	1 lärare, lön	2,000		10,916	67
	b	1 lärarinna, lön	1,500: —			
		15 års förhöjning	450: —		1,950	—
	b	2 lärarinnor, lön	1,500: —		3,600	—
		10 års förhöjning	300: —			
	b	1 lärarinna, lön	1,500: —		1,685	—
		5 års förhöjning	150: —			
		ytterligare 5 års förhöjning från 6 Okt. 1881	35: —			
	b	2 lärarinnor, lön	1,500: —		3,300	—
		5 års förhöjning	150: —			
Reglem. 1870. Kyrkost. 17/6 1873 och S. F:s besl. 12/3 1878.						

Reglem. 1870. Kyrkost. ¹⁷ / ₈ 1873 och S. F:s besl. ¹² / ₃ 1878.	b	4 lärarinnor, lön	1,200: —	5,760	23,899	
		10 års förhöjning	240: —			
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —	1,348		
		5 års förhöjning	120: —			
		ytterligare 5 års förhöjning från 6 Oktober 1881	28: —	1,320		
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —			
		5 års förhöjning	120: —	1,240		
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —			
		5 års förhöjning från 1 September 1881	40: —	1,296		
	b	1 lärarinna, lön från vaxelundervisnings skolans tid	1,200: —			
	2 lärarinnor, lön	2,400	4,000	6,400		
b	1 inspektor	400				
b	1 sekreterare i direktionen	1,000	1,000			
b	1 ekonom	1,000				
b	1 vaktmästare	1,000	18,000			
	Arvoden.					
b	9 biträdande lärare	2,000: —	1,125			
b	1 sånglärare	625				
b	1 d:o		13,500			
b	9 biträdande lärarinnor	1,500: —				
b	7 extra ordinarie lärarinnor	1,200: —	1,000			
b	1 sånglärarinna	500				
b	1 d:o	600: —	2,400			
c	4 timlärare, förslagsvis	600: —				
c	Arvoden för vikarier och sannolikt förökad lärarepersonal under hösttermin, förslagsvis	4,000	49,550			
	Öfriga kostnader.					
c	Hyror för skollokaler (<i>Frå.</i> 4,800 för redan hyrda och förslagsvis <i>Frå.</i> 1,000 för nya) .	5,800	2,000			
c	Undervisningsmaterial, förslagsvis	1,300				
c	Material för handarbeten d:o	1,500	3,500			
c	Ny skolmöbel och reparationer af äldre, förslagsvis	2,500				
c	Ved, förslagsvis	2,634	33			
c	Belysning, förslagsvis	33				
c	Underhållskostnader för skolornas gårdar och diverse	19,234	33			
	e) Folkbibliotheket och läsesalen.					
S. F:s besl. ²⁹ / ₃ 1876.	b	Hyra	2,000	640		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	640			
	c	Böcker, tidskrifter och inbindning, förslagsvis	1,000	1,200		
S. F:s besl. ²⁹ / ₃ 1876.	b	1 bibliothekarie, förslagsvis	1,200			
	c	Biträde vid utlåningen, förslagsvis	600			

S. F:s besl. d. 28 ₁₂ 1879.	b	1 vaktmästare, lön	280	—		
	c & d	Diverse och oförutsedda utgifter, förslagsvis.	280	—		
	c & d	d:o d:o i händelse af flyttning, förslagsvis	1,000	—		7,000
		— <i>Små</i> 137,020: —				
		X. Staden åliggande allmänna onera.				
		<i>a) Skjutshållning.</i>				
	b	Entreprenad, 12 hästar	675			8,100
		<i>b) Kronoutlagor.</i>				
	b	Båtsmansvakans afgift för 1880	576	—		
	b	Boskapspenningar och utsädesavgift.	53	04		629 04
		<i>c) Inqvartering.</i>				
		Hyresmedel åt:				
		1 gift generallöjtnant	3,600	—		
		6 gifta generalmajorer . . . . . 3,204: —	19,224	—		
		5 gifta stabsofficerare med regementsbefälhavare rättigheter. . . . . 2,796: —	13,980	—		
		1 ogift d:o med d:o	2,400	—		
		29 gifte stabsofficerare utan förenämnde rättigheter . . . . . 1,896: —	54,984	—		
		5 ogifta d:o d:o . . . . . 1,500: —	7,500	—		
		20 gifta kaptener och stabskaptener	1,440: —	—		28,800
		36 ogifta d:o d:o . . . . . 1,008: —	36,288	—		
		10 gifta löjtnanter, underlöjtnanter och fänrikar . . . . . 1,008: —	10,080	—		
		52 ogifta d:o d:o . . . . . 648: —	33,696	—		
		15 personer underbefäl	900	—		
		Gensd'arme-styrelsens kansli	1,200	—		
		3 kanslirum . . . . . 240: —	720	—		
		Stallrum för 43 hästar . . . . . 60: —	2,580	—		
		För resande militärer	4,000	—		219,952
		För natura kvarter upphyrd lokal				75,000
		<i>Eldning och lysning.</i>				
		450 famnar björkved . . . . . à 21: 70	9,765	—		
		250 famnar barrved . . . . . à 16: 20	4,050	—		
		2,700 skålp. talgljus . . . . . à — 53	1,431	—		15,246
		<i>Löner och arvoden:</i>				
S. F:s besl. 25 ₁ 1878.	b	1 ordförande, arvode	2,000	—		
D:o d. 18 ₈ 1877.	b	1 kvartermästare	2,000	—		
D:o d. 28 ₁₂ 1878.	b	1 sekreterare	1,600	—		
D:o d. 22 ₁₂ 1876.	b	1 translator	400	—		
D:o d. 4 ₁₀ 1876.	b	1 vaktmästare	800	—		
D:o d. 27 ₆ 1876.	b	hyra för nämndens lokal	2,000	—		8,800

I och 4 §§ 28 kap. B. (B. Guvern:s resol. d. 14₃ 1878. Drätselk. besl.)

Inqv. reglem. af den 19₁ 1876.

S. F:s besl. d. 11₁ 1879.

	<i>c & d</i>	<i>Oförutsedda behof och extra inqvartering, förslagsvis</i>	20,000	—	
	<i>c</i>	Afkortning å de uttaxerade medlem, förslagsvis	5,000	—	25,000
		— Inqvart. <i>Fmk</i> 343,998: —			
		— Öfriga onera <i>Fmk</i> 8,729: 04. —			
		XI. Vattenledningen.			
		<i>Förvaltning, drift och underhåll:</i>			
S. F:s besl. 11/8 1880.	<i>b</i>	Drift och skötsel till 1 Juli 1881 enligt kontrakt med Ingeniör R. Huber	8,000	—	
D:o d:o 21/8 1880.	<i>b</i>	Kontrollerande ingenjörens arvode för samma tid	2,400	—	
	<i>c</i>	För senare halfåret förslagsvis samma summa	10,400	—	
	<i>c</i>	Underhållskostnader	3,200	—	
	<i>c</i>	Inköp och profning af vattenmätare	2,400	—	
	<i>c</i>	Arrende för filtrerområdet i Gammelstaden, underhåll af och brandförsäkringspremier för ekonomibyggnader och pumphus derstädes	4,400	—	30,800
		<i>Utvidgningar:</i>			
	<i>c</i>	Rörnätets utsträckning från norra ändan af Unionsgatan till Rieks tapetfabrik å Broholmen, enligt särskildt kostnadsförslag	13,200	—	
	<i>c</i>	Inrättande af en dricksbassin för hästar å Broholmen, att utföras i sammanhang med föregående arbete	1,600	—	14,800
		— <i>Fmk</i> 45,600 —			
		XII. Byggnader och allmänna arbeten.			
		<i>Underhåll af:</i>			
	<i>c</i>	1:o Staden tillhöriga hus och byggnader			10,000
		2:o Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer, såsom stenvägning, påfyllning eller omläggning af stadens andelar uti följande gator och platser samt deras förseende med infallsbrunnar för dagvattnet.			
	<i>c</i>	Östra Henriksgatan, från Alexandersgatan till chausséen	6,860	—	
	<i>c</i>	Kaserngatan, längs adr. N:o 21 och Kasern-torget, jemte infallsbrunn	3,590	—	
	<i>c</i>	Eriksgatan, längs sqvären vid Lappviksgatan och adr. N:o 27	3,910	—	
	<i>c</i>	Simonsgatan, mellan Georgs- och Vestra Henriksgatorna	4,320	—	

	<i>c & d</i>	<i>Oförutsedda behof och extra inqvartering, förslagsvis</i>	20,000	—	
	<i>c</i>	Afkortning å de uttaxerade medlen, förslagsvis	5,000	—	25,000
		— Inqvart. <i>Fmf</i> 343,998: —			
		— Öfriga onera <i>Fmf</i> 8,729: 04. —			
		XI. Vattenledningen.			
		<i>Förvaltning, drift och underhåll:</i>			
S. F:s besl. 1/6 1880.	<i>b</i>	Drift och skötsel till 1 Juli 1881 enligt kontrakt med Ingeniör R. Huber	8,000	—	
D:o d:o 21/6 1880.	<i>b</i>	Kontrollerande ingenjörens arvode för samma tid	2,400	—	
	<i>c</i>	För senare halfåret förslagsvis samma summa	10,400	—	
	<i>c</i>	Underhållskostnader	3,200	—	
	<i>c</i>	Inköp och profning af vattenmätare	2,400	—	
	<i>c</i>	Arrende för filterområdet i Gammelstaden, underhåll af och brandförsäkringspremier för ekonomibyggnader och pumphus derstädes	4,400	—	30,800
		<i>Utvidgningar :</i>			
	<i>c</i>	Rörnätets utsträckning från norra ändan af Unionsgatan till Rieks tapetfabrik å Broholmen, enligt särskildt kostnadsförslag	13,200	—	
	<i>c</i>	Inrättande af en dricksbassin för hästar å Broholmen, att utföras i sammanhang med föregående arbete	1,600	—	14,800
		— <i>Fmf</i> 45,600 —			
		XII. Byggnader och allmänna arbeten.			
		<i>Underhåll af:</i>			
	<i>c</i>	1:o <i>Staden tillhöriga hus och byggnader</i>			10,000
		2:o <i>Gator, kanaler, afstoppdiken och kajer, såsom stenläggning, påfyllning eller omläggning af stadens andelar uti följande gator och platser samt deras förseende med infallsbrunnar för dagvattnet.</i>			
	<i>c</i>	Östra Henriksgatan, från Alexandersgatan till chausséen	6,860	—	
	<i>c</i>	Kaserngatan, längs adr. N:o 21 och Kasernorget, jemte infallsbrunn	3,590	—	
	<i>c</i>	Eriks-gatan, längs sqvären vid Lappviksgatan och adr. N:o 27	3,910	—	
	<i>c</i>	Simons-gatan, mellan Georgs- och Vestra Henriksgatorna	4,320	—	

c	Stora Robertsgatan, från Albergsgatan till östra Tvärgatan emellan Stora Roberts- och Rödbergsgatorna.	2,270	—	
c	Georgsgatan jemte infallsbrunnar	4,340	—	
c	Sandvikstorget, påfyllning och planering	2,500	—	
c	Stenläggning af Parkgatan	15,000	—	
c	Påfyllning och planering af öppna platsen emellan Simonsgatan och ryska militär kasernen	1,500	—	
c	Reparation af brolock och handräcken å Långa bron	12,710	—	
c	Öfrigt underhåll	15,000	—	72,000
	<i>3:o. Brunnar och vattenuppfordringsverk m. m. för brandväsendet:</i>			
c	Ombyggnad af brunnen å trekantiga platsen emellan Lappviks-, Eriks- och Albertsgatorna	1,500	—	
c	Diverse reparationer	2,000	—	3,500
	<i>4:o. Stadens allmänna landsvägar och vägarne inom staden till afstjelningsplatserna:</i>			
c	Aflöning af 3 vakter, förslagsvis	2,100	—	
c	Öfrigt underhåll	3,500	—	5,600
	<i>5:o. Forsby hemmans vägalott:</i>			
c	Reparation af körbana, trummor, handräcken och broar, förslagsvis			3,200
	<i>6:o. Stadens chausséer.</i>			
c	Reparation af körbanor och trummor, förslagsvis	6,000	—	
c	Reparation af hus, förslagsvis	300	—	
c	D:o handräcken, d:o	600	—	6,900
	<i>7:o. Stadens planteringar och trädskola.</i>			
c	Reparation af hägnader, förslagsvis	1,500	—	
c	Jernstakettet å södra, östra och vestra sidorna af kapellsplanaden	3,708	—	
c	Öfrigt underhåll	15,000	—	20,208
	<i>8:o. Stadens hamnar.</i>			
c	Muddring, förslagsvis			3,000
	<i>9:o. Latriner och pissoirer:</i>			
c	Förnämligast renhållning, förslagsvis			2,000

	10:o. <i>Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar</i>		12,000	
c	11:o. <i>Twättbryggor, bojar, lyktstolpar, vedmått, arbetsredskap, materialvakters aflöande och diverse oförutsedda utgifter</i>		10,000	
	Nybyggnader.			
	1:o. <i>Planering af gator:</i>			
c	Påfyllning och omläggning af Norra Esplanadgatan	18,270		
c	Påfyllning af mellersta Esplanaden	16,880		
c	Omläggning af Konstantinsgatan vid brandtornet jemte infallsbrunnar	4,100		
c	D:o af Östra skilnaden, längs skilnaden och trekantiga torget jemte infallsbrunnar	4,670		
c	Gångbana emellan Alexanders- och Konstantinsgatan	640		
c	Nubbstens gång framför vestra kajen	3,710		48,270
	2:o. <i>Anläggning af kanaler:</i>			
c	Under Salutorget, Norra Esplanad- och en del af Glogatan	28,780		
c	Under Wladimirsgatan, från Fredriks- till Albertsgatan	6,730		
c	Under Eriksgatan, från tomterna N:ris 6 & 7 till Lappviksgatan	8,870		
c	Under Fredriksgatan, från Malm- till Eriksgatan	7,310		
c	Under Parkgatan	22,840		
c	Aflopsdike genom kvarteret N:o 109 Forellen	410		74,940
	3:o. <i>Allmänna afträden och pissoirer:</i>			
c	Spillningskast för Kaisaniemi värdshus, muradt af tegel i cement	850		
c	Pissoirer af jern 3 st. . . . . å 1,200 <i>Smc</i>	3,600		4,450
	4:o. <i>Husbyggnader:</i>			
c	Folkskolehuset å tomterne N:ris 1 & 2 vid Malmgatan	135,000		
	Ryska proviantmagasinet, förslagsvis	200,000		
c	Ombyggnad af qvarnen i Gammelstaden, förslagsvis	62,000		397,000
	— <i>Smc</i> 673,068 —			

XIII. Diverse.

	<i>c</i>	Taxerings- och pröfningsnämndernas sekreterare, arvode	1,600: —			
		Expenser, förslagsvis	900: —	2,500	—	
	<i>c</i>	För revisioner af stadens räkenskaper för år 1880		2,100	—	
	<i>c</i>	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis		5,737	38	
S. F:s besl. ⁹ / ₁₀ 1875.	<i>b</i>	Anslag för signalering af middagstimmen		300	—	
" " " " "	<i>b</i>	För stormvarningstelegram, förslagsvis		250	—	
	<i>c</i>	Afkortning af uttaxerade medel, utom inkvarteringen		30,000	—	
	<i>c</i>	Brandstodsafgifter, förslagsvis		1,600	—	
	<i>c</i>	Arvode åt Mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalsslängden (för uppbörden af personella fattigafgifter)		100	—	
S. F:s besl. ¹⁸ / ₂ 1880.	<i>b</i>	Anslag till Marias asyl för 1881		7,500	—	
" " " " "	<i>b</i>	D:o till stipendiefonden för elever i af staden underhållna skolor för 1881		2,500	—	
	<i>c & d</i>	För oförutsedda behof enl. Stadsfullmäktiges framtida bestämmande, förslagsvis		15,000	—	
	<i>c</i>	För d:o d:o, enligt Drätselkammarens bestämmande, förslagsvis		5,000	—	
						72,587 38
				Summa <i>Smc.</i>		2,246,080 46

		Fmg.		7½		Fmg.		7½		
INKOMSTER.										
I. Beräknas behållning från 1880.										
Chaussé obl. regl. } d. 26 ¹ 1865 § 4. } K. S:ns beslut d. 29 ³ } 1879 (på två år från } lyftningsdagen). }	a	Skuldsedlar	33,500	—						
	Fremmande obligationer	5,208	—							
	Aktier, 280 st. i societetshuset	32,000	—							
	Chaussée obligationer, invexlade	61,900	—							
	Kontant den 31 December 1880	120,000	—							
		<i>Fmg.</i>	252,608	—						
	Af statsverket beviljad rentefritt lån för en kanal från Gardesmanëgen (innestår i Finlands statskontor såsom olyftadt)		8,600	—						
		<i>Fmg.</i>	261,208	—						
	Härifrån afdrages:									
	1:o Klara Wilhelmina Törmäläs fond, kapital		18,465: 47							
2:o Fonden för dygtigt tjenstefolks belönande, kapital		8,084: 10								
3:o Fonden för vanartiga barn		20,000: —								
4:o Fonden för Chaussée obligationernas amortering		13,856: 84								
5:o Vattenverksbolaget Neptuns återstående eventuella fordran för vattenledningen		20,000: —	80,406	41		180,801		59		
II. Räntor.										
Dräts. regl. 13 ¹⁰ 1876 } § 15. } Chausséeoblig. regl. } 26 ¹ 1865 § 4. } Tillfaller kommunen } som underhåller hela } lasarettet. } Fonderna utan uppgif- } vet särskildt ändamål, } se I utgift. } Donerade och andra, } se I inkomst. }		Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	4,000	—						
	Å fremmande obligationer, förslagsvis	250	—							
	Å skuldsedlar d:o	2,000	—							
	Å chaussée obligationer d:o	2,500	—							
	Å Elgska donationen (Fonden för en fattigskola, hvarföre och som folkskola finnes, räntan tillfaller kommunen)	2,042	76							
	Å fonden för feberlasarettet	600	—							
	Å för underhåll af fattiga donerade fonder	3,638	78							
	Dividend å aktier, förslagsvis	3,360	—				18,391		54	
	III. Tomtlösen.									
	Byggnadsordn. d. 1 ¹ } 1875 § 7. }		För odisponerade tomter, förslagsvis	15,000	—					
		För arrendetomter d:o	50,000	—		65,000		—		

K. S:s resol. d. 21 ₁ 1879.	c	IV. Stadens fasta egendom.				
Kongl. försäkr. d. 23 ₁₂ 1789 §§ 1 & 4.		Donerade hemmans räntor, förslagsvis . . . Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, förslagsvis	10,000 17,800			
K. Förordn. d. 8 ₁₁ 1873 § 6.		Arrenden för tomter, förslagsvis . . . . . Arrenden för jordlägenheter, villa områden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	3,000 55,000			
		Chaussée arrende, förslagsvis . . . . . Simhusafgifter, d:o . . . . . Fiskevattens afgifter, d:o . . . . . Tillfälliga arrenden, d:o	18,075 400 670 500			
					105,445	
	c	V. Tomtören.				
	c	VI. Inkomstgivande rättigheter.				
Kejs. för. d. 31 ₁₂ 1877. K. Kungörel. af s. dag. K. S:s skriv. d. 12 ₉ 1878. 3 % af tullsatsen.		Tolag, ordinarie, förslagsvis <i>Fmg</i> 46,000: — „ inqvarterings, d:o „ 23,000: —	69,000			
Trafiktaxan d. 6 ₁₁ 77. D:o d:o.		Trafikafgifter, förslagsvis . . . . . Mätningafgifter, d:o	130,000 1,600			
S. F:s besl. d. 1 ₆ 1876. Trafiktaxan d. 6 ₁₁ 77. D:o d:o.		Transitomagasinshyra, d:o . . . . . Hamnafgifter, d:o 62,000: — Broafgifter, d:o 3,200: —	100 62,000 3,200			
D:o d:o. D:o d:o. D:o d:o.		Ballastafgifter, d:o 400: — Vågafgifter, d:o 1,200: — Kokhusafgifter, d:o 200: —	400 1,200 200			
K. res. och förkl. påstå- dernas besv. d. 10 ₁₀ 1723.)		Marknadsafgifter, d:o 950: — Auktionsprovision, d:o	67,950 700			
K. Förordn. d. 30 ₃ 1879. D:o d:o.		Afgifter för begagnandet af bord, stånd eller disk och försäljning å torg etc., förslagsvis Afgifter af utländningar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	100 200			
K. F. d. 30 ₃ 1869.		Mångleriafgifter, enligt § 2 af förordningen af den 30 Juni 1869, förslagsvis	500			
Särsk. K. S:s res. Fattigvårds regl. d. 28 ₁ 1862. D:o d:o.		Biljardafgifter d:o . . . . . Afgifter för tillställningar mot entrée, förslagsvis	352 2,500			
K. stadga d. 21 ₁₀ 1698.) Fattigv. regl. 28 ₁ 63.) D:o d:o.		Månatliga afgifter till de fattiga af utländningar, förslagsvis . . . . . Boupptecknings procenter, förslagsvis	1,500 6,000			
1 § 32 kap. R. B. och särsk. författn. K. Förkl. 8 ₁₁ 1650. K. Res. d. 1 ₉ 1664. D:o d. 23 ₁₂ 1697. Fattigvårds regl. d. 28 ₁ 1863.		Kollektmedel d:o . . . . . Sakören, stadens andel, d:o 800: — D:o, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis . 2,000: — D:o, de fattigas andel, d:o . 300: —	280 800 3,100			
		Absentieböter	1,000			
					1,602	20

K. kungörelsen d. 6 ¹² 1877.		Afgifter för i Ryssland vistande personer, förslagsvis	2,000	286,882
K. Förordn. d. 17 ³ 1879 Reglemente för den kommunala sjukvården i H:fors af d. 12 ¹¹ 1879. K. Förordn. d. 17 ³ 1879, ang. allmänna fattigvården i landet. Fattigv. regl. af d. 28 ¹ 1863. Reglem. för folkskolorna i H:fors af d. 26 ¹⁵ 1870.	c	VII. Diverse.		
Öfverloppsrum — se VI. Polisinrättningen å Utgifts sid.	c	Personal fattigafgift, förslagsvis	10,000	
K. F:n d. 20 ¹⁵ 1878.	c	För sjukvård å feberlasarettet, förslagsvis	500	
	c	Fattighjorns arbeten, d:o	900	
	c	Jordafkastning från fattigvården, d:o	400	
	c	Ersättning för underhåll af fattige, d:o	2,700	
	b	Elevers i folkskolan afgifter, d:o	2,500	
	b	D:o d:o handarbeten, d:o	897	24
	b	Hyror för lokaler i folkskolehusen, d:o	760	
	b	Boklån, förslagsvis	1,000	
	b	Hyra för 2:ne rum i 2:dra polisvaktkontorets lokal, förslagsvis	400	
	b	Hundskatt, förslagsvis	2,000	22,057
	b	Bidrag till Brandverket af ryska theatern och ryska Aleaxanders gymnasium		490
		VIII. Statsbidrag.		
K. S:ns besl. d. 4 ¹⁵ 1874. D:o res. d. 9 ¹⁵ 1878.		a) Till Folkskolorna	26,000	
K. Förordn. d. 24 ¹⁵ 1876.		b) „ Polisinrättningen	73,280	
		c) „ Inqvarteringen, $\frac{2}{3}$ af inqvarteringsutgifterna efter afdrag af inqvarteringstolagen, samt $\frac{2}{3}$ af bidraget ur inqvarteringsmedlen till Stadskamreres och Stadskassörens aflöning, stort <i>Smc</i> 3,000, förslagsvis	215,998	67
K. S:ns bref 9 ¹⁰ 1877.		d) „ Gatubelysning	10,000	
K. Förordn. d. 9 ¹⁵ 1873. K. kung. d. 22 ¹ 1879.		e) „ Brandverket	8,210	
		f) „ Stadens andel i bränvinsskatten, förslagsvis	4,927	44
		IX. Vattenledningen.		
Taxa för vattenutdelningen från vattenledningen af år 1876.	c	För vattenförsäljning, förslagsvis		75,000
	d	Det belopp, som ytterligare erfordras		1,151,994
		<i>Föreslås att:</i>		
		Upplånas.		565,612
		och uttaxeras		586,382
		<i>Summa Smc</i>		2,246,080
		<i>Summa Smc</i>		1,151,994
				78

Helsingfors Stads

Utgifts- och inkomstförslag för år 1881.

Fastställt af Stadsfullmäktige den 28 December 1880.

		Bokstaven anger utgiftens beskaffenhet enligt ofvannäberopade §.							
						<i>Fmf.</i>	<i>pt.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>pt.</i>
UTGIFTER.									
~~									
I. Stadens skulder.									
Beviljad 1812.	a	1:o	Å	lånet för stadens reglering, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1880 <i>Fmf.</i> 84,160, erlägges till Finlands Statskontor den $\frac{15}{1}$ 1881 i amortering 2 $\frac{0}{100}$ å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmf.</i> 264,400	—	—	5,288	—	
Revers d. $\frac{25}{1}$ 1845.									
” $\frac{24}{1}$ 1846.									
” $\frac{27}{1}$ 1847.									
Revers d. $\frac{1}{10}$ 1837.	a	2:o	Å	lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den $\frac{31}{12}$ 1880 till <i>Fmf.</i> 17,532 i återstående kapital, inbetalas till Statskontoret den $\frac{1}{10}$ 1881 i amortering 2 $\frac{0}{100}$ å det ursprungliga beloppet <i>Fmf.</i> 125,714 . . . samt ränta å 4 $\frac{0}{100}$ å förestående oguldna belopp	2,516	—			
					701	28	3,217	28	
Revers d. $\frac{1}{5}$ 1863.	a	3:o	Å	lånet för chausséerna, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1880 i återstående kapital <i>Fmf.</i> 64,453: 71, inbetalas till Statskontoret den $\frac{1}{5}$ 1881 en annuitet af 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{100}$ å det ursprungliga beloppet <i>Fmf.</i> 100,000, eller ränta å 4 $\frac{0}{100}$ å det oguldna beloppet <i>Fmf.</i> och återstoden af annuiteten i amortering	2,578	15			
					2,921	85	5,500		
Chaussée reglemente d. $\frac{26}{1}$ 1865, § 6.	a	4:o	a)	å Chausséeobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1875 till <i>Fmf.</i> 140,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 $\frac{0}{100}$ ränta <i>Fmf.</i>	7,650	—			
			b)	Till Chaussée obligationernas amorteringsfond, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1880 <i>Fmf.</i> 13,856: 84, ränta under 1881 å 3 $\frac{0}{100}$.	415	71	8,065	71	
	a	5:o	Ränta å 6 $\frac{0}{100}$ förslagsvis för hela år 1881: å de utan närmare bestämning till de fattige donerade fonder <i>Fmf.</i> 60,646: 30	3,638	78				

		å de med vissa föreskrifter till de fattige donerade fonder <i>Fmf.</i> 92,165: 70	5,529	94		
		å den s. k. Arnellska fonden 18,000 .	1,080	—	10,248	72
	a	6:o Räkta å 6 % förslagsvis för hela år 1881 å fonden för feberlasarettet, kapital <i>Fmf.</i> 10,000			600	—
	a	7:o Räkta å 5 % för 1881 å Klara Wilhelmina Törmäläs fond, hvars bokförda kapital den $\frac{31}{12}$ 1880 uppgår till <i>Fmf.</i> 18,465: 47			923	27
	a	8:o Räkta å 5 % för 1881 å fonden för dygdigt tjenstefolks belönande, uppgående den $\frac{31}{12}$ 1880 till <i>Fmf.</i> 8,084: 10			404	21
K. Senatens resolution d. $\frac{9}{10}$ 1876.	a	9:o Å vattenledningslånet <i>Fmf.</i> 1,500,000: —, hvarå amorteringen vidtager 1887, erlägges 5 % ränta den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1880 med tillsammans			75,000	—
Drätselkamm. regl. d. $\frac{13}{10}$ 1876, § 15 mom. 2.	c	10:o Å ett kassakreditiv å <i>Fmf.</i> 200,000 som under år 1881 tilläfsventyrs måste upptagas, erlägges i provision 1 % . . . och ränta förslagsvis	2,000	—		
			4,000	—	6,000	—
K. Senatens reskript d. $\frac{19}{12}$ 1879.	b	11:o Å ett af Statsverket på 2 år beviljadt lån för stadens reglering å <i>Fmf.</i> 350,000, lyftade i rater d. $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{9}$ o. $\frac{1}{12}$ 1880, erlägges till Statskontoret under 1881 ett års ränta å 5 %			17,500	—
	c	12:o Räkta å 5 % för senare hälften af år 1880 samt hela år 1881 å grundfondens för inrättande af en asyl för vanartade barn från denna kommun, donerad till staden den $\frac{10}{5}$ 1880 med <i>Fmf.</i> 20,000			1,500	—
		13:o Kapitalbeloppet af de utan närmare bestämning till de fattige donerade fonder			60,646	30
		14:o Kapitalbeloppet å de med vissa föreskrifter till de fattige donerade fonder			92,165	70
		15:o Kapitalbeloppet å den s. k. Arnellska fonden			18,000	—
		16:o Kapitalbeloppet af Fonden för Feberlasarettet			10,000	—
		17:o Kapitalbeloppet af Enkefru Soltikoffs fond till förmon för feberlasarettet jemte upplupna räntor			2,400	—
		— <i>Fmf.</i> 317,459: 19.				
		II. Stadens embetsverk.				
		Magistraten.				
	b	1 politieborgmästare, lön	7,000:	—		
	b	hyresmedel	2,000:	—	9,000	—
Kejs. Senatens resol. d. $\frac{7}{13}$ 1876.						

1869 års stat.	b	1 justitierådman, lön	3,500: —			
S. F:s beslut $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	1,000: —			
1869 års stat.	b	viceordförande-arvode	1,000: —	5,500	—	
" " "	b	1 politierådman, lön		3,500	—	
" " "	b	1 d:o, lön	3,200: —			
S. F:s beslut d. $\frac{22}{12}$ 76.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,200	—	
1869 års stat.	b	1 d:o (vakant), lön		3,200	—	
K. kungörelsen d. 31 Augusti 1876, mom. 3:o.		Anm. Under ledigheten tillfaller sistsagde lön, med afdrag af vikariens arvode $\frac{1}{2}$ 200 i månaden, Civilstatens enke- och pupillkassa.				
1869 års stat.	b	2 Notarier, lön	1,600: —	3,200	—	28,600
Rådstufvurätten:						
1869 års stat.	b	1 justitieborgmästare, lön	7,000: —			
S. F:s beslut $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	2,000: —	9,000	—	
1869 års stat.	b	3 justitierådman, lön	3,800: —			
S. F:s beslut d. $\frac{9}{4}$ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	14,400	—	
1869 års stat.	b	1 d:o lön	3,500: —			
S. F:s beslut d. $\frac{9}{4}$ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,500	—	
1869 års stat.	b	1 d:o lön	3,200: —			
S. F:s beslut d. $\frac{9}{4}$ 75.	b	dyrtidstillägg	1,000: —	4,200	—	
1869 års stat.	b	1 d:o (vakant), lön		3,200	—	
K. kungörelsen den 31 Augusti 1876, mom. 3:o.		Anm. Under ledigheten tillfaller lönen för sistsagde rådmanstjenst, efter afdrag af vikariens arvode, $\frac{1}{2}$ 200 i månaden, Civilstatens enke- och pupillkassa.				
1869 års stat.	b	Arvoden åt 2:ne afdelnings ordf.	1,000: —	2,000	—	
1869 års stat.	b	4 notarier för civilprotokollet, lön	1,600: —	6,400	—	
K. S:ns skrivf. $\frac{21}{11}$ 73.	b	4 d:o för kriminal d:o, lön	2,000: —	8,000	—	51,700
Magistratens och Rådstufvurättens						
<i>a) gemensamma biträden.</i>						
1869 års stat.	b	1 magistratssekreterare och notarius publicus, lön		1,600	—	
" " "	b	1 aktuarie, lön	2,000: —			
S. F:s beslut $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	500: —	2,500	—	
1869 års stat.	b	1 kanslist, lön		1,200	—	
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 73.	b	1 translator för ryska språket		1,000	—	
S. F:s beslut d. $\frac{9}{4}$ 75.	b	1 translator för finska språket		400	—	
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 73.	b	2 stadsfiskaler, lön	2,000: —			
S. F:s beslut $\frac{9}{4}$ 75.	b	dyrtidstillägg	500: —	5,000	—	11,700
<i>b) betjening:</i>						
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 73.	b	3 stadsfogdar, lön	1,200: —			
S. F:s beslut $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	400: —	4,800	—	
S. F:s beslut d. $\frac{16}{4}$ 78 och d. $\frac{4}{11}$ 1879.	b	4 bitr. d:o arvoden, förslagsvis under 9 månader	1,200: —	4,800	—	

K. S:s skrivf. ¹¹ / ₁₁ 73.	b	3 exekutionsbetjenter, lön	600: —			
S. F:s beslut ⁹ / ₁ 75.	b	dyrtidstillägg	200: —	2,400	—	
K. S:s skrivf. d. ¹⁸ / ₁₆ 73.	b	10 stadsbetjente, lön	600:			
Magistr. besl. d. ¹ / ₆ 45.	b	beklädnadshjelp	28: 56			
S. F. F:s beslut d. ⁹ / ₄ 75.	b	dyrtidstillägg	200: —	8,285	60	
1869 års stat.	b	1 rådhusvaktmästare, lön	400: —			
S. F:s besl. d. ⁶ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	400: —	800	—	
S. F:s beslut d. ⁴ / ₁₂ 1875.	b	1 rådhusdreg, lön	360: —			
	b	dyrtidstillägg	120: —	480	—	21,565 60
		Anm. De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.				
		c) <i>expenser.</i>				4,000 —
1869 års stat.		<i>Pensioner åt i stadens tjänst aflidne personers enkor och barn:</i>				
Magistr. besl. ⁶ / ₁₇ 46.	b	Lagmansdottren A. S. Mattens	200	200	—	
d:o d. ¹³ / ₅ 1857.	b	Rådmansenkan J. S. T. Decker	400	400	—	
" " ¹ / ₉ 1870.	b	Magistratssekret.-dottren M. K. Wirzenius .	266	266	67	
d:o d. ¹⁸ / ₁₂ 1863.	b	Stadsfiskalsenkan J. C. Winter och hennes barn	300	300	—	
d:o d. ³⁰ / ₁₀ 1867.	b	Rådmansdöttrarna F. C. och H. S. Bergholm	340	340	—	
d:o d. ³⁰ / ₁₀ 1867.	b	Kämmersrättsordför. F. Backmanssons son A. F. och dotter J. E. Backmansson	300	300	—	
d:o d. ¹⁵ / ₇ 1868.	b	Rådmannen Crohns' tre barn	600	600	—	
d:o d. ⁹ / ₂ 1875.	b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs tvenne barn	1,200	1,200	—	3,606 67
S. F:s besl. d. ¹² / ₂ 1878.	b	— <i>Inf.</i> 121,172: 27. —				
		III. Kommunalförvaltningen.				
		Stadsfullmäktige.				
	c	1 sekreterare, arvode förslagsvis	2,800	2,800	—	
	c	1 notarie, d:o d:o	2,800	2,800	—	
S. F:s beslut d. ²⁷ / ₁₂ 78.	b	1 vaktmästare, d:o	800	800	—	
	c	Expenser, förslagsvis	3,600	3,600	—	10,000 —
		Drätselkammaren.				
	c	1 ordförande, arvode	4,000	4,000	—	
	c	5 ledamöter, ersättningar och arvoden . . .	2,000	2,000	—	
S. F:s besl. d. ²³ / ₁ 77.	b	1 sekreterare, lön	5,000	5,000	—	
	c	Kanslibiträde, vaktbetjening och expenser, förslagsvis	4,000	4,000	—	
S. F:s besl. d. ²⁷ / ₆ 76.	b	Hyra för Drätselkammarens lokal	2,500	2,500	—	17,500 —
		Drätselkontoret.				
	b	1 stadskamrerare, lön	6,000: —			
S. F:s besl. d. ¹¹ / ₃ 1879.	b	arvode för räkenskapernes behöriga aflemnande	400: —	6,400	—	

S. F:s besl. d. $11/3$ 1879.	b	1 stadskassör, lön	5,000: —			
		missräkningspengar	800: —	5,800	—	
	b	1 äldre stadsbokhållare, lön		4,000	—	
	b	1 yngre d:o , lön		2,500	—	
S. F:s besl. d. $9/4$ 1875 D:o d:o D:o d:o	b	1 kontorsskrifvare, lön	1,200: —			
		dyrtidstillägg	400: —	1,600	—	
	b	1 vaktmästare, lön	600: —			
	b	beklädnadshjelp	28: 56			
	b	dyrtidstillägg	200: —	828	56	
	c	Expenser, förslagsvis		2,000	—	23,128
			Anm. Stadskamrerarens och Stadskassörens aflöningar bestridas till ett sammantaget belopp af $\text{Fr}c$ 3,000 med inqvarteringsmedel.			
Tolagskontoret.						
S. F:s beslut d. $7/11$ 1878.	b	1 vågmästare, för inkommande expeditionen (sysslan vakant), lön	3,600: —			
	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	400: —	4,000	—	
Magistr:s beslut d. $20/4$ 1864.	b	1 vågmästare för utgående expeditionen, lön	2,200: —			
	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	200: —	2,400	—	
Magistr:s beslut d. $26/3$ 1862.	b	Ersättning åt vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis		400	—	
	b	1 vaktmästare, lön	600: —			
Magistr:s beslut d. $26/3$ 1862.	b	beklädnadshjelp	28: 56			
	b	dyrtidstillägg	200: —	828	56	
S. F:s besl. af d. $2/5$ 1876.	b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren		500	—	
" " " $31/8$ 1875.	b	Arvode för kringbärande af debetsedlar		350	—	
Magistr. besl. d. $19/2$ 1873	c	Mätarearvode, förslagsvis		800	—	
	b	Hyra för tull- och packhusmagasiner		4,200	—	
Enligt kontrakter.	c	Expenser, förslagsvis		800	—	14,278
						56
Hamnkontoret.						
S. F:s beslut d. $28/5$ 1878.	b	1 hamnkaptan, lön	3,000: —			
	b	4 % af uppbörden, förslagsvis	2,744: 80	5,744	80	
	b	1 hamnmästare i Sörnäs, lön	2,000: —			
	b	Hyresmedel	600: —	2,600	—	
	b	1 hamnkontorsbokhållare, lön	2,500: —			
	b	2 % af uppbörden	1,372: 40	3,872	40	
	b	1 äldre vaktmästare, lön	900: —			
	b	beklädnadshjelp	100: —	1,000	—	
	b	1 yngre vaktmästare, lön	800: —			
	b	beklädnadshjelp	100: —	900	—	

S. F:s beslut d. $\frac{28}{6}$ 1878.	b	4 hamnkonstaplar, lön . . . . . 650: —			
	b	beklädnadshjelp . . . . . 100: —	3,000	—	
		An m. 2:ne d:o i Sörnäs vakanta, besättas ej under år 1881.			
D:o d:o d. $\frac{31}{12}$ 1877.	b	2 packare- och vräkare, lön . . . . . 400: —	800	—	
	b	1 parmmätareälderman	200	—	
	c	Arvode för uppboriden af kokhusafgifterna	100	—	
	c	Rengöring af hamnar, kajer m. m., förslagsvis	900	—	
	c	Expenser, förslagsvis	600	—	19,717 20
Byggnadskontoret.					
S. F:s beslut d. $\frac{15}{6}$ 1877.	b	1 stadsingeniör, lön . . . . . 7,000: —			
	b	resemedel . . . . . 600: —	7,600	—	
D:o D.o.	c	1 biträdande ingenjör, arvode	3,600	—	
S. F:s beslut d. $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 bokhållare, lön	2,000	—	
	b	1 trädgårdsmästare, arvode	3,000	—	
Magistr. besl. $\frac{9}{6}$ 1871.	b	2 parkvakter, jemte fri bostad, lön . . . . . 720: —	1,440	—	
	b	1 skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön	720	—	
	c	Biträde vid mätningar, förslagsvis 1,000: —			
	c	Biträde till mätningar för omreglering och utvidgning af gällande stadsplan, företrädesvis af Kampmalmen och området emellan Lappviken, Edesviken och vestra chausséen, förslagsvis . . . . . 5,000: —			
	c	Affattning af Mejlans samt de villområden, hvilkas arrendetid utgår år 1882, förslagsvis . . . . . 1,750: —			
	c	Utskrifning för Magistratens arkiv af ett exemplar af stadens tomtbok, förslagsvis . . . . . 400: —	8,150	—	
S. F:s besl. d. $\frac{20}{6}$ 1878.	b	Hyra för byggnadskontorets lokal	650	—	
	c	Expenser, förslagsvis	500	—	27,660
		— <i>Int.</i> 112,284: 32. —			
IV. Gatubelysningen.					
a) Gasbelysningen:					
	b	69 lyktor af 1:a och 2:a klassen, enhvar lysande 2,894 timmar 50 minuter . . . . . 199,743 t. 30'			
	b	208 lyktor af 3:dje kl., enhvar lysande 1,170 timmar 30 m. 243,464 t. —			
	b	226 lyktor af 4:de kl., enhvar lysande 2,146 timmar 30 min. 485,109 t. —			
		503 lyktor, lysande tillsammans 928,316 t. 30'			
		å 4 $\frac{7}{10}$ per timme	37,132	66	
Kontrakt om gasbelysningens införande i Helsingfors d. $\frac{29}{6}$ 1860.					

S. F. besl. d. 23/5 1878.	c	6 st. lyktor till Drättselkammarens disposition, förslagsvis	280	92		
	b	Garanterad vinst å rörledningen till 13 lyktor	1,073			
	b	D:o D:o D:o 12 D:o	948	60		
d:o d:o d. 23/5 1878.	b	Enligt §§ 31 och 32 i gaslysningskontraktet tillkommer en utgift af, förslagsvis	3,829	88		
d:o d:o d. 20/5 1877.	b	1 Gaskontrollör, arvode	1,000	—	44,265	6
d:o d:o d. 23/4 1878.						
		<i>b) Terpentinelbelysningen.</i>				
	b	181 st. redan uppställda terpentinelyktor å 112 <i>Fm.</i>	20,272	—		
Kontrakt d. 27/7 1879 på grund af S. F:s besl. d. 14/7 1876 samt 12 och 16 §§ i Drättselreglem.	c	30 st. nya. att uppställas å platser som af Drättselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	3,360	—		
	b	Tillskottsafgift för 20 lyktor, som lysa 1 timme längre	200	—		
Magistr. besl. d. 27, 1874.	b	Belysning i Sörnäs, förslagsvis	1,000	—		
	c	Utsträckning af tiden för belysningen från och med den 15 Augusti till den 1 September och från och med den 15 April till och med den 1 Maj.				
		211 Terpentinelyktor, å 50 <i>pr.</i> per dag, 33 dagar	3,381	50	28,213	50
		— <i>Fm.</i> 72,478: 56. —				
		V. Brandverket.				
		<i>a) Hyror:</i>				
St. F:s besl. d. 21/12 1875.	b	Hyra för brandmanskabet vid norra tornet	2,500	—		
Enl. kontr. d. 28/1 1876.	b	D:o D:o vid södra tornet	4,400	—	6,900	
		<i>b) Eldning och lysning:</i>				
	c	40 famnar björkved, entreprenad å 17: 30	692	—		
	c	100 „ barrved, D:o å 12: 70	1,270	—		
	c	Ljus och olja, förslagsvis	1,200	—	3,162	—
		<i>c) Redskapens underhåll, förslagsvis . . . .</i>	—	—	3,000	—
		<i>d) Aflöningar och andra förmåner:</i>				
Brandordning af år 1869.	b	1 brandmästare, lön . . . . . 3,200: — hyresmedel . . . . . 600: —	3,800	—		
	b	1 underbrandmästare lön	1,000	—		
	b	1 sekreterare vid Brandkommissionen	600	—		
Brandkom. besl. d. 2/5 1875 godkänt af S. F. d. 22/12 1876.	b	1 sprutmästare, äldre, lön . . . . . 560: —		—		
	b	dyrtidstillägg . . . . . 100: —		—		
Brandordn. 1869.	b	beklädnadshjelp . . . . . 60: —		—		
Br.komis. besl. d. 24/3 1873.	b	skrivarehjelp . . . . . 40: —	760	—		

Brandkom. besl. $\frac{2}{5}$ 1875 godk. af S. F. d. $\frac{22}{1}$ 1876. Brandordn. 1869. Br. kom. besl. $\frac{24}{3}$ 1873. Brandordn. 1869. Br. kom. besl. $\frac{9}{4}$ 1862. Brandordn. 1869. St. F:s besl. d. $\frac{11}{5}$ 1873. Br. kom:s besl. $\frac{20}{2}$ 1876. d:o d:o d. $\frac{28}{3}$ 1872.	c	1 sprutmästare, yngre, lön	560: —					
	b	dyrtidstillägg	100: —					
	b	beklädnadshjelp	60: —					
	b	skrifvarehjelp	40: —	760	—			
	c	1 maskinist, lön		300	—			
	c	1 eldare, lön		480	—			
	b	1 vaktmästare, lön		200	—			
	b	2 kosthållerskor, lön	240: —	480	—			
	b	60 st. brandkonstaplar, lön	240: —		—			
	b	beklädnadshjelp	40: —		—			
	b	dyrtidstillägg	60: —	20,400	—			
	c	Arvode för värden af brunnarne		620	—			
	b	Arvode för värden af brandverkets telegraf		150	—	29,550	—	
		<i>e) Brandstallet, 12 hästar:</i>						
	c	4,380 Lisp. hö, entreprenad, å 1: 65		7,227	—			
c	73 tunnor hafra, d:o å 12: 90		941	70				
c	Skoning och medicin, förslagsvis		500	—				
c	Underhåll af seldon m. m., förslagsvis		200	—	8,868	70		
	<i>f) Inköp af nya redskap m. m.:</i>							
c	1 ny spruta till södra tornet, med slangar och öfriga tillbehör, förslagsvis		3,200	—				
c	4 par slangbärare å 40 <i>Smc</i>		160	—				
c	Räddningskorg (konstruerad af B. Hellsten)		150	—				
c	4 st. hakstegar å 50 <i>Smc</i>		200	—				
c	6 st. bälten och hakar för „stegmanskapets“ behof å 15 <i>Smc</i>		90	—				
c	Uppköp af diverse verktyg till tornen, såsom hyflar, sågar m. m.		300	—	4,100	—		
	<i>g) Diverse:</i>							
c	Arvoden vid brandsyner, förslagsvis		820	—				
c	Gratifikationer, vatten till eldsvådor m. m., förslagsvis		1,500	—	2,320	—		
	— <i>Smc</i> 57,900: 70. —							
	VI. Polis- och fångvården.							
Kejs. Förordn. d. $\frac{29}{6}$ 1876.	b	Polisinrättningen.						
		1 Polismästare, lön	6,000: —					
		hyresmedel	1,500: —					
		underhåll af 2 hästar & åkdon	1,500: —	9,000	—			
		1 underpolismästare, lön	4,000: —					
	hyresmedel	1,200: —						
	underhåll af häst och åkdon	800: —	6,000	—				

		2 ledamöter i poliskammaren	600: —	1,200	—	
		1 sekreterare, lön	1,400: —		—	
		hyresmedel	600: —	2,000	—	
		2 notarier, lön	1,200: —	2,400	—	
		2 kanslister, lön	1,000: —	2,000	—	
		Ordningspolisen.				
		2 kommissarier, lön	1,500: —		—	
		hyresmedel	600: —		—	
		tjenstgöringsarvode	300: —	4,800	—	
		8 öfverkonstaplar, lön	750: —		—	
		tjenstgöringsarvode	750: —	12,000	—	
		30 äldre konstaplar, lön	500: —		—	
		tjenstgöringsarvode	400: —		—	
		beklädnadshjelp	200: —	33,000	—	
		32 yngre konstaplar, lön	400: —		—	
		tjenstgöringsarvode	400: —		—	
		beklädnadshjelp	200: —	32,000	—	
		Detektiva polisen.				
		1 kommissarie, lön	1,500: —		—	
		hyresmedel	800: —		—	
		tjenstgöringsarvode	500: —	2,800	—	
		1 öfverkonstapel, lön	1,000: —		—	
		tjenstgöringsarvode	800: —	1,800	—	
		6 konstaplar, lön	500: —		—	
		tjenstgöringsarvode	500: —		—	
		beklädnadshjelp	200: —	7,200	—	
S. F:s besl. d. 12/10 1880.	b	Expenser		1,140	—	
		Läkare arvode		600	—	
		Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikationer		1,000	—	
En del utlyrd, se VII inkomst.		Hyra för 2:dra polisvaktkontoret (N:o 15 Andreæg.)		2,400	—	121,340
		Stadshäktet.				
Magistr. besl. d. 5/2 1873.	b	1 fängelsevaktmästare, lön		300	—	
D:o d:o d. 28/4 1873.	b	6 fängknektar, lön	500: —		—	
S. F:s besl. d. 15/11 1875.	b	dyrtidstillägg	100: —	3,600	—	
D:o d:o d. 13/4 1875.	b	1 vaktqvinna (förutom fri bostad)		300	—	
K.S:ns skriv. d. 2/9 1875.	b	2 politiekarlar	360: —	720	—	
Magistr. besl. d. 2/12 1867.	b	Religiös vård		600	—	
S. F:s besl. d. 5/12 1876.	c	Förnödenheter, förslagsvis		1,000	—	6,520
		— <i>Samt</i> 127,860: —				

		VII. Sundhets och sjukvården.			
S. F:s besl. d. 20/9 1877.	b	1 stadsläkare, lön	5,400: —		
" " "	b	hyresmedel	1,600: —	7,000	—
" " "	b	2 distriktsläkare	3,000: —	6,000	—
	c	1 sekreterare		800	—
Magistr. besl. d. 27/11 1869.	b	1 barnmorska, lön		300	—
	c	Expenser och betjening, förslagsvis		800	—
S. F:s besl. d. 21/12 1875.	b	Bidrag till hyra för besigtningsslokal		600	—
" " d. 21/10 1878.	b	Hyra för ordinarie sjukhuset		4,000	—
" " d. 28/6 1878.	b	1 ekonom (qvinlig) utom fria rum och ved		800	—
	c	1 sjuksköterska, å 45 <i>Myk</i> per månad		540	—
	c	1 d:o å 40 <i>Myk</i> " "		480	—
	c	1 dreng, lön	240: —		—
	c	kostpenningar	288: —	528	—
	c	Kost för 25 sjuke å 60 <i>gul</i> per dag för 365 dagar, förslagsvis		5,475	—
	c	Läkemedel, förslagsvis		1,000	—
	c	Tvätt, förslagsvis		400	—
	c	Ved och belysning, förslagsvis		1,200	—
	c	Remont af lasarettens persedlar och diverse, förslagsvis		1,000	—
		— <i>Myk</i> 30,923: —			30,923
		VIII. Fattiggården.			
Fattigv. regl. 1863.	b	1 ordförande i direktionen, lön	1,600: —		
S. F:s besl. d. 9/4 1875.	b	dyrtidstillägg	1,400: —	3,000	—
d:o d:o d. 29/6 1877. {	b	1 sekreterare, lön	1,200: —		—
	b	arvode	400: —	1,600	—
d:o d:o d. 28/12 1880.	b	1 vaktmästare		600	—
d:o d:o d. 18/9 1877.	b	Hyra för direktionens lokal	500: —		—
	c	städning af densamma	60: —	560	—
Kyrkost. d. 5/6 1872.	b	1 inspektör vid arbets- och fattiggården jemte fri bostad och ved, lön	2,000: —		—
		extra arvode	500: —	2,500	—
S. F:s besl. d. 21/10 1875.	b	1 predikant		1,000	—
Kyrkost. 17/9 1874.	c	1 sjuksköterska för fattiggården		420	—
	c	1 d:o för de på sjukhuset intagna		420	—
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis		1,200	—
	c	För inspektionsresor, d:o		400	—
	c	Understöd åt de fattige:			1,600
		ständiga, förslagsvis	39,000: —		—
		tillfälliga, d:o	3,000: —	42,000	—
	c	Beklädnad för de fattiga å fattiggården samt medellösa folkskolebarn, förslagsvis		4,000	—

	c	Kost för de fattiga i arbets- och fattiggården samt i inrättningens lasarett, förslagsvis	20,000	—		
	c	Sjukvård, förslagsvis	2,800	—		
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å dårvårdsanstalten, förslagsvis	9,000	—		
	c	Läkemedel, förslagsvis	2,600	—		
	c	Inventarier, d:o	500	—		
	c	Ved, d:o	3,000	—		
	c	Foder för 2 hästar, förslagsvis	300	—		
	c	Brandstodsafgifter	700	—		
Kyrkost. d. 1/7, 1873.	b	Pension åt f. d. fattighusinspektorn Eklund.	500	—		
	c & d	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	6,000	—	91,400	—
		— <i>Smf.</i> 103,100: —				
		IX. Undervisningsväsendet.				
		<i>a) Navigationsskolan.</i>				
S. F:s besl. d. 10/2 1876.	b	Hyra	2,400	—		
	c	Ved, inkl. huggning, förslagsvis	470	—	2,870	—
		<i>b) Realskolan.</i>				
S. F:s besl. d. 12/3, 1876. Enligt kontrakt.	b	Hyra för skollokalen	6,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	850	—		
	c	Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
	b	Hysesmedel åt rektor	1,200	—		
S. F:s besl. d. 12/3, 1876.	b	d:o åt 3 lärare å 900 <i>Smf.</i>	2,700	—		
	b	Aflöning åt 1 vaktmästare	400	—	12,150	—
		<i>c) Slöjdskolan.</i>				
	c	Anslag			5,000	—
		<i>d) Folksskolorna.</i>				
		Löner:				
	b	1 lärare, lön med 5 års förhöjning 2,200: — ytterligare 5 års förhöjning från 1 juni 1881 116: 67	2,316	67		
	b	3 lärare, lön . . . . . 2,000: — 5 års förhöjning . . . . . 200: —	6,600	—		
	b	1 lärare, lön	2,000	—	10,916	67
Reglem. 1870. Kyrkost. d. 11/3, 1873 och S. F:s besl. d. 12/3, 1878.	b	1 lärarinna, lön . . . . . 1,500: — 15 års förhöjning . . . . . 450: —	1,950	—		
	b	2 lärarinnor, lön . . . . . 1,500: — 10 års förhöjning . . . . . 300: —	3,600	—		
	b	1 lärarinna, lön . . . . . 1,500: — 5 års förhöjning . . . . . 150: — ytterligare 5 års förhöjning från 6 Okt. 1881 35: —	1,685	—		
	b	2 lärarinnor, lön . . . . . 1,500: — 5 års förhöjning . . . . . 150: —	3,300	—		

Reglem. 1870. Kyrkost. d. ¹⁷ / ₃ 1873 och S. F:s besl. d. ¹² / ₃ 1878.	b	4 lärarinnor, lön	1,200: —	5,760	23,899																																
		10 års förhöjning	240: —																																		
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —	1,348																																	
		5 års förhöjning	120: —																																		
		ytterligare 5 års förhöjning från 6 Oktober 1881	28: —	1,320																																	
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —																																		
	b	1 lärarinna, lön	1,200: —	1,240																																	
		5 års förhöjning från 1 September 1881	40: —																																		
	b	1 lärarinna, lön från vexelundervisnings skolans tid	1,296	2,400																																	
	b	2 lärarinnor, lön	1,200: —																																		
b	1 inspektor	4,000	1,000																																		
b	1 sekreterare i direktionen	400																																			
b	1 ekonom	1,000	1,000																																		
b	1 vaktmästare	1,000																																			
Arvoden.																																					
b	9 biträdande lärare	2,000: —	18,000																																		
b	1 sånglärare		1,125																																		
b	1 d:o		625																																		
b	9 biträdande lärarinnor	1,500: —	13,500																																		
b	7 extra ordinarie lärarinnor	1,200: —	8,400																																		
b	1 sånglärarinna		1,000																																		
b	1 d:o		500																																		
c	4 timlärarinnor, förslagsvis	600: —	2,400																																		
c	Arvoden för vikarier och sannolikt förökad lärarepersonal under hösttermin, förslagsvis		4,000																																		
Öfriga kostnader.																																					
c	Hyror för skollokaler (<i>Fm.</i> 4,800 för redan hyrda och förslagsvis <i>Fm.</i> 1,000 för nya) .		5,800																																		
c	Undervisningsmaterial, förslagsvis		2,000																																		
c	Material för handarbeten d:o		1,300																																		
c	Ny skolmöbel och reparationer af äldre, förslagsvis		1,500																																		
c	Ved, förslagsvis		3,500																																		
c	Belysning, förslagsvis		2,500																																		
c	Underhållskostnader för skolornas gårdar och diverse, förslagsvis		2,634																										33	19,234				33			
e) Folkbibliotheket och läsesalen.																																					
S. F:s besl. d. ²⁸ / ₃ 1876.	b	Hyra	2,000																																		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	640																																		
	c	Böcker, tidskrifter och inbindning, förslagsvis	1,000																																		
S. F:s besl. d. ²⁸ / ₃ 1876.	b	1 bibliotekarie, arvode	1,200																																		
	c	Biträde vid utlåningen, förslagsvis	600																																		

S. F:s besl. d. 28 ^o / ₁₂ 1879.	<i>b</i>	1 vaktmästare, lön	280	—	
	<i>c & d</i>	Diverse och oförutsedda utgifter, förslagsvis. d:o d:o i händelse af flyttning, förslagsvis	280 1,000	— —	7,000
		— <i>Myk.</i> 137,020: —			
		X. Staden åliggande allmänna onera.			
		<i>a) Skjutshållning.</i>			
1 och 4 §§ 28 kap. B. B. Guvern:s resol. d. 14 ^o / ₃ 1878. Drätselk. besl.	<i>b</i>	Entreprenad, 12 hästar	675	—	8,100
		<i>b) Kronoutlagor.</i>			
	<i>b</i>	Båtsmansvakans afgift för 1880	576	—	
	<i>b</i>	Boskapspenningar och utsädesafgift	53	04	629 04
	<i>c</i>	<i>c) Inqvartering.</i>			
		Hyresmedel åt:			
		1 gift generallöjtnant	3,600	—	
		6 gifte generalmajorer . . . . . 3,204: —	19,224	—	
		5 gifte stabsofficerare med regementsbefälhavare rättigheter . . . . . 2,796: —	13,980	—	
		1 ogift d:o med d:o	2,400	—	
		29 gifte stabsofficerare utan förenämnde rättigheter . . . . . 1,896: —	54,984	—	
		5 ogifte d:o d:o . . . . . 1,500: —	7,500	—	
		20 gifta kaptener och stabskaptener 1,440: —	28,800	—	
		36 ogifte d:o d:o . . . . . 1,008: —	36,288	—	
		10 gifte löjtnanter, underlöjtnanter och fänrikar . . . . . 1,008: —	10,080	—	
		52 ogifte d:o d:o . . . . . 648: —	33,696	—	
		15 personer underbefäl	900	—	
		Gensd'arme-styrelsens kansli	1,200	—	
		3 kanslirum . . . . . 240: —	720	—	
		Stallrum för 43 hästar . . . . . 60: —	2,580	—	
		För resande militärer	4,000	—	219,952
		För natura kvarter uppyrda lokaler			75,000
		<i>Eldning och lysning.</i>			
		450 famnar björkved . . . . . à 21: 70	9,765	—	
		250 famnar barrved . . . . . à 16: 20	4,050	—	
		2,700 skålp. talgljus . . . . . à — 53	1,431	—	15,246
		<i>Inqvarteringsnämnden.</i>			
S. F:s besl. d. 29 ^o / ₁ 1878.	<i>b</i>	1 ordförande, arvode	2,000	—	
D:o d. 18 ^o / ₈ 1877.	<i>b</i>	1 kvartermästare	2,000	—	
D:o d. 26 ^o / ₁₂ 1878.	<i>b</i>	1 sekreterare	1,600	—	
D:o d. 22 ^o / ₁₂ 1876	<i>b</i>	1 translator	400	—	
D:o d. 3 ^o / ₁₀ 1876.	<i>b</i>	1 vaktmästare	800	—	
D:o d. 27 ^o / ₆ 1876.	<i>b</i>	hyra för nämndens lokal	2,000	—	8,800

Inqv. reglem. af
den 10°/₁ 1876.

S. F:s besl. d. 11°/₃ 1879.

	<i>c & d</i>	Oförutsedda behof och extra inqvartering, förslagsvis	20,000		
	<i>c</i>	Afkortning å de uttaxerade medlen, förslagsvis	5,000		25,000
		— Inqvart. <i>Fmf</i> 343,998: —			
		— Öfriga onera <i>Fmf</i> 8,729: 04. —			
		XI. Vattenledningen.			
		<i>Förvaltning, drift och underhåll:</i>			
S. F:s besl. d. 21/8 1880.	<i>b</i>	Drift och skötsel till 1 Juli 1881 enligt kontrakt med Ingeniör R. Huber	8,000		
D:o d. 21/8 1880.	<i>b</i>	Kontrollerande ingenjörens arvode för samma tid	2,400		
	<i>c</i>	För senare halfåret förslagsvis samma summa	10,400		
	<i>c</i>	Underhållskostnader	3,200		
	<i>c</i>	Inköp och profning af vattenmätare	2,400		
	<i>c</i>	Arrende för filtrerområdet i Gammelstaden, underhåll af och brandförsäkringspremier för ekonomibyggnader och pumphus derstädes	4,400		30,800
		<i>Utvidgningar:</i>			
S. F:s besl. d. 12/10 1880.	<i>b</i>	Rörnätets utsträckning från norra ändan af Unionsgatan till Rieks tapetfabrik å Broholmen, enligt särskildt kostnadsförslag	13,200		
" " " "	<i>b</i>	Inrättande af en dricksbassin för hästar å Broholmen, att utföras i sammanhang med föregående arbete	1,600		14,800
		— <i>Fmf</i> 45,600 —			
		XII. Byggnader och allmänna arbeten.			
		<i>Underhåll af:</i>			
	<i>c</i>	1:o Staden tillhöriga hus och byggnader			10,000
		2:o Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer, såsom stenläggning, påfyllning eller omläggning af stadens andelar uti följande gator och platser samt deras förseende med infallsbrunnar för dagvattnet.			
	<i>c</i>	Östra Henriksgatan, från Alexandersgatan till chausséen	6,860		
	<i>c</i>	Östra Skilnaden längs Skilnaden och Trekantiga torget jemte infallsbrunnar	4,670		
	<i>c</i>	Eriks-gatan, längs sqvären vid Lappviksgatan och adr. N:o 27	3,910		
	<i>c</i>	Simons-gatan, mellan Georgs- och Vestra Henriksgatorna	4,320		

c	Öppna platsen emellan Simonsgatan och ryska militärkasernen, påfyllning och planering	1,500	—	
c	Stora Robertsgatan, från Albertsgatan till östra Tvärgatan emellan Stora Roberts- och Rödbergsgatorna	2,270	—	
c	Sandvikstorget, påfyllning och planering	2,500	—	
c	Konstantinsgatan vid Norra brandtornet, jemte infallsbrunnar	4,180	—	
c	Gångbana emellan Alexanders- och Konstantinsgatorna	640	—	
c	Nubbstensgång framför Vestra kajen	3,710	—	
c	Reparation af brolock och handräcken å Långa bron	12,710	—	
c	Öfrigt underhåll	15,000	—	62,270
	<i>3:o. Brunnar och vattenuppfodringsverk m. m. för brandväsendet:</i>			
c	Ombyggnad af brunnen å trekantiga platsen emellan Lappviks-, Eriks- och Albertsgatorna	1,500	—	
c	Diverse reparationer	2,000	—	3,500
	<i>4:o. Stadens allmänna landsvägar och vägarne inom staden till afstjelpningsplatserna:</i>			
c	Afföning af 3 vakter, förslagsvis	2,100	—	
c	Öfrigt underhåll	3,500	—	5,600
	<i>5:o. Forsby hemmans vägalott:</i>			
c	Reparation af körbana, trummor, handräcken och broar, förslagsvis			3,200
	<i>6:o. Stadens chausséer.</i>			
c	Reparation af körbanor och trummor, förslagsvis	6,000	—	
c	Reparation af hus, förslagsvis	300	—	
	D:o handräcken, d:o	600	—	6,900
	<i>7:o. Stadens planteringar och trädskola.</i>			
c	Reparation af hägnader, förslagsvis	1,500	—	
c	Jernstakettet å södra, östra och vestra sidorna af Kapellesplanaden	3,708	—	
c	Öfrigt underhåll	15,000	—	20,208
	<i>8:o. Stadens hamnar.</i>			
c	Muddring, förslagsvis			3,000
c	Sänkkista jemte pollare vid Sörnäs			1,600

		9:o. <i>Latriner och pissoirer:</i>			
c	Förnämligast renhållning, förslagsvis			2,000	
	10:o. <i>Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar</i>			12,000	
c	11:o. <i>Tvättbryggor, bojar, lyktstolpar, vedmätt, arbetsredskap, materialvakters aflöande och diverse oförutsedda utgifter</i>			10,000	
		Nybyggnader.			
		1:o <i>Planering af gator:</i>			
c	Fredriksgatan emellan Wladimirs- och Eriksgatorna	6,670			
c	Barnhemsgatan	8,340			
c	Påfyllning af mellersta Esplanaden	16,880		31,890	
		2:o. <i>Anläggning af kanaler:</i>			
c	Under Wladimirsgatan, från Fredriks- till Albertsgatan	6,730			
c	Under Eriksgatan, från tomterna N:ris 6 & 7 till Lappviksgatan	8,870			
c	Under Fredriksgatan, från Malm- till Eriksgatan	7,310			
c	Under Andreaegatan, från Anne- till Fredriksgatan	7,970			
c	Under Högbergsgatan från n:o 26 till kanalen genom Esplanaden	9,900			
c	Under Ludvigsgatan till Högbergsgatan	3,700			
c	Under Nikolaigatan från n:o 6 till Alexandersgatan	8,900			
c	Under Elisabethsgatan från Nikolaigatan till kanalen genom Kajsaniemi	13,910			
c	Infallsbrunnar å Vestra kajen samt Norra och Södra Esplanadgatorna	5,690			
c	Aflopsdike genom kvarteret N:o 109 Forellen	410		73,390	
		3:o. <i>Allmänna afträden och pissoirer:</i>			
c	Spillningskast för Kaisaniemi vårdshus, muradt af tegel i cement	850			
c	Pissoirer af jern 3 st. . . . . å 1,200 <i>Smf.</i>	3,600		4,450	
		4:o. <i>Husbyggnader:</i>			
c	Folkskolehuset å tomterne N:ris 1 & 2 vid Malmgatan	100,000			
c	Ryska proviantmagasinet, förslagsvis	200,000		300,000	
		— <i>Smf.</i> 550,008 —			

		XIII. Diverse.			
	<i>c</i>	Taxerings- och pröfningsnämndernas sekreterare, arvode	1,600: —		
		Expenser, förslagsvis	900: —	2,500	—
	<i>c</i>	För revisionen af stadens räkenskaper för år 1880		2,100	—
	<i>c</i>	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis		5,737	38
S. F:s besl. d. ^o ₁₀ 1875.	<i>b</i>	Anslag för signalering af middagstimmen		300	—
" " " " "	<i>b</i>	För stormvarningstelegram, förslagsvis		250	—
	<i>c</i>	Afkortning af uttaxerade medel, utom inqvarteringen		30,000	—
	<i>c</i>	Brandstodsafgifter, förslagsvis		1,600	—
	<i>c</i>	Arvode åt Mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden (för uppbörden af personella fattigafgifter)		100	—
S. F:s besl. d. ^o ₂ 1880.	<i>b</i>	Anslag till Marias asyl för 1881		7,500	—
" " " " "	<i>b</i>	D:o till stipendiefonden för elever i af staden underhållna skolor för 1881		2,500	—
	<i>c & d</i>	För oförutsedda behof enl. Stadsfullmäktiges framtida bestämmande, förslagsvis		30,000	—
				82,587	38
			Summa <i>Fm.</i>	2,111,120	46

		<i>Fmg.</i>	<i>pt.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>pt.</i>	
INKOMSTER.						
~~						
I. Beräknas behållning från 1880.						
Chaussé obl. regl. } d. 26 ¹ 1865 § 4. } K. S:ns beslut d. 29 ³ } 1879 (på två år från } lyftningsdagen). }	<i>a</i>	Skuldsedlar	19,500	—		
	Fremmande obligationer	5,208	—			
	Aktier, 280 st. i societetshuset	32,000	—			
	Chaussée obligationer, invexlade	61,900	—			
	Kontant den 31 December 1880	250,000	—			
	<i>Fmg.</i>	368,608	—			
	Af statsverket beviljad rentefritt lån för en kanal från Gardesmanëgen (innestår i Finlands statskontor såsom olyftadt)	8,600	—			
	<i>Fmg.</i>	377,208	—			
	Häri från afdrages:					
	1:o Klara Wilhelmina Törmäläs fond, kapital	18,465: 47				
2:o Fonden för dygtigt tjenstefolks belönande, kapital	8,084: 10					
3:o Fonden för en asyl för vanartade barn, kapital	20,000: —					
4:o Fonden för Chaussée obligationernas amortering	13,856: 84					
5:o Vattenverksbolaget Neptuns återstående eventuella fordran för vattenledningen	20.000: —					
6:o 200 st. till fattigvården donerade aktier i Societetshuset	22,800: —					
7:o För återbetalning af lånet från Statskontoret reserverade medel	150,000: —	253,206	41	124,001	59	
II. Räntor.						
Dräts. regl. d. 13 ¹⁰ 1876 } § 15. } Chausséeoblig. regl. } 26 ¹ 1865 § 4. }	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	4,000	—			
	Å fremmande obligationer, förslagsvis	250	—			
	Å skuldsedlar d:o	1,000	—			
	Å chaussée obligationer d:o	2,500	—			
	Å Elgska donationen (Fonden för en fattigskola, hvarföre och som folkskola finnes, räntan tillfaller kommunen)	2,042	76			
	Å fonden för feberlasarettet	600	—			
	Å för underhåll af fattiga donerade fonder	3,638	78			
	Dividend å aktier, förslagsvis.	3,360	—		17,391	54

Byggnadsordn. d. 9 ^o 1875 § 7.	c	III. Tomtlösen.	För odisponerade tomter, förslagsvis . . . För arrendetomter d:o . . .	15,000 50,000	65,000	
K. S:ns resol. d. 21 ^o 1879.	c	IV. Stadens fasta egendom.	Donerade hemmans räntor, förslagsvis . . . Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, förslagsvis . . . . . Arrenden för tomter, förslagsvis . . . . . Arrenden för jordlägenheter, villa områden och smärre platser utom stadens plan, för- slagsvis . . . . . Chaussée arrende, förslagsvis . . . . . Hyra för narinkbodarne . . . . . Simhusafgifter, förslagsvis . . . . . Fiskevattens afgifter, d:o . . . . . Tillfälliga arrenden, d:o	10,000 17,800 3,000 55,000 18,075 8,093 400 670 500	113,538	
Kongl. försäkr. d. 23 ^o 1789 §§ 1 & 4.		V. Tomtören.	Tolag, ordinarie, förslagsvis <i>Temp.</i> 46,000: — ,, inqvarterings, d:o „ 23,000: —	69,000	1,602	20
K. Förordn. d. 8 ^o 1873 § 6.		VI. Inkomstgivande rättigheter.	Trafikafgifter, förslagsvis . . . . . Mätningafgifter, d:o . . . . . Transitomagasinshyra, d:o . . . . . Hamnafgifter, d:o 62,000: — Broafgifter, d:o 3,200: — Ballastafgifter, d:o 400: — Vägfgifter, d:o 1,200: — Kokhusafgifter, d:o 200: — Marknadsafgifter, d:o 950: — Auktionsprovision, d:o . . . . . Afgifter för begagnandet af bord, stånd eller disk och försäljning å torg etc., förslagsvis Afgifter af utländingar för försäljning af mat- varor vid mast, förslagsvis . . . . . Mångleriafgifter, enligt § 2 af förordningen af den 30 Juni 1869, förslagsvis . . . . . Biljardafgifter d:o . . . . . Afgifter för tillställningar mot entrée, för- slagsvis . . . . . Månatliga afgifter till de fattiga af utlän- dingar, förslagsvis . . . . . Boupptecknings procenter, förslagsvis . . . . . Kollektmedel d:o	130,000 1,600 100 67,950 700 100 200 500 352 2,500 1,500 6,000 280		
Kejs. för. d. 31 ^o 1877. K. Kungörel. af s. dag. K. S:ns skriv. d. 12 ^o 1878. 3 ^o af tullsatsen.	c					
Trafiktaxan d. 6 ^o 1877. D:o d:o.						
S. F:s besl. d. 1 ^o 1876.						
Trafiktaxan d. 6 ^o 1877. D:o d:o.						
D:o d:o.						
D:o d:o.						
D:o d:o.						
K. res. och förkl. påstå- dernas besv. d. 16 ^o 1723.						
K. Förordn. d. 30 ^o 1879. D:o d:o.						
K. F. d. 30 ^o 1869.						
Särsk. K. S:ns res. Fattigvårds regl. d. 28 ^o 1862.						
D:o d:o.						
K. stadga d. 21 ^o 1698. Fattigv. regl. d. 28 ^o 63.						
D:o d:o.						

1 § 32 kap. R. B. och särsk. författn. K. Förkl. d. 8¹¹/₁₁ 1650. K. Res. d. 1⁹/₉ 1664. D:o d. 2¹²/₁₂ 1697. Fattigvårds regl. d. 2¹/₁ 1863.	Sakören, stadens andel, d:o 800: — D:o, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis . 2,000: — D:o, de fattigas andel, d:o . . . 300: —	3,100	286,882
K. kungörelsen d. 6¹²/₁₂ 1877.	Absentieböter . . . . . 1,000 — Afgifter för i Ryssland vistande personer, förslagsvis . . . . . 2,000 —	2,000	
c	VII. Diverse.		
K. Förordn. d. 17³/₃ 1879 Reglemente för den kommunala sjukvården i H:fors af d. 12¹¹/₁₁ 1879. K. Förordn. d. 17³/₃ 1879, ang. allmänna fattigvården i landet. Fattigv. regl. af d. 2¹/₁ 1863.	Personel fattigafgift, förslagsvis . . . . . 10,000 — För sjukvård å feberlasarettet, förslagsvis . . . . . 500 —	10,000 500	
Reglem. för folkskolorna i H:fors af d. 2⁶/₆ 1870.	Fattighjons arbeten, d:o . . . . . 900 — Jordafkastning från fattiggården, d:o . . . . . 400 — Ersättning för underhåll af fattige, d:o . . . . . 2,700 —	900 400 2,700	
Öfverloppsrum — se VI. Polisnärntningen å Utgifts sid.	Elevers i folkskolan afgifter, d:o . . . . . 2,500 — D:o d:o handarbeten, d:o 897 24	2,500 897	
K. F:n d. 2⁹/₆ 1878.	Hyror för lokaler i folkskolehusen, d:o . . . . . 760 — Boklån, förslagsvis . . . . . 1,000 —	760 1,000	
c	Hyra för 2:ne rum i 2:dra polisvaktkontorets lokal, förslagsvis . . . . . 400 —	400	
c	Hundskatt, förslagsvis . . . . . 2,000 —	2,000	22,057 24
b	Bidrag till Brandverket af ryska theatern och ryska Alexanders gymnasium . . . . . 490 —		490
b	VIII. Statsbidrag.		
K. S:ns besl. d. 1⁵/₆ 1874 } D:o res. d. 9¹⁵/₆ 1878. } K. Förordn. d. 2¹/₆ 1876.	a) Till Folkskolorna . . . . . 26,000 —	26,000	
	b) „ Polisnärntningen . . . . . 73,280 —	73,280	
	c) „ Inqvarteringen, 2/3 af inqvarteringsutgifterna efter afdrag af inqvarteringstolagen, samt 2/3 af bidraget ur inqvarteringsmedlen till Stadskamreres och Stadskassörens aflöning, stort <i>Smc</i> 3,000, förslagsvis 215,998 67	215,998	
K. S:ns bref 9¹⁰/₁₀ 1877.	d) „ Gatubelysning . . . . . 10,000 —	10,000	
	e) „ Brandverket . . . . . 8,210 —	8,210	
K. Förordn. d. 9⁶/₆ 1873. K. kung. d. 22¹/₁ 1879.	f) „ Stads andel i bränvinsskatten, förslagsvis 4,927 44	4,927	338,416 11
c	IX. Vattenledningen.		
Taxa för vattenutdelning från vattenledningen af år 1876.	För vattenförsäljning, förslagsvis . . . . . 75,000 —		75,000

		Lån på längre återbetalningstid än två år.			
Först. S. F:s beslut d. 6 ¹ / ₁₂ 1879.	c	För återställande af de till fattigvården och feberlasarettet donerade fondernas kapitalbelopp	180,812	—	
Först. S. F:s beslut d. 17 ¹ / ₁₂ 1879.	c	För folkskolehuset å tomterna N:ris 1 & 2 vid Malmgatan . . . . . (Häraf lyftas enligt öfverenskommelse med Statskontoret <i>Sm.</i> 60,000 den 1 Maj 1881).	100,000	—	
Först. S. F:s beslut d. 19 ⁹ / ₁₀ 1875.	c	För ryska proviantmagasinet	200,000	—	480,812
		Uttaxering.			
	d	Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skatteören skattskyldige medlemmar uttaxeras	—	—	585,929 78
		Summa <i>Sm.</i>			2,111,120 46

